

www.veritas.org.rs

Билтен

177 АВГУСТ 2017.

22 ДАНИИ ТУГЕ И СЈЕЋАЊА

Манастир Крупа

1317-2017

Сјећање на изгон Срба из РСК у августу 1995.

Сјећање на изгон Срба из РСК у августу 1995. - Бања Лука 3. август 2016.

САДРЖАЈ:

УВОДНИК: САВО ШТРБАЦ – АМЕРИКАНЦИ У „ОЛУЈИ“	3
САОПШТЕЊЕ ПОВОДОМ ГОДИШЊИЦЕ СТРАДАЊА СРБА У АГРЕСИЈИ ХРВАТСКЕ ВОЈСКЕ НА РСК У АВГУСТУ 1995. ГОДИНЕ („ОПЕРАЦИЈА ОЛУЈА“)	4
ПАМЋЕЊЕ НАМ, ИЗГЛЕДА, НИЈЕ ВРЛИНА!	6
ОДЛОЖИМО ОДРЖАВАЊЕ МУЗИЧКОГ ФЕСТИВАЛА 4. И 5. АВГУСТА У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ	8
ПЕТИЦИЈА – ИСПРИКА	9
ГОДИШЊИЦЕ, ПОМЕНИ, ПАРАСТОСИ – АВГУСТ 2016. – СРБИЈА	10
ГОДИШЊИЦЕ, ПОМЕНИ, ПАРАСТОСИ – АВГУСТ 2016. – РЕП. СРПСКА/БИХ	21
ГОДИШЊИЦЕ, ПОМЕНИ, ПАРАСТОСИ – АВГУСТ 2016. – ХРВАТСКА	33
ГОДИШЊИЦЕ, ПОМЕНИ, ПАРАСТОСИ – АВГУСТ 2016. – ЈУЛИ 2017.	39
ЕКСУХМАЦИЈЕ ОД 1. АВГУСТА 2016. ДО 1. АВГУСТА 2017.	63
ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ ОД 1. АВГУСТА 2016. ДО 1. АВГУСТА 2017.	70
НОВИ УПИСИ	84
ПРОЦЕСУИРАЊЕ РАТНИХ ЗЛОЧИНА У ХРВАТскоЈ	87
СУДСКИ ПРОЦЕСИ У ХРВАТскоЈ ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ	107
ПРОЦЕСУИРАЊЕ РАТНИХ ЗЛОЧИНА У БИХ	113
СУДСКИ ПОСТУПЦИ ПРЕД ЕСЉП (ECHR)	114
ДЕЛОЖАЦИЈЕ ИЗ ГРОБЉА У КНИНУ	121
IN MEMORIAM	125
НОВА ИЗДАЊА	127

ВЕРИТАС
ДОКУМЕНТАЦИОНО-ИНФОРМАЦИОНИ ЦЕНТАР
КНИН - БЕОГРАД - БАЊА ЛУКА

БИЛТЕН 177 – АВГУСТ 2017.

Издавач: ДИЦ „Веритас“ Книн-Београд-Бања Лука, ПРЕДСТАВНИШТВО БАЊА ЛУКА

За издавача: Саво Штрбац, председник

Гл. и одговорни уредник: Јанко Велимировић

Сарадници: Биљана Тркуља, Корана Штрбац, Мира Јовановић

Ангелина Марковић, Небојша Тојагић, Никола Кобац

Фотографије са обиљежавања у РС: Предраг Цупаћ

Графички дизајн и прелом: Јанко Велимировић

Штампа: ДонатГраф, Београд

За штампарiju: Дарко Чалић

Тираж: 700

ISBN 978-86-7092-007-1

E-mail: veritas@yubc.net

www.veritas.org.rs

veritas - dokumentaciono informacioni centar

адреса: Никола Пашића 36а, 78000 БАЊА ЛУКА, РЕП. СРПСКА

БИЛТЕН се дијели БЕСПЛАТНО

Штампање овог Билтена суфинасирано је средствима Управе за сарадњу с дијаспором и Србима у региону Министарства спољних послова Републике Србије

ПРОГРАМ ОБИЉЕЖАВЊА

двадесетдруге годишњице страдања Срба у
агресији хрватске војске на РСК у
августу 1995. године (“Операција Олуја”)

ЧЕТВРТАК, 3.8.2017.

11,00 Међународни прес центар Бања Лука
(Хотел „Босна“)

- конференција за штампу

ПЕТАК, 4.8.2017.

19,00 Ветерник – обиљежавање „Олује“ у
организацији Влада Републике Србије, Републике
Српске и СПЦ

СУБОТА, 5.8.2017.

09,30 Пердувово Гробље - Полагање вијенаца

11,00 Храм Христа спаситеља - Парастос

12,00 Трибина: „Дани туге и сјећања“

НЕДЕЉА, 6.8.2017.

Нови Град

10,00 Парастос - Храм Св.Апостола Петра и Павла

10,45 Паљење свијећа према “мосту спаса” и
спуштање вијенца у ријеку Уну

11,15 Полагање вијенаца на Туњицама

Сводна

11,30 Парастос – Храм Св. Саве у Сводни

12,00 Полагање вијенаца код спомен крста у Сводни

ПОНЕДЕЉАК, 7.8.2017.

Петровац/Јањиле-Бравско

11,00 Парастос и полагање вијенаца код спомен крста
на Петровачкој цести

12,00 Посјета спомен соби у Дринићу

*Све манифестације организује Вериџас у сарадњи са
локалним заједницама и СПЦ.*

УВОДНИК

САВО ШТРБАЦ:

Недавно је амерички секретар за одбрану Џејмс Матис, приликом сусрета са хрватским колегом Дамиром Крстичевићем, за акцију „Олуја“ изјавио: „То је операција која се овдје у Америци проучава и показује што добро предвођена, што добро опремљена и добро истренирана снага, политички добро предвођена, може направити и преокренути“.

Иако је ова изјава многе изненадила и шокирала поготово Србе, понајвише због тога што је ове ријечи изговорио Трампов министар, за којег су Срби навијали на прошлогодишњим америчким предсједничким изборима, сматрајући га за човјека приврженог Србима, ваљда због његове жене Меланије, Словенке са српским именом. И ја сам навијао за њега, али не због тога што сам вјеровао да је привржен Србима, као ни због жене му Маланије, већ због његовог противкандидата на предсједничким изборима, Клинтонове, чији је муж био предсједник САД-а у вријеме ратних деведесетих, чија је администрација, упркос ембаргу на увоз оружја, увелико наоружавала хрватску војску, и који је у својим мемоарима, објављеним ускоро по завршетку српско-хрватског сукоба, отворено написао да је у том рату навијао за Хрвате.

Али да се вратим Матисовој изјави. Мене његова изјава заиста није изненадила у овом оригиналном облику, а не у оном како су је приказивали Крстичевић и хрватски медији, а ево и зашто.

Хрватска држава је са америчком „невладином“ организацијом Милитери профешн рисорсиз инк. (МПРИ) у октобру 1994. закључила уговор о пружању услуга, које су подразумевале обуку хрватских официра, нао-

Американци у „Олуји“

ружавање хрватске војске софистицираним оружјем (беспилотне летилице и сл.), израду планова за акције „Бљесак“ и „Олуја“ и учествовање у њиховом извођењу. Све је то и реализовано уз велику новчану надокнаду.

Зашто је Клинтон навијао за хрватску страну?

Познаваоци међународних прилика из времена деведесетих знају да је МПРИ окупљала пензионисане високе официре америчке војске, углавном генерале, и да је она била „продужена рука“ и извођач „прљавих послова“ америчке државне администрације, у шта спадају и ратови попут оних наших деведесетих. Пошто је Клинтон био предсједник државе у то вријеме, а то значи и главни човјек америчке администрације, без чијег знања и одобрења се нису могли производити ратови, па ни онај наш између Хрвата и крајишких Срба, онда је потпуно јасно и зашто је навијао за хрватску страну.

А зашто Матис хвали „Олују“?

Генерал се пензионисао 2013, након 44 године војне каријере у Маринцима, са мјеста шефа УС Централне команде, америчког војног крила задуженог за све трупе на блиском истоку. Био је жесток критичар политике Обамине администрације на блиском истоку, посебно што се тиче Ирана, којег је заво „једином неријешивом претњом стабилности и мира на блиском истоку“. Прије него је 2010. промовисан за шефа централне команде, од 2007. био је шеф удружених снага НАТО-а и њених савезника. Зову га и „Бјесни пас“, а познат је како по својим памтљивим фразама тако и по свом некопромисном приступу непријатељима САД-а. Док се пео на лествици чиновна, зарадио је и надимак „ратник монах“, јер

се никад није женио нити је имао дјецу. Трамп је за њега рекао да је он „права ствар“ и „генерал над генералима“.

Дакле, хвалећи „Олују“, коју су осмислили и испланирали његове колеге (можда је и он био међу њима) по истој доктрини по којој је изведена и „Пустинска олуја“, користећи чак и исти назив операције, Матис заправо хвали америчку војску и своју државу.

Истини за вољу, хрватска је уз одобрење и подршку НАТО, у садејству са снагама Хрватског вијећа одбране и Армије БиХ, користећи сваковрсне услуге МПРИ, војнички поразила СВК и заузела територију САО Крајине. Ако је циљ неке војне операције заузимање одређене територије коју контролише друга страна, и ако у томе успије, онда је акција успјешна.

Нама крајишким Србима и не смета што Матис хвали операцију „Олуја“, јер је она са војничког аспекта очито и била успјешна. Али нам смета што није ни једном рјечју споменуо посљедице те операције, које, и по неким америчким политичарима (нпр. Питер Галбрајт, тадашњи амерички амбасадор у Хрватској) улазе у сферу етничког чишћења и ратних злочина.

Ако акција „Олуја“ по плану МПРИ није обухваћала и настале посљедице (убиства, прогоне, пљачкање и рушење имовине, отежавање повратка, ускраћивање разних права...) онда је генерал Матис, за којег кажу да је и „ратник интелектуалац“ који лако и непретенциозно цитира како римског стоика Марка Аурелија тако и Елиота Коена, републиканског војног стратега који је био лидер у покрету „никад Трамп“, морао чути за суђења хрватским генералима пред МКСЈ за злочине у „Олуји“, који су и доказани, или

за суђење пред МСП по узајамним тужбама Хрватске и Србије о геноциду, у којем је српска страна тужила Хрватску управо за геноцид почињен у „Олуји“ и за пресуду која квалификује ту акцију као акцију етничког чишћења.

А свакако је морао чути за спор који је вођен пред Федералним судом у Чикагу по колективној тужби Крајишника прогнаних у „Олуји“, коју су 2010. поднијели против америчке консултантске куће Л-3 Сервисиз, инк. као правног сљедника МПРИ, ради накнаде нематеријалне штете на име душевних боли због изгубљеног завичаја, по основу саучесништва у геноциду, који је прошле године окончан нагодбом, по којој је тужена страна дужна уплатити донацију од 1,4 милиона америчких долара у виду хуманитарне помоћи избјеглицама из РСК.

Генерал Матис би, с обзиром на своје интелектуалне способности, морао знати да нико не закључује нагодбу, ако нема осјећај кривице за оно што је предмет спора.

Један од добрих познавалаца и аналитичара војних прилика у свијету Мирослав Лазански, не доводећи у сумњу Матисове ријечи са почетка текста, тврди да се акција „Олуја“ сигурно не проучава у америчким војним школама, што му је познато из сопствених посјета америчкој војсци.

Биће да Матис и Крстичевић, који је учествовао у акцији „Олуја“ као комадант једне гардијске бригаде, иза које су остали крвави трагови и у Далмацији и у Босни, хвалећи „Олују“ перу нечисту савјест због посљедица које је изазвала. Зар то не ради и предсједница Хрватске Колинда Грабар Китаровић узвикујући усред Книна да је „Олуја“ „етички чиста побједа“.

САОПШТЕЊЕ

ПОВОДОМ ГОДИШЊИЦЕ СТРАДАЊА СРБА У АГРЕСИЈИ ХРВАТСКЕ ВОЈСКЕ НА РСК У АВГУСТУ 1995. ГОДИНЕ („ОПЕРАЦИЈА ОЛУЈА“)

Четвртог августа 1995. године оружане снаге Републике Хрватске, уз одобрење и подршку НАТО, у садејству са снагама Хрватског вијећа одбране (ХВО) и Армије БиХ (АБиХ), извршиле су агресију на сјеверну Далмацију, Лику, Кордун и Банију, односно на Српску аутономну област Крајина, у саставу тадашње Републике Српска Крајина (РСК).

Агресија је извршена упркос чињеницама да је та област била под заштитом УН-а, под називом сектори „Југ“ и „Сјевер“, и да су представници РСК дан прије у Женеви и Београду прихватили приједлог међународне заједнице о мирном рјешењу сукоба.

Против крајишких Срба (око 230.000 житеља са око 30.000 војника) ангажовано је око 200.000 војника, од којих је директно у операцији учествовало 138.500 припадника ХВ-а, МУП-а и ХВО-а. Ако се томе додају снаге АБиХ и НАТО, агресора је било више него становника у Крајини, а омјер војника био је најмање 7:1 у корист агресора.

За неколико дана неравноправне борбе сломљен је отпор Српске војске Крајине (СВК). Народ западне Крајине, њих преко 220.000, поучен „историјским искуством“, креће у дотада највећу српску „сеобу“, на исток браћи по вјери и нацији. И кад је престао сваки отпор СВК, агресор је убијао људе који нису хтјели или могли са својих вјековних имања, али и оне у избјегличким колонама, и до Уне и преко Уне, дубоко у територију тадашње Републике Српске.

На евиденцији Веритаса налазе се имена 1.859 погинулих и несталих Срба из ове акције и послје ње, од чега 1.209 (65%) цивила, од којих су око три четвртине били старији од 60 година. Међу жртвама се налази 546 (29%) жена, од којих су око четири петине биле старије од 60 година, што представља један од „црних“ рекорда грађанског рата деведесетих прошлог вијека на просторима претходне Југославије.

Од укупног броја жртава до сада је расвијетљена судбина 1.064 лица, док се на евиденцији несталих води још 795 (43%) лица, од чега 588 (74%) цивила, међу којима 297 (51%) жена. Хрватска избјегава безваљаног разлога ексхумације и познатих мјеста укопа са око 165 посмртних остатака, покопаних углавном под ознаком „непознат“, што је јединствен случај на подручју бивше Југославије, као што без правог разлога отеже и са идентификацијама 379 ексхумираних посмртних остатака.

Око 1.500 припадника СВК преживјело је заробљавање, од којих су многи суђени и осуђени на дугогодишње казне затвора због кривичних дјела ратног злочина. Око 3.200 старих и немоћних, који нису хтјели или нису могли напустити огњишта, на силу су интернирани у логоре за цивиле. Крајина је опустошена, опљачкана па порушена и запаљена. Нису били поштеђени ни црквени, културни, историјски српски, као ни антифашистички споменици.

Ова агресија, под кодним називом „Олуја“, спровођена је, као уосталом и оне које су јој претходиле („Миљевачки плато“, „Масленица“, „Медачки џеп“ и „Бљесак“), по тактици „спржене земље“, што је половином новембра 1995. године досегло размјере потпуног затирања српске заједнице у Крајини.

Иако је било очигледно да је хрватска власт предузела ову агресију због оптирања територије без српске већине која је на њему живјела, Савјет безбједности УН-а, осим „снажне осуде хрватске војне офанзиве великих размјера“ (Р 1009/95), није донио, ни овога пута, било какве казнене мјере против агресора.

Највећи парадокс ове агресије, као и оних које су јој претходиле, налази се у чињеници што је агресор била чланица УН-а, а Крајина зона под заштитом исте организације и што су неке друге чланице те организације одобриле и учествовале у самој агресији.

„Олуја“ је једини догађај у којима су Срби из Хрватске жртве, који је суђен пред Међународним кривичним судом за бившу Југославију (МКСЈ). Претресно вијеће је једногласно закључило да су двојица од тројице оптужених генерала били учесници удруженог злочиначког подухвата, чија је заједничка сврха била трајно уклањање српских цивила из Крајине силом или пријетњом силом, те их осудило: Анту Готовину на 24, а Младена Маркача на 18 година затвора.

Жалбено вијеће је, тјесном већином, са три према два, поништило цијелу пресуду Претресног вијећа и ослободило оптужене генерале по свим тачкама оптужбе. Иако није негирало злочине утврђене у првостепеној пресуди, Жалбено вијеће није нашло за сходно да оптужене генерале осуди ни по алтернативним видовима одговорности.

Путем МКСЈ иде и хрватско правосуђе. Од неколико до сада процесуираних припадника сопствених оружаних снага за ратне злочине над Србима из времена “Олује”, правоснажно је осуђена само једна особа (случај “Прукљан и Мандићи”). У аналима правосудног бесчашћа остаће запамћене ослобађајуће пресуде оптуженима за злочине у Гошићу, Вариводама и Груборима. Иако су Данци прије двије године снимили документарни филм о масакру хендикепираних особа у Двору на Уни, који доказује да су убице припадници ХВ-а, дугогодишња истрага у вези овог злочина је и даље без помака.

У директној вези са операцијом “Олуја” је и парнични поступак пред Федералним судом у Чикагу по тужби крајишких Срба против конзултантске фирме МПРИ, односно њене правне сљеднице, поднесен у августу 2010. године, због накнаде штете по основу саучесништва у геноциду. Овај поступак је прошле јесени, након дугих преговора, окончан нагодбом, према којој је тужена страна дужна уплатити донацију од 1,4 милиона америчких долара у виду хуманитарне помоћи избеглицама из РСК, од чега је 850.000 долара намјењено за: студентске стипендије, правну заштиту Крајишника и обиљежавање њихове трагедије. Вредније од добијеног новца је сазнање да је преко овог поступка барем дио свјетске јавности упознат с трагедијом Срба из бивше РСК, којој су увелико кумовале и америчке организације попут МПРИ.

У међувремену је “Олуја” стигла и пред Европски суд за људска права (ЕСЉП) пред којим су почели судски поступци по тужбама оштећених Срба против Хрватске, који сматрају да њена државна тијела нису спровела ефикасну истрагу смрти њихових рођака цивила, који су убијени за вријеме или непосредно након ове акције. У седам случајева Хрватска је унилатералном декларацијом признала кривицу и пристала да породицама убијених исплати нематеријалну штету и парничне трошкове, док је суд у осталим случајевима захтјеве одбио као неосноване утврдивши да је истрага, иако није довела до резултата, била ефикасна, односно одбацио као недопуштене, због протека рока од шест мјесци након задње подузете истражне радње или сазнања подносиоца о неефикасности.

Ова агресија, под кодним називом “Олуја”, спровођена је, као уопшталом и оне које су јој претходиле (“Миљевачки њлаћо”, “Масленица”, “Медачки џеј” и “Бљесак”), њо њакићци “сјржене земље”, шћо је њоловином новембра 1995. године досегло размјере њо њићуног заћирања срћске заједнице у Крајини.

Међународни суд правде (МСП) је кроз образложење своје пресуде из фебруара 2015. године операцију “Олуја” квалификовао као акцију етничког чишћења, које није досегло ниво геноцида – Хрвати су хтјели српску територију без Срба очекујући да они сами оду, а не да их “униште у цјелости или дјелимично”. А да би их натјерали да напусте своја вјековна огњишта, гранатирали су њихове градове и избјегличке колоне, убијали и физички и пси-

хички злостављали заостале цивиле и војнике и спрјечавали им повратак, али ни то све скупа, по оцјени суда, није досегло ниво геноцида (недостаје “геноцидна намјера”).

МСП је овом пресудом крајишким Србима дао солидну основу да правним путем наставе тражити остварење осталих (споредних) захтјева из њихове контратужбе: процесуирање починилаца свих ратних злочина над њиховим сународницима, обештећење за уништену имовину и изгубљене животе, одрживи повратак и пуно поштивање њихових националних и људских права, укључујући и широку политичку аутономију какву им је међународна заједница (УН, ЕУ, САД и РФ), прије акције “Олуја”, гарантовала “Планом 3-4”.

На прошлостишњој прослави „Олује“, коју је МСП окарактерисао као „акцију етничког чишћења и масовних злочина“, хрватска предсједница је дефинисала као „етички чисту“, што су многи протумачили као лапсус лингуае.

Обећања о заштити мањинских националних права, дата од хрватских званичника на дан уласка Хрватске у ЕУ прије четири године на тргу Бана Јелачића у Загребу, претворила су се у своју супротност – српска заједница је постала још минорнија, обесправљенија и нападанија.

На све то, међународна заједница, укључујући НАТО и ЕУ, чија је Хрватска у међувремену постала чланица, ћути као што је ћутала и прије 22 године.

У Београду и Бањалуци,
3. августа, 2017. године

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

04. AVGUST MARIJA ŠERIFOVIĆ SPEKTAKL GODINE

TVRĐAVA 21^h
KASTEL

ШТРБАЦ: НА ДАН ПРОГОНА СРБА, У БАЊАЛУЦИ „СПЕКТАКЛ ГОДИНЕ“

БЕОГРАД, 21. ЈУЛА /СРНА/ - Директор Документационо-информационог центра „Веритас“ Саво Штрбац рекао је данас Срби да је неугодно изненађен сазнањем да ће на дан када се обиљежава годишњица страдања Срба у хрватској операцији „Олуја“ у Бањалуци бити организован концерт Марије Шерифовић, најављен као „спектакл године“.

Према најави, концерт би требало да буде одржан 4. августа на тврђави Кастел са почетком у 21.00 час.

Штрбац је изразио наду да ће организатори, али и сама Шерифовићева, која је позната српска пјевачица и побједница Евровизије, одгодити концерт за неки други датум.

„Поштујемо Марију Шерифовић и било би штета да Бањалучани остану ускраћени за њен концерт, али сматрамо да је то непримјерено. Желим да вјерујем да кад чује из медија на који дан су јој намијенили `спектакл године` да ће и сама тражити да се то одгоди за неки други дан“, рекао је Штрбац.

Штрбац је истакао да је његово изненађење тим веће, што је још прошле године „Веритас“ покренуо петицију за одгађање тродневног „Нектар фреш вејв фестивала“, који је био организован 4, 5. и 6. августа у Бањалуци.

Према његовим ријечима, ове године Фестивал се неће одржавати на те датуме, али су грађани „умјесто Фестивала добили `спектакл године`“.

„Четврти август је дан кад је пала Крајина, дан када смо све ове године баш у Бањалуци у организацији `Веритас` имали централно обиљежавање прогона и убиства Срба, заједно са локалним, републичким и црквеним властима, и понадали смо се да ће Бањалука имати и даље разумијевања за нашу тужну годишњицу“, рекао је Штрбац.

Он је истакао да 4. августа увече, Владе Србије и Републике Српске организују централно обиљежавање годишњице страдања Срба у Ветернику код Новог Сада.

Памћење нам, изгледа, није врлина!

Градоначелнице Бањалуке, Игоре Радојчићу,

Доскоро нисам вјеровао да је у овом, још увијек граду мога спасења све могуће. Нисам могао сањати да постоји дрвена пећ, да се пожар бензином гаси, да је кривац за све неуспјехе Републике Српске или града овог - народ... да судски процес Кочићевом јазавцу није завршен, да Бранкови „оловни војници“ чекају код контејнера божију милост, а поражени стоје на позорници на којој се срећа дијели, да се Андрићево „Писмо из 1920.“ дописује, проширује, а мржња умножава...

Нека, напријед набројано ме толико и не изненађује, јер - све је могуће. Остаде нијем, дрвен и укочен када чух, прочитах и видјех својим ушима и својим (а можда туђим) очима да град Бања Лука за 4. август, овог љета Господњег не заказа „спектакл године“, и у продају пусти карте за концерт Марије Шерифовић. Да ће опет фанfare, баш ту ноћ са Кастела поздравити све смрти Крајишника. Оних Срба из Српске Крајине (Баније, Кордуна, Лике, Книна...) који на тај дан 1995. године постадоше посљедња жива мета хрватске далекометне артиљерије, НАТО авиона, усташких ножева и њемачких метака.

Оних Срба који претекоше смрти из Глинске и Коларићке пркве (много је сличних, ове су ми најближе) и појавише се у Бања Луци као остатак незаклана народа баш тих августовских дана. Потомака оних Срба чије су претке (а нема фамилије у којој насилном смрти Хрватска држава бар два члана не докрајчи) у посљедњих 75 година више пута намртво и најживо убили кољачи добра озакоњени у актима Независне или Неовисне Хрватске. (Мртвима свеједно, живе нико за ништа не пита).

Град Бања Лука ће на најчуднији начин ове године обиљежити посљедње страдање посљедњих Срба из Хрватске. Да, то је град у којем сте Ви градоначелник, дакле Ви сте на врху пирамиде власти и страсти.

Спријечите то или се бар стидите због тога. Јавно се помолите и покајте. Пустите друге да се на Кастелу веселе нашим смртима, колонама, страдањима, нашим сиромаштвом, муком, јадом и очајом. Нашем Избјегличком животу!

Да ли Бања Лука овим „догађајем“ најављује Кнински концерт, а тамо бешчасће почиње колико знам дан касније, или је то претходница, најаву историјског споразума СНСД и ХДЗ (странке Опасних намјера чија нас је политика дотукла) којим ће се укинути Босна и Херцеговина и оставити народ го и бос. Да тумара по беспућима моје збиље - ваша је другачија.

Прошле године Градоначелнице обећаше градски оци да се то никада више неће десити. А подсјећам Вас, тада су познати произвођач пива и европски didžeви у исто вријеме припремили FRESH WAVE фестивал којег, уз све напоре и петиције избјегли Срби нису успјели одгодити. А тек какав спектакуларни последије поноћни ватромет Бања Лука тада спреми. Ваљда да нас подсјети на поноћну грмљавину граната којом нас

за навијека испратише Хрватски бојовници са родних огњишта, из Завичаја. На недовршено умирање?

А нас шацицу окупљених Срба из Хрватске испред цркве Христа Спаситеља ту вече отјера музика, а ватромет надјача задње жуте свијеће запаљене за мртве и живе крајишнике.

Памћење нам, изгледа, није врлина, а историју пишемо сваких 25 година изнова. Како коме паше, и кад паше. У забораву смо ипак најјачи!

Да ли је додворавање јаче од разума и истине?

„Олуја“ се брише из сјећања, а нови облик обиљежавања поприма „исмијавање наших страдања“. Рећи ћете, знам, постоји централно обиљежавање те „злочиначке или ослободилачке“ акције. Ја ћу приупитати – постоји ли централно гробље за све избјегле Србе из Хрватске? Свака насилна смрт има своје мјесто, а многа мјеста још нису обиљежена. Оплакивати се може тамо гдје су рођени сахрањени, а жалити гдје се стигне, зар не? Обиљежавати тамо гдје се скупимо јер је за нас обичне смртнике прескупо ходати за политичарима на мјестима „оплакивања“ које они одреде.

Да ли град Бања Лука има пречих послова па не примјећује какву срамоту ваљају неразумне одлуке градске власти, начелника, побочника начелника, секретара, секретарица, курира, чистачица – ко би га знао ко све није уплетен у ову наказну организацију „догађаја године“.

Припремају се Избори, видим ја. Престројавају се снаге, па власт и опозиција копа ровове за робове, али опет на кривом мјесту. Материјала не фали, а земље и онако вишка на све стране.

Игоре, градоначелниче, ако се већ мора одржати „срамота године“ сугеришем да без спавања и стајања весеље исти дан наставите у Книну. У том случају оно ће имати међународни значај. Ја ћу за то вријеме спаковати кофер и полагано, пут под ноге што даље од града који нас је волио, примио, угостио па нас се на крају, ваљда заситио.

Љубав за грађане овог града никада ми неће мањкати!

И коначно: нас Крајишника ионако све мање има, а богоми нисмо значајно изборно тијело. Зауостависмо се овдје као слијепец који се изгуби у туђој Домовини и у својој Несрећи. Зато не обраћајте пажњу на писмо једног занесењака, књижевника у покушају, незапосленог инжењера, страдалника... Ја сам ово морао написати, а Ваше и Божје је да одлучи.

Глава човјеку треба бар понекад да мисли, а у овим врелим данима и мисли „лапе. Ако потпуно испаре ето и мене на Кастел ту ноћ, код Марије (Терезије) да видим јесам ли жив и да сазнам је ли „Олуја“ у Бања Луци заувјек заустављена.

Дођите и Ви!

Срдачан поздрав!

У Бањој Луци 21.07.2017.

Никола Кобац, књижевник у пролазу

0 3 . A V G U S T

MADILIA TVRĐAVA 21h

Promijenjen termin koncerta Marije Šerifović zbog godišnjice „Oluje“

22. 07. 2017.

Poštovani,

Imajući u vidu da su se u pojedinim medijima pojavile veoma negativne reakcije u vezi sa najavljenim koncertom Marije Šerifović na tvrđavi Kastel u Banjaluci 4. avgusta, kao ozbiljna kuća i organizator koncerta, osjećamo potrebu da se obratimo javnosti, te kroz zvanično saopštenje otklonimo sve nedoumice koje se tiču najavljenog događaja.

ako je raspored koncertnih nastupa i drugih obaveza regionalno popularne pjevačice Marije Šerifović uglavnom popunjen i po nekoliko mjeseci unaprijed, menadžment nam je dostavio veoma ograničen broj slobodnih termina za mjesec avgust i nikako se ne može govoriti o našoj namjeri da se ciljano i sa predumišljajem organizuje koncert na dan velikog stradanja srpskog naroda tokom akcije „Oluja“.

Naprotiv, imajući u vidu druga već zakazana dešavanja na tvrđavi Kastel, te znajući da se godinama unazad centralno obilježavanje godišnjice stradanja Srba u „Oluji“ u Banjaluci održavalo 5. avgusta i da je taj datum prije dvije godine bio proglašen Danom žalosti u Srbiji i Republici Srpskoj, prihvatili smo da termin održavanja koncerta bude 4. avgust.

Prethodno smo se raspitali i saznali da u ovom trenutku ne postoji nijedan zvanični akt ili odluka koja zabranjuje organizaciju koncertnih događaja u dane godišnjice stradanja Srba u akciji „Oluja“ i možda je krajnje vrijeme da se ovo pitanje sistemski riješi, te da se na taj način onemoguće sve neprijatnosti i nelagode sa kojima se mogu susresti organizatori. Posebno smo ogorčeni činjenicom da je organizacija koncerta jednog istinskog umjetnika i našeg jedinog evrovizijskog pobjednika Marije Šerifović, u jednom dijelu medija grubo zloupotrebljena u dnevno-političke svrhe jer Grad Banja Luka i gradonačelnik Igor Radojičić nisu organizatori koncerata niti oni, imajući u vidu trenutno važeće akte mogu bilo kome zabraniti organizovanje koncerata i festivala.

U ovom času, odluka o odgađanju koncerta je jedino stvar ličnog senzibiliteta organizatora i ličnog odnosa prema konkretnom događaju.

Iskreno nam je žao ako je najava koncerta za 4. avgust kod bilo koga prouzrokovala patnju i bol jer nam to nikako nije bila namjera. Naša medijska kuća, kroz medijsko izvještavanje i na svaki drugi način, uvijek sa najvišim poštovanjem odnosila prema velikoj tragediji i patnji koja je zadesila naš narod i to poštovanje ni ovaj put neće biti iznevjereno.

Imajući u vidu sve prethodno navedeno, u dogovoru sa menadžmentom Marije Šerifović, uspjeli smo dogovoriti da se koncert planiran za 4. avgust pomjeri za dan ranije, tako da će se dugo očekivani koncert ove umjetnice u Banjaluci održati 3. avgusta na tvrđavi Kastel u 21. čas.

Sve ulaznice kupljene za prethodni termin važiće i za novi termin.

(mojKontakt)

ОДЛОЖИМО ОДРЖАВАЊЕ МУЗИЧКОГ ФЕСТИВАЛА 4. И 5. АВГУСТА У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ

25. јул 2017.

Lovefest се одржава од 3. до 5. августа 2017.

4. август је дан када је пала Српска Крајина, док је 5. август на иницијативу Влада Србије и Републике Српске проглашен Даном жалости у знак сјећања на страдање и прогон Срба у злочиначкој акцији "Олуја", а одлуку су подржале Српска Православна Црква и све државне институције.

Чак и без ове званичне потврде наведени датуми су свакако дани жалости узимајући у обзир број жртава и прогнаних, јер је "Олуја" највеће етничко чишћење у Европи после Другог свјетског рата. Зато ћемо замолити свакога од Вас да у своје лично име и у име организација које представљате пошаљете електронску пошту за одлагање фестивала на адресу: office@lovefest.rs

Будући да је чланом 10. Закона о обиљежавању дана жалости на територији Републике Србије прописано:

„Поштовани,

Јављам се поводом организације Lovefesta-a, у данима жалости.

Ово је молба да помјериш (одложиш) датуме, а слиједи и објашњење зашто није прикладно.

4. август је дан када је пала Српска Крајина, док је 5. август на иницијативу Влада Републике Србије и Владе Републике Српске проглашен Даном жалости у знак сјећања на страдање и прогон Срба у злочиначкој акцији хрватске војске и полиције "Олуја", а одлуку су подржале Српска Православна Црква и све институције.

Чланом 10 Закона о обиљежавању дана жалости на територији Републике Србије прописано је:

- „За вријеме дана жалости је забрањено емитовање народне и забавне музике, односно одржавање програма забавног карактера на јавним мјестима.“

Из истог разлога промијењен је и термин концерта Марије Шерифовић у Бања Луци.

Надам се да ће се одазвати нашем захтеву и оградити онако како је најбоље за све, са дозом душе и морала, а и поштовањем Закона.

Срдачан поздрав“

- „За вријеме дана жалости је забрањено емитовање народне и забавне музике, односно одржавање програма забавног карактера на јавним мјестима“ поставља се питање како су надлежни органи општине Врњачка Бања уопште дозволили организацију оваквог догађаја, па исти допис упутите и њима на:

office@vrnjackabanja.co.rs

У случају да одлуку о одлагању не добијемо до петка, 28. јула 2017. позваћемо на јавни бојкот догађаја.

Из истог разлога већ промијењен је и термин концерта Марије Шерифовић у Бања Луци.

Унапред хвала свима који се одазову позиву. На оваквим примјерима се види да ли смо заиста спремни направити бар мали гест за све невинно страдале.

Позовите пријатеље да подрже, издвојите минут-два да пошаљете допис, који би требао да изгледа на примјер овако...

Ав

Pet

Inic

Mi,

ske

rat.

tije

kol

stit

viš

nic

Svo

Svi

rod

me

Svi

sel

i ob

Svi

per

ima

Svi

ja i

blik

Svi

uko

stv

Isp

još

lijil

Žel

živ

jom

se n

vra

uvi

mo

Mi,

mo

lja,

Drugu godinu zaredom Inicijativa mladih za ljudska prava uz podršku više od 400 građana traži od Vlade Republike Hrvatske da uputi ispriku svim žrtvama i obiteljima žrtava ratnih zločina i kršenja ljudskih prava koji su se dogodili za vrijeme i neposredno nakon vojno-redarstvene operacije 'Oluja' izvršene u kolovozu 1995. godine.

Peticija isprike

Inicijativa Croatia Croatia

Mi, niže potpisane građanke i građani Republike Hrvatske svim našim sugrađankama i sugrađanima, žrtvama ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti počinjenih tijekom i nakon vojno-redarstvene operacije 'Oluja' u kolovozu 1995. godine, ovim potpisom želimo reći - oprostite! Ispriku upućujemo u iščekivanju da isto učine najviša državna tijela Republike Hrvatske, čiji su prethodnici sa državnih mjesta ovu operaciju planirali i proveli.

Svojim potpisom želimo se ispričati:

Svima koji su tog ljeta prije 22 godine izgubili najbližu rodbinu u zločinima počinjenima nad civilima za vrijeme i nakon operacije 'Oluja'.

Svima koji su bili primorani napustiti kuće, gradove i sela u kojima su odrastali, živjeli, imali prijatelje, djecu i obitelj.

Svima čija je imovina opljačkana, a kuće u kojima su generacijama živjeli - spaljene i razrušene, tako da se nisu imali kamo vratiti.

Svima koji su se, unatoč svemu, pokušali vratiti na svoja imanja, ali su u tome od strane državnih tijela Republike Hrvatske bili spriječeni.

Svima kojima je Republika Hrvatska obećavala mir ukoliko ostanu, a umjesto toga im donijela nasilje, ubojstvo, rušenje i palež.

Isprikom izražavamo posebnu solidarnost s onima koji još uvijek tragaju za posmrtnim ostacima svojih najmilijih. Želimo im reći kako nisu sami.

Želimo da naša isprika dopre do svih koji su bili ili i dalje žive kao izbjeglice, onoj djeci i mladima koji su ne svojom voljom odrastali daleko od svoga doma. Želimo da se naša isprika čuje i dalje, do svih koji se nemaju kamo vratiti. Da je čuju i oni koji su se vratili, ali i danas trpe uvrede zbog nacionalne ili etničke pripadnosti, koji ne mogu dobiti posao i čiji se glas sputava i ignorira.

Mi, potpisnici i potpisnice ove isprike, duboko vjerujemo kako ostvarenje nijednog društvenog i političkog cilja, čak ni onda kada su sva diplomatska sredstva isko-

rištena, nikada ne smije uključivati počinjenje zločina i teških kršenja ljudskih prava. Nije smjelo ni tada - 1995. godine.

Također odbacujemo i ograđujemo se od svake politike koja je zločine planirala, posebno ako su planeri bili službeni predstavnici države koja je trebala jednako pripadati njima, nama, ali i onima koji su u 'Oluji' stradali.

Sramimo se ne samo zbog toga što su ovi zločini počinjeni u naše ime već i zato što institucije naše države nisu na ove zločine odgovorile u skladu s principima pravde, odnosno nisu učinile dovoljno da se zadovolji pravda za žrtve. U tom pogledu, do danas je učinjeno malo ili ništa. Jedna jedina presuda za zločine počinjene tijekom i nakon operacije 'Oluja' premalo je da pred svima vama koji ste 'Oluju' osjetili na svojoj koži stojimo uspravno i bez srama.

Podizemo glas protiv šutnje, poricanja i relativizacije i živimo u nadi da će vam Republika Hrvatska omogućiti povratak i siguran život.

Među nama, potpisnicama i potpisnicima, ima i onih kojima je 'Oluja' omogućila da se vratimo svojim domovima nakon godina neizvjesnosti i straha. I mi se želimo jasno i glasno ograditi od zločina koji su počinjeni. Želimo jasno reći kako i danas vjerujemo da su sve to naše zajedničke ulice, naši zajednički trgovi, škole i tvornice, naši zajednički gradovi i naša zajednička država.

Želimo da ova isprika služi i kao apel političkim dužnosnicima i političarima u Hrvatskoj da priznaju odgovornost i učine sve kako bi se pronašli i identificirali nestali, kako bi se omogućio povratak izbjeglicama, omogućio dostojan život onima koji su se vratili i kako bi odgovorni za zločine bili osuđeni. Pozivamo ih da se, paralelno sa proslavom vojne pobjede, pridruže komemoracijama za sve žrtve zločina tijekom i nakon operacije 'Oluja'.

Ovom isprikom želimo pridonijeti izgradnji drugačije Hrvatske. Želimo da Hrvatska bude zajednica temeljena na vladavini prava, pravnoj sigurnosti, istini, jednakosti, demokraciji i ljudskim pravima. Želimo da Hrvatska bude društvo pomirenja koje se ne boji svoje prošlosti, već iz nje uči lekcije za budućnost.

ГОДИШЊИЦЕ - ПОМЕНИ - ПАРАСТОСИ АВГУСТ 2016. - СРБИЈА -

Годишњица “Олује”: Српске Бусије туге

03.08.2016.

вечерње
НОВОСТИ

Србија и Република Српска обележавају дан сећања на прогнане Србе из Хрватске 1995. године. Ово београдско насеље населиле су махом избеглице из Крајине

СРБИЈА и Република Српска присетиће се у четвртак 4. августа прогона српског народа из Хрватске у августу 1995. На дан када су пре тачно 21 годину пристигле прве колоне Крајишника, у насељу Бусије код Београда биће одржана државна манифестација обележавања Дана сећања на страдале и прогнане Србе.

Помен жртвама “Олује”, који ће служити патријарх српски Ириније са архијерејима, биће одржан у 20 часова на платоу испред Храма Светог Ђирила и Методија. Обележавању Дана сећање присуствоваће премијер Србије Александар Вучић и председник РС Милорад Додик.

- Место одржавања централне прославе и њен програм изабрани су у знак сећања на избегличке колоне које су пред офанзивом хрватских снага сигурност пронашле у Србији – кажу у Немањиној 11. – Бусије чине део Београда насељен већином прогнаницима из Книнске Крајине, пристиглих после акције “Олуја”. Своје сећање на ову драму са присутнима поделиће Јелена Шарић, која је у лето 1995. у избегличкој колони стигла у Србију.

Државно обележавање Дана сећања почеће интонирањем химне “Боже правде” и свечане песме Републике Српске. На Бусије у четвртак ће, поред два државна врха, доћи и делегације СПЦ, Војске Србије, избегличких удружења, као и више хиљада грађана. Уметничким тачкама манифестацију ће обогатити и КУД “Крајина” из Београда, који ће извести песму “У јесен се радо враћам”, као и глумци бањалучке академије уметности Јованка Миловановић и Велимир Бланић, који ће говорити одломак из поеме Бранка Ћопића “Петровачка цеста”.

Основна идеја државног обележавања годишњице “Олује” је сећање на акцију хрватске војске и полиције, уз прећутну сагласност међународне заједнице, када је за свега неколико дана са својих огњишта протерано више од четврт милиона људи. На тај начин готово потпуно етнички су очишћене северна Далмација, Лика, Банија и Кордун. Ови простори у саставу тадашње Републике Српске

Крајине били су под заштитом Уједињених нација. У “Олуји” је уништено 25.000 српских кућа, 13.000 привредних објеката, 182 задружна дома, 56 здравствених станица, 78 цркава, 29 музеја, 181 гробље... После погрома у своје домове вратило се око 20.000 Срба, махом стараца. Више од 1.000 села и насеља, у којима су Срби били већина, практично је престало да постоји.

ПОМЕНИ И ЗВОНА

ДАН сећања на страдале и прогнане Србе у ратовима деведесетих година установљен је прошле године, а први пут је на државном нивоу обележен прошле године код моста на Сави код Сремске Раче.

- Очекујемо да се у обележавање Дана сећања укључе и грађани Србије и Републике Српске. “Олуја” је велика рана на души нашег народа, а страдање и прогон никада не смеју бити заборављени. У свим храмовима СПЦ биће служени помени, а у част Дана сећања на страдале и прогнане огласиће се црквена звона.

ОЧЕКУЈУ 30.000 ГОСТИЈУ

ПЛАТО испред Цркве Светог Ђирила и Методија, у насељу Бусије, неколико километара од Батајнице, је срећен. Мештани највећег избегличког насеља у Србији кажу да су спремни да угосте све који буду дошли да обележе Дан сећања на страдање и прогон Срба из Хрватске у акцији „Олуја“.

На улазу у Бусије, крај Угриновачког пута, застали смо раднике и машине. Рекли су нам да постављају спомен-парк као сећање на погинуле у акцији „Олуја“, пре 21 годину.

- Постављањем споменика желимо да сачувамо сећање на страдање нашег народа - рекао нам је Илија Везмар, председник Удружења грађана насеља Бусије, које чине прогнани из Хрватске. - Символично, обележје ћемо открити у четвртак, уочи централне манифестације.

Путари су протеклих дана крпили рупе на асфалту, у околним улицама, док су радници Електродистрибуције постављали нову расвету. У овим пословима помагали су им и житељи Бусија, који у четвртак очекују око 30.000 гостију.

Aleks Marić

Marta Drpa

Vladimir Buač

Predrag Šuput

OVAKO SE “OLUJE” SEĆAJU SPORTISTI PROGNANI KAO DECA

ŠAMPIONI IZ IZBEGLIČKE KOLONE

05.08.2016.

U nepreglednoj koloni izbeglica na talasu “Oluje” bilo je i mnogo dece, a neka od njih, decenijama kasnije, postaće pravi sportski i ljudski heroji.

Mahom na traktorima, poneki i peške, u pratnji roditelja, baka i deka, sa ono malo pokušaja koje su uspeli da izvuku iz domova koje su žurno napuštali, ova deca bila su najpotresnija slika rađanja nove hrvatske države.

Godine izgnanstva, izbeglištvo na koje su vremenom morali da se naviknu, heroje ove priče nisu saspeli na putu ka ispunjenju svojih šampionskih snova. Naprotiv, teška životna sudbina ih je na neki način pripremila na buduća profesionalna odricanja, teške trenutke, neizvesnost i ogroman napor kakav profesionalni sport sa sobom nosi.

Užasne scene progona, rastavljanja od ognjišta i najbližih uspeli su da pretvore u svoju prednost, snagu koja ih je vodila do cilja, novog gola, lepšeg koša, jačeg smeča.

Odbojkašica Marta Drpa, košarkaši Aleks Marić i Predrag Šuput, te fudbaler Vladimir Buač prisetili su se u razgovoru sa novinarima „Blica” kako su preživeli dramatične dane iz avgusta 1995, svega što su izgubili i užasa izbegličkog puta.

Aleks Marić, košarkaš: Zar smo mi sami krivi za sve što se desilo

- Moj deda je ubijen početkom avgusta 1995. tokom vojne akcije „Oluja” u svojoj kući kod Šibenika. Njegovi posmrtni ostaci ekshumirani su tek novembra 2012. Ne dao bog nikom da doživi ono što je moj narod doživeo, da deli sudbinu moje porodice, rodbine, prijatelja... imao sam svega 11 godina, neizmerno smo patili, svega se sećam kao da je danas bilo. „Oluja” je zločin bez kazne. Kao da su Srbi najgori na svetu, kao da smo mi sami krivi za sve što nam se dogodilo, a da protiv nas nije niko. Jako me ljuti kada neki misle da je progon u „Oluji” bila šetnja Srba kroz neku šumu. Kao da nismo ljudi...

Marta Drpa, odbojkašica: Put bez kraja i deca koja plaču

Nakon nekoliko sati u skloništu stigla je vest da je Knin pao, da moramo da bežimo iz grada, gde ko može... Moj otac, večiti patriota, koji je bio ranjen, na štakama, u tom momentu uporno je odbijao da idemo bilo gde jer ko sme njega da istera iz njegove kuće... Srećom, mama je bila pametnija. Ne sećam se koliko je trajao put, sećam se kolone, vrućine, žeđi, staraca na traktorima, dece koja plaču. Nesvesna sam bila činjenice da mi idemo iz svojih domova u nepoznato, da se nikad nećemo tamo vratiti, da smo preko noći sve izgubili...

Vladimir Buač, fudbaler: Moji u begu, a ja ih željno čekam

U Novi Sad sam došao iz rodnog Knina samo neki dan pre zloglasne „Oluje”. Sa sestrom Sanjom krenuo sam posetu tetki u Petrovaradin, Sve je izgledalo normalno dok na televiziji nismo videli vesti o napadu na Knin. Danima smo, prestravljeni, čekali bilo kakvu vest o bratu Milošu, mami Smilji i ocu Mirku koji su ostali tamo. Kad su, najzad, izmrcvareni i užasnuti stigli u Petrovaradin, od mene nije bilo srećnijeg deteta na svetu. Svi su bili živi i zdravi. Od tuge me je spasla porodična sloga, igranje fudbala i prijateljstvo sa vršnjacima iz Petrovaradina.

Predrag Šuput, košarkaš: Izbegao iz Like, a igrao u Zagrebu

- Da mi je neko devedesetih rekao da ću u budućnosti igrati u zagrebačkoj Cedeviti, rekao bih da nema šanse da se to desi. Ali eto, vidiš šta ti je život... Idu dani, sve se zaboravlja. Nisam hteo da razmišljam o tome što sam izbegao iz Like i nisam promenio veru. Meni majka živi u Korenici, tu mi je i brat. A opet, od rata je prošlo 20 godina. Ako smo ljudi, moramo da prastamo. Pobornik sam teze da narod na ovim prostorima mora da živi zajedno. Nekako je to normalno, jer su i u Srbiji i u Hrvatskoj isti problemi. Narod je nezaposlen, razmišlja samo kako da preživi.

ДАН СЈЕЋАЊА НА СТРАДАЊЕ СРБА: Опростити али не и заборавити

05.08. 2016.

Београд – Српска и Србије су и ове године заједно, у насељу Бусије у Земуну, обиљежиле Дан сјећања на Србе страдале у Олуји.

У земунском насељу Бусије одржана је манифестација посвећене обиљежавању Дана сјећања на страдале и прогнане Србе поводом 21. годишњице “Олује”.

Заједничка манифестација Србије и Српске почела је парастосом за страдале Србе, испред Храма Светих Ћирила и Методија, који је служио патријарх српски Иринеј.

Манифестацији су, међу бројним званичницима, присуствовали предсједник Републике Српске Милорад Додик и премијер Србије Александар Вучић.

Патријарх српски Иринеј рекао је да је у акцији “Олуја” жртвован српски народ на начин који у новијој историји није запамћен, а који се може мјерити са страдањем у Јасеновцу и Доњој Градини. Ову и овакву голготу у историји су доживјели само Јермени, Јевреји и Срби од усташа, рекао је патријарх.

- Акција “Олуја” имала је за циљ да протјера Србе из Хрватске и Хрватску “очисти” од православних Срба. Оно што се данас дешава у Хрватској - величање и оживљавање усташке идеологије уноси страх у животе преосталог српског народа /у Хрватској/- рекао је патријарх.

Након интонирања химни Србије и Републике Српске и минуте шутње за жртве, присутнима се обратила Јелена Шарић, дјевојка која је

била у колони Срба протјераних из бивше Републике Српске Крајине, а која данас живи у Србији.

- На данашњи дан прије 21 годину добили смо, нажалост, ново име – избјеглице. Рат нам је однио све. Не бих вољела да се ово деси било којем народу. Желим да живимо у миру и слози, али да заборавимо никада не можемо – рекла је Шарићева.

Предсједник Републике Српске Милорад Додик је рекао да су Срби народ који је увијек доносио слободу другима.

- Наша побједа је живот, наша освета је живот, наша жеља је да живимо у миру, да свима пружио мир. Морамо да се окупимо и да кажемо да смо побиједили јер смо преживјели. Није било лако отићи, оставити све иза себе. За нас Србе преко Дрине постоји свето мјесто у које се заклињемо и које волимо а то је Србија. Данас је српски народ обједињен као никад – рекао је предсједник Српске.

Додик је рекао да је Југославија била највећа заблуда, јер су је подржавали само Срби коју су у два рата донијели слободу другима, другима који су ту исту Југославију урушили.

Нагласио је да српски народ мора да ојача Србију и Републику Српску.

- Ово је живот, ово је Србија, ово је српски народ, ово је Република Српска – рекао је Додик.

Премијер Србије Александар Вучић је рекао да Србија неће дозво-

лити да се икада више понови прогон и страдање.

- Хоћу да вама Крајишницима кажем једно велико “Извини”. Извините сто су у Србији постојали они који су у току Акције “Олуја” окретали главу. Хоћу да вам кажем да “олуја” више неће бити. Србија је јака држава и неће то дозволити – рекао је Вучић.

Вучић је рекао да не вјерује у колективну кривицу, те да никада неће дозволити да се за прогон и страдање Срба окриви читав хрватски народ, јер су за то криви појединци.

- Страдали сте због сумануте шовинистичке политике, ничим нисте заслужили погром и ви немате због чега да се стидите – рекао је премијер Србије.

Вучић је рекао да Срби немају намјеру да ћуте и забораве прогон и страдање у “Олуји”.

- Србија је довољно велика да никога не мрзи и да сваком пружи руку – истакао је.

Вучић је рекао да је Србија, упркос свему, успјела да се “отргне” из свих недаћа.

- Послије 4. августа 1995. када је изгледало да је крај, да нема будућности, ми смо устали, устали смо као народ. Србија је довољно јака и велика за све народе који у њој живе. Никада више, никакву “Олују” никоме дозволити нећемо, неће више никада бити “олуја” против српског народа – закључио је премијер Србије.

на
три
су
др
на
Па
и Х
и т
уст
да
У Б
Да
Ол
кој
дру
стр
- С
Ол
пол
тил
Ба
пр
ме
зас
То
мо
- Т
срп

Патријарх Иринеј: Срби и Хрвати треба да граде мир, љубав и толеранцију!

У Бусијама, након парастоса приликом обележавању Дана сећања

на страдале и прогнане Србе у током Олује, патријарх је рекао да је тужно сећање на оне који су морали да напусте своје огњиште и потраже друго место за живот, али и на све оне који су настрадали од злочиначких руку

Патријарх СПЦ Иринеј поручио је вечерас да Срби и Хрвати уместо мржње треба да граде мир, љубав и толеранцију, али и да ћутање Европе на величање усташтва у Хрватској отвара питање да ли је оправдана наша жеља да постанемо члан ЕУ.

У Бусијама, након парастоса приликом обележавању Дана сећања на страдале и прогнане Србе у током Олује, патријарх је рекао да је тужно сећање на оне који су морали да напусте своје огњиште и потраже друго место за живот, али и на све оне који су настрадали од злочиначких руку.

– Сећамо се страдања нашег народа у познатој акцији Олуја која је покренута од старне хрватске војске и полиције 1995. године. Акција прогона је обухватила простра северне Далмације, Лике, Корудуна и Баније. Простор Срске крајине. Циљ прогона је био протерати Србе са својих вековних обиталишта и тиме Хрватску очистити од Срба и Православља – казао је Иринеј.

То је био план усташке Хрватске и врха тадашње Римокатоличке цркве, додао је патријарх.

– Тој идеји је жртвовано преко милион невиног српског народа на начин какав новија историја није

запамтила. То сведоче логори Јасеновац, Јадовна, Градине, и десетине стартишта, јама и провалија у које су Срби живи бацани и умирали страшном смрћу – казао је патријарх подсетивши да су Срби у Другом светском рату масовно страдали током усташке владавине у Хрватској.

Ту голготу су поред Срба доживели једино још Јермени и Јевреји, нагласио је патријарх додајући да су у усташкој Хрватској формирани злогласни дечији логор кроз које је прошло више од 120.000 невиних српске деце, а од којих је највећ број умрло због глади и жеђи.

Он наводи да величање и слављење злочинаца данас у Хрватској и оживљавање усташке и фашистичке Хрватске уноси страх и неисгурност код Срба у Хрватској, док Европа то мирно посматра.

– Мук и ћутање Римокатоличке цркве и њених представника на сва ова збивања озбиљно забрињава – навео је Иринеј.

Он додаје да су Срби и Хрвати хтели или не најближи једни другима и зато позвани да граде мир и пријатељство, као и да заједно граде будућност.

Окупљенима се обратила и докторка Јелена Шарић, једна од оних који су избегли током “Олује”, истичући да је рат многим однео све, а да се свако ко је преживе бори на свој начин.

– Не бих волела да се ово догоди било ком народу, треба да живимо у миру, али да заборавимо нећемо – рекла је она и захвалила народу Србије на подршци и хуманости коју су пружили.

Александар Вучић: ОЛУЈА ВИШЕ НЕЋЕ БИТИ

Драги моји пријатељи, поштовани грађани Србије, браћо и сестре Крајишници,

хоћу данас, на овај тежак дан, дан суза и тишине, на двадесет и прву годишњицу вашег погрома, а наше туге, да вам говорим о три ствари.

О кривици, стиду и поносу. И да вам кажем да прва никако не припада вама, већ разним политикама, погрешним и лошим, које су дозволиле нешто што се у вашем случају може слободно назвати коначним решењем.

Били сте свој на своме

Протерани сте, избачени са своје земље, зато што је неко помислио да ће бити већи, јачи, бољи, и да ће га бити више ако вас нема. Ако нас нема. Вас и нас. Срба. И само зато што јесте и зато што јесмо Срби. Само зато је страдао и старац Вукашин Мандрапа из села Клеппи пре 75 година. Био је крив јер су му лични мир и понос били пречи од живота, али и такав не би био зверски убијен да није био Србин, православне вере, трофазни, како су говорили, а то ни по цену живота није желео да промени.

Много је Вукашина убијено, много очију српских извађено у том рату, много ушију и носева српских одсечено, али српска жилавост и упорност им нису дозволили да заврше посао како су замислили. Зато је била потребна „Олуја“, да Срба више нема, да њихова огњишта остану пуста, да српске свадбе и крштења буду ружна прошлост, а све то да буде слављено као историјски успех великих демократа и победа над злочиначким агресором.

Агресором који је изгубио више очију него иједан бројчано мали европски народ, агресором који је

желео само да буде свој на своме. Домаћин у својој кући. Зато су хрватски, како кажу, „ослободиоци“, „ослободили“ и Книн, и Грачац, и Кореницу, и Глину, и Бенковац и многа друга места од њихових јединих становника и довели људе који ту никада нису живели. И то је за њих победа.

Кажњени сте на најсуровији начин и без права на одбрану и правду, зато што је неко помислио да има права да одреди ко може, а ко не, да живи у његовој земљи, па чак и у случају када је та земља вековима била ваша, а не његова.

Њихов крст је кукасти

Страдали сте због сумануте, шовинистичке политике, која не препознаје туђе жртве и која се не стиђи својих злочина. Зато и тај стид не припада вама. Без обзира на чињеницу да су жртве увек више посрамљене од злочинаца и да су спремније да размишљају о томе где су оне погрешиле. Нисте нигде. Ви сте само обични људи који су, исто тако обично, живели на својој земљи. И ничим нисте заслужили ни погром, ни бежање у тракторским приколицама, ни бомбардовање код Топуског и Глине, ни стрељање у Марином Селу, ни пљување и каменовање у Сиску.

И немате шта да се стидите тога што они не умеју да се стиде. Ни тога што своју срећу покушавају да изграде на туђој несрећи. Ни бахатих прослава, ни споменика злочинцима, ни усташких повика, ни кукастих крстова.

Тај крст ће заувек бити њихов и заувек ће бити такав. Искривљен и кукаст. Притом, ја, који не верујем у колективну кривицу, за разлику од оних који су вас протерали убеђени да сте криви само зато што сте Срби, никада нећу рећи, нити било коме дозволити да каже, да су за вашу несрећу криви сви Хрвати. Нису. Криви су они који су стрељали старце и децу, они који су бацали бомбе на тракторе са избеглицама, они који су бацали камење на вас, и они који су тврдили да се све то ради да би Хрватима било боље, и да би имали лепшу и већу државу.

А колико је таквих, ми немамо намеру да бројимо. То треба да ураде Хрвати, у Хрватској, због Хрватске и због Хрвата. И колико буде велика спремност да то ураде, толико ће да буде и велика основа онога што се зове њихова будућност.

И имам права то да кажем, зато што смо ми, у Србији, тај посао већ обавили и настављамо да га обављамо.

Бројимо људе који су, у име Срба, чинили злочине, изводимо их пред суд, кажњавамо их и осуђујемо.

Крв коју су они пролили ми нећемо на нашим рукама и дубоко је се стидимо. И све што тражимо, све због чега пишемо ноте, и дижемо свој глас, јесте само то. Наш захтев да се неко коначно постиди због ваше, наше, српске крви на својим рукама.

Због етничког чишћења које је спроведено 1995. године, због Јасеновца, покрштавања, клања од 1941. до 1945. године, и због чињенице да је за један просечан људски век број Срба у Хрватској смањен за десет пута.

Нема гриже савести

Зато што то више није политика. То је истребљење једног народа само зато што је то баш тај, један народ. То је коначно решење и то је злочин. А славити то јасан је одговор на питање које је, после суђења Адолфу Ајхману у Јерусалиму, поставила Хана Арендт: „Да су победили, да ли би ико од њих имао грижу савести?“

Не би, и нема је, поручује свако онај ко данас негира погром и етничко чишћење и слави, не то што је он нешто добио, него то што је неко други све изгубио.

Џорџ Орвел, који је разбио шифре сваког тоталитаризма, говорио је да то јесте и најбољи пут ка уништењу неког народа. Да му прво уништиш његов животни доживљај сопствене историје. Да га натераш да је поништи и негира. Да је заборави. И то се неће догодити.

Овај скуп је наша историја, и све што говоримо јесте наш, стварни доживљај те наше историје. И немамо намеру да о томе ћутимо. Зато што смо, ту историју, доживели. Ови људи су је доживели, пре тачно двадесет једну годину.

И Книн су доживели, и Госпић, и Глину, Топуско, Сисак, Марино Село, Жировац, Двор на Уни... И бежање комбијима, тракторима, аутобусима, дајцовима, заставама, фаповима, тампонама... у дугачким уклетим колонама које су онда стрељали, гранатирани, бомбардовали, каменовали, плували и протерали.

И доживели су да изгубе своје куће и имања, да им отимају ствари, од трактора до ручних сатова, да их газе, прете им клањем, бију тољагама, шутирају и избаце из Хрватске, највећи број њих, и заувек. И шта данас било ко може да хоће од њих. Шта да им тражи? Да кажу да се није десило? Да две стотине педесет хиљада људи није, управо на овај начин, протерано, исељено и избачено из Хрватске? Да нису гинули у тим колонама? Да, све заједно, то није био злочин? Да никада нису ни живели у Хрватској? Ни они, ни они пре њих, који су побијени, покрштени и исељени неких педесет година раније.

Увек ћемо се дизати

И како уопште некоме може да падне на памет да ми можемо то да негирамо? Чињенице које смо доживели. Погром, етничко чишћење и нестанак са својих огњишта. Ово је наш 4. август. И ово су наши дани, који су дошли за њим. Наш бол, наша туга и наш стид, онај који други немају. Наше право и наша обавеза. И према људима који су тај дан доживели, према сопственој историји и, поготово, према будућности. Оној у којој славу, као Конфуције, не тражимо у томе да никада не паднемо, већ у способности да устанемо после сваког пада.

И овде, баш овде у Бусијама, види се колико су изгубили они који су вас са вековних огњишта протерали. Јер ви, вредни Крајишници, изградили сте много дивних и лепих места овде у нашој Србији, овде у својој Србији. Јединој, лепој и најлепшој.

Добро дошли и остајте вековима у миру и весељу на својој српској земљи, а ми, ми ћемо дати све од себе да помогнемо Србима, оном малом броју преосталих у данашњој Хрватској, да заштите своја права, пре свега право на слободан живот и право да буду Срби, право које су тако љубоморно бранили и чували вековима.

И Србија је довољно велика да никога не мрзи, да не чини никакво зло, и да свакоме пружи руку. И све ћете наћи у њој, свако добро, али заборав никада нећете. Зато што је ово земља која је највећа, по свом памћењу. Требало би да пробају то да запамте, они који се ничега не стиде. И са њима хоћемо добре, најбоље односе, али као што ми од њих не тражимо да се одричу свог рода, тако ћемо знати и умети да сачувамо српско име и презиме, умећемо да гледамо у своју, али и нашу заједничку будућност праштајући, али никада немајући право да заборавимо.

Поносне сузе Крајишника

А ви, Крајишници, који сте толико тога изгубили, вама могу да кажем само једно. Добили сте Србију. И она је добила вас. И поново сте код своје куће. И данас имате чиме да се поносите. Ваша кућа је све већа, и све боља. А саздана је и на вашој жртви. И на сећању на њу. Оном које ће трајати вечно и на коју ћемо подсећати сваког 4. августа. Својим сузама, тишином, али и поносом.

Зато што сте убијани, а живи сте. И зато што сте избацивани из своје куће, а у својој сте кући. Зато што је требало да не постојите, а постојите и постојани сте. Зато што су вас мрзели, а у вама мржње нема. И зато што су вас терали да се стидите, ти који срама немају, а ви се поносите. И зато што сте Срби.

Хвала вам на томе.

Живели Крајишници, живела Србија!

Izbeglice iz „Oluje“: Ključevi i dalje rastavljeni od brava

04.08.2016.

Busije su najveće izbegličko naselje u Srbiji, sa oko 5.000 meštana izbeglih tokom operacije „Oluja“ i isto toliko životnih priča. N1 donosi priču porodice Vujanić koja je 1995. izbegla iz Knina. Od onih su koji sa sobom nisu poneli ništa – sem dokumenata i svežnja ključeva kuće koju su napustili.

Svežanj rastavljen već 21 godinu od brava jedini je predmet koji je sa Vujanićima iz Knina, s „Olujom“ došao u Busije.

“Ovdje iza mene je moja kućica skromna, 8 sa 9, koju sam gradio, sedam, osam godina. Tek pretpošle godine sam uspeo da stavim krov, četiri godine sam bio pod pločom”, priča Mirko Vujanić, nekada profesor i diplomirani politikolog FPN-a u Beogradu.

Oko 2500 maraka 1995. koštalo je šest ari novog početka u Srbiji, priča.

“Ja sam lično zadovoljan ovom kućicom – to je za mene Hajat”, dodaje.

U “novi mali luksuz” Mirko naravno nije želeo, nego je morao. Tuga za izgubljenim vremenom u Hrvatskoj nalazi se u zbirci pesama i aforizama koje potpisuje.

“Neko voli da se igra loptom, neko kartama, neko poker aparatima, neko s ženama. A ja, eto, mučenik volim da se igram sa rječima. Volim da se one slažu, volim da se rimuju, volim da nešto kažu”, priča Mirko.

Kako kaže, život mu je, ipak, daleko od pesme, iako i je i za najbolnju temu napisao stihove. Zato o “Oluji” ne govori već recituje. “Kad se toga sjetim, u glavi se vrti, pred očima slike pustoši i smrti...”

Mirkova žena Nada je nepokretna. “U Srbiji mi smo dobili, hm... Dobili smo pomoć od Danske humanitarne organizacije u iznosu od 1700 maraka tad”, priča ona.

I to je sve. Kasniji pokušaji da se domognu pomoći nisu dali rezultate.

U Hrvatskoj je Nada dobila mizeru penziju. Kuća im je ostala kažu ogoljena – jer su je tamošnji nadležni kategorisali kao takvu da ne zaslužuje obnovu.

“Priča se... Moraš imati vezu, to znam da mora se imati. To znam. Džaba svi prioriteti i poginuli član porodice i mala djeca, invaliditet i sve – da se mora imati veza i da se mora ili platiti – ja platila nisam nikome, niti znam ko je taj kome se treba platiti – možda

bih i ja platila – posudila, pa platila da dobijem”, kaže Nada.

Veruju u sina i ćerku, najviše u unuka. U političare – slabo. Ipak, Mirko dodaje: za jedno su odlični – za rime.

“Jer danas biti političar u Srbiji je najprofitabilniji kadar, samo treba za laganje da imate dar. A laganje nije nasledno, ono se u politici brzo uči i zato se poštenom čoveku politika brzo smuči”, ocenjuje Mirko.

Nekadašnji profesor, inače diplomirani politikolog beogradskog Fakulteta političkih nauka, radni dan je počinjao u 8 ujutru. Sada se u to vreme vraća kući, a na poslu je 12 sati ranije, jer radi celu noć.

“Radim u firmi G4S – obezbeđenje. Raditi se mora, ostao bez ognjišta, diploma mi ne znači ništa. Posla nema, a raditi se mora – teško pitanje, tu nema odgovora. Ali, koliko god bilo neko beznađe, narod i voda uvek izlaza nađu”, dodao je.

Voleo bi da na posao ide asfaltiranim putem. Kaže i kanalizacija, vrtić, škola i groblje je ono što meštani Busija priželjkiju.

Misli da je naselje pravo mesto za dan sećanja i opisuje: skupljeni smo ovde s koca i konopca – Dalmacije, Slavonije, Like, Korduna i Banije, BiH i Turcima mrske Republike Srpske.

Oko 5.000 je sličnih priča – koliko i meštana ovog naselja. O njihovim sudbinama uglavnom slušamo u medijima i to oko 5. avgusta.

06.08.2016.

Нада Бодирога са Кордуна, 21 годину после “Олује”, покушава да открије истину о страдању родитеља и спречи заташкавање. На згаришту куће пронађене спаљене кости, које су и даље на судској медицини и нису до краја истражене.

Жртве „Олује”:

Поверовали Туђману и спаљени на прагу

ПОСМРТНЕ остатке својих родитеља, Данице (71) и Теодора Самарције (76), Нада Бодирога покушава да пронађе већ 21 годину. Живот су изгубили у “Олуји”, кад су живи запаљени на кућном прагу, у селу Славско Поље, општина Вргин Мост, на Кордуну. Спаковали су се, каже Нада, да побегну као и сви остали из села, али су поверавали прогласу Фрање Туђмана да онај ко није чинио злочине нема разлога да бежи.

До данас траје Надина потрага за њиховим телима, борба са институцијама да докаже истину и спречи заташкавање.

- На згаришту моје родне куће у Славском Пољу 2010. пронађене су спаљене кости. Понудили су ми да их преузмем и сахраним. Речено ми је да су у лошем стању и да је немогуће упоредити ДНК и утврдити идентитет – прича Нада Бодирога за “Новости”, која је пре “Олује” дошла да живи у Инђији.

- После ми је Иван Грујић, председник хрватског Повереништва за заточене и нестале, рекао да су остаци животињског порекла и да је то за њега завршена прича, иако никад нису хтели да ми дају папир да је ДНК анализа рађена. Остаци и даље стоје на судској медицини у Загребу.

Она објашњава како се агонија наставила. Позивали су је из Хага, где је случај доспео. У извештају Хелсиншког одбора за људска права у Хрватској документовано је да су живи спаљени заједно са кућом у којој су живели. Онда су почела подметања. У једном од извештаја локалне полиције појавило се наводно сведочење да су се уочи уласка хрватске војске у село чули пуцњи из правца њихове куће.

- То су протумачили као да су се моји родитељи убили. А када сам их упитала где су онда њихови остаци, одговорено ми је да су можда наишле животиње које су их

појеле. По селу се причало како су покушали уз принуду да обезбеде исказе да су људи чули пуцње из правца наше куће – огорчена је Нада.

Она каже да после толико година жели само истину и мир, а одавно је престала да се нада да ће злочинце стићи казна.

ЦИПЕЛА ЈЕДИНА УСПОМЕНА

- Када сам недавно отишла да запалим свећу на згаришту наше куће, пронашла сам мамину ципелу испод једног камена. За 16 година део је пропао, али сам остатак понела као једину успомену на родну кућу и родитеље – каже Нада Бодирога, која болује од мултипле склерозе, за коју су јој лекари рекли да је могућа последица великог стреса.

И. МИЋЕВИЋ

Епископ топлички г. Арсеније:

“Никада не треба да заборавимо оне који су изгубили свој живот”

/*У цркви Светог Марка на Ташмајдану у 11 часова служен је парастос убијеним Србима током хрватске оружане акције „Олуја“ 1995. године*/

Парастос је служио Његово Преосвештенство Епископ топлички г. Арсеније, викарни Епископ Патријарха српског, уз саслуживање свештенства Архиепископије београдско-карловачке, као и прогнаног свештенства из Хрватске који су, силом прилика нашли своје уточиште у Србији.

Преосвећени владика Арсеније се после парастоса обратио сабраном народу у цркви и поручио да се дан

страдања Срба, 5. август не сме заборавити и да се зато окупљамо у светој храму да се сетимо жртава, али и да нас Господ позива да праштамо, но да не заборављамо, да „Праштамо и надамо се, јер верујемо у Васкрслога Христа који је Бог мира, Бог љубави, Бог слободе, који каже/ По томе ће вас познати да сте ученици моји, ако љубите једни друге./ Господ нас позива да своју будућност градимо на преко потребном миру...”

Преосвећени владика Арсеније је оценио да је 5. август несрећан дан и да “никада не треба да заборавимо оне који су изгубили свој жи-

вот“, као и да је 21 година од Олује прошла са тугом за несталима.

Полагањем венаца на споменик жртвама страдалим у ратовима у бившој Југославији од 1991. до 2000. године, данас је обележен Дан сећања на страдале и прогнане Србе током хрватске оружане акције „Олуја“.

У подне су се огласиле сирене и звона са београдских храмова, а потом су окупљени Срби кренули у мирну шетњу од цркве Светог Марка, поред Народне скупштине и хотела Москва, па преко Бранковог моста до Сава центра.

ГОДИШЊИЦЕ - ПОМЕНИ - ПАРАСТОСИ АВГУСТ 2016.

РЕПУБЛИКА СРПСКА / БИХ

ПЕТИЦИЈА ЗА ОДГАЂАЊЕ

Nektar FreshWave Festivala 2016.
најављеног за 4, 5. и 6. август
2016. г. у Бањој Луци

Прву недјељу августа мјесеца, потомци страдалог српског народа из Српске Крајине, Грмеча, Подгрмеча, Цазинске и Бихаћке Крајине и бањалучке регије са сјетом и тугом обиљежавају годишњице страдања њихових најмилијих што страдаше у Независној држави Хрватској августа 1941. године (Шушњар код Санског Моста – 5.500 жртава и Гаравице код Бихаћа – 12.000 жртава) и у егзодосу преко 220.000 Срба током и након агресије Хрватске на Републику Српску Крајину почетком августа 1995. године – 1856 српских жртава.

У тим тешким тренуцима сјете и туге, до сада су имали подршку великог броја грађана, установа и институција Републике Српске и Бање Луке – главног града Републике Српске, што им је била подршка и нада за будућност, те да се, у за њих тешким тренуцима, могу ослонити на сународнике као на своје најближе.

Са великом невјерицом и непријатним изненађењем затекла нас је најава да ће се баш у вријеме обиљежавања годишњица страдања великог броја нашег народа, у Бања Луци одржати тродневни фестивал-забава на тврђави Кастел и на ријечи Врбас.

Апелујемо на организаторе Nektar FreshWave Festivala 2016. да одгоде најављени програм, посебно за 4. и 5. август, пошто својим садржајем вријеђа истинске осјећаје великог броја потомака страдалих и свих других који имају разумијевање за њихову бол и тугу.

Тражимо од надлежних органа да ставе ван снаге дозволу за уступање јавне површине за одржавање наведеног Фестивала у најављено вријеме уважавајући захтјеве бројних грађана и чланова удружења и невладиних организација који се придружују овој Петицији.

ПОКРЕТАЧ ПЕТИЦИЈЕ:

ДИЦ „ВЕРИТАС“

Глас Српске

04.08.2016.

Живот у зачараном кругу страдања, бола и мржње

Бањалука – Нит смо отишли, нит стигли. Још лутамо и надамо се, а како године пролазе, све смо сиромашнији за оно наше јуче, прича сјетно и отужно Никола Кобац.

Родни Кордун замијенио је Бањалуком, а свом дому из којег је отишао прије 21 године у непрегледној колони избјеглица која је узмицала пред смртоносном “Олујом” никад се није вратио. Од тада, каже, живи у зачараном кругу у којем нема ничега осим страдалог народа, непролазног бола и мржње која живи и данас несмањеном јачином.

- Хрватска се и даље сили над српским народом и над Србијом. За злочине кривци треба да одговарају, али и ми треба да престанемо да радимо неке ствари које воде забору тих злочина. Велики број Крајишника није више са нама, али никада не смију бити заборављени. Ни они, ни наше њиве, куће, огњишта и све што смо имали – каже Кобац.

Његову судбину дијеле хиљаде прогнаних Срба. Како-тако снашли су се међу својим народом у РС и Србији, али их боли неправда према рођацима, комшијама и пријатељима који нису успјели проћи мостовима спаса. Зар су њихови животи, питају се и данас, толико безвриједни да баш нико за 21 годину није остао иза решетака.

Од почетка хрватске војно-полицијске акције “Олуја” у којој је са подручја тадашње Републике Српске Крајине протјерано око четврт милиона Срба данас се навршава 21 година. Крајишници и њихове нове домовине Српска и Србија

заједнички тугују. Присјетиће се данас сваке жртве и тражећи правду за њих барем допринијети томе да не падну у заборав. Јер, заборав би био нови злочин над њима.

Централна комеморативна манифестација биће одржана вечерас на платоу испред храма Светих Кирила и Методија у замунском насељу Бусије на периферији Београда. У њему се дио крајишких Срба скупио након што је успио да умакне смртоносном походу хрватских снага. Скупу ће присуствовати државни врх РС и Србије и црквени великодостојници. У Бањалуци ће бити положено цвијеће и служен парастос, а у Новом Граду сутра ће бити упаљене свијеће и са моста спаса спуштени вијенци у ријеку Уну.

Представници институција и удружења упозоравају да Срби још једну годишницу злочина у “Олуји” дочекују повријеђени, јер Хрватска, умјесто да каже праву истину и изведе злочинце пред лице правде, велича и слави дан када су почињени незапамћени злочини. Увертира попут соли на рану за овогодишње славље “Олује” у Хрватској била је рехабилитација кардинала Алојзија Степинца, укидање десетогодишње казне за убиство српских цивила осигељком команданту Бранимиру Главашу, подизање споменика усташком атентатору Мири Баришићу...

- Међународна јавност мора да чује и призна да је над српским народом 1995. године почињен незапамћен злочин, за који још нико није одговарао. Нико не може побити чињеницу да је у Хрватској 1995. године извршено етничко чишћење Срба на најгрубљи начин уз учешће хрватске војске, полиције, ХВО-а и НАТО снага. Пројекат НДХ, који је био актуелан 1941. године, преко Јасеновца и Градине, довршен је 1995. године акцијом “Олуја” – каже предсједник Одбора Владе РС за ње-

Кап у мору

Хрватска иницијатива младих за људска права поднијела је петицију у знак извињења жртвама “Олује” и њиховим породицама. Њихов представник Јоцо Главаш каже да посебно забрињава што Хрватска још није упутила никакво званично извињење онима који су изгубили ближње, опљачкани, протјерани и који не могу да се врате у Хрватску.

- Свјестан сам да је то што смо урадили “кап у мору”, али нећемо одустати од борбе за правду и истину – истакао је Главаш.

говање традиције ослободилачких ратова Миленко Савановић.

У Документационо-информационом центру “Веритас” истакли су да је поразно да међународна заједница још ћути на страдање Срба у “Олуји”.

- Након егзодуса српског народа из некадашње Републике Српске Крајине током “Олује”, сада се са овог простора догађа тихи егзодус Срба према Србији – каже директор “Веритаса” Саво Штрбац.

У вијећима српске националне мањине широм Хрватске јуче је прочитана девета изјава сјећања у којој је наглашено да жал за невиним жртвама никада неће престати.

- Срби у Хрватској нису грађани другог него задњег реда – истакао је предсједник Заједнице Срба из Хрватске и БиХ Бранислав Швоња.

Комесаријат за избјеглице Србије изразио је забринутост што се уочи обиљежавања годишњице злочина у “Олуји” поново води антисрпска пропаганда.

Ведрана Кулага

Штрбац:

Музички фестивал у Бањалуци на дан “Олује” неће моћи бити одгођен

Директор Документационо-информационог центра “Веритас” Саво Штрбац рекао је да је од града Бањалуке добио одговор да неће моћи бити одгођен музички фестивал “Нектар фреш вејв”, планиран за 4. август, у исто вријеме када се обиљежава 21 година од српског страдања у “Олуји”, због тога што је раније заказан и што је утрошено много средстава.

Штрбац је рекао да је, на петицију “Веритаса” да овај фестивал буде одгођен, данас добио писани одговор Одјељења за друштвене дјелатности града Бањалука у којем га обавјештавају да не могу да одгоде одржавање музичког фестивала у Бањалуци јер је већ утрошено много новца у долазак гостију из цијелог свијета, а очекује се и више од 10.000 посјетилаца из земље и региона.

Он је додао да су га из бањалучке градске управе обавијестили да град није организатор, нити финансијер фестивала, него предузеће “Опијум”, чији је представник Страхиња Граховац и да се тај фестивал само налази у календару културних догађаја и манифестација у Бањалуци.

“Ово ме није изненадило. Свјестан сам да иза оваквих манифестација стоје мултинационалне компаније”, рекао је Штрбац.

Он је навео да се у одговору на петицију за одгађање овог фестивала, коју је “Веритас” упутио граду Бањалука, наводи да је град у цјелости разумио поруку петиције за одгађање ове манифестације, али да, “из оправданих и објективних разлога није у могућности да томе удовољи”.

Напомиње да је од организатора фестивала град добио одговор да су готово све припреме за одржавање фестивала извршене и да је велики број реномираних свјетских извођача већ потврдио долазак, што значи да су купили авионске карте, обезбиједили смјештај и слично.

“Како је фестивал знатно раније најављен, у овако кратком периоду није било могуће извршити измјену термина за његово одржавање”, наведено је у одговору из града Бањалука упућеном Штрпцу.

Град Бањалука изражава искрено саосјећање са породицама српског народа, али и жаљење што ни су раније добили информације о подударану музичких фестивала са датумом страдања Срба, док су још могли утицати на термин организовања тог фестивала.

Одјељење за друштвене дјелатности града Бањалука преузело је обавезу да следеће године организатора фестивала упозори и захтијева да промијени датум одржавања овог фестивала.

У градској управи наводе да ће град Бањалука учествовати у једној “Веритасовој” манифеста-

цији у Бањалуци – приказивању документарног данског филма о страдању хендикепираних Срба у школи у Двору, као и на трибини послије тог филма у просотру који прпада граду.

Штрбац каже да разумије град Бањалуку и организатора “Опијум”, али да не може да разумије да Бањалука није добила никакав одговор из Министарства рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске, иако је тражио консултације, као ни одговор Министарства управе и локалне самоуправе да немају информацију да су 4. и 5. август проглашени Даном сјећања и да као такви захтијевају посебну пажњу свих.

Штрбац је навео да се у исто вријеме од 4. до 6. августа одржава и фестивал “Хајнекен-Лав фест” у Врњачкој Бањи, на којем ће наступити свјетски познати извођачи.

Он је додао да је, за разлику од ова два фестивала пива, добар примјер Гуча која је прошле године 5. августа прекинули музички програм и све манифестације, поштујући Дан сјећања на страдања и прогон Срба.

Штрбац о "Олуји"

3. август 2016.

Након егзодуса, тихи егзодус

Након егзодуса српског народа са подручја некадашње Републике Српске Крајине, који се догодио током хрватске војно- полицијске акције "Олуја", сада се са овог простора догађа "тихи егзодус" Срба према Србији, оцијенио је директор Документационо-информационог центра "Веритас" Саво Штрбац.

Он је рекао данас новинарима у Бањалуци да се, на основу званичне државне статистике Хрватске, последњих година на једну миграцију из Србије према Хрватској дешава пет миграција из Хрватске према Србији.

Штрбац каже да се према овим подацима, до 2005. године дешавао већи број миграција из Србије према Хрватској на подручја на којима се простирала РСК и подсетио на план хрватског руководства на челу са Фрањом Туђманом по којем ће "српско питање у Хрватској бити ријешено када Срба буде испод три одсто".

"Већ се сада може рећи да су таква план остварили јер, према последњем попису у Хрватској, Срба је било нешто више од четири одсто, а до следећег пописа сигурно ће у

овој држави бити Срба мање од три одсто", навео је Штрбац.

Он је подсетио да се случај "Олуја" нашао и пред међународним судовима и да је тужба крајишких Срба против америчке организације "МПРИ", која је учествовала у планирању хрватских акција против Срба у РСК, у поступку нагодбе која је у завршној фази.

Штрбац каже да постоји и петиција која је била упућена бањалучкој Градској управи, којом је тражено помијерање одржавања "Нектар фреш вејв" фестивала који ће бити одржан на тврђави Кастел од 4. до 6. августа, те да је Градска управа одговорила да не може да одгоди овај фестивал.

"Оно што не могу да разумијем је то да град Бањалука није добио никакав одговор из Министарства рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске, иако је тражио консултације, као ни одговор Министарства управе и локалне самоуправе да немају информацију да су 4. и 5. август проглашени Даном сјећања и да као такви захтијевају посебну пажњу", нагласио је Штрбац.

Он је рекао да је у одговору наведено и да је градско Одјељење за друштвене дјелатности преузело обавезу да следеће године упозори организатора фестивала и да захтијева да промијени датум одржавања фестивала.

Обиљежавања 21 године од погрома Срба у војно полицијској акцији Хрватске "Олуја", почиње у организацији "Веритаса" вечерас у Бањалуци, у 20.30 часова, прислуживањем свијећа у Саборном храму Христа Спаситеља.

У хрватској акцији "Олуја" која је изведена уз помоћ и подршку НАТО-а и једница Хрватског вијећа одбране и такозване Армије БиХ, са својих вијековних огњишта, са подручја сјеверне Далмације, Лике, Кордуна и Баније, протјерано је више од 220.000 Срба.

На евиденцији "Веритаса" налази се 1.856 погинулих и несталих Срба током и након "Олује", од којих су 1.206 цивили, а међу њима три четвртине старији од 60 година. Међу жртвама је и 546 жена.

Од укупног броја жртава, до сада је расвијетљена судбина 1.019 лица.

Обиљежавање двадесет једне године од погрома Срба

03.08.2016.

– Прислуживањем свијећа у порти Храма Христа Спаситеља вечерас је у Бањалуци почело обиљежавање 21 године од погрома Срба из Републике Српске Крајине у хрватској војно полицијској акцији “Олуја”.

Директор Документационо-информационог центра “Веритас” Саво Штрбац рекао је новинарима да је симболика овог догађаја у томе да се свим погинулим Крајишницима, са опојаним и неопојаним костима, у овом храму прислуже свијеће.

“Ми не можемо да дођемо на гробове, за многе не знамо гдје су покопани, због чега смо одлучили да прислужимо свијеће у порти Храма Христа Спаситеља у Бањалуци јер је овдје некада био Храм Свете Тројице којег су усташе порушиле у Другом свјетском рату”, истакао је Штрбац.

Он је навео да је на овом мјесту “изникао” диван храм, као феникс из пепела којим може да се поноси православље, а посебно Бањалука и Република Српска.

Након прислуживања свијећа, испред Храма Христа Спаситеља одржан је духовно-умјетнички програм у којем су наступили крајишки пјесници Мићо Јелић Грновић са Баније, Никола Кобац са Кордуна и Борислав Тешић из Санског Моста.

04.08.2016.

Бањалука – У Храму Свете Тројице у Бањалуци данас је служен парастос поводом 21 године од страдања и егзодуса Срба у хрватској војно-полицијској акцији на Републику Српску Крајину.

Илија Вујновић је рекао да је из Дивосела у Хрватској избјегао и у Другом свјетском рату и у последњем рату.

“Моје село је било најстрадалније. Ми смо имали 2.100 становника, а у Другом свјетском рату страдало је њих 1.300 што је више од пола. У једном дану је поклано 762 Срба од усташке бојне. У овој рату се нешто и спасило јер је остао слободан коридор да људи избјегну”, рекао је Вујновић, који у Бањалуци живи од краја 1993. године.

Он је истакао да је у последњем рату страдало 75 Дивосељана.

“Од тога је погинуло петнаестак, а остало је убијено у највећим мукама. Тамо је 9. септембра 1993. године напало 3.000 хрватских специјалаца и гардиста. У Дивоселу после тога нико не живи од Срба. Све је уништено”, истакао је Вујновић.

У организацији Документационо информационог центра “Веритас”

У КОЛУ СРПСКИХ СЕСТАРА ДАЋА ЗА КРАЈИШКЕ ЖРТВЕ

Као и сваке године до сада, Коло српских Сестара приредило је даћу за све крајишке жтве, после парастоса у Храму Свете Тројице, 4.8.2016.

Претходно су у организацији ДИЦ „Веритас“ у јутарњим сатима положени вијенци и цвијеће на Пердуовом гробљу и служен парастос за све жртве из Републике Српске Крајине у Храму Свете Тројице у Бања Луци.

раније су у Бањалуци положени вијенци и цвијеће, и запаљене свијеће, испред споменика страдалим Србима на Пердуовом гробљу.

У хрватској војно-полицијској акцији “Олуја” 4. августа 1995. године на бившу Републику Српску Крајину протјерано је више од 220.000 Срба из Крајине, а око 2.000 Срба је погинуло и нестало.

ПОЛОЖЕНИ ВИЈЕНЦИ НА СПОМЕНИК ПАЛИМ КРАЈИШНИЦИМА

БАЊАЛУКА, 4. АВГУСТА /СРНА/ – На Пердуовом гробљу у Бањалуци данас су положени вијенци и цвијеће, те запаљене свијеће испред споменика деветорици Срба убијених у јулу 1995. године на Динари, а у оквиру обиљежавања 21 године од страдања Срба у акцији хрватских снага “Олуја”.

Полагање вијенаца организовао је Документационо–информациони центар “Веритас”, а директор “Веритаса” Саво Штрбац рекао је да је овогодишње обиљежавање страдања у “Олуји” од 3. до 7. августа названо “Дани туге и сјећања”.

“Биће много манифестација, а ово је за сада једино спомен-обиљежје страдалим Србима у рату са подручја Хрватске и Републике Српске Крајине у Бањалуци”, рекао је Штрбац.

Он је навео да су деветорица људи прво заробљени па побијени 26. јула 1995. године.

“Убице су усташе које су их довеле на руб провалије и ту убиле пуцањем у главу и бациле. Пронађени су 1998. године и сахрањени у заједничку гробницу на овом гробљу. Сјећањем на њих, сјећамо и одајемо пошту за свих 7.268 страдалих Срба у рату деведестих на подручју Хрватске и Републике Српске Крајине”, рекао је Штрбац новинарима.

Он је навео да убице деветорице војника нису процесуиране, али да се знају њихови команданти, као и да ће “Веритас” радити да они буду изведени пред лице правде.

КРАЈИШНИЦИ ОБИЉЕЖИЛИ СЈЕЋАЊЕ НА “ОЛУЈУ”: ПОНОВО СЕ ОТВАРАЈУ ИЗБЈЕГЛИЧКЕ РАНЕ

Пустош после “Олује”, непрегледне колоне очајника и дјечији плач, стално су у мислима Николе Галијаша. Прије тачно 21 годину избјегао из Хрватске Костајнице, а сваког августа, прича кроз сузе, изнова се отварају избјегличке ране. Срећа у несрећи да су се дјеца и унуци некако привикли и снашли, а иако је на то чекао годинама, успио је да прода имовину и како – тако се скупи у Бањалуци.

“Избјегао сам са матером од 95 година, сестра старија од мене, супруга, дјеца, четворо унучади, стигли смо на Косово. Да не би матер сахрањивао доље, након мјесец дана сам стигао овдје”, рекао је Галијаш.

За разлику од Николе, Миле Рујак из Бенковца и дан-дана живи као подстанар. Ни он ни супруга тренутно не раде, па се сналазе како умију. На поврат имовине, прича, већ дуго чека и сумња да ће се ишта промијенити на боље.

“Ништа нисам успио. У Ријеци ми је остао стан, тамо је одмах њихов неки заслужан за геноцид он је одмах то добио, кућу имао у Бенковцу изгорјела. Доле не идем, они су историјски непријатељи мог народа”, рекао је Рујак.

Захвални су Бањалуци што их је пригрлила, али се отето некако не да прежалити. А нису то само куће, станове, виногради, стока. Отет је завичај, одрастање, живот, али мораш живјети, прича Саво Штрбац из “Веритаса”.

“Кад сам хтио некога да видим ја сам ишао на београдски бувљак, тамо су биле моје колеге, судије, адвокати, лијечници, свих могућих струка. Продавали су свашта, само да би прехранили породицу и многи су успјели, нису се либили да раде било какав посао”, рекао је Саво Штрбац, директор Документационо – информационог центра “Веритас”.

Неоспорно је да избјегли Крајишници тешко живе у Српској, али ништа боље није ни у Србији, каже Штрбац. Тамо још постоје избјеглички кампови и привремене смјештаје у којима већ двије деценије преживљавају Срби прогнаници. Многи би се вратили кад би имали гдје и када би успјели да се запосле, али се у Хрватској не осјећају слободним. Зато не треба да изненађују подаци да се на једног повратника, петоро Срба трајно одсели из Хрватске.

Глас Српске

05.08.2016.

ОЛУЈА УРЕЗАЛА РАНЕ И ГОДИНЕ ТУГЕ И БОЛА

Бањалука – Парастосима у храмовима и полагањем цвијећа на спомен-обилежја широм Српске и Србије јуче је обилежена 21. годишњица страдања народа некадашње Републике Српске Крајине у злочиначкој акцији хрватске војске и полиције “Олуја”.

Још један 4. август су са посебним емоцијама, евоцирајући најтеже успомене и враћајући слике пакла, преживјели они који су у километарским колонама успјели умаћи пред смрћу. Молили су и палили свијеће за душе 2.500 чланова својих породица, рођака, пријатеља и суграђана, за чију смрт никада нико није одговарао. У пламену свијећа видјели су стихију која је 4. августа 1995. гутала њихову дједовину, крв и непрегледне избјегличке колоне. Сјећали се јаука и јецаја. И борбе за голи живот.

Старина Никола Галијаш међу првима је јуче дошао у цркву Свете Тројице у Бањалуци, гдје је у организацији Документационо информационог центра “Веритас” служен парастос за жртве “Олује”. У избјегличкој колони 4. августа 1995. напустио је родну Хрватску Костајницу са четворо малих унучића, мајком старом 95 година, супругом, двије кћерке, сестром и тастом.

- Отишли смо на Косово. Да не бих мајку сахранио тамо, након мјесец сам стигао у Бањалуку и ево 21 годину сам ту. Захвалан сам РС што је удомила 25.000 Срба прогнаних из Хрватске – сузних очију описује прогнаничке дане.

„ОНИ КОЈИ ЖЕЛЕ ДА СЕ ВРАТЕ НА ОГЊИШТА ЗАПЛАШЕНИ ПОВАМПИРЕНИМ УСТАШТВОМ“

04.08.2016. У Храму Свете Тројице у Бањалуци данас је служен парастос поводом 21 године од страдања и егзодуса Срба у хрватској војно-полицијској акцији на Републику Српску Крајину.

Илија Вујновић је рекао да је из Дивосела у Хрватској избегао и у Другом светском рату и у последњем рату.

- Моје село је било најстрадалније. Ми смо имали 2.100 становника, а у Другом светском рату страдало је њих 1.300 што је више од пола. У једном дану је поклано 762 Срба од усташке бојне. У овоме рату се нешто и спасило јер је остао слободан коридор да људи избегну – рекао је Вујновић, који у Бањалуци живи од краја 1993. године.

Он је истакао да је у последњем рату страдало 75 Дивосељана и да је у овом селу више нема Срба.

У организацији Документационо – информационог центра “Веритас” раније су у Бањалуци положени венци и цвеће, и запаљене свеће, испред споменика страдалим Србима на Пердуовом гробљу.

- Сећањем на њих, сећамо и одајемо пошту за свих 7.268 страдалих Срба у рату деведестих на подручју Хрватске и Републике Српске Крајине – рекао је Штрбац.

Председник Удружења избјеглих Срба из Крајине и Хрватске Петар Џодан изјавио је да ни након 21 године од погрома Срба из Републике Српске Крајине у хрватској војно-полицијској акцији “Олуја” није решено српско питање у Хрватској.

“Срби из Хрватске су колатерална штета вишедеценијског сукоба између Загреба, Београда и Европе”, рекао је Џодан, поводом обилежавања егзодуса Срба из бивше Републике Српске Крајине.

Џодан је рекао да у Хрватској ни данас нису решена статусна права Срба која се односе на повратак имовине, станова, радних и пензионих права, тако да Срби у Хрватској данас нису грађани другог, већ трећег реда.

- Оно мало Срба што би желело и да се врати у Хрватску заплашено је повампиририм усташтвом које се шири посебно након пријема ове земље у ЕУ – истакао је Џодан.

У хрватској војно-полицијској акцији “Олуја” 4. августа 1995. године на бившу Републику Српску Крајину протерано је више од 220.000 Срба из Крајине, а око 2.000 Срба је погинуло и нестало.

Вели да га родни крај и даље нео-дољиво вуче себи.

- Кућу у Хрватској сам продао, а овдје купио. Ништа лоше нисам учинио и у Костајницу одлазим често. Тамо сам провео младост, не могу је тако лако заборавити – каже Галијаш.

Миле Рујак из Бенковца са унучићем је дошао у бањалучки Храм Христа Спаситеља да за покој душа знаних и незнаних запали свијећу. Унук му је, каже, једина радост у мору туге откако је на трактору у колони, са супругом и двије кћерке, морао да оде из завичаја.

- Ишао сам десет, 12 дана. Туга је то, не знам шта друго да кажем. Ово дијете је наша сва радост. Никада се нећемо помирити са оним шта нас је затекло. Можеш имати овдје не знам шта, али завичај је завичај – каже Рујак.

Крајишки пјесник Миле Јелић Грновић са Баније казао је у порти храма, гдје је одржан духовно-културно-умјетнички програм, да их је све мање.

- Нигдје нисмо стигли, а ходамо већ 21 годину. Не знамо колико нас је избјегло, умрло, гдје смо се настанили, куда лутамо и гдје смо пристигли, али смо богати за непрегледно сјећање које нико не може отети, заробити и покорити. Не дозволимо да завичај умре у нама. Потражимо човјека праведника у себи и побиједимо неправду. Наша имања ће бити наша све док будемо ми своји – нагласио је Грновић.

Парастос за жртве “Олује” одржан је јуче и у цркви Светог Марка у Београду, а данас ће се у подне огласити сирене.

Директор “Веритаса” Саво Штрбац са жалошћу је констатовао да многим погинулим не могу доћи на гробове.

- За многе не знамо ни гдје су покопани. Добро је да је обиљежавање страдања Срба из Хрватске постало традиција и што се организује централна манифестација. Треба народ да овај датум обиљежава и сјећа се – рекао је Штрбац.

РС и Србија синоћ су заједнички централном манифестацијом у насељу Бусије у Земуну требало да обиљеже Дан сјећања на страдање и прогон Срба. Помен жртвама требало је да служи патријарх српски Иринеј, а скупу да присуствују највиши званичници с обје стране Дрине са предсједником РС Милорадом Додиком и премијером Србије Александром Вучићем на челу.

Предсједник Народне скупштине РС Недељко Чубриловић изјавио је да се са дужним пијететом морамо сјећати свих невиних жртава “Олује”, у којој је погинуло и нестало више од 2.500 људи, међу којима највише цивила, а прогнано више од 250.000 Срба.

- Страдање и прогон Срба у “Олуји” најмасовније је етничко чишћење са њихових вјековних огњишта у Хрватској након Другог свјетског рата, а бол је већи јер за тај злочин починиоци нису кажњени и правда није задовољена – рекао је Чубриловић истичући да ниједан злочин не смије остати некажњен.

Удружење породица несталих и погинулих Срба “Суза” из Београда изразило је незадовољство динамиком идентификације страдалих. Предсједник Комисије за нестале Владе Србије Вељко Одаловић каже

да се око 1.700 Срба из Хрватске воде као нестали.

Операција “Олуја” трајала је од 4. до 9. августа 1995. године, а покренута је упркос томе што се то подручје налазило под заштитом УН. У нападу на Србе учествовало је 150.000 војника Хрватске војске и 25.000 војника Армије РБиХ.

СЛАВЉЕ И ВЕЛИЧАЊЕ УСТАШТВА У ХРВАТској

Хрватска и ове године слави акцију “Олуја” као Дан побједе и домовинске захвалности, а централна манифестација је заказана за данас на тргу у Книну. У вечерњим часовима концерт ће одржати Марко Перковић Томпсон, који је познат по величању усташтва.

МУП Хрватске забранио је мирно окупљање под називом “Антиратни протест поводом слављења ратне побједе”, који је требало да буде одржан на Тргу бана Јелачића у Загребу.

Предсједник Српског народног вијећа Милорад Пуповац каже да очекује лоше поруке из Книна.

- Ако буде и пола од онога што је било прошле године, биће лоше – нагласио је Пуповац.

Министар за рад запошљавање, борачка и социјална питања Србије Александар Вулин каже да је усташтво постало доминантно мишљење у Хрватској.

Г. Маунага, В. Кулага

ПРИКАЗАН ФИЛМ О НАЈСТРАШНИЈЕМ ЗЛОЧИНУ ДЕВЕДЕСЕТИХ „15 МИНУТА – МАСАКР У ДВОРУ“

05.08.2016., Бањалука – Документарни филм „15 минута – масакр у Двору“, о стравичном масакру над осам психички и физички хендикепираних Срба и једне Хрватке 8. августа 1995. године само неколико метара од данског кампа УН, приказан је вечерас у Бањалуци у оквиру обиљежавања 21 године од страдања Срба у агресији Хрватске на Републику Српску Крајину у акцији „Олуја“.

Аутори Џорџ Ларсен и Каспер Ведсманд из Данске 21 годину касније у филму траже одговоре од данског команданта Јорген Колта, али и његових војника: Зашто нису реаговали?

Саво Штрбац, председник Документационо-информационог центра „Веритас“ у чијој је организацији приказан филм, рекао је новинарима да је приказан један од најстрашнијих злочина деведесетих година прошлог вијека јер су побијени потпуно немоћни људи, душевни болесници, инвалиди, међу којима је било и кепеца, људи који су се кретали помоћу штака или инвалидских колича.

Он је подсетио да су из Петриње у школу у Двору на Уни првог дана „Олује“ 4. августа 1995. године евакуисани људи из пензионерског дома и пацијенти са психијатријског одељења, те нагласио да се филм бави одговорношћу данског батаљона који није спречио злочин.

„Сви су побијени за само 15 минута, а главни јунак, у Хрватској спорног филма, управо је командант који није реаговао и његова унутрашња драма. Наша, али и истрага екипе филма говори да су поред те школе били Унпрофорци из данског контингента. Они су видјели убице, имали су их на нишану, могли су да спрјече убиства, међутим, командант им је наредио да се по одлуци УН команде из Загребa не мијешају, јер то није њихов сукоб“, навео је Штрбац.

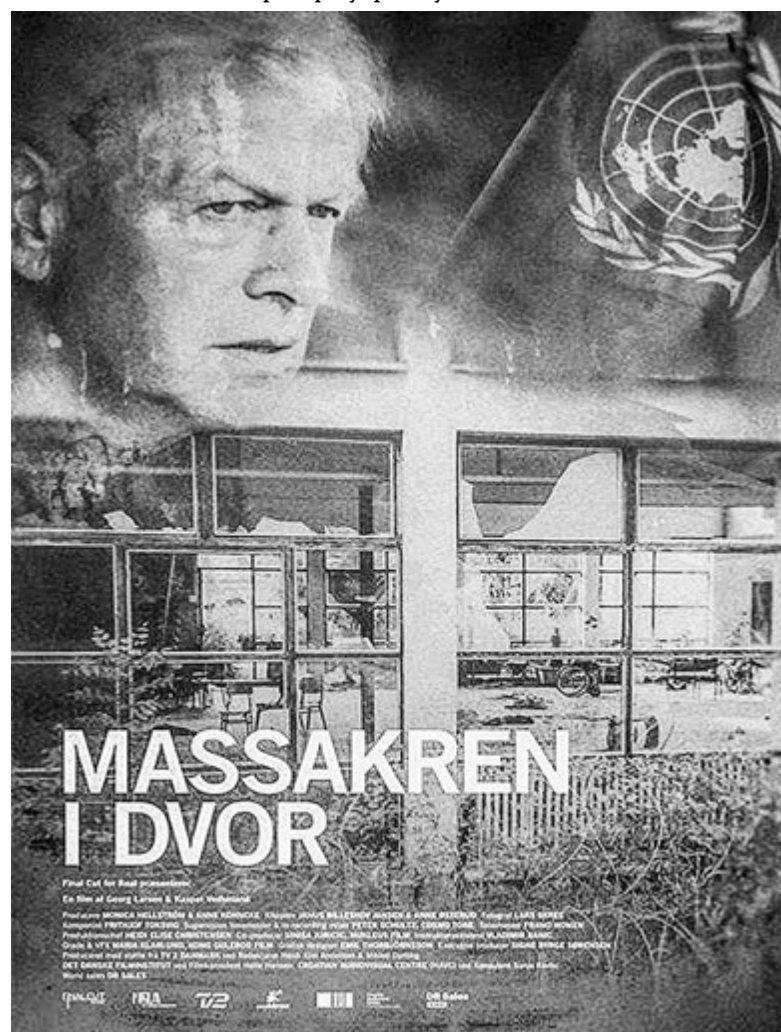
Он је нагласио да за ове злочине ни након 21 године још нико није процесуиран, иако се воде истраге и у Хрватској и Србији, а у „Веритасу“ се зна ко их је починио, као и да је филм дигао цијелу Хрватску на ноге, да га је у тој земљи ријетко ко погледао, а и они који су то учинили не могу га „сажвати“ иако се он бави чињеницама.

„Хрватски бранитељи су тражили забрану филма. Филм је представљен прошле године на фестивалу у Сарајеву,

а у августу је приказан и на Радио-телевизији Србије. Друго емитовање је одгођено због безбједности дијела екипе филма из Хрватске“, појаснио је Штрбац.

Он је истакао да су дански аутори двије године скупљали материјал, да је урађено и много скупих анализа, а многи докази су из архиве „Веритаса“.

Штрбац је рекао да је и он учествовао у стварању филма „15 минута-масакр у Двору“, те додао да је чињеница да се његово име налази у одјавној шпици посебно иритирала Хрвате, као и појављивање српског генерала Милета Новаковића као наратора у филму.

Да није било документарног филма "15 минута – масакр у Двору" аутора Џорџа Ларсена и Каспера Ведсманда, који је приказан прошле године на фестивалу у Сарајеву и на Радио-телевизији Србије, готово да се не би ни знало за свирепи злочин у коме је у школи у Двору на Уни за време "Олује" 8. августа 1995. године ликвидирано девет инвалида и душевних болесника који су ту доспели бежећи испред Хрватске војске.

Мислили смо да ће дански војници сачувати животе пацијената: Љубица Јањанин

ВЕРИТАС: Егзекутори хрватски диверзанти

До 7. августа већина евакуисаних је напустила основну школу у Двору на Уни, али су најнемоћнији остали. Сутрадан, око 14.30, група војника без ознака припадности ушла је у школу и из непосредне близине, у року од 15 минута, побила немоћне цивиле.

Од девет жртава, једна је хрватске, а остали су српске националности. Према нашим истраживањима, те несрећне људе побили су припадници специјалне извиђачко-диверзантске јединице Хрватске војске којом је командовао Матија Ципрић, забележио је Документациони центар Веритас.

05.08.2016.

МАСАКР У ДВОРУ НА УНИ: УНПРОФОР сведок и саучесник злочина

У филму је сведочила и Љубица Јањанин из Петриње, која данас живи у Земуну. Она је тада са кћерком тражила начин да се што пре измести из града који је непрестано био изложен грабљивости и тако стигла до тамошње болнице где су за евакуацију пацијената имали на располагању само један стари аутобус.

- Наш комшија лекар нам је дозволио да уђемо под условом да помажемо у транспорту болесника који су већ били у аутобусу. Једна жена без ноге и са два штапа седела је на поду. Друга је као тежак инвалид с великом грбом лежала на два седишта и због свог хендикепа није могла да седи без помоћи друге особе. Ћерка и ја смо је подигле и онда сам је ставила у крило након што смо и ону другу сместили на седиште. Све време вожње чули су се јауци, запомагање. Пuteви су били пуни избеглица, који су се у колонама кретали према Двору на Уни и Републици Српској – сећа се Љубица услова под којима су евакуисани тешки болесници.

У Двор су стигли ноћу. Сместили су их у зграду школе јер се мислило да

ће ту бити најбезбеднији због присуства Унпрофора.

- У близини је био пункт Унпрофора чији војници, међутим, нису желели ни да нам се обрате, а камоли да нам помогну – прича Љубица Јањанин која је успела да изађе из зграде школе пре масакра.

Она ће, као и остали, тек из исповести данског официра Јоргена Колда у документарцу сазнати да је тај батаљон имао наређење да се не меша, као и да су војници постали свесни да се ради о инвалидима тек након 8. августа кад су у школу упали људи у униформама без ознака и брутално побили болеснике. Данци су после тога ушли и фотографисали жртве.

У Двору су у то време већ били припадници хрватске војске, о чему је у документарцу сведочио српски генерал Миле Новаковић (у међувремену је умро) због чега је, поред осталог, филм у Хрватској дочекал на нож.

Злочин још увек није процесуиран, нити је ико за њега оптужен.

М. Љубичић – Вести

СПУШТЕНИ ВИЈЕНЦИ СА „МОСТА СПАСА“ НА РИЈЕЦИ УНИ

НОВИ ГРАД, 6. АВГУСТА /СРНА/ – Директор Документационо-информационог центра "Веритас" Саво Штрбац и начелник општине

Нови Град Сњежана Рајилић бацили су данас у ријеку Уну вијенац са "моста спаса", преко којег је у БиХ у августу 1995. године прешло 100.000 избеглица из Републике Српске Крајине, углавном с подручја Баније, Кордуна и Лике.

Штрбац је рекао да је овај мост, који је и гранични прелаз са Хрватском, био "мост спаса" за српски народ, други "мост спаса" био је у Мартин Броду за око 100.000 људи у другој избегличкој колони из Лике и Сјеверне Далмације, а трећа колона се извлачила ауто-путем уз пратњу Унпрофора.

"То је оно што замјерамо Унпрофору – умјесто да заштите српски народ они су их испратили с вјековних огњишта", рекао је Штрбац у Новом Граду, гдје је данас обиљежена 21 година од страдања Срба у хрватској акцији "Олуја".

Он је додао да се у Хрватску вратило мало Срба, који имају проблема.

"Нико не бјежи од добра. Ми смо у близини Двора, гдје се десио један од најстрашнијих злочина 90-их година – у школи је убијено девет хендикепираних лица", рекао је он.

Штрбац каже да "Веритас" има доказе да је тај злочин починила јединица Матије Ципрића из Дивуше, иако он то негира.

"Према мојим сазнањима, њих је 'убила мржња' јер никаквих мате-

ријалних добара нису имали. Синоћ смо у Бањалуци приказали филм 'Масакр у Двору – 15 минута', који је приказан прије годину дана у Сарајеву и на РТС-у, али никад у Хрватској, јер тамо тврде да филм упућује ко су биле убице", навео је Штрбац.

Он је рекао да је филм психолошка драма данског команданта Унпрофора који је могао да спријечи убиства.

"Савјест је прорадила. У филму у првом плану није сам злочин, шире је обрађен појам рата и улога УН и заштитних снага", рекао је Штрбац.

Начелник општине Нови Град Сњежана Рајилић је рекла да је тешко објаснити какви су се злочини десили и у Двору и у Сводни гдје је хрватска авијација гађала избегличку колону.

“Ови сусрети и сјећања на жртве којима се данас поклањамо не служе да би се ширила мржња која ником ништа није добро донијела. Служе да се сјетимо страдалих и да генерације које долазе не забораве”, рекла је Рајилићева.

Обиљежавање 21 године од страдања Срба у хрватској акцији “Олуја” јутрос је у Новом Граду почело служењем парастоса у Храму Светих апостола Петра и Павла, након чега су присутни на путу према “мосту спаса” запалили свијеће.

Делегације су данас положили вијенце и прислужиле свијеће код спомен-обиљежја цивилним жртвама у насељу Туњица код Новог Града.

Затим је у Храму Светог Саве у Сводни служен парастос, а на крају су вијенци положени код спомен-обиљежја страдалима у избјегличкој колони у овом насељу.

У Новом Граду су данас били и представници регионалног Центра за ненасилну иницијативу, а на спомен-обиљежја положили су заједничке вијенце демобилисаних бораца све три војске које су учествовале у протеклом рату.

У акцији хрватске војске “Олуја” са простора сјеверне Далмације, Лике, Кордуна и Баније протјерано је око 250.000 Срба, а убијено и нестало око 2.000 Срба.

07.08.2016

Помен Србима страдалим на Петровачкој цести

Парастосом и полагањем вијенаца за девет убијених цивила данас је код спомен-крста у мјесту Јањиле-Бравско на Петровачкој цести обиљежена 21 година од страдања Срба у војно-полицијској акцији “Олуја”, када су хрватски “МиГ-ови” бомбардовали колону српских избјеглица.

Директор Документационо-информационог центра “Веритас” Саво Штрбац рекао је Срби да нема политичке воље да се процесуирају злочинци који су бомбардовали избјегличку колону народа из Републике Српске Крајине на Петровачкој цести, али ни на Приједорској цести код Сводне.

“Тужилаштво у Сарајеву годинама води ове истраге, али никако да заврше оптужницом, иако имају све податке, осим ко је пилотирао тим авионима”, додао је Штрбац.

Он је оцијенио да није тешко дознати ко је пилотирао, јер Хрвати у то

вријеме нису имали пуно авиона, ни пилота, а двојица су погинула.

Штрбац је подсетио да је авион хрватског ратног ваздухопловства “МиГ 21” 7. августа 1995. године бомбардовао избјегличку колону народа из Републике Српске Крајине када је погинуло девет цивила, међу којима четворо дјеце и 21-годишња дјевојка, док је око 50 рањено.

Он је истакао да током рата у бившој Југославији није страдало толико дјеце у истом дану.

“Авион који је бомбардовао колону полетио је са аеродрома у Сплиту. Хрвати су ову акцију оцијенили успјешном, а цивилне жртве колатералном штетом”, рекао је Штрбац.

Он је напоменуо да је ЦЈБ Бањалучка 2010. године Тужилаштву БиХ поднио кривичну пријаву против три официра војске Хрватске и два пилота због сумње да су напали цивилно становништво у избјегличкој колони.

Штрбац је истакао да су се окупљени током помена страдалима са тугом сјетили 1.856 страдалих Срба у акцији “Олуја” и након ње.

Парастосу су присуствовали чланови породица страдалих, учесници у колони, представници “Веритаса”, те Срби из Петровца и Дринића.

21. годишњица страдања Срба у Олуји јуче је обиљежена у насељима Туњице и Сводна, код Новог Града, гдје је у августу 1995. године гранатирана избјегличка колона. У том нападу страдало је 700 српских цивила.

Представници ДИЦ „Веритас“ су током обиљежавања „Дана сјећања и туге“ на Петровачкој цести одали почаст и положили вијенац погинулим препадницима Војске Републике Српске са подручја петровачке општине испред Спомен собе у Дрнићу.

ГОДИШЊИЦЕ - ПОМЕНИ - ПАРАСТОСИ АВГУСТ 2016.

ХРВАТСКА/HRVATSKA

**SNV
CHB**

ДЕВЕТА ИЗЈАВА СЈЕЊАЊА

Поводом 21. годишњице војно-полицијске акције Олуја Српско народно вијеће, као и поводом свих ранијих годишњица, жали и суосјећа са свима - како Србима тако и Хрватима те припадницима других националности - који су у тој акцији изгубили животе, здравље, имовину и домове. На исти начин жалимо и суосјећамо са свима који су до те акције и након ње страдавали и патили као прогнани и избјегли због непосредних ратних опасности и ратних посљедица. Нарочито жалимо за онима који су страдавали као цивили, ратни заробљеници те који су неповратно остали без својих домова и завичаја.

СНВ и ове се године сјећа оних којих се у прославама Олује нитко не сјећа - убијених, рањених и протјераних Срба у Хрватској. Након 21 године сматрамо да је вријеме да се Олуја обиљежи и са свијешћу и с обзиром према страдању Срба, њихову хисторијском прогонству, уништавању њихових насеља и онемогућавању њихова повратка. У противном, одржат ће се дојам да ово славље служи тому да се таква свијест не развије и да такав обзир не настане. Одржат ће се дојам да службена, државна политика сјећања избјегава суочавање с одговорношћу због своје ратне политике према Србима. Избјегава такођер увидјети да једностраним сјећањем само продужава ратне политике и избјегава суочавање с међународно преузетим обавезама за кажњавање ратних злочина који су током и након Олује почињени, а до данас нису санкционирани. Славље у околностима некажњених злочина тежак је правни и морални проблем.

Зато СНВ сматра да је вријеме да се Олуја обиљежи не само са свијешћу о страдању свих, већ и с циљем изградње политике и културе мира те политике и културе толеранције. Стављање прославе у службу јачања јавног милитаризма, продубљивања политичке нетолеранције и обнављања међуетничке мржње лоша је и штетна служба. Стављање прославе у службу потицања сукобљавања са земљама у регији једнако је лоша и штетна служба. Зато позивамо представнике државне власти да не градимо једностране и паралелне политике сјећања, да се посветимо изградњи културе мира и толеранције те политици добросусједских односа.

Проф. др. сц. Милорад Пуповац

Inicijativa mladih za ljudska prava – Hrvatska

Peticija isprike

Mi, niže potpisane građanke i građani Republike Hrvatske svim našim sugrađankama i sugrađanima, žrtvama ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti počinjenih tijekom i nakon vojno-redarstvene operacije 'Oluja' u kolovozu 1995. godine, ovim potpisom želimo reći – oprostite! Ispriku upućujemo u iščekivanju da isto učine najviša državna tijela Republike Hrvatske, čiji su prethodnici sa državnih mjesta ovu operaciju planirali i proveli.

Svojim potpisom želimo se ispričati:

Svima koji su tog ljeta prije 21 godinu izgubili najbližu rodbinu u zločinima počinjenima nad civilima za vrijeme i nakon operacije 'Oluja'.

Svima koji su bili primorani napustiti kuće, gradove i sela u kojima su odrastali, živjeli, imali prijatelje, djecu i obitelj.

Svima čija je imovina opljačkana, a kuće u kojima su generacijama živjeli – spaljene i razrušene, tako da se nisu imali kamo vratiti.

Svima koji su se, unatoč svemu, pokušali vratiti na svoja imanja, ali su u tome od strane državnih tijela Republike Hrvatske bili spriječeni.

Svima kojima je Republika Hrvatska obećavala mir ukoliko ostanu, a umjesto toga im donijela nasilje, ubojstvo, rušenje i palež.

Isprikom izražavamo posebnu solidarnost s onima koji još uvijek tragaju za posmrtnim ostacima svojih najmilijih. Želimo im reći kako nisu sami.

Želimo da naša isprika dopre do svih koji su bili ili i dalje žive kao izbjeglice, onoj djeci i mladima koji su ne svojom voljom odrastali daleko od svoga doma. Želimo da se naša isprika čuje i dalje, do svih koji se nemaju kamo vratiti. Da je čuju i oni koji su se vratili, ali i danas trpe uvrede zbog nacionalne ili etničke pripadnosti, koji ne mogu dobiti posao i čiji se glas sputava i ignorira.

Mi, potpisnici i potpisnice ove isprike, duboko vjerujemo kako ostvarenje nijednog društvenog i političkog cilja, čak ni onda kada su sva diplomatska sredstva iskorištena, nikada ne smije uključivati počinjenje zločina i teških kršenja ljudskih prava. Ni je smjelo ni tada - 1995. godine.

Također odbacujemo i ograđujemo se od svake politike koja je zločine planirala, posebno ako su planeri bili službeni predstavnici države koja je trebala jednako pripadati njima, nama, ali i onima koji su u 'Oluji' stradali.

Sramimo se ne samo zbog toga što su ovi zločini počinjeni u naše ime već i zato što institucije naše države nisu na ove zločine odgovorile u skladu s principima pravde, odnosno nisu učinile dovoljno da se zadovolji pravda za žrtve. U tom pogledu, do danas je učinjeno malo ili ništa. Jedna jedina presuda za zločine počinjene tijekom i nakon operacije 'Oluja' premalo je da pred svima vama koji ste 'Oluju' osjetili na svojoj koži stojimo uspravno i bez srama.

Podižemo glas protiv šutnje, poricanja i relativizacije i živimo u nadi da će vam Republika Hrvatska omogućiti povratak i siguran život.

Među nama, potpisnicama i potpisnicima, ima i onih kojima je 'Oluja' omogućila da se vratimo svojim domovima nakon godina neizvjesnosti i straha. I mi se želimo jasno i glasno ograditi od zločina koji su počinjeni. Želimo jasno reći kako i danas vjerujemo da su sve to naše zajedničke ulice, naši zajednički trgovi, škole i tvornice, naši zajednički gradovi i naša zajednička država.

Želimo da ova isprika služi i kao apel političkim dužnosnicima i političarima u Hrvatskoj da priznaju odgovornost i učine sve kako bi se pronašli i identificirali nestali, kako bi se omogućio povratak izbjeglicama, omogućio dostojan život onima koji su se vratili i kako bi odgovorni za zločine bili osuđeni. Pozivamo ih da se, paralelno sa proslavom vojne pobjede, pridruže komemoracijama za sve žrtve zločina tijekom i nakon operacije 'Oluja'.

Ovom isprikom želimo pridonijeti izgradnji drugačije Hrvatske. Želimo da Hrvatska bude zajednica temeljena na vladavini prava, pravnoj sigurnosti, istini, jednakosti, demokraciji i ljudskim pravima. Želimo da Hrvatska bude društvo pomirenja koje se ne boji svoje prošlosti, već iz nje uči lekcije za budućnost.

This petition will be delivered to:

- Vlada Republike Hrvatske
- Predsjednica Republike Hrvatske

Uvrede učesnicima protesta protiv veličanja "Oluje" u Zagrebu, tri osobe povređene

04.08.2016.. Na zagrebačkom Trgu bana Josipa Jelačića danas je održana mirna protestna akcija protiv veličanja "Oluje", čije je učesnike čuvala policija da ne bi došlo do incidenta, ali su im okupljeni ipak dobacivali uvrede.

S obizrom da je hrvatski MUP zabranio održavanje antiratnog protesta, organizacije Centar za žene žrtve rata – Rosa (Zagreb), Žene u crnom (Beograd), Ženska mreža Hrvatske, Srpski demokratski forum (Zagreb), Slobodarski aktivisti (Zagreb), Centar za građansku hrabrost (Zagreb) održali su mirnu protestnu akciju sa početkom u 18 sati, preneo je sajt Indeks.

Deo okupljenih na Trgu je učesnicima protesta dobacivao "Četnici!", "Marš iz Hrvatske!", "Zašto smo se mi borili?"

Kako javlja jedan čitalac Indeksa, uprkos policijskom obezbeđenju, došlo je do incidenta kad je jedna demonstrantkinja pogođena u glavu i nekoliko sekundi potom udarena šakom u potiljak.

Uoči protesta, reagujući na zabranu održavanja protesta, Centar za žene

žrtve rata "Rosa" je saopštio da "obrazloženje rešenja koje se temelji na argumentu bezbednosti ne može da bude opravdano jer bi to značilo da policija ne može da obezbedi unapred najavljeno javno okupljanje građana".

"Zato možemo da konstatujemo da državna vlast ne funkcioniše, odnosno da je vlast u rukama nasilnih grupacija koje odlučuju o podobnosti javnih okupljanja", saopštio je Centar.

Centar Rosa: Tri osobe povređene na protestu u Zagrebu

Tokom protestne akcije protiv veličanja "Oluje", koja je večeras održana u Zagrebu na Trgu bana Josipa Jelačića, povređene su najmanje tri osobe, izjavila je za N1 Nela Pamuković iz Centra za žene žrtve rata "Rosa".

Kao i ranijih godina pred godišnjicu "Oluje" u Zagrebu su nevladine organizacije želele da održe protest protiv veličanja "Oluje", ali to je zabranio MUP.

Ipak, odi su došli na Trg da bi održali mirnu protestnu akciju, ali su stigli i

branitelji pa je morala da interveniše policija, navodi N1.

- Vikali su nam će nas silovati, ubiti, da bežimo iz Hrvatske. Dali smo izjavu u policiji o dobijenim povredama i mogućim počinocima – kaže Nela Pamuković iz zagrebačkog Centra za žene žrtve rata "Rosa", ističući da je sve vreme situacija bila napeta i da su se pribojavali da će branitelji probiti policijski kordon i napasti demonstrante.

Pamuković je jedna od napadnutih, a povređene su još dve osobe koje su s njom bile u grupi.

- Jednog kolegu su pogodili jajetom, koleginica je dobila udarac u glavu, a ja sam pogođena iza vrata. Još smo u šoku. Sve vreme nas je pratila policija. Situacija je bila divlja, stalno je postojala opasnost da branitelji probiju policijski kordon i da napadnu demonstrante – kaže Pamuković.

Neposredno po završetku protesta, u zagrebačkoj policiji su rekli da je protest "protekao mirno i da nitko nije povređen".

Prosvjednici protiv slavljenja "Oluje" napadnuti u Zagrebu:

NOVI LIST

Prosvjed je prethodno, pod obrazloženjem da bi takvo okupljanje bilo "štetno za javni red i mir", zabranio MUP, no na trgu se oko 18 sati svejedno okupilo dvadesetak aktivista

Prilično napeto bilo je večeras na trgu bana Josipa Jelačića u Zagrebu, gdje su predstavnici nevladinih udruga namjeravali održati prosvjed protiv veličanja vojne akcije "Oluja".

Prosvjed je prethodno, pod obrazloženjem da bi takvo okupljanje bilo "štetno za javni red i mir", zabranio MUP, no na trgu se oko 18 sati svejedno okupilo dvadesetak aktivista.

Aktivistica s leđa udarena u glavu

Oni su namjeravali bez ikakvih govora izraziti protest protiv zabrane okupljanja, no okupili su se, međutim i daleko brojniji pripadnici braniteljskih udruga, koji su u jednom trenutku pokušali i fizički napasti prosvjednike. Veći je nered spriječila interventna policija.

N1 javlja kako su okupljeni branitelji prosvjednicima, koje je čuvao kordon policije, uzvikivali "Četnici" i "Marš iz Hrvatske". Policija je nakon svega objavila da je prosvjed prošao mirno i da nema ozlijeđenih, no Nela Pamuković iz Centra za žene žrtve rata

– Rosa kaže da su najmanje tri osobe ozlijeđene tijekom prosvjeda na Trgu.

- Dali smo izjavu u policiji o zadobivenim ozljedama i mogućim počiniteljima", rekla je Pamuković za N1, dodajući da je situacija cijelo vrijeme bila iznimno napeta.

Prosvjed su organizirali Centar za žene žrtve rata – Rosa (Zagreb), Žene u crnom (Beograd), Ženska mreža Hrvatske, Srpski demokratski forum (Zagreb), Slobodarski aktivisti (Zagreb) i Centar za građansku hrabrost (Zagreb).

Dačić oštro odgovorio Kolindi:

Tanjug | 05. 08. 2016 -

Prvi potpredsednik Vlade Srbije i ministar spoljnih poslova Iвица Dačić ocenio je danas kao "bezobrazluk" izjavu da je hrvatska vojno-policijska operacija "Oluja" pre 21 godinu "rasteretila Srbe".

- Izjava hrvatske predsednice Kolinde Grabar-Kitarović da je Oluja etički čista pobeda i da je ona rasteretila Srbe tega velikosrpskih projekata, predstavlja pokazatelj da je za Hrvatsku etički čisto ubiti nekoliko hiljada Srba i proterati njih više od 220 hiljada - navodi se u pisanoj izjavi Dačića.

Bezobrazluk reći da je Oluja rasteretila Srbe

Prema njegovim rečima, pravi je bezobrazluk reći da je Oluja rasteretila Srbe.

- Kako? Time što ih je lišila života, što su ostali bez kuća i stanova, njiva i šuma, bez penzija, što su proterani sa očevine i dedovine? I od koga su oslobadjali te gradove i sela kad su tu apsolutnu većinu činili Srbi? - istakao je Dačić.

On je ukazao da je "Oluja" bila najveće etničko čišćenje u Evropi posle Drugog svetskog rata i podseća da je po popisu stanovništva, Srba u Hrvatskoj 1931. godine bilo 18,45 odsto, a 2011. godine samo 4,36 odsto.

- Srba u Hrvatskoj je po popisu iz 1991. godine bilo 581.663, a 20

godina kasnije 2011, nakon Oluje i drugih etički čistih akcija, kako kaže hrvatska predsednica, samo 186.633. Gde je nestalo 400 hiljada Srba za 20 godina? - upitao je Dačić.

Prema njegovim rečima, umesto da iskažu osećaj krivice i saosećanja, Hrvatska se time ponosi, što pokazuju govori u Kninu i ustaški pozdravi - u Kninu u kojem su Srbi 1991. godine činili 80 odsto stanovništva.

- Konačno rešenje za srpsko pitanje - trećinu proterati, trećinu pobiti, trećinu pokatoličiti, što je ideja Mileta Budaka, ustaškog ministra u nacističkoj NDH, Srbija nikad neće prihvatiti, ma koliko se Hrvatska krije iza EU i NATO - izjavio je ministar Dačić.

Predrag Marković:

06.08.2016.

Hrvatska da bude evropska zemlja, a ne Hrvatska iz Drugog svetskog rata

Verujem da je Kolinda Grabar Kitarović napravila lapsus kada je rekla da je "Oluja" bila „etički čista“. Verovatno je mislila, da je „etnički čista“. Onda bi bila u pravu, kaže potpredsednik SPS Predrag J. Marković.

Njena druga izjava da je "Oluja" rasteretila Srbe od velikosrpskog projekta zlokobno podseća na natpis na ulazu u Aušvic "Rad oslobađa" - kaže on.

Marković navodi da su Srbi u Hrvatskoj rasterećeni i oslobođeni od svoje imovine, spomenika, radnih i socijalnih prava

- „Oluja“ je po procentu teritorije koji je „očistila“ bila jedno od najvećih etničkih čišćenja u 20. veku, ne samo posle 1945.godine. Ni maloazijski Jermeni ni Grci, pre nego što su pobijeni ili proterani, nisu naseljavali trećinu Turske, dok su Srbi naseljavali skoro trećinu Hrvatske. Ni sudetski Nemci nisu naseljavali trećinu Čehoslovačke. Danas su retki krajevi Evrope tako oslobođeni od stanovnika i tako slabo naseljeni kao srpski krajevi u Hrvatskoj - rekao je Marković.

On kaže i da argument da su Srbi zaslužili da odu zato jer su se pobunili protiv Hrvatske sasvim liči na argumente koji su korišćeni za istrebljivanje Srba u Drugom svetskom ratu.

- Srbi su se 1991. godine pobunili jer je ta godina, kako kaže hrvatski publicista Slavko Goldštajn, izgledala kao 1941. koja se vratila. 21 godinu posle rata, zvanična Hrvatska i dalje govori rečnikom mržnje - priča potpredsednik SPS, istakavši da bi samo moglo da se zamisli da su državnici Nemačke ili Francuske, ili Poljske 1966. godine o svojim susedima govorili kao današnji hrvatski političari.

Za razliku od njih, kaže Marković, Beograd je bio spreman da prizna svoje greške.

- U Srbiji je osuđen veliki broj ratnih zločinaca iz naših redova, a mediji, naučnici, pa čak i školski udžbenici vrlo kritiki govore o greškama i zločinima 90-ih godina. Od Hrvatske zahtevamo da bude samo evropska zemlja iz 21. veka, a ne da oponaša Hrvatsku iz Drugog svetskog rata - rekao je Marković.

Митрополит Порфирије служио парастос за пострадале у „Олуји“

Његово Високопреосвештенство Митрополит загребачко-љубљански г. Порфирије је на дан 5. августа 2016. године, са братством светопреображењског храма у Загребу служио парастос за невино пострадале жртве током војне операције „Олуја“.

Парастосу су присуствовали Њена Екселенција г-ђа Мира Николић са представницима амбасаде Републике Србије у Загребу, г. Милорад Пуповац са члановима Српског Националног Вијећа и сабрани верни народ. Митрополит је у беседи, изговореној након парастоса, истакао да се сакупљамо на молитву и помен зато што знамо да је највећа несрећа за сваког човека понаособ, за једну заједницу и читав људски род када човек човеку одузме живот. Подсетио је окупљене да „на молитву долазимо зато што знамо да убијање и рат заправо немају победника и једино имају губитнике: губи човек, губи људски род и једино има срамоту. Нема тог који је у рату, тамо где гину невини људи, а да може суштински пред Богом, пред вечноћу, пред светитељима Божјим, пред онима који невинно страдају, да осећа у срцу своје радост и добитак. Сви смо у рату губитници, без обзира на то ко је формално и наизглед добитник“.

„Зато се, вршећи помен и молитву за оне који су 1995. године, напуштајући своје домове, невинно пострадали, сећамо њих али, вршећи помен, дужни смо да се сећамо свих невинно пострадалих било где и било када, независно од тога ком народу припадају. То за онога ко се труди да буде аутентичан човек, да буде достојан имена људскога, није важно. Не постоје наше, ваше и њихове жртве, све невинно пострадале жртве су наше - људске жртве. Оне нас подсећају на то да је лако сећати се својих жртава, да

је лако видети добро у себи, али је тешко видети свој промашај и свој грех и није лако поштовати „туђе“ жртве. Није лако онда кад се не трудимо да будемо људи“.

Митрополит је подсетио присутне на јеванђелску поруку којом нам је од Бога задато да волимо ближњег као самог себе, знајући да је сваки човек икона Божја, без обзира на то што је то понекад тешко и независно од тога да ли истом мером тај други човек узвраћа нама. Ако очекујемо да нам се узвраћа истом мером онда нисмо Христови ученици и следбеници већ трговци који тргују нечим што је најсветије и што се зове љубав. На њу нас је Бог позвао, да се потврђујемо и реализујемо као Његове иконе. За све жртве се молимо и све једнако видимо као невино пострадале: оне су универзалне и превазилазе све границе и свако време, све поделе и све супротности. Додао је да ћемо „само праштањем искоренити из своје душе сваку мизерију, искључивост и нетрпељивост које ће нас, ако их имамо, оптерећивати и биће отров у нашој души који наше животе чини скученим и јадним, који их чини огорченима и беднима“.

Данас се сви невинно пострадали, који су светитељи Божји и светиљке које горе пред лицем Божјим, моле за нас да будемо људи и да знамо да је сваки човек наш брат. Само онда када смо спремни да гледамо другог из његове тачке постојања, из његових могућности и перцепције реалности, моћи ћемо да га разумемо и прихватимо. Ту је потребно да будемо трпељиви и да попуштамо, иако је то особина која ће бити проглашена за слабост и немоћ. Увек ће нам бити важније да добијемо свога ближњег као свога брата и да можемо да живимо с њим у заједници и у миру, него што ћемо имати потребу да пошто-пото

увек, пред логиком овога света, будемо у праву.

„Помолимо се данас Богу да буде милостив свима који су невинно изгубили своје животе било где и било када, јер то су све наша браћа и наше жртве, а у исто време да Бог уразуми онога ко не види сваког човека као себи равнога већ има потребу да, из егоистичких разлога, све што је око њега види као његово. Праштати и тражити опрштај значи бити спреман отворити другоме простор да буде поред нас. Реч праштање, у изворном језику Јеванђеља гласи *synhorisis*, што значи заједно постојати на истом месту и у истом простору.

Нека би нам Бог дао да молитве свих невинно пострадалих жртава уразуме све људе да знају да је сав простор Божји дат да бисмо ми могли у себе и поред себе да примимо све друге и другачије, да бисмо другачијима могли да дамо оно што немају и да бисмо од њих могли да примимо, тако да наша срца увек буду са мноштвом улаза у које може да уђе свако али без излаза тако да сви који су у љубави и нашем срцу остану са нама. Нека Господ да Царство Божје онима који су невинно пострадали напуштајући своје домове и нека им да Царство Небеско а нас уразуми да будемо ништа више или ништа мање него само људи“.

Извор:

Митрополија загребачко-љубљанска

Naša sela i danas su prazna

Akciju 'Oluja' jedni slave, a drugi tog dana tuguju - nismo se približili nimalo, kažu predstavnici Srba u Hrvatskoj.

Piše: Branimir Bradarić

Središnja proslava Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja, koji se obilježavaju 5. kolovoza, i ove godine tradicionalno se održava u Kninu.

U tome starome hrvatskom kraljevskom gradu okupljaju se desetine tisuća građana, najvećim dijelom iz Hrvatske i BiH.

Na ovaj način već tradicionalno se slavi oslobođanje Knina i vraćanje velikog dijela Hrvatske u ustavno-pravni poredak Republike Hrvatske.

U Kninu će okupiti cijeli državni vrh predvođen predsjednikom Republike Hrvatske Kolindom Grabar-Kitarović.

ZAOŠTRENA RETORIKA

Vojno-redarstvenom akcijom "Oluja" oslobođeno je 10.400 četvornih kilometara ili 18,4 posto ukupne površine Hrvatske. Ova uspješna operacija dovela je i do mirne reintegracije hrvatskog Podunavlja te je značajno pridonijela skorom kraju rata u BiH.

Međutim, kao i na ostalim područjima Balkana gdje su '90-ih godina prošloga stoljeća vođeni ratovi kada jedna strana slavi neku pobjedu ili uspjeh, neka od preostalih strana tuguje. Tako i Srbi iz Hrvatske nerado govore o tim danima te im na sam spomen „Oluje“ nestaje osmijeh s lica.

Na svaki upit da prokomentiraju što za njih znači taj dan odmahuju glavom i okreću se bez riječi. Najčešći njihov komentar je kako Srbi širom svijeta, a prije svih oni u Hrvatskoj, 5. kolovoza nemaju razloga ni za kakvo slavlje jer je više od 250.000 hrvatskih Srba toga dana prognano iz svojih domova.

Kada govore o „Oluji“, Srbi kažu kako je u toj akciji uništeno 25.000 srpskih kuća, 13.000 privrednih objekata, 182 zadružna doma, 56 zdravstvenih stanica, 78 crkava, 29 muzeja, 181 groblje... U svoje domove vratilo se oko 20.000 Srba, mahom staraca. Više od 1.000 sela i naselja, u kojima su Srbi bili većina, praktično je prestalo postojati.

I retorika između Hrvatske i Srbije, koja je posljednjih nekoliko godina prilično zaoštrana, krajem srpnja i početkom kolovoza dodatno se zaoštrava. Svakodnevno se čuju međusobne prozivke koje samo podgrijevaju stanje na terenu.

„Slaviti dan kada je iz svojih domova prognano 250.000 građana Hrvatske i kada ista ta država nije učinila dovoljno za njihov povratak, i kada je u ubijeno više hrvatskih građana srpske nacionalnosti za koje je podignut simboličan broj optužnica, u najmanju ruku je moralno

upitno“, kaže zamjenik predsjednika Samostalne demokratske srpske stranke (SDSS) Milorad Pupovac koji već godina važi za najutjecajnijeg političara srpske nacionalnosti u Hrvatskoj.

'MNOGI ŽIVE U 1991.'

Govoreći o „Oluji“, Pupovac kaže kako se rezultati te vojno-redarstvene akcije i danas jako dobro vide na terenu. Naime, mnoga sela su prazna, a u nekima od njih niti do danas nisu provedena struja i voda. I gradovi su ostali poluprazni. Škole ne rade jer nema djece.

Pupovac kaže i kako se u Hrvatskoj slavi „Oluja“, ali da se ne slavi završetak rata koji je došao s mirnom reintegracijom Podunavlja. Smatra kako i danas mnogi u Hrvatskoj žive u 1991. godini.

„Slave se obljetnice, ali se ne razmišlja o budućnosti. Sve više se produbljuju tenzije, buja militarizam i nacionalizam umjesto kojih bi trebalo da čujemo poruke mira. I činjenica da je cijeli državni vrh 5. kolovoza u Kninu s jedne strane nosi jednu snažnu poruku, ali u isto vrijeme pokazuje i koliko smo slabi. Mnogi u svijetu ne odobravaju ovo slavlje i nije im jasno što se zapravo slavi. Nažalost, cijela društvena situacija u Hrvatskoj donosi niz razloga za zabrinutost“, kaže Pupovac.

Niti ostali vodeći srpski političari u Hrvatskoj ne odobravaju proslavu u Kninu. I oni, kao i građani srpske nacionalnosti, mišljenja kako se toga dana nema što slaviti.

„Nije primjereno da se nešto takvo slavi posebno kada se zna što se sve događalo tijekom i nakon 'Oluje'. Danima poslije događala su se ubojstva. Ima više razloga za žalovanje. U kolovoza 1995. godine na tim područjima dogodilo se pravo etničko čišćenje“, kaže predsjednik Zajedničkog vijeća općina Dragan Crnogorac (SDSS) koje okuplja općine s većinskim srpskim stanovništvom na području Podunavlja.

MNOGO PROBLEMA

Dodaje i kako niti država nije učinila dovoljno za vraćanje života u ta područja tako da je izostala obnova, infrastruktura je zastarjela ili neobnovljena... Prema njegovim riječima, mnogi od Srba na tim područjima nisu ostvarili niti svoja elementarna prava.

„Imamo niz slučajeva da su ljudi rođeni u Hrvatskoj, a ne mogu dobiti državljanstvo. Da ne pričam o stanarskim pravima, obnovi, mirovinama i nizu drugih problema, a koje nailaze povratnici Srbi. I država je učinila nedovoljno za normalizaciju života na tim prostorima. Nažalost, Srbi na tim područjima vrlo često su prepušteni sami sebi“, ističe Crnogorac.

Predsjednik Srpske narodne stranke (SNS) Zoran Kojić također je mišljenja kako nema razloga za slavlje, a posebno ne u obimu kako se slavi iz godine u godinu.

„Hrvatska s 'Olujom' jeste zaokružila svoj teritorij, ali se niti 21 godinu poslije ne govori o posljedicama koje je ona izazvala. Srbi su protjerani, a niti do danas im nije omogućen povratak u svoje domove“, kaže Kojić.

Govoreći kako i na koji način Srbi u nekada okupiranim dijelovima Hrvatske proživljavaju dane proslave čelnik SNS-a dodaje kako su oni naviknuli na tenzije, ali i da radi sigurnosti tih dana ne izlaze iz kuća.

Razmišljajući o budućnosti Kojić kaže kako se ne mogu očekivati pomaci na bolje preko noći, ali i da prve korake mora napraviti vrh države čiji će predstavnici i ove godine sudjelovati na središnjoj proslavi u Kninu.

„Oni su ti koji moraju učiniti prve korake kao putokaz ostalima. To je jedini način. U isto vrijeme i predstavnici Srba moraju učiniti više za te ljude koji su prepušteni sami sebi, ali i koji su institucionalno zanemareni od strane hrvatske države“, kaže Kojić.

JEDNI SLAVE - DRUGI TUGUJU

Predsjednik nedavno osnovanog Demokratskog saveza srba (DSS) Jovica Radmanović kaže kako se niti oni ne mogu suglasiti s takvim načinom obilježavanja „jer to nije korektno kako prema žrtvama tako ni prema preostalim živućim Srbima u Republici Hrvatskoj čija država ne pokazuje da ih želi vidjeti kao ravnopravne građane sa svim kulturnim, vjerskim i nacionalnim specifičnostima kojima obogaćuju prostor na kome žive“.

„Hrvatska 5. kolovoza slavi oslobođenje svoje teritorije. Mi Srbi na ovaj dan tugujemo zbog nestanka 250.000 Srba sa svojih vjekovnih ognjišta i stradanja našeg naroda. I tako već 21 godinu - jedni slave, drugi tuguju, nismo se približili nimalo“, kaže Radmanović.

Dalje navodi da ni protekle 21 godine nisu bile dovoljne da bi se stvorili uvjeti za objektivno sagledavanje posljedica akcije „Oluja“, za odgovoran pristup države u sankcioniranje zločina počinjenih u i nakon vojne operacije te odavanje počasti žrtvama iz reda srpskog naroda i priznavanje adekvatnog statusa žrtvama i članovima njihovih porodica.

„Brojni događaji u proteklom vremenu, čine da se osjećamo kao da se vraćamo u stanje svijesti iz vremena rata, a ne da smo izvukli pouke iz vlastitog lošeg iskustva, da smo kao kršćani oprostili i suosjećamo sa žrtvama s druge strane, spremni da gradimo bolju budućnost za nove generacije.

Unatoč svemu, ne želimo dozvoliti da nas napusti nada da naredne godine neće biti propuštene te da će donijeti aktivno učestvovanje državnih struktura u izgradnji pozitivne klime i boljih uvjeta koji će omogućiti da se svi građani ove države osjećaju jednakima, poštovanima, dobrodošlim“, zaključio je Radmanović.

ГОДИШЊИЦЕ - ПОМЕНИ - ПАРАСТОСИ АВГУСТ 2016. - ЈУЛИ 2017.

СИСАК - ЦАПРАШКА СЕЛА

21. VIII 2016.

Саопштење поводом годишњице страдања цапрашких Срба

У Сиску и околним мјестима, у лето и јесен 1991. године, ликвидирано је, према Веритасовим подацима, најмање 118 лица српске националности, од чега 97 цивила, од којих је 11 жена. Људи су убијани у кућама, на улици, на радним мјестима, а најчешће одвођени на унапријед припремљена мјеста (бивше лечилиште Јодно и некадашње бригадирско насеље ОРА, недалеко од Галдовачког моста) гдје су мучени и на крају ликвидиран, а лешеве бацани у Саву. Од укупног броја ликвидираних тек их је 40 сахрањено а за посмртним остацима осталих 78 и даље се трага.

Један од најтежих злочина над Србима на подручју општине Сисак десио се 22. августа 1991, у раним јутарњим часовима, када су припадници МУП-а и ЗНГ, ничим изазвани, у транспортерима са ознакама ЈНА "протутњали" кроз српска села: Блињски Кут, Кињачка, Брђане, Чакале, Блињска Грета, Бестрма и Трњани, пуцајући на све што се мицало, којом приликом су убили: Ранка Мартиновића (42), Ненада Пајића (40), Стеву Симића (54), Лазу Станића (57), Љубана Татишића (59), Младена Вранешевића (53), Милана-Мишу Вучинића (47), Драгана Бекића (39), Драгана Бишкуповића (45), Жељку Боиновић (23), Перу Црљеницу (50), Недјељка-Неђу Чајића (45), Ратка Ђекића (73), Милана Кладара (51) и Радована Крагуља (36) а више десетина ранили. У њиховом крвавом походу на српска села зауставили су их мјештани села Брђани, који су се, чувши пуцјаву кроз друга села, на брзину организовали и поставили успјешну засједу.

Сви убијени, осим Жељке Боиновић (26), били су ожењени. Иза њих је остало 32 дјете, 18 синова и 14 кћери. Син убијеног Младена Вранешевића, Зоран Вранешевић, кренуо је оцу на сахрану из Београда, гдје је радио као полицајац, на коју никад није стигао – четворица припадника резервног састава хрватске полиције зауставили су га на пункту у Одри, затим ухапсили, привели и усмртили са три метка и оставили на обали Саве код Старог моста, гдје је пронађен након пет дана.

Послије овога догађаја Срби из цапрашких српских села више нису одлазили на посао у Сисак, већ су организовали одбрану својих села и кућа, а ускоро су формирали и општину коју су назвали Цапраг, по подручју на којем се налазе поменута села, са сједиштем у Градуси, која је била у саставу РСК.

Жупанијско државно тужилаштво у Сиску је у децембру 2006. одбацило кривичну пријаву поднесу од стране породица убијених против "зенговаца" Ивице Ковачића, Владе Целчића, Круне Влашића и Милана Шубића због кривичног дјела ратног злочина против цивилног становништва, уз образложење „да су њихови рођаци убијени у оружаном сукобу између паравојних група тзв. САО Крајине и Хрватске војске или су колатерална штета тог оружаног сукоба“.

Тужбе породица убијених за накнаду штете хрватски судови су одбили због застареле и недостатка доказа о судјеловању припадника ХВ-а у штетном догађају, с тим да су породице држави дужне накнадити парничне трошкове који се крећу и до више хиљада евра.

По окончању пред хрватским судовима неки од тих поступака, по тужбама породица, доспјели су и пред Европски суд за људска права у Страсбуру. Неке од њих, међу којима и захтјеве рођака убијених Драгана Бекића, Ненада Пејића, Милана Кладара и Радована Крагуља, поднесене крајем 2012., суд је одбацио у септембру 2014. због протекла рока од 6 мјесеци између „последње истражне радње или њихова сазнања о неефикасности истраге на националном нивоу“ и подношења захтјева том суду.

Породице убијених Срба у цапрашким селима надају се да ће остварити правду за жртве, кад већ не могу пред хрватским и европским, пред српским судом, који је надлежан за све ратне злочине почињене на подручју бивше СФРЈ.

У Београду и Бањој Луци, 21.08.2016.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

БЕОГРАД - У Калуђерици код Београда данас је служен парастос убијеним невиним српским цивилима цапрашких села на Банији у Хрватској 1991. године.

Парастос је служен у храму Светих праведника Јоакима и Ане у присуству више стотина људи.

Међу присутнима на парастосу данас су били представници Скупштине Ср-

бије, Скупштине Војводине, председник Скупштине Републике Српске Крајине Миле Паспаљ, бивши председник Скупштине Цапраг Милан Живковић, те 20 представника сродних и пријатељских удружења.

Организатор је Удружење избјеглих, расељених и досељених лица „Завичај“ из Београда.

Удружење „Завичај“ саопштило је да подржава владе Србије и Републике Српске у борби да се истина о српским жртвама не заборави и у њиховој борби против фашизма који се повампирује, а против кога ЕУ не диже глас.

Ове године у спомен-парку у Калуђерици постављена је и спомен плоча у знак сјећања на жртве.

СЛУЖЕН ПАРАСТОС ЦАПРАШКИМ СРПСКИМ ЦИВИЛИМА

06. IX 2016.

МИРЛОВИЋ ПОЉЕ

Саопштење поводом годишњице страдања Срба у Мирловић пољу (06.09.1993)

Ујутро око 6,30 часова 6. септембра 1993. године у село Мирловић Поље, у близини Дрниша, које се налазило под контролом власти РСК, упала је диверзантско терористичка група из састава ХВ-а и измасакрирала 7 српских цивила. Село је било мјешовитог хрватско – српског националног састава, али је већина становништва, управо због близине фронта, раније напустила село, тако да се у вријеме овог догађаја у њему налазило нешто српских цивила, који су, охрабрени присуством УНПРОФОР-а, који је годину и по дана раније преузео улогу заштитних снага на подручју РСК, остали да чувају куће и стоку.

Том приликом су страдали: брачни парови Бибић Божо (1907) и Божица (1912) и Бибић Милан (1926) и Василија (1926), те Шарац Марта (1907), Трзин Петра Љубица (1937), Трзин Стевана Љубица (1938), док је теже рањена Трзин Илије Марија (1928).

Преживјела Марија Трзин и њена комшиница Љубица Трзин кћи Стевана погнале су овце на испашу и када су почеле падати гранате по селу склониле се у подрум једне куће. Чувши куцање на подрумским вратима кренуле су да провјере ко то куца и чим су се отворила врата један хрватски војник је у подрум убацио бомбу која је на лицу мјеста усмртила Љубицу, а Марију тешко израђавала. Тек на-

вечер Марију ју је покупила група српских војника и одвезла у Книнску болницу и тако јој спасили живот.

Сутрадан је у село дошла цивилна заштита РСК у пратњи припадника Цивилне полиције УН-а ради асанације терена. Поред тијела Љубице Стеванове пронашли су и тијела осталих 6 цивила: на зграишту њихових кућа пронашли су запаљене лешеве Бибић Милана и његове супруге Василије те Трзин Љубице кћи Петра, које је још догорјевало, док су остала тијела пронашли код сеоске локве. Убијена Шарац Марта је рођена сестра рањеној Марији Трзин, којој је и муж Илија (1924) погинуо у фебруару исте године у родном селу од испалене гранате са хрватских положаја.

Истог дана сва тијела су и покопана на мјесном гробљу без обдукције. Десетак дана касније, по налогу истражног судије Окружног суда у Книну, у присутности војних посматрача УН-а и војног љекара британског батаљона у саставу снага УН-а, извршена је ексхумација а потом и судско медицински преглед тијела од стране судског вјештака Каран Жељка из Бања Луке, који је сачинио комплетан вјештачки налаз, у који су имали увид и представници УНПРОФОР-а.

Иако се овај догађај одиграо пред очима многобројних припадника УНПРОФОР-а, до сада, ни пред међународним ни пред домаћим судовима, нико није процесуиран за злочин над Србима почињен у Мирловић Пољу.

На основу информација до којих је дошла родбина убијених, у убиству мјештана из села Мирловић Поље учествовали су Марко Skejo из села Ружић код Дрниша, који је и командовао том јединицом, те Кушета Мирко син Ивана и Бузов Илија, оба из Мирловић Поља.

У новембру 2011. године Веритас је Тужилаштву за ратне злочине Србије, на њихов захтјев, доставио сву расположиву документацију за овај злочин, које је након спроведеног предкривичног поступка, предмет уступило хрватском тужилаштву, пред којим се истрага још увијек води против „неког непознатог”.

У Мирловић пољу је 1991. године живјело 188 Срба. У септембру 2016. године у Мирловић Пољу нема ниједног Србина.

У Београду и Бањој Луци, 06.09.2016.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

08. IX 2016.

ЛИКА - МЕДАЧКИ ЦЕП

*Саопштење поводом годишњице страдања Срба
из села „Медачког џепа“*

Деветог септембра 1993. године Хрватска војска је изненада извршила агресију на српска подвелебитска села Дивосело, Читлук и Почитељ, смјештена у тзв. „Медачком џепу“, јужно и југоисточно од Госпића, која су се већ осамнаест мјесеци налазила под заштитом Уједињених нација. Српски народ, војска и полиција су вјеровали у дјелотворност УНПРОФОР-а, па је и због те опуштености агресор брзо овладао наведеним просторима.

Хрватска војска је у наступању пљачкала, палила, рушила куће, убијала и масакрирала цивиле, војнике и милиционере. Након што је потписан Споразум о контроли „Медачког џепа“, по којем су се и хрватска и српска страна, уз посредовање међународне заједнице, сагласиле да се хрватске снаге повуку са окупираних територија до 15. септембра на линију раздвајања до прије напада, а да контролу над овим подручјем преузму снаге УНПРОФОР-а, хрватска страна није испоштовала договор, па су њене снаге у повлачењу, које је потрајало до 17. септембра, опљачкале, попиле, порушиле и побиле све оно што нису успјеле да ураде у наступању.

Трагедија „Медачког џепа“ одвијала се пред очима УНПРОФОР-а, који овај пут није био само пасивни посматрач, већ је узео и активног учешћа у покушају да преузме контролу над овим подручјем и спријечи убијање преосталих људи и уништавање њихове имовине, што им је успјело након тродневних борби са хрватском војском и полицијом. Сљедећег дана, 19. септембра, посетио их је њихов командант генерал Жан Кот (Јан Цот), који је после комплетног обиласка тога подручја изјавио: „Нисам нашао знакова живота, ни људи, ни животиња, у неколико села кроз која смо данас прошли. Разарање је потпуно, систематско и намјерно“.

У овој агресији страдало је 88 Срба: 46 војника, 6 милиционера и 36 цивила, од којих 26 старијих од 60 година. Међу жртвама је и 17 жена. Хрватска је по завршеној акцији предала срп-

ској страни 52 тијела. У овој акцији рањеника уопште није било.

Управо та чињеница и резултати прегледа тијела на српској страни (разбијене лубање, многобројне прострелне ране из непосредне близине) упућују на закључак да се радило о систематском убијању заробљених и рањених. Припадници УНПРОФОР-а су, након што су у директној борби ушли у ово подручје, извукли још 18 тијела, од којих је већина била измасакрирана (одсјечени поједини дијелови тијела) или запаљена (за живота бацани у ватру). Два леша су извукли припадници СВК, а једно тијело је пронађено у априлу 1994. године. У мају 2000. године истражиоци Хашког трибунала проналазе 11 лешева скривених у септичкој јами у некад српском дијелу Госпића, од којих је шест идентификовано ДНК-а методом. Од укупно 84 пронађена посмртна остатка, седам је остало неидентификовано, док се још увијек трага за четворицом. Сва три села су опљачкана а затим сравњена са земљом по систему „спржене земље“.

Почев од јула 2001. до априла 2004. године Тужилаштво Хашког трибунала за злочине почињене у акцији „Медачки џеп“ подигло је оптужнице против тројице генерала ХВ-а: Рахима Адемија, Јанка Бобетка и Мирка Норца, док је истрага против четвртог генерала Петра Стипетића обустављена пошто је, по ријечима Главне тужитељице, успио доказати „паралелну линију командовања“. Бобетку због болести оптужница није ни уручена, а од изручења Хагу спасила га је смрт у априлу 2003. године.

Предмет Адеми/Норац Хашки трибунал је, у септембру 2005., пребацио у надлежност хрватског правосуђа. Домаћа оптужница их је теретила за убиство 28 цивила и 5 војника, те за уништавање 300 различитих објеката, комплетно убијање стоке и тровање бунара.

Иако су се у току главног претреса, који је трајао од јуна 2007. до маја

2008., чуле приче које по начину извршења превазилазе и машту најизопаченијих умова и приказани шокантни снимци измасакрираних лешева, Жупанијски суд у Загребу оптуженог Адемија, вршиоца дужности команданта Зборног подручја Госпић, ослобађа свих оптужби, а оптуженог Норца, команданта операције „Џеп '93“, проглашава кривим за неспречавање, а тиме и за подржавање и охрабривање убиства цивила (4) и пљачкање имовине те убијање (1) и мучење (1) ратних заробљеника, и осуђује га на јединствену казну затвора од седам година, коју му је Врховни суд, пресудом од 19. новембра 2009., смањио на шест година.

Иако је претресно вијеће утврдило да је адмирал Давор Домазет – Лошо, као изасланик начелника Главног штаба ХВ, био главнокомандујући у акцији „Медачки џеп“, због чега је Адеми и ослобођен, и упркос што је и Амнести Интернешенел (АИ) у свом извјештају „Иза зида ћутње“, од 9. децембра 2010., прозвао хрватско правосуђе због непроцесуирања поменутог адмирала, надлежно тужилаштво против њега још није ни истрагу отворило. А с обзиром да је Хрватска 1. јула 2013. године постала чланица ЕУ, мала је шанса да ће адмирал Домазет бити процесиран за злочине у овој акцији.

Жупанијско државно одвјетништво у Загребу је 31. августа 2012. године подигло оптужницу против Јосипа Крмпотића, заповједника извиђачке чете Девете гардијске бригаде ХВ-а због допуштења подређенима да убију четворицу неидентификованих заробљених војника РСК те наредбе да се пале и руше куће локалног српског становништва и Велибора Шолаје, припадника исте јединице, због убиства старије неидентификоване женске особе у акцији „Медачки џеп“, али су им у фази главног претреса поступци раздвојени.

У току суђења Шолаји, у априлу и мају 2014, његов саборац, Јосип Мршић, признаје да је он први испалио метак из пиштоља у старицу након што га је

погледала „изразом тешке мржње“ а затим је у њу и Шолаја испалио „кратки рафал или два-три појединачна хица из аутомата“, што су потврдила и двојица њихових сабораца. Упркос тога, претресно вијеће Жупанијског суда у Загребу, под председавањем судије Ивана Турудића, у јуну 2014, опт. Шолају ослобађа оптужбе уз образложење да „није прецизно утврђено вријеме када је злочин почињен, нити је пронађено оружје којим је извршено убиство“, коју је Врховни суд РХ укинуо и вратио на поновно суђење.

Након поновљеног суђења, измјењено претресно вијеће Жупанијског суда у Загребу, под председавањем судије Оливера Миттермауера, пресудом од

25. маја 2015. опт. Шолају проглашава кривим „што је непознату жену, коју су гардисти извукли из куће током војне операције око мјеста Лички Читлук, убио заједно са својим саборцем Јосипом Мршићем“ и неправоснажно га осуђује на 5 година затвора, односно на законски минимум због „раније неосуђиваности, судјеловања у рату, одликовања и због протока времена“.

Поступак против оптужених Крмпотића и Мршића још су увијек у фази главног претреса и обојица се бране са слободе.

Ослобађање Адемија, изрицање минималних казни Норцу и Шолаји, одбране са слободе Крмпотића и

Мршића, непроцесуирање адмирала Домазета и многих других учесника у овој акцији, показује да Хрватска држава још није спремна да се суочи са тамнијом страном своје недавне прошлости и одвраћа прогнане Србе од враћања у пуста и шикаром обрасла села Медачког џепа.

У априлу 1991. године у Дивоселу је живјело 344, у Почитељу 307 а у Читлуку 129 житеља, скоро сви српске националности. У септембру 2016. у Почитељу живе три старице, у Читлуку живи један брачни бар, док у Дивоселу нема никога.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

РТС

09.09.2016.

Годишњица страдања Срба у акцији „Медачки џеп“

Данас се навршавају 23 године од агресије хрватске војске на српска подвелебитска села у такозваном „Медачком џепу“, која су се у то време налазила под заштитом снага Уједињених нација.

Према подацима центра „Веритас“, код „Медачког џепа“ убијено

је 88 особа, међу њима 36 цивила. У Цркви Светог Марка у Београду служен је парастос за пострадале.

У акцији хрватске војске у селима Дивосело, Читлук и Почитељ, који су били заштићена зона УН, 9. септембра 1993. убијено је 36 српских цивила, од којих 17 жена и 52 српска војника, углавном након заробљавања.

До сада су пронађени посмртни остаци 84 жртве, с тим што осам није идентификовано, док се четири особе и данас воде као несстале.

Хрватска страна није испоштовала споразум склопљен уз посредовање међународне заједнице да се до 15. септембра повуче са окупираних територија на линију раздвајања, а контролу „Медачког џепа“ препусти Унпрофору.

Трагедија „Медачког џепа“ одвијала се пред очима канадских војника из састава Унпрофора који нису могли да остану пасивни посматрачи злочина, већ су се упустили у окршај са хрватским снагама, које су 17. септембра морале да се повуку.

У повлачењу су најпре опљачкале, а онда и уништиле српска села Читлук, Почитељ и Дивосело

са околним засеоцима по систему „спржена земља“.

Када је 19. септембра обишао то подручје, командант Унпрофора француски генерал Жан Кот рекао је да није нашао знакове живота, ни људи, ни животиња у неколико села кроз која је прошао.

Хрватска војска је по завршетку акције српској страни предала 52 леша.

Припадници Унпрофора су из директне борбе извукли још 18 лешева, од којих је већина била измасакирана и запаљена. Тек 2000. је пронађено још 11 лешева скривених у септичкој јами у српском делу Госпића, од који је шест идентификовано ДНК методом.

На основу истраге коју је водило до 2004. године, Тужилаштво Хашког трибунала је подигло оптужнице по командној одговорности против начелника Генералштаба Хрватске војске генерала Јанка Бобетка, команданта војног подручја Госпић, генерала Рахима Адемија и команданта Девете гардијске бригаде, генерала Мирца Норца.

20. IX 2016.

КАРЛОВАЦ - КОРАНСКИ МОСТ

Саопштење поводом годишњице страдања резервиста ЈНА на Коранском мосту у Карловцу (21. 09. 1991)

Припадници Министарства унутрашњих послова и Збора народне гарде Републике Хрватске зауставили су 21. септембра 1991. године, испред моста на ријеци Корани у Карловцу, два војна камиона у којима су се, из касарне "Мекушје" у касарну "Логориште", превозили припадници активног и резервног састава ЈНА, који су, након преговора и обећања хрватске стране да ће бити пуштени, одложили оружје.

Одмах по предаји, једна група заробљеника, углавном активних припадника ЈНА, одвежена је у просторије полиције, а друга група од 17 војника српске националности, углавном резервиста из кордунашког села Крњак, спровођена је пјешнице преко Коранског моста. Чим су ступили на мост, појавила су се униформисана лица са фантомкама на главама и почели "крвави пир" над њима: тринаесторица су ликвидирани, неколико клањем у лежећем положају, а већина хицима из аутоматског оружја у стојећем положају; а од четворице преживјелих, тројица су се, међу њима и један са тешким повредама, спасили скоком са моста, док се четврти у току ноћи, такође са тешким повредама, искобељао испод мртвих сабораца.

За овај злочин, под притиском међународне заједнице, Окружно тужилаштво у Карловцу, у мају 1992. године, подигло је оптужницу против Михајла Хрстова, припадника "посебне јединице полиције Полицијске управе Карловац", због кривичног дјела против човјечности и међународног права – протуправним убијањем и рањавањем непријатеља.

Маратонско суђење опт. Хрстову започело је 1992. године пред Жупанијским судом у Карловцу, пред којим је три пута ослобађан оптужбе с образложењем да је пуцао у самоодбрани, односно да је усьед најжешћих напада на град и сам био нападнут од стране резервиста који су тим чином били изгубили статус ратних заробљеника, али је све те пресуде Врховни Суд Хрватске (ВСХ) укидао и предмет враћао на поновно суђење, осим у последњем случају, када је поступак провео сам и осудио га на 7 година затвора. Осуђени Хрстов је већ био

на издржавању казне када је Уставни суд Хрватске поништио ту пресуду због процедуралних разлога. Суђење му је поновљено на ВСХ који га је пресудом из септембра 2012. осудио на 4 године затвора, коју је у априлу 2015. године исти суд у трећем степену и потврдио.

Приликом одлучивања о казни, суд је примијенио одредбе о законском ублажавању казне узевши оптуженом као значајну олакшавајућу околност протек времена од учина дјела, што је утицало на оптужеников живот, породичне и друштвене односе и професионалну каријеру, па и здравље, те да је психијатријским вјештачењем утврђено да је у вријеме почињања дјела био битно смањено урачунљив.

Изречена казна могла би се протумачити и као награда опт. Хрстову за преузимање одговорности за инкриминисани догађај, пошто "признаје" да је све припаднике ЈНА сам ликвидирао, додуше, у "нужној одбрани". Наиме, иако изведени докази, како персонални (искази четворице свједока који су преживјели масакр на Коранском мосту) тако и материјални (налаз вјештака баллистичара и трагови са лица мјеста) указују да је у ликвидацији резервног састава ЈНА учествовало најмање три лица и да је пуцано из најмање два различита оружја, ВСХ једноставно занемарује ове чињенице, што доводи у сумњу и правилност утврђеног чињеничног стања.

Ни надлежно тужилаштво се још не олашава по питању евентуалног проширења оптужбе на остале извршиоце и наредбодавце овог једног од првих ратних злочина у рату деведесетих прошлог вијека над припадницима ЈНА, у то вријеме једине легитимне и регуларне војске у држави СФРЈ, у чијем саставу је формално-правно још увијек била и Хрватска.

Пред Општинским судом у Карловцу упо-

редо са кривичним водили су се и парнични поступци по тужбама преживјелих и породица ликвидираних припадника ЈНА против државе Хрватске за накнаду штете, од којих су већина још у току, пошто су чекали правоснажност последње кривичне пресуде.

Тек у априлу ове године осуђени Хрстов је отишао на одслужење остатка изречене казне од једне године десет мјесеци и петнаест дана. Располажемо информацијом да је одмах по одласку у затвор поднио и захјетв за условни отпуст, али не и да ли му је удовољено.

И ово маратонско и у већем дијелу фарсично суђење показује да хрватска држава, иако је у међувремену постала чланица ЕУ, још није спремна да се суочи са тамнијом страном своје недавне прошлости, а то не доприноси ни утврђивању истине ни помирењу, а понајмање правди за жртве. У Београду и Бања Луци, 20.09.2016.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

Жртве:

убијени: Јован Сипић, Божо Козлина, Небојша Поповић, Милић Савић, Миленко Лукач, Никола Бабић, Слободан Милова-новић, Светозар Гојковић, Милош Срдић, Зоран Комадина, Миле Бабић, Васо Бижић и Миле Пеурача;

рањени: Душко Мркић, Светозар Шарац, Небојша Јаснић и Бранко Мађарац.

ПОМЕН СТРАДАЛИМ У МАСАКРУ НА КОРАНСКОМ МОСТУ 1991. ГОДИНЕ

20.09.2016.

БЕОГРАД - Удружење Логориште, СУБНОР Београда, Завичајни клуб Кордунаша и Удружење бораца 8. кордунашке НОУ дивизије, бораца ратова '90 - '95. организују 21. септембра 2016. године помен за погинуле припаднике територијалне одбране Кордуна на Коранском мосту 1991. године.

У 9 сати обавиће се полагање вијенаца код споменика жртава рата РСК у Ташмајданском парку и паљење свијећа у цркви Светог Марка.

У 10 сати одржаће се сусрет делегација удружења и породица погинулих

у СУБНОР-у града у Дому РВИМИ - Савски трг 9.

Сутра се навршава 25 година од масакра на Коранском мосту у Карловцу, где је убијено 13 резервиста ЈНА, који су нападнути и поред договора са хрватским снагама.

Припадници МУП-а и Збора народне гарде Хрватске у Карловцу су, испред моста на Корани, 21. септембра 1991. године, зауставили два војна камиона у којима су се из касарне „Мекушје“ у касарну „Логориште“ превозили припадници активног и резервног састава ЈНА, а који су, након преговора и обећања хрватске стране да ће бити пуштени, одложили оружје. По пре-

даји, група заробљеника, углавном активних припадника ЈНА, одвезена је у просторије полиције, а друга група од 17 војника српске националности, углавном резервиста из кордунашког села Крњак, спровођена је пешице преко Коранског моста. Чим су ступили на мост, појавила су се униформисана лица са фантомкама на главама и почели „крвави пир“ у коме је масакрирано 13 резервиста.

Од четворице преживелих тројица су се, међу њима и један са тешким повредама, спасили скоком са моста, док се четврти у току ноћи са тешким повредама искобељао испод мртвих сабораца.

29. IX 2016.

КАСАРНА БЈЕЛОВАР

Саопштење поводом годишњице страдања припадника ЈНА у Бјеловару (29.09.1991)

ДИЦ Веритас, 28.09.2016. - Саопштење поводом годишњице страдања припадника ЈНА у Бјеловару (29.09.1991)

Ујутро у 7.20 часова, 29. септембра 1991, припадници Збора народне гарде (ЗНГ) Републике Хрватске отпочели су општи напад на све војне објекте ЈНА у гарнизону Бјеловар, који су већ 15 дана били под тоталном блокадом.

Пошто је изостала помоћ виших команди ЈНА, а настала ситуација на измаку дана није давала никакву шансу за даљу успјешну одбрану, командант 265. механизоване бригаде, стациониране у касарни на Војновићу, пуковник Рајко Ковачевић, наредио је обуставу даље одбране, одлагање оружја, предају војника и старјешина и њихово постројавање у кругу касарне, након чега су око 19 часова припадници ЗНГ ушли у касарну из које се више није пружао никакав отпор.

По уласку у касарну, Јуре Шимић, у својству предсједника Кризног штаба Бјеловара, наредио је да се заробљени војници и старјешине скину до појаса, а потом је из строја извео команданта Ковачевића и његове помоћнике, потпуковника Миљка Васића и капетана прве класе Драгишу Јовановића, одвео их педесетак метара даље од строја и, према

Веритасовим сазнањима, лично у свакога испалио по два метка из пиштоља, усмртивши их на лицу мјеста. Сутрадан су, по Шимићевој наредби, грађани Бјеловара обилазили заузету касарну, у којој су били изложени лешеве убијених официра, које су у мимоходу скрнављивали пљувањем и мокрењем по њима.

Поред тројице поменутих официра у тој касарни погинула су још шесторица припадника ЈНА (Зоран Крстић, Шукри Кељани, Љубиша Лазић, Недељко Јоветић, Ејупи Бертоли и Горан Радовановић), а заробљено је 59 официра, подофицира и грађанских лица на служби у ЈНА и око 250 војника, који су, након физичких и психичких злостављања у логорима у Бјеловару, размјењени 9. новембра исте године у Босанском Шамцу.

Шесторица заробљених резервиста ЈНА са подручја Бјеловара (Радован Барберић, Здравко Докман, Радован Гредељевић, Иван Хосјак, Бошко Радоњић и Милорад Ђорђевић), издвојени су и затворени у полицијску станицу, одакле су их, четири дана касније, извела униформисана лица са фантомкама на главама и стрељали их исте ноћи у шуми Чесма, недалеко од мјеста Мало Кореново. Са њима је био и цивил Саво Ковач из Бјеловара, којег су дан раније ухапсили у његовом стану под оптужбом да је „снајпериста“, који је, игром

случаја, иако је задобио три прострелне ране, преживио стријељање.

Док је трајала борба за касарну на Војновићу, мајор ЈНА Милан Тепић, командант складишта борбених средстава „Барутана“ у селу Беденик, недалеко од Бјеловара, с циљем спречавања његове предаје припадницима ЗНГ, дигао га је у ваздух са 170 тона експлозивних средстава, и том приликом су страдали и он и војник, деветнаестогодишњи Стојадин Мирковић, који, упркос Тепићевој наредби, није хтио да се преда. Хрватска страна је потврдила губитак 11 својих војника, због чега су, после предаје, из освете, стрељали командира страже на том објекту, старијег водника Ранка Стевановића.

Породица покојног Драгише Јовановића је у јулу 1998. године упутила захтјев Хашком трибуналу за покретање службене истраге против Јуре Шимића и његових сарадника, али Тужилаштво тога суда никада није отворило службену истрагу.

Војно тужилаштво у Београду је 1992. године подигло оптужницу против Јуре Шимића и његових сарадника, која му је, преко Већа за ратне злочине у Београду, достављена у августу 2011. ради уручења, што је испровоцирало Хрватски сабор да, у октобру 2011., донесе Закон

о ништавости одређених правних аката правосудних тијела бивше ЈНА, бивше СФРЈ и Републике Србије, који је спријечио даље поступање по њој.

Жупанијско тужилаштво у Бјеловару, у мају 2006. године, након што им је Хашки трибунал уступио документацију, затражило је провођење истражних радњи о убиствима официра ЈНА у бјеловарској касарни против непознатих починилаца.

Након што су 2006. године на годишњицу овог догађаја, телевизије у региону емитовале снимке на којима се виде злочини почињени над припадницима ЈНА у касарни, и након што су видео-записи доспјели у надлежне правосудне установе у Србији и Хрватској, Жупанијски суд у Бјеловару је против Јуре Шимића, у новембру 2010., покренуо истрагу због ратног злочина против ратних заробљеника и одредио му притвор, из којег је послје 11 дана пуштен да се брани са слободе. Због спорости и неефикасности, истрага против Шимића је у међувремену пребачена на делегирани Жупанијски суд у Ријеци, која је коначно, у фебруару 2014. године, окончана оптужницом. Према оптужници, заробљене горе поменуте официре према Шимићевој наредби побили су за сада непознати "припадници хрватских војно-редарствених снага". Поступак је још у фази главног претреса, с тим да је задње рочиште одржано 1. септембра 2015. године, а оптужени се брани са слободе.

За убиство шесторице заробљених резервиста ЈНА и покушаја убиства једног

цивила, Жупанијско државно одвјетништво у Бјеловару је, у септембру 2001., оптужило четворицу припадника бјеловарске полиције: Луку Маркешића, Зденка Радића, Зорана Мараса и Ивана Орловића због кривичних дјела ратног злочина против ратних заробљеника и ратног злочина против цивилног становништва. Након шест суђења, у десетогодишњем трајању, пред четири различита суда, оптужени су пресудом Жупанијског суда у Загребу, из новембра 2011., ослобођени оптужбе "јер дјела за која се терете (измјењеном оптужницом) по закону нису кривична дјела". На посљедњу пресуду жалба није ни уложена, па је иста постала правоснажна.

Дакле, за описане злочине над припадницима ЈНА, у то вријеме једине легитимне и регуларне војске у држави СФРЈ, у чијем саставу је у то вријеме формално правно била и Хрватска, још нико није осуђен.

Предсједништво СФРЈ је крајем 1991. прогласило мајора Милана Тепића народним херојем, посљедњим и јединим у протеклом рату. Његово име данас носе улице и касарне у градовима широм Србије и Републике Српске, а у његову част Војска Републике Српске је установила посебан Орден за заслуге у рату. У Комленцу код Козарске Дубице, Тепићевом родном мјесту, сваке године се обиљежава годишњица његове херојске погибје.

Војника Стојадина Мирковића 31.12.1999. године Предсједник СРЈ одликовао је "Орденом за заслуге у области одбране и безбедности првог степена". Његови посмртни остаци су у јулу 1995. сахрањени у родном селу Доње Лесковце код Ваљева, гдје му је 2013. године откривена и спомен биста. Прије неколико година град Ваљево му је додијелио највеће признање "Септембарску повељу" а и једна улица у том граду носи његово име.

У Бјеловару се 29. септембар слави као Дан града и Дан бјеловарских бранитеља.

У Београду и Бања Луци, 28.09.2016.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

ПОЛИТИКА

27.09.2016

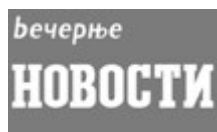
Хероји отаџбине остали верни заклетви

За вечни спомен и незаборав хероја, Удружење ратних добровољаца 1912-1918, њихових потомака и поштовалаца представило је у Дому војске монографију „Хероји отаџбине“, новинара и публицисте Новице Пешића. Књига је изашла 25 година после херојске погибје официра Милана Тепића и војника Стојадина Мирковића, који су свесно жртвовали своје животе у одбрани војног складишта наоружања, муниције и војне технике Барутана у Бјеловару у Хрватској.

– Милан Тепић био је командант складишта које је данима било у непријатељском окружењу. У одсудном тренутку он није желео да се преда, нити да складиште препусти у руке нападача. Циљ му је био да сачува своје војнике. Дигао је и себе и складиште са 170 тона експлозива у ваздух. Предају је одбио и војник Стојадин Цоле Мирковић, припадник Југословенске народне армије. Овај деветнаестогодишњи младић погинуо је у транспортеру који је приликом напада погодила зоља. Милан и Стојадин остали су верни заклетви изговореној на почетку војног позива: да ће бранити

отаџбину не жалећи да у тој борби дају и свој живот – рекао је др Видоје Голубовић, председник Удружења, и истакао да је монографија посвећена и знаним и незнатим младићима, ратницима који су положили животе у многобројним биткама за ослобођење отаџбине.

Промоцији књиге присуствовали су Миланова супруга Драгица и деца, Александар и Тања, Стојадинова мајка Аница и ујак Радисав Трипковић, представници Генералштаба, општине Ваљево, Републике Српске, војници Војске Србије, чланови породице, пријатељи...

09.03.2017.

ДЕТАЉИ ПОСЛЕДЊЕГ ДАНА ЖИВОТА МАЈОРА:

Тепић је склонио војнике у ровове

Мало познати детаљи последњег дана живота легендарног мајора у Гарнизону Беденик под опсадом. Пре доласка у Бјеловар службовао је у гарнизону Вараждин, под командом генерала Трифуновића

НАОРУЖАЊЕ и муниција у складишту у Беденику код Бјеловара било би окренуто ка српском народу да 29. септембра 1991. за бригу о њему, готово случајно, није био задужен мајор Милан Тепић. Овај магацин није био његово радно место, већ су се официри из Команде смењивали у њему на сваких десетак дана. Тако је било све до дана када је касарна пала у хрватске руке, а Тепић изабрао да погине уместо да убојни инвентар преда агресору.

Херојски чин мајора ЈНА болна је тачка и данашњем Загребу. Његова одлука да истраје у одбрани по цену сопственог живота најновији је камен спотицања између Србије и Хрватске и разлог због кога Хрватској смета и сама идеја о подизању његовог споменика у Београду.

- Лезите у ровове око магацина и не излазите. То је наређење! Ја знам шта ћу да урадим - рекао је Тепић пред десетак голобрадих војника, колико их је бранило магацин. Хрвати су с више страна увелико надирали у круг складишта. Било је само питање минута када ће пасти и браниоци и оружје које су чували.

Војници су послушали свог команданта. Заузели су места у шупљинама бедема којима је магацин био опасан. За то време, мајор је закорачио у минирано складиште и пришао акумулатору. Који тренутак касније све је нестало у диму експлозије.

- Војници и официри, иако опкољени, уплашени и под стресом, без струје и телефона, нису испалили ни један једини метак на град - описује драматично лето у Бјеловару је-

дан од старешина 265. моторизоване бригаде ЈНА, који је прошао пакао опсаде касарне. - На нас нису јуришали приучени сељаци наоружани ловачким пушкама. Када је гарнизон пао, видели смо да су увежбани и до зуба наоружани. Били су маскирани капуљачама и фантомкама, са хеклерима, кратким аутоматима и врхунским радио-станицама. Ко је ту онда био агресор?

У касарни „Божидар Аџија“ лета 1991. године владао је метеж и конфузија. Хрвати, Муслимани, Албанци масовно су напуштали Армију. Многи од њих су одмах облачили униформе Збора народне гарде и окретали цеви ка дојучерашњим друговима. Војни врх био је збуњен и неодлучан. Стигла је генерација регрута који нису ни закорачили у озбиљнију обуку. Док су Хрвати увелико опкољавали касарну, официри су добијали решења за - годишњи одмор. Многи се никада нису ни вратили.

- Већ је било критично, када нам је стигла инспекција из Генералштаба. Пун аутобус официра. Одмах су нас напали што се по кругу касарне крећемо без чинова. Када су навече чули хрватске снајперисте, добили су јасан одговор. Ујутру су сели у аутобус и зајдили за Београд - присећа се саговорник „Новости“.

Мајор, назван новим Синђелићем, у време почетка рата, како се сећају његови саборци, није био општепознат официр у Бјеловару. Много дуже је службовао у Вараждину под командом генерала Трифуновића, а на нову дужност је дошао свега неки месец пре погибије. У Беденик је послат неколико дана пре коначног пада касарне у хрватске руке. Уз себе, тамо је имао само једног потпоручника на дужности разводника страже и десетак војника. Уз Тепића, погинуо је само деветнаестогодишњи војник Стојадин Мирковић. Он није желео да изврши мајорово наређење,

већ је из оклопног возила без предаха бранио магацин. Живот је изгубио тек пошто су Хрвати његов БВП погодили „зољом“. Хрвати су после предаје касарне, стрељани комадира страже са Бедемике, старијег водника Ранка Стевановића.

- У магацину је било много убојних средстава, око 170 тона противтенковске муниције и мина. Све је било смештено у пет-шест хангара. Тепић је у ваздух дигао један од њих. Да су сви отишли у ваздух, нестало би пола Бјеловара - указује бивши официр.

УБИСТВО СТАРЕШИНА

ПОСЛЕ пада гарнизона „зенге“ су свим војницима и официрима наредили да се скину до појаса и изађу у круг касарне. У међувремену су изведени и убијени командант касарне Рајко Ковачевић, потпуковник Миљко Васић и капетан прве класе Драгиша Јовановић.

- Када смо се навече постројили као заробљеници, Ковачевићева и Васићева тела била су положена испред главне бине касарнског круга. Чули смо да су стрељани иза главне зграде команде - сећа се, за „Новости“, један од официра из бјеловарског гарнизона.

ОДСЕЧЕН ОД СВЕТА

ВЕЛИКО је питање да ли је мајор Тепић уопште знао да је пред освајањем и касарна „Божидар Аџија“. Струја, телефонске и радио-веза били су пресечени. Магацин је бранио до последњег часа, када је по својој савести и војничком моралу донео најтежу одлуку.

- Земља се затресла, извио се густ дим. Нисмо знали тачно шта се дешава, али били смо свесни да је експлозија у магацину. Тек касније пронела се вест о Тепићевом херојству - прича мајоров саборац из бјеловарских дана.

16. X 2016.

ГОСПИЋ

Саопштење поводом ликвидације госпићких Срба у јесен 1991. године

Хрватска војска и полиција су у Госпићу и околним мјестима, у јесен 1991. године, углавном под маскама, одводили српске цивиле из њихових кућа и станова и ликвидирали их разним начинима и на више мјеста.

Ликвидирани су углавном виђенији Срби (судије, тужиоци, директори, новинари, полицајци, пензионери...) који су били лојални новоуспостављеном хрватском "демократском" режиму. Према ВЕРИТАС-овим подацима, у том периоду и на такав начин, убијено је најмање 124 лица српске националности, међу којима и 38 жена, од чега скоро половина 17. и 18. октобра. Међу ликвидиранима су и десет брачних парова и четири пара по једног родитеља и дјетета. До сада су пронађени и сахрањени посмртни остаци 50 ликвидираних, док се за осталима још трага.

Са ликвидацијама српских цивила био је упознат цијели политички, војни и полицијски врх хрватске државе. А након што су припадници ЈНА, крајем децембра исте године, пронашли 24 поугљенисана леша српских цивила у зони раздвајања сукобљених страна, упознати су, преко познатих свјетских медија и хуманитарних организација, и представници Међународне заједнице, под чијим "притиском" је тадашњи председник РХ ФРАЊО ТУЋМАН наредио истрагу о тим ликвидацијама. Иако су прикупљени докази указивали на наредбодавце и извршиоце тих убистава, случај је врло брзо стављен ад ацта, а тијела убијених су из примарних премјештани у секундарне гробнице, које још увијек крију око осамдесет неидентификованих тијела.

Тужилаштво Хашког трибунала, убрзо по оснивању, водило је интензивну истрагу о овом догађају и случај је, прије него је оптужница подигнута, уступљен хрватском правосудју.

Жупанијско државно тужилаштво у Ријеци је у марту 2001. године подигло оптужницу против пет припадника хрватске војске и полиције због ратног злочина против цивилног становниш-

ва, а теретило их се за безразложно хапшење и ликвидацију најмање 50 лица.

Правоснажном пресудом Жупанијског суда у Ријеци, из марта 2003. године, осуђени су: ТИХОМИР ОРЕШКО-ВИЋ, тадашњи секретар Оперативног штаба у Госпићу, на 15 година, МИРКО НОРАЦ, тадашњи командант 118. бригаде ХВ-а, на 12 година и СТЕЈАН ГРАНДИЋ, тадашњи командант ИИ бојне (пука), на 10 година затвора. Истом пресудом суд је, у недостатку доказа, ослободио Норца, Орешковића и ИВИЦУ РОЖИЋА за ликвидацију тројице Срба из Карлобага, који су 25. октобра 1991. године одвежени и убијени на локалитету Црни Дабар на Велебиту, док је против ЧАНИЋ МИЛАНА, због одустанка тужиоца, одбио оптужбу.

Приликом одлучивања о казни, суд је као отежавајуће околности свој тројици осуђених цијенио сљедеће чињенице: да су жртве цивили "који нису били припадници паравојних непријатељских формација" и број "безразложно ухићених и усмрћених"; да су лешеви убијених са локације Пазариште премјештени, а лешеви убијених на локацији Липова Главица запаљени и остављени да их развлаче животиње, те да је један дио тих лешева поразбацан на сметлиште Разбојиште, а један дио одвежен на непознато мјесто; да је чак четворо дјеце остало без оба родитеља, да је убијена цијела једна породица; да је имовина одведених и потом ликвидираних цивила уништена, а у њихове станове усељени други људи итд., па се с правом поставља питање колико би један хрватски војник требало да убије српских цивила и којим начином да би доbio максималну казну затвора.

Поставља се и питање зашто нису процесуирани и остали за које је "ван сваке сумње" у том судском поступку утврђено да су планирали, хапсили и учествовали у ликвидацијама госпићких Срба, по командној или индивидуалној одговорности, а таквих је више десетина, од којих су неки и

данас на високим функцијама и положајима у хрватској војсци, полицији и власти, као што се то ради у другим случајевима и у другим државама региона.

Породице ликвидираних госпићких Срба посебно узнемирава и онеспособљава сазнање да је, ускоро по правоснажности пресуде "госпићкој групи", тадашњи председник РХ Стипе Месић помиловао осуђеног Грандића, ублаживши му казну за двије године, коју је већ одавно и издржао; да се осуђеном Норцу, којем је, у јулу 2010. године, казна за овај и случај "Медачки џеп" (правоснажно осуђен на 6 година) обједињена на 15 година затвора, омогућавао скоро нормалан живот у затвору (студирање, вјенчање, прослава родјења и крштења сина у родном селу пред великим бројем званица, од који су неки били на високим државним функцијама и то под пажњом свих медија у Хрватској) и што је, по одлуци Комисије за условни отпуст Министарства правосудја РХ, од 25. новембра 2011. године на условној слободи; да се осуђеном Орешковићу за вријеме издржавања казне веома погодновало, тако што је дуже времена, због наводне болести, умјесто у затворској болници, провео на слободи, а у затвору је из затвореног, противно правилима, премјештен у полуотворено одјељење, те што је и он, по одлуци поменуте Комисије, од новембра 2012. на условној слободи, док се, с друге стране, ништа не предузима у проналажењу посмртних остатака њихових најмилијих.

У граду Госпићу је, према попису становноштва из 1991, живјело 9.025 житеља, међу којима је било 36% Срба и 3% Југословена. Попопису из 2011., у том граду је живјело 12.745 житеља, међу којима је нешто мање од 5% Срба, а Југословена и нема.

У Београду и Бања Луци, 16.10.2016.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

20.10.2016.

www.gospic.rs

Сјећање на српске жртве из Госпића у 1991. години

пише: Ђорђе Пражић

У недјељу 16.октобра 2016. године у Београду је било облачно и све је мирисало на кишу. Кошава је дувала тек толико да нас подсети на јесен. Мисли овдашњих Госпићана биле су усмјерене на два мјеста на којима је требало бити тог дана. У храму Св. Николаја у Борчи одржан је парастос а у Спортском центру „Бора Цветковић-Лане“ спортски помен погинулим и убијеним грађанима Госпића у 1991. години.

Са почетком у 10.30 сати почео је парастос који су служили четири православна свештеника, које је предводио протојереј Славко Стевановић, иначе последњи госпићки парох из деведесетих година. У достојанственој тишини одјекивала је молитва за вјечни мир свим српским жртвама, које су погинуле или убијене од стране хрватских оружаних формација. Након завршеног парастоса и разговора о „госпићким темама“ са увијек расположеним познатим госпићким парохом Славком, већина присутних се упутила преко новог „Кинеског моста“ према Бежанијској коси.

У спортски центар „Лане“ су се прикупљали Госпићани и њихови пријатељи, како би другом меморијалном утакмицом „Радован Рајко Бараћ“ обиљежили сјећање на овог некадашњег фудбалера НК „Госпић“ који је убијен на Липовој Главици (код Перушића) 1991. године. Госпићани су пристизали са свих страна од Загреба, преко Новог Сада, Фрушке Горе, Зајечара, Гамзиградске Бање, Ћуприје и осталих мјеста у околини Београда.

Долазак познатог госпићког фудбалера и тренера Милоша Загорца-Заге је изазвало право одушевљење, а нарочито код његовог кума Славка Ђаковића. Пристигли су са свих страна некадашњи играчи са подручја општине Госпић. На једном мјесту окупил се Рајкова породица и његови некадашњи саиграчи и комшије. Срећа, туга и носталгија на једном мјесту. Навирала су сјећања на лепе госпићке дане, али и подсјећања на злочин који је прекинуо животе многих грађана Госпића.

Сада већ традиционална меморијална утакмица између екипа ГОСПИЋ 1960-1990 и ЛИКА могла је да почне.

За екипу ГОСПИЋ 1960-1990 су играли играчи некадашњих госпићких ногометних клубова, који су играли у периоду од 1960-1990. године. У традиционалним плавим дресовима наступили су: Славко Ђаковић-Црв (капитен), Погрмиловић Слободан – Боба, Загорац Милош-Зага, Никола Шакић – Нина, Радојчић Петар – Перица, Матић Дмитар – Дурме, Лемаић Лука-Шиши, Орловић Стево – Ђева, Матић Милан – Мими, Ђурувија Гојко, Крајновић Милан – Беккић, Ђаковић Перица и Саша Загорац, син Милоша Загорца.

За екипу ЛИКА су играли познатији Госпићани и њихови пријатељи. Ове године наступили су у црвеним дресовима, које је спонзорисала породица Мркић Жељка, такође жртве хрватског злочина у октобру 1991. године у Госпићу. За екипу ЛИКА су наступили: Ђорђе Дозет (капитен), Предраг Јерковић-Брц, Крти-

нић Јовица, Светозар Василески, Никола Живковић, Рајко Радан, Косановић Драган, Милеуснић Дејан, Тривић Стево, Ђорђе Пражић, Поповић Никола и Ђалић Душан. Велики број Госпићана и њихових пријатеља нестрпљиво је чекао почетак утакмице. Када су два музичара из Умјетничког ансамбла „Станислав Бинички“ стали на центар, публика је утихнула. Уз препознатљиву корачницу „Марш на Дрину“ на терен су изашле обе екипе. На челу су били судија, иначе познати крајишки културни и спортски активиста Рајко Кесић и Јелена Бараћ, ћерка Радованова, која је имала шест мјесеци када јој је убијен отац. Након изласка екипа и задњег такта Марша на Дрину уследио је рески звук пиштаљке судије Кесића, након чега су музичари одсвирали познату пјесму „Тамо далеко“. Рески звук трубе нас је на тренутак вратио у лички завичај, који је сада далеко али у мислима увијек присутан са свим својим љепим и тужним сјећањем. Сјетили смо се и невино убијених који још нису пронађени и сахрањени.

Говор и утакмица

На почетку је минутом ћутања одана почаст Рајку Бараћу и свим госпићким жртвама. У пригодном говору је речено:

ДАНАС СМО СЕ ОКУПИЛИ ДА ДОСТОЈАНСТВЕНО И СА ВЕЛИКИМ ПОШТОВАЊЕМ ОБИЉЕЖИМО СЈЕЋАЊЕ НА ГОСПИЋКУ ЦРНУ ЈЕСЕН 1991. ГОДИНЕ, КАДА СУ ДЕСЕТИНЕ ГРАЂАНА ГОСПИЋА УХАПШЕНЕ И ОДВЕДЕНЕ ИЗ СВОЈИХ КУЋА И СТАНОВА.

ОД ПОЛОВИНЕ АВГУСТА ДО КРАЈА ДЕЦЕМБРА 1991. ГОДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ НЕКАДАШЊЕ ОПШТИНЕ ГОСПИЋ УБИЈЕНО ЈЕ ИЛИ ПОГИНУЛО 158 ОСОБА СРПСКЕ И НЕКОЛИКО ХРВАТСКЕ НАЦИОНАЛНОСТИ КОЈИ СУ НА ПОРОДИЧНИ ИЛИ НЕКИ ДРУГИ НАЧИН БИЛИ ВЕЗАНИ ЗА СРБЕ.

СВЕ СУ ТО БИЛИ МИРНИ И ДОБРИ ЉУДИ, МНОГИ У ПОЗНИЈИМ ГОДИНАМА, КОЈИ СУ СВОЈ ЖИВОТ ПРОВЕЛИ У ГОСПИЋУ А СВОЈИМ РАДОМ

ДОПРИЊЕЛИ ЊЕГОВОМ РАЗВОЈУ И ПОСТАНКУ ГРАДИЋА, КОЈЕГ СМО СВИ ВОЛИЛИ.

ПРИЈЕ ДВАДЕСЕТ И ПЕТ ГОДИНА ГОСПИЋКИ „КРИЗНИ СТОЖЕР“ ЈЕ ДОНИО СУДБОНОСНУ ОДЛУКУ, КОЈОМ СУ ПРЕКИНУТИ ЖИВОТИ МНОГИХ НАШИХ СУГРАЂАНА.

ПРЕМА ПРЕСУДИ ВРХОВНОГ СУДА РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ ИЗ 2004. ГОДИНЕ, ГЛАВНИ ЕКЗЕКУТОР, А ДАНАС НАЈУГЛЕДНИЈИ ГРАЂАНИН ГОСПИЋА ГЕНЕРАЛ МИРКО НОРАЦ ЈЕ ТАДА НЕКИМ НАШИМ КОМШИЈАМА – БУДУЋИМ ЕКЗЕКУТОРИМА РЕКАО:

„МИ СМО СЕ ОВДЈЕ ВЕЧЕРАС САСТАЛИ, МИ У ИМЕ ВЛАДЕ ХРВАТСКЕ МОРАМО ЧИНИТИ ОДРЕЂЕНЕ СТВАРИ КОЈЕ СМО ДОБИЛИ У ЗАДАТАК, МОРАМО ИЗВРШИТИ ОДРЕЂЕНЕ ЕКЗЕКУЦИЈЕ НАД ОДРЕЂЕНИМ ЉУДИМА“.

ТИХ ОКТОБАРСКИХ ДАНА ЗЛОЧИНЦИ СУ НЕМИЛОСРДНО ХАПСИЛИ, ПОНИЖАВАЛИ, МУЧИЛИ И УБИЈАЛИ ЉУДЕ КОЈИ СУ ИХ ОБРАЗОВАЛИ, ЉЕЧИЛИ, ЧУВАЛИ, ЗАБАВЉАЛИ, ХРАНИЛИ И СА ЊИМА СЕ ДРУЖИЛИ.

У КОЛОНИ СМРТИ ПРЕМА ЛИПОВОЈ ГЛАВИЦИ КОД ПЕРУШИЋА НАЛАЗИО СЕ ПОЗНАТИ ГОСПИЋКИ СПОРТИСТА – ФУДБАЛЕР РАДОВАН РАЈКО БАРАЋ. РАДОВАН ЈЕ УБИЈЕН 18. ОКТОБРА ЗАЈЕДНО СА СВОЈОМ МАЈКОМ ДАНИЦОМ, ЧИЈИ ПОСМРТНИ ОСТАЦИ ЈОШ НИСУ ПРОНАЂЕНИ.

РАДОВАН БАРАЋ ЈЕ ИГРАО НА МЈЕСТУ ЦЕНТАРХАЛФА У ГОСПИЋКИМ ФУДБАЛСКИМ КЛУБОВИМА. НА ЛЕЂИМА ЈЕ НОСИО БРОЈ ПЕТ. БРОЈ ПЕТ ЈЕ СИМБОЛ ОДЛИЧНЕ ОЦЈЕНЕ. И РАЈКО ЈЕ БИО ОДЛИЧАН СИН, БРАТ, СУПРУГ, СПОРТИСТА И КОМШИЈА. МЕЂУТИМ, ЗЛОЧИНЦИ МУ НИСУ ДАЛИ ДА БУДЕ И ОДЛИЧАН ОТАЦ И ДА У МИРУ ПРОЖИВИ ЖИВОТ У ГРАДУ КОЈИ ЈЕ НЕСЕБИЧНО ВОЛИО.

ОСИМ ЊЕГА, ТАДА СУ УБИЈЕНИ ПОЗНАТИ ГОСПИЋКИ СПОРТИСТИ, ШАХОВСКИ МАЈСТОРСКИ КАНДИДАТИ СТАНКО СМИЉАНИЋ И СВИЛАР МИЛАН. ТАКОЂЕ И ПЕРСПЕКТИВНИ ШАХИСТА ДРАГАН РАКИЋ.

У ГОВОРУ ЈЕ ТАКОЂЕ ИСТАКНУТ ОПШТИ ЦИЉ И СМИСАО ОВЕ МЕМОРИЈАЛНЕ УТАКМИЦЕ:

МИ ДАНАС ИГРАМО ПОД МОТОМ „СПОРТОМ ПРОТИВ ЗЛОЧИНА“.

ОВА ЈЕ УТАКМИЦА СПОРТСКИ ПОМЕН СВИМ НАШИМ НЕВИНО СТРАДАЛИМ СУГРАЂАНИМА А ИСТОВРЕМЕНО ШАЉЕМО ПОРУКУ ДА ВИШЕ НИКАДА НИКО НЕ СТРАДА ЗАТО ШТО ЈЕ ДРУГЕ НАЦИОНАЛНОСТИ ИЛИ ЗАТО ШТО НАВИЈА ЗА НЕКИ ДРУГИ КЛУБ.

НЕКА ДАНАШЊИ СПОРТСКИ СУСРЕТ ПРОТЕКНЕ У РАДОСТИ ОКУПЉАЊА НЕКАДАШЊИХ ГОСПИЋКИХ МАЈСТОРА ФУДБАЛА И НАС КОЈИ СМО ИХ ГЛЕДАЛИ А И САМИ СА МНОГО МАЊЕ УСПЈЕХА ИГРАЛИ ИЗ ГИМНАЗИЈЕ, ДОМА ЈНА, НА ГРБАВИЦИ И НА ЛИЧКИМ БАРАМА И ЛЕДИНАМА.

Након говора, предсједник Удружења Госпићана „Никола Тесла, господин Славко Прошић је предао Раовановој ћерки Јелени плави дрес са бројем 5 и написом БАРАЋ. Госпођица Сара Орловић је Јелени уручила дрес репрезентације Србије такође са бројем 5 и написом БАРАЋ.

Ове године екипа ЛИКА је наступила у нешто млађем саставу. Иако резултат није био важан, екипа ЛИКЕ се мало боље организовала у одговорности према игри, са жељом да оствари бољи резултат у односу на прошлу годину.

Сам почетак је најавио нападачку игру обе екипе. Сјевали су шутеви са свих страна а голмани Погрмиловић и Јерковић су одлично бранили и подсјетили на своје славне голманске дане. Како је утакмица протицала „младост“ екипе ЛИКА је дошла до изражаја. На крају је екипа ЛИКА је побједила са 4:0. Када је утакмица завршена породица Бараћ је свим учесницима додјелила појединачне захвалнице. Диплому за најбољег играча је добио ненадмашни фудбалски борац Славко Ђаковић. Најбољим голманом је проглашен Дмитар Матић-Дурме а најбољи стрелац је био Ђорђе Дозет.

Два млада фудбалера су посебно уживали у овој утакмици. Саша Загорац, Загин син и Душан

Ћалић син Мише Ћалића и Биљане Бјеговић Ћалић су примјер осталим младим фудбалерима, како да се у

идућим годинама укључе у ову меморијалну утакмицу.

Како се Бинички вратио у лички за-вичај?

Већ другу годину музичари из Умјетничког ансамбла министарства одбране Србије „Станислав Бинички“ учествују свирањем пригодних пјесама и играњем фудбала у овој манифестацији.

Ништа није случајно. Станислав Бинички је син Стевана Биничког, познатог официра Српске војске, чина пуковника, рођеног 20.12.1840. у Мушалуку, покрај Госпића.

Композитотор Станислав Бинички је компоновао познати „Марш на Дрину“ у спомен српским јунацима са Цера и Колубаре који су натјерали у бијег моћну Поћорекову аустроугарску војску током првог свјетског рата.

Растанак

Након вишесатног дружења у кафићу Спорског центра „Бора Цветковић-Лане“ учесници меморијалне утакмице и чланови породице Бараћ су се поздравили и привремено (за једну годину) разишли. Милош Загорац-Зага је био највеселији. „Ово ми је најљепши тренутак откада сам напустио Госпић“, рече прије растанка, најављујући свој долазак идуће године.

Учесници утакмице су се растали у радости окупљања и туге за изгубљеним најмилијима.

Београдска киша је почела падати у предвечерје дана када је овај свијет заувјек напустио Милан Мишо Судар један од најпознатијих Госпићана, који је на неvjероватан и упоран начин окупљао Госпићане и Личане у Београду и Србији. Као и остали наши мученици и он је отишао у вјечну Лику.

На нама овоземаљским Личанима остаје да их се заувјек сјећамо и спомињемо.

Нека им је вјечна СЛАВА и ХВАЛА!

29. X 2016.

ПОЖЕШКА КОТЛИНА

Саопштење поводом годишњице евакуације Срба из 26 села Пожешке котлине 29. октобра 1991. године

Тачно у подне, 29. октобра 1991. године, припадници цивилне заштите и полиције почели су спроводити Наредбу о евакуацији свих мјештана из 26 села, са искључиво или претежно српским становништвом, смјештених у Пожешкој котлини, подно Папука и Псуња, коју је дан раније донио Кризни штаб општине Славонска Пожега.

Према писаној наредби, коју је потписао Анте Багарић у својству предсједника кризног штаба, која је дан раније извјешена на јавним мјестима, евакуација се спроводи "у циљу заштите њихових живота" и омогућавања успјешније одбране одбрамбених положаја хрватских снага на том подручју од "четничких терористичких снага и јединица ЈА" које својим борбеним дјеловањем, у задње вријеме, све више угрожавају цивилно становништво у западном дијелу општине Славонска Пожега. Евакуацију је требало спровести у року од 48 сати, а у селима која је требало евакуисати живјело је, по попису становништва из 1991. године, 2.120 лица.

Већина становника прозваних села одазвала се наредби и напустила своје куће, од којих неки уточиште налазе код рођака у оближњим селима, а мањи број у хрватским селима означеним као рејони прикупљања.

Иако је становништву приликом евакуације обећано да ће, када се врате, наћи све како су и оставили, догодило се сасвим супротно. Наиме, убрзо по евакуацији започиње организована пљачка свега што је имало вредност и што се могло понијети, а одмах потом и систематско паљење и минирање српских кућа, с очитим циљем да се прикрију трагови пљачке и да се становници напуштених села у њих више никада не врате. Дио старијих људи, који није хтио или могао, услијед старости и болести, да напусти своја села, страдао

је приликом систематског паљења и минирања њихових кућа.

Да би се хрватској и међународној јавности "објаснило" зашто су опљачкана и запаљена српска села, у јавност је пуштена теза да су то урадили сами Срби приликом повлачења како то не би пало у хрватске руке.

Видјевши шта се десило са њиховим имањима, у страху за сопствене животе, већина Срба из евакуисаних села креће за Босну, која у то вријеме још није била обухваћена ратом, одакле настављају пут за Србију или Источну Славонију, коју су контролисали тамошњи Срби. Мањи број уточиште налазе у српским селима Горњи Врховци, Вучјак Чечавски и Шњегавић, која су одбила Наредбу о евакуацији, и у којима су формирале јединице ТО, организујући сеоске страже и одбрану својих села, док им је локално становништво пружало логику за смјешатај и храну.

У зору 10. децембра 1991. године, јединице 121. бригаде из Нове Градишке и 123. бригаде из Славонске Пожеге започињу напад на "непокорна" села, која падају без отпора, а становништво се, заједно са припадницима ТО, повлачи према Босни.

У чишћењу „непокорних“ села, укључујући и неколико сусједних, према Веритасовим, још увијек непотпуним подацима, убијено је 71 лице српске националности, од којих су 42 старији од 60 година, међу којима је 33 жена. Само у једном дану, 10.12.1991. године, у Шњегавићу и Вучјаку Чечавском убијено их је 36, просјечне старости око 60 година, међу којима и 20 жена. У тим селима су, након што је народ исељен, припадници ХВ-а опљачкали, минирали и попалили 616 стамбених и 590 господарских објеката, док су без кућа остала 1.492 лица.

Из једне масовне гробнице, на рубу села Шњегавић, у децембру 2000. године ексхумирано је 13 посмртних остатака, одакле су пребачени на Завод за судску медицину у Загребу, од којих је до сада девет идентификовано као житељи Шњегавића и Вучјака Чечавског.

Од свих жртава, породице су до сада пронашле, идентификовале и сахраниле тек 21 посмртни остатак, док се још увијек на списку несталих води 50 особа.. Ријетки повратници у поменута села још увијек по згариштима и запарљеним воћњацима и њивама наилазе на разбацане људске остатке, али своја открића, из страха и небриге, више и не пријављују надлежним органима.

ВЕРИТАС је, крајем 2008. године, сву прикупљену документацију о злочинима у селима Пожешке котлине доставио Тужилаштву за ратне злочине Републике Србије, које је, након спроведеног предкривичног поступка, прикупљене доказе доставило Жупанијском одвјетништву у Славонској Пожеги, које је у августу 2011. године, због промјене мјесне надлежности за ратне злочине, предмет уступило Жупанијском одвјетништву у Осијеку, које још није донијело коначну одлуку.

Епилог: за спроведено етничко чишћење 26 села Пожешке котлине, од којих су 23 потпуно уништена, по писаној наредби државног органа, првој и јединој у Европи после Другог свјетског рата, још нико није процесуиран ни пред међународним ни пред домаћим судовима.

Београд и Бања Лука, 29.10.2016.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

31. X 2016.

ДИП
дан
биш
пар
кос
рат
ист
роз
лов

Нар
да
400,
сак
ски
дал
ист
ско
уби
кре
вот
ста
из ј
и у
око
воз

U posljednje vrijeme četničko terorističke snage i jedinice JA sve više ugrožavaju svojim borbenim djelovanjem civilno stanovništvo u zapadnom dijelu općine Slavonska Požega, te u cilju zaštite njihovih života i omogućavanja uspješnije obrane naših obrambenih snaga na tom prostoru, Krizni štab općine Slavonska Požega OGLAŠAVA

NAREDBU

1. Provesti evakuaciju svih građana; njihove osobne imovine (prehrambeni artikli, odjeća i obuća, posteljina, sredstva osobne higijene, pribor za jelo, najnužnija sredstva rasvjete, zlatninu i novac) i stoke s područja naselja: Oblakovac, Vučjak, Čečavački, Jeminovac, Snjegavić, Čečavac, Koprivna, Rasna, Pasikovci, Kujnik, Orljavac, Crljencl, Slobodina, Mlivojčevci, Podsređa, Vranic, Nježic, Požeški Markovac, Kilsa, Ozdakovci, Poljanska, Kanfrovci, Gornji Vrhovci, Lučinci i Oljasi u roku 48 (četdeset osam) sati od vremena stupanja na snagu ove naredbe.

2. Pučanstvo će se iseliti u druga naselja na području općine Slavonska Požega prema slobodnom izboru:

Građani koji se nemaju gdje skloniti dužni su se obratiti prihvatnim ekipama **Civilne zaštite**, za evakuaciju u raionima prikupljanja i to: **Ivandol, Deževci, Perenci, Toranj i Biškovci.**

3. Ova naredba stupa na snagu 29. listopada 1991. godine u 12,00 sati, a vremensko trajanje njenog važenja će zavisiti od smirivanja prilika na navedenom području.

4. Istekom navedenog roka za sklanjanje pučanstva zabranjuje se svako kretanje civilnih osoba u navedenom području.

KRIZNI ŠTAB OPĆINE SLAVONSKA POŽEGA

НОВОСТИ ПОГРОМИ

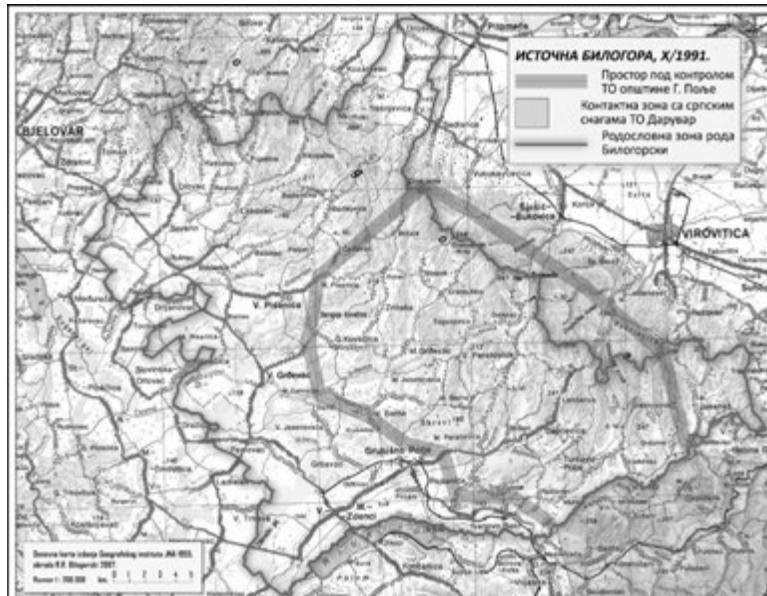
ПОТРЕСНА СВЕДОЧЕЊА ИЗБЕГЛИЦА ИЗ ЗАПАДНЕ СЛАВОНИЈЕ О СТРАВИЧНОМ ТЕРОРУ УСТАША

ПУТ ИЗ ПАКЛА

У колони дугачкој петнаестак километара, у Бањалуку је јуче и прејуче присиљено више од 5.800 Срба са подручја Бјеловара, Грubiшног Поља, Подравске Слатине, Дарувара, Славонски Браховец и очекује се долазак још десет до 15 хиљада људи, жена и деце. Избеглице које су још у шочи, сведоче да је усташка војска разарала и палила све пред собом а ко се није изхватио, убијен је или заклан на најбесчасније начине.

НОВИ талас српских избеглица из Хрватске заплеснуо је Босанску крајину. У изјелу и понедељак, у Бањалуку је пренисило више од пет хиљада Срба са подручја западне Славоније, које су успели да напуку живе главе из најновије, жестоке и крваве офанзиве хрватских оружаника. Небо Вуковић, члан Регионалног штаба за прихват избеглица, каже да се очекује долазак још десет до петнаест хиљада људи.

Рекла избеглица. У колони. Ист. архива. Сви добили из

ИСТОЧНА БИЛОГОРА ("ОТКОС")

31. X 2016.

Саопштење поводом годишњице страдања Срба из источне Билогоре

ДИЦ Веритас, 31.10.2016. –На данашњи дана 1991. године, нападом на ТО Грубишно поље, започела је акција хрватске паравојске под кодним називом „Откос-10“, која је имала за циљ ликвидирати или протјерати Србе са подручја источне Билогоре, смјештеног на сјеверозападу Хрватске у троуглу између Бјеловара, Дарувара и Вировитице.

Народ источне Билогоре, оцјенивши да малобројне српске снаге, њих око 400, неће моћи дуго издржати притисак преко шест пута бројнијих хрватских формација ојачаних тенковима и далекометном артиљеријом, а поучен историјским искуством из Другог свјетског рата, када су их усташе одводили и убијали у логорима Јадовно и Јасеновац, кренуо је у егзодус спасавајући голе животе. Тога и наредног дана, комплетно становништво из 23 и један број житеља из још 15 села, напустило је то подручје и у избегличкој колони, у којој се нашло око 4.000 људи и преко 600 различитих возила, прешло у Босну, у којој се још

није ратовало. Међу њима је било и око 250 припадника других националности, Хрвата, Чеха, Мађара и Рома, дио њих у мјешовитим браковима са Србима.

Послије повлачења Срба из источне Билогоре, улиједила су убиства преосталих становника, пљачка, паљевине и минирања кућа, укључујући и села у којима раније није ни било отпора. У најбољој усташкој традицији из 1941., настављено је рушење и девастација православних храмова тако да су до темеља изгорјеле дрвене цркве билогорског стила, јединствени споменици културе нулте категорије под заштитом УНЕСКО-а: храм св. Димитрија у Растовцу, саграђен прије 1700. год. и Успеније Пресвете Богородице у Доњој Рашеници из 1709. године.

На подручју источне Билогоре, у рату и пораћу, од 1991. до 1997. године, колико је до сада утврђено, живот је изгубило 66 особа, већином српске националности и оних који су били у родбин-

ским везама са српским породицама. Од укупног броја страдалих 41 је цивил, од којих је 17 убијено прије акције „Откос-10“ током кампање застрашивања и злостављања, те 23 припадника ТО, док су двојица Срба, који су остали у хрватској војсци и полицији, ликвидирани од стране „сабораца“.

За наведене злочине над Србима почињене у источној Билогори до сада је одговарао само Вељко Марић, припаднику ЗНГ из Грубишиног поља, којег је Веће за ратне злочине у Београду осудило на казну затвора од 12 година због ратног злочина против цивила зато што је 31. октобра 1991. године у селу Растовац у општини Грубишно Поље хитцима из ватреног оружја убио Петра Слијепчевића (1926) у породичној кући.

Док је Марић у српским затворима издржавао казну, против њега је српско правосудје отворило још једну истрагу због сумње да је током септембра 1991. у Грубишном Пољу ликвидирао Мићу

Васиљевића и Владимира Кучеру, те мучио Звездана Мачка, сви Срби. Иако истрага није завршена, Марић је у јуну 2015. године из Србије трансферисан у Хрватску. Приликом трансфера хрватска страна се обавезала да ће наставити кривични поступак против Марића започет у Србији, али до сада нема потврде да преузету обавезу и испуњава.

До Другог свјетског рата на подручју источне Билогоре живјело је 18.000 житеља српске националности, а послје усташких злочина у Другом и оних почињених у посљедњем рату, 2005. године, по подацима Митрополије загребачко-љубљанске, преостало их је 1.170, углавном старијих особа, док их је попис

становиштва у априлу 2011. дочекало мање од 1.000.

У Београду и Бања Луци, 31.10.2016.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

НОВА СРПСКА ПОЛИТИЧКА МИСАО
часопис за политичку теорију и друштвена истраживања

31.10.2016.

25 година од злочиначке операције „Откос“ хрватске паравојске, у којој су убијани и протеривани Срби из Западне Славоније

Данас се навршава 25 година од злочиначке акције „Откос“ хрватске паравојске у којој су чињени масовни злочини над српским цивилима на простору Западне Славоније. За све злочине осуђен је само један Хрват – Вељко Марић, који је недавно из Србије пребачен на одслужење казне у Хрватску.

Од 16. августа 1991. у Западној Славонији крећу незаконита хапшења, затварања, киднаповања, мучења Срба, углавном цивила од стране хрватских паравојних јединица. Међу њима нестали су следећи Срби: Спасо Милошевић (полицајац на боловању), Кекеровић Млађен, Дмитар Станић, Драган Мачак и др. Сви они су киднаповани док су ишли на посао. Једино је пуштен Кекеровић Млађен јер је имао познанство са начелником СУП-а Бјеловар, Стојаном Густином. Хрватска пропаганда је ширила лажи да је ЈНА имала своја дејства на Билогори и да угрожава Хрвате. Исто тако су стално говорили о присуству „четника“ и све Србе су сврставали у четнике, иако четника није било на Билогори ни за време Другог светског рата, већ само партизана. Чак и за време постојања СФРЈ, када су постављане спомен-плоче невино убијеним жртвама народа Западне Славоније, екстремно оријентисани Хрвати су те плоче уништавали.

Од септембра 1991. крећу масовно и минирања српских кућа у селима око Подравске Слатине, Дарувара, Бјеловара и Грубишног Поља. Српско село Јасенаш је нападнуто 2. септембра 1991, а Иваново село је нападнуто 21.

септембра 1991. ХДЗ је касније издао књигу „Откос“ где је прецизно навео податке о организаторима и извршиоцима ових незаконитих радњи као и имена злочинаца са чиновима и улогама у том подухвату.

Српски цивили на подручју Источне Билогоре, у троуглу Бјеловара, Грубишног Поља и Вировитице су од јула до новембра 1991. били изложени: батињању, рањавању из ватреног оружја, сакаћењу, пљачкању, незаконитом хапшењу и киднаповању, од припадника ЗНГ, МУП-а Хрватске и чланова ХДЗ, који су имали у хотелу „Билогора“ импровизовани затвор.

31. октобра 1991. године око подне, отпочела је акција „Откос“, тако што су припадници хрватских паравојних снага и цивилне заштите напале припаднике Територијалне Одбране које су формално биле из састава Бањалучког корпуса ЈНА. Те јединице су ту дошле из Словеније, у складу са споразумом ЈНА и новоизабране власти у Словенији. Однос нападача и брањеника је у том моменту био 6:1, јер су хрватске снаге бројиле више од 2.600 војника, а српске нешто више од 450. Тада, крајем октобра 1991. Хрватска још није била међународно призната, већ је била у саставу СФРЈ. У том првом нападу за време „Откоса“ погинуло је 12 припадника ТО и још је убијено 10 цивила. А након „Откоса“ убијено је још 8 цивила. Српско село Мали Грађевац је до темеља уништено и спаљено. Хрватске паравојне снаге су напале 2. новембра 1991. и село Рушевац у општини Славонска Пожега, када је убијено неколицина ста-

ријих српских цивила. Они су живи спаљени у својим кућама: Миличић Јагода (80), Трлајић Љуба, Трлајић Анђа, Чичковић Ката, Васић Ђуро (70). А хрватске снаге су 3.11.1991. ушле у војни полигон ЈНА у Гакову.

Затим је на подручју Источне Билогоре у троуглу Бјеловара, Дарувара и Вировитице из 23 српска села и још 15 насеља која су углавном насељена са Србима, и још 250 припадника других нехрватских нација кренуло у избеглиштво, јер нису веровали хрватским паравојницима. Чак и они Срби који су остали у хрватској полицији су убијени након „Откоса“.

Настрадали цивили у Откосу

1. Раде Кравић, ухапшен од ЗНГ, држан у затвору у Бјеловару. Пуштен, а потом убијен у Дапчевачким Брђанима у једној шуми.

2. Живко Мишчевић

3. Љубан Орић, из Тополовице заклан од припадника ЗНГ 2. новембра 1991. после спаљен.

4. Љуба Орић, из Тополовице заклан од припадника ЗНГ 2. новембра 1991. после спаљен.

Отковић Љуба, из Растовца, убијена 3. новембра 1991. на очиглед свог супруга, од стране Вељка Марића.

5. Глежњић Стеван звани Кузман, рођен 1920. у Великој Дапчевици. 2.11.1991. се затекао у селу Лончарица где је заклан од припадника ЗНГ Вировитица.

6. Мишчевић Живко, рођен 1948. у Лончарици. Убијен у свом дворишту 2.11.1991. од припадника ЗНГ.

7. Поповић Милан, рођен 1928. у Лончарици, где је убијен 2.11.1991.

8. Сокол Фрањо, Хрват по нацији из Велике Дапчевике. Убијен 2.11.1991. у својој кући од припадника ЗНГ Копривница, јер му је ћерка била удата за Србина Душана Мркшића из Грубишног Поља.

9. Ишибај Т. Мирослав, рођен 1963. из мешаног брака Албанца и Српкиње. Убијен од хрватских снага 1.11.1991. у Великом Грађевцу. Хрватска пропаганда је лажирала да су њега убили билогорски Срби.

10. Мачак Стево, из Мале Јасеноваче. Тешко је пребијан и мучен 1.11.1991. умро је дан касније од задобијених повреда.

Настрадали цивили после Откоса

Вудраг Даница, стара око 70 година, из Велике Дапчевике крај Грубишног Поља. Убијена је у децембру 1991. од припадника ЗНГ у дворишту Филипа Глежноћа.

Јаворина Милан, рођен 1951. у Малој Дапчевици, радник комуналног предузећа у Грубишном Пољу. Био је сведок многих мучења убистава Срба у Грубишном Пољу 199. те му је подметнута саобраћајна несрећа где је настрадао код зграде Шумарије. Егзактор је особа са презименом Чвек.

Милић С. Војислав, рођен у Зринској, а живео у Ждраловима. После одласка Срба са Билогоре новембра 1991. одлази у Зринску да види шта му је са породицом и имањем. У повратку га припадници ЗНГ извлаче из аутобуса код циглане у Великом Грађевцу и убијају.

Попржан Ј. Раде, Србин из Цремушине р. 1926. вратио се из Тење гдје је боравио код кћери и њене породице у родно мјесто гдје га убијају хрватски екстремисти 1996.

Раделић А. Милан, рођен 1923. у Великом Грађевцу. Убијен на Велики Пекат 24.4.1997. од стране Јосипа Маријана из В. Грађевца и Златка Грденића из Павловца, активиста ХДЗ још од 1990.

Царевић Љубо (60),
Царевић Милан (71),

Дулић Ката (74),
Дулић Миле (39),
Дулић Јагода (74),
Дулић Радојка (47),
Ивановић Бранко (30),
Ивановић Милева (47),
Старчевић Анђа (62),
Старчевић Јелка (80),
Старчевић Мара (55),
Старчевић Милка (72),
Старчевић Јагода (75),
Старчевић Рајко (31),
Шимић Милка зв. Мица (61),
Шимић Милка (70),
Живковић Јанко (67),
Мијатовић Миле (82),
Протић Милан (60), заклан у кревету,
Протић Станко (69),
Радмиловић Милан,
Радмиловић Ана,
Радмиловић Илија (41),

Погинули припадници српске Територијалне Одбране

Шукић В. Миленко, рођен у Великој Барни, погинуо 31.10.1991. у Растовцу.

Глежнић Душко, из Велике Дапчевике, погинуо 31. октобра у Растовцу,

Тијеглић Светозар, погинуо 31. октобра у Растовцу,

Илић Јово, из Зринске, погинуо, у Зрињанским брдима 31.10.1991.

Бојић Душан, из Малог Грађевца, погинуо на у Зрињанским брдима 31.10.1991. године погођен снајпером, сахрањен у Гакову.

Лазич Зоран, из Нове Писанице, рањен 31. октобра у Зрињанским брдима, а после убијен.

Хорват Ђуро, из Чађавца, Хрват, убијен од ЗНГ у Растовцу 31. октобра 1991.

Кокот Миленко, из Грубишног Поља, погинуо у Растовцу 31. октобра 1991. и спаљен.

Радојичић М. Ненад, р. 1970. убијен 31. октобра 1991. у Горњој Ковачици.

Пендељ Ненад, из Мале Ператовице, Хрват, р. 1968. погинуо у Горњој Рашеници 31. октобра 1991.

Познић Р. Живко, р. 1957. у Малим Зденцима, заробљен у Растовцу 31. октобра 1991. мучен и спаљен у Турчевић Пољу.

Смиљанић Роберт, тешко рањен 31. октобра 1991. у Растовцу од тромблонске мине, потом спаљен.

Налогодавци и организатори злочина:

Особе које су организовале и командовале овом акцијом су:

Фрањо Ковачевић, пуковник у ЗНГ,

Мирослав Језерчић, пуковник ЗНГ, командант 2. оперативне зоне Бјеловара,

Људевит Скал, командант ТО Грубишног Поља,

Ђуро Црквенац заменик Фрање Ковачевића,

Ивица Дебић, помоћник Фрање Ковачевића

Антун Делић, помоћник Фрање Ковачевића, високи функционер ХДЗ Вировитица,

Ђуро Дечак, рођен 1952. у Градини крај Вировитице,

Хамдија М. Машиновић, пореклом из БиХ, командант ПУ у Бјеловару,

Жељко Цепанец, командант ЗНГ у Бјеловару,

Иван Боснар, из Дарувара,

Стево Гладојевић, начелник СУП Грубишно Поље,

Круно Буковац, син зубара Златка из Великог Грађевца.

Ујутро 10. децембра 1991. хрватске јединице: 121. бригада из Нове Градишке и 123. бригада из Славонске Пожеге, отпочињу напад и на преостала 3 „непокорена“ села подно Билогоре. Села су заузета без отпора, а становништво у њима је кренуло ка Босни у избеглиштво. Разлог за овакву одлуку лежи у чињеници да српско становништво на овом подручју је и за време НДХ имало такође трагичну судбину, када су њихови преци убијани на кућном прагу или одвођени у неки од усташких логора: Јасеновац, Јадовно, „Даница“... одакле се нису вратили. Према подацима Веритаса, тада је убијено још 67 Срба, од чега 31 жена, за неколико дана, а само 10. децембра 1991. убијено је 36 људи, углавном старијих и немоћних. У тим селима је након етничког чишћења отпочела пљачка и паљење имовине, као и минирање кућа. Тако је уништено 616 кућа и 590 привредних објеката. Док се 1.500 људи српске националности поново нашло у збеговима ка Босни и Херцеговини.

Након овог етничког чишћења, уништени су вредни културно-историјски споменици под заштитом УНЕСКО-а и православне светиње: Храм светог Димитрија у Растовцу (подигнут у 17. веку) и црква Успенија Пресвете Богородице у Доњој Рашеници (саграђена 1709. године). У децембру 1991. због свих ових догађаја још 7.000 Срба из Западне Славоније

напушта своје куће и одлази у Босну и Херцеговину или Србију.

Пре Другог светског рата, на подручју Источне Билогоре живело је 18.000 Срба. Након усташког геноцида у НДХ, као и оних прогона у ратовима на подручју бивше Југославије 1991-1995. број Срба се страховито смањило. Према попису становништва

из 2011. преостало је око 1.000 Срба, углавном старијих без деце.

У Београду се сваког 3. новембра у 11 сати, у цркви светог Марка, одржава парастос за погинуле и настрадале западнославонске Србе током јесени 1991.

18. XI 2016.

КИП и КЛИСА

Саопштење поводом годишњице страдања Срба из западнославонских села Кип и Клиса у новембру 1991. године

Од 12. до 18. новембра 1991. године припадници хрватске војне полиције у селима Кип (Дарувар), под сумњом да скривају оружје војног поријекла, и Клиса (Пакрац), ради „измјештања“ становништва, похапсили су 24 српска цивила, затим их довели у Марино село те их затворили и држали у подруму инпровизованог затвора „Рибарска колиба“, гдје су их психички и физички малтретирани на начине да су их потапали у води, прикључивали на индукторску струју, сјекли уши, резали по прсима и солили ране, газили ногама, тукли металним шипкама и дрвеним палицама, од којих су шесторица преживјели мучења, док су осамнаесторица ликвидирани, с тим да се за тијелима петорице још увијек трага.

За ликвидацију поменутих цивила, а након што је тужилаштво Хашког трибунала доставило исказе преживјелих Срба, хрватско правосудје је, у марту 2008. године, процесуирало шесторицу припадника војне полиције при 76. Самосталном батаљону Збора народне гарде (ЗНГ), које је Жупанијски суд у Пожеги, у марту 2009. године, осудио на казне затвора од једне до шеснаест година због кривичног дјела ратног злочина над цивилним становништвом.

Врховни суд РХ је, 23. марта 2010. године, због процедуралних погрешака, укинуо првостепену пресуду, а делегирани Жупанијски суд у Осије-

ку, на поновљеном суђењу, у јуну 2011. године, осудио је Томицу Полетто на 15 година и Жељка Тутића на 12 година затвора, док је Дамира Куфнера, Павла Ванцаша и Давора Шимића, у недостатку доказа, ослободио оптужбе, а против Антуна Ивезића оптужба је одбијена због старе кривичног гоњења. Пресуда је потврђена од стране Врховног суда РХ у децембру исте године.

У периоду од 8. октобра 1991. до 29. марта 1992. године у логорима „Рибарска колиба“ у Марином селу и „Стара циглана“ у Пакрачкој Пољани, које је основала јединица за посебне намјене МУП-а РХ под командом Томислава Мерчепа, ликвидирано је, према ВЕРИТАС-овим подацима, више од 100 жртава, углавном цивила српске националности. Већина ликвидираних потиче из западнославонских насеља са подручја Пакраца и Дарувара али и са територија општина Гарешница, Кутина, Бјеловар и Загреб. Сва ова насеља налазила су се ван подручја у којима се српско становништво оружјем супроставило насиљу хрватских оружаних формација.

Послије хапшења, без судског налога, Срби су довођени у поменуте логоре, појединачно или у мањим групама, гдје су задржавани неколико дана и послје страховите тортуре, уколико нису подлегли мукама, извођени на стратишта и ликвидирани.

Жупанијски суд у Загребу је, након дугогодишњег поступка, у току 2005. године правоснажно осудио петорицу припадника МУП-а Хрватске (Муниба Суљића, Синишу Римаца, Игора Миколу, Миру Бајрамовића и Бранка Шарића) за убиство непознатог мушкарца и за незаконито лишавање слободе и изнуде тројице Срба, који су у октобру 1991. године из Загреба доведени у Пакрачку пољану, гдје су их непозната лица убила, на казне затвора од 3 до 12 година. Овај поступак је покренут након што је Миро Бајрамовић, један од осуђених, јавно проговорио о злочинима у Пакрачкој пољани, што је „шокирало“ увијек „неинформисану“ хрватску јавност када су у питању злочини над Србима.

Против Томислава Мерчепа, оснивача и команданта јединице МУП-а РХ „Јесење кише“, која је формирала поменуте логоре, након шта је Амнести Интернационал прозвао државу Хрватску за непроцесуирање особа из државног, војног и полицијског врха, ЖДО Загреб је у јуну 2011. године подигло оптужницу којом се терети да је у јесен 1991. године, као заповједник резервне јединице МУП-а РХ, те као савјетник у МУП-у РХ, лично наређивао незаконита лишавања слободе, мучења и убиства цивилних особа, на основу чега су њему потчињени припадници резервне јединице МУП-а РХ, на ширем подручју Кутине и Пакраца, те

на подручју града Загреба, незаконито лишили слободе 52 лица, од којих су 43 убијена, 3 се још воде као нестале, док су остали преживјели мучење и злостављање.

Међу убијенима су и Михајло Зец, његова супруга Марија и њихова дванаестогодишња кћерка Александра, који су ликвидирани у Загребу

у децембру 1991. године. Жупанијски суд у Загребу је у мају 2016. године неправоснажно осудио Томислава Мерчепа на 5 година и 6 мјесеци затвора зато што „није спријечио себи подређене, да врше незаконита хапшења, злостављања и убијања 31 цивила доведених из Загреба, Кутине, Рибњака, Јање Липе, Бујавице,

Међурића, Збеговаче, Пакрачке Пољане, од којих је 23 усмрћено“.

У Београду и Бања Луци, 18.11.2016.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

12. XII 2016.

ПАУЛИН ДВОР

*Саопштење поводом годишњице страдања Срба у
Паулин Двору*

Ноћу 11/12. децембра 1991. године више припадника 130. бригаде Хрватске војске (ХВ) упало је у кућу Андрије Буквића у селу Паулин Двор код Осијека, у којој су били у некој врсти кућног притвора мјештани углавном српске националности и због одмазде за смрт саборца, из аутоматског оружја и ручним гранатама, убили 18 цивила, (17 Срба и 1 Мађара) просјечне старости 64 године.

Међу убијенима је било осам жена и четири брачна пара, а из породице Катић убијени су Дмитар (82), његови синови Милан (59) и Петар (54), снаха Босиљка (47) и рођака Драгића (69).

Након мучног убиства недужних цивила, 17 посмртних остатака је одвежено са мјеста злочина и скривено на простору војног складишта Луг код Чепина, тако што је “гробница” прекривена са старим расхолованим возилима, док је на мјесту злочина остављен скалпирани леш Вујновић Даре (57), која је зетечена и убијена ван “куће смрти”. Сутрадан ујутро злочинци су кућу Андрије Буквића, у циљу уништавања трагова злочина, експлозивом сравнили са земљом. Истога дана из своје куће, која је била под стражом, нестала је болесна и непокретна старица Лапчевић Милка (81), чије је тијело почетком марта 1992. године пронађено смрзнуто у јарку у близини села Храстин, око 2,5 километра удаљено од њене куће.

О овом злочину убрзо је дознао и командант оперативне зоне, пук.

Карл Гориншек, и одмах о свему обавијестио Главни штаб ХВ-а и проформе наредио истрагу, која се претворила у строго чувану тајну.

О овом злочину се поново почело говорити тек крајем новембра 1996. године када је тадашњи командант Другог зборног подручја, генерал Ђуро Дечак, од тадашњег шефа Хрватске извјештајне службе (ХИС) Мирослава Туђмана тражио мишљење о преложеној посмртних остатака, а убрзо послје тога, 12. децембра, почиње њихова ексхумација и “паковање” у бијелу пластичну буре. Средином јануара 1997. године, на састанку који је у строгој тајности одржан у Осијеку, за нову “гробницу” паулиндворских жртава одабрана је око 500 километара удаљена локација Ризвануша на Велебиту, недалеко од Госпића. Под надзором Сигураносно – информативне службе (СИС), на чијем је челу тада био пуковник Анте Гугић, и уз пратњу и знање Криминалистичког сектора Војне полиције, којем је на челу био бојник мајор Анте Главан, транспорт “опасног терета” обавила је Карловачка инжењеријска бригада ХВ-а.

Посмртне остатке паулиндворских жртава на локацији Ризвануша пронашли су и ексхумирали истражиоци Хашког трибунала у мају 2002. године. Годину дана касније, породице су их идентификовале на Заводу за судску медицину у Загребу и већину од њих сахраниле у заједничку спомен гробницу у њиховом селу, коју

су сами изградили и финансирали. Посмртни остаци Лапчевић Милке ексхумирани су у јуну 2006. године са Централног гробља у Осијеку, идентификована је у октобру исте године и сахрањена на истом гробљу.

Због ратног злочина против цивилног становништва извршеног у Паулин Двору, у марту 2003., оптужена су, само двојица припадника 130. бригаде ХВ као непосредни извршиоци, иако их је било много више. На суђењу, које је потрајало све до 2013. године, правоснажно су осуђена обојица оптуженика: Никола Иванковић на 15, а Енес Витешкић на 11 година затвора.

Иако су протекле двадестпет година од злочина у Паулин Двору, хрватско правосудје за овај злочин још никога није процесуирало по командној одговорности, као ни оне који су прикривали, односно наредили, организовали и реализовали премјештање посмртних остатака жртава.

По попису становништва у РХ из 1991. у Паулин Двору је живјело укупно 168 становника: 147 (87,50%) Срба; 9 Југославена; 4 Хрвата и 8 осталих. По попису становништва у РХ из 2011. године у том селу је живјело укупно 76 житеља, без навођења националне припадности.

Београд, 11.12.2016.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

19. XII 2016.

МАШИЋКА ШАГОВИНА

Саопштење поводом годишњице страдања Срба у
Машићкој Шаговини (18/19.12.2016)

Дана 19. децембра 1991. године у селу Машићка Шаговина код Новске домаће становништво, којег су преко 90% чинили Срби, заједно са добровољцима из Србије, славили су Светог Николу, када су у село упали припадници 108. и 121. бригаде ЗНГ-а, којом приликом су заробили, а потом и ликвидирали, око 55 људи, међу којима 31 цивил и припадника ТО из Машићке Шаговине а остало су били добровољци из Србије. Нападом је командовао Винко Штефанек, данас бригадни генерал ХВ-а, под чијом командом су били и недавно похапшени и процесуирани припадници ХВО за ратне злочине почињене над већим бројем припадника српске националности на подручју Орашја.

У Машићкој Шаговини је по налогу хрватске војске покопано 28 лешева, већина под именом, а скупљали су их и покапали њихови рођаци, међу којима и Цветанка Милосављевић, која је морала покопати и своја два сина Тихомира (20) и Драгана (23). Са ове локације до 2013 године, у појединачним ексхумацијама, ексхумирано је и пре-

дато српској страни најмање 5 лешева, који су након тога идентификовани и преузети од њихових породица.

Најмање пет лешева из овог догађаја хрватска страна је почетком јануара 1992. године предала припадницима ЈНА, који су задржани и обдуковани на ВМА. Лешеви су толико били измасакирани (раскопане главе, поломљени удови, одсјечени носеви и језици, забијени клинци под нокте...) да још нису идентификовани, већ су под ознаком НН покопани на гробљу Лешће, гдје се и сада налазе.

Са гробља у Машићкој Шаговини, у октобру 2013. године, у организацији Управе за заточене и нестале које дјелује при Министарству бранитеља РХ, уз присутност чланова Комисије Владе Републике Србије за нестале, ексхумирани су посмртни остаци 19 жртава, након чега су превезени на Завод за судску медицину и криминалистику у Загреб ради идентификације, од којих је до сада 12 прелиминарно а 9 коначно идентификовано.

Међу прелиминарно идентификованима налази се и посмртни остаци Тихомира Милосављевића (1971) и брачног пара Савке (1946) и Антала (1938) Борбељ, за које чланови породице, иако позвани, нису путовали на коначну идентификацију, која је била заказана за 16. децембра ове године у Загребу.

За остале лешеве се не зна ни мјесто укопа.

За злочин у Машићкој Шаговини још нико није одговарао ни пред домаћим ни пред међународним судовима.

У Машићкој Шаговини је по попису становништва из 1991. живјело 209 становника од чега 189 (90%) Срба, 16 (7%) Хрвата и 4 Југословена. Двадесет година касније, по попису из 2011., у овом селу је пописано 7 житеља, 2 мушкарца и пет жена, без ознаке националне припадности.

Београд, 19.12.2016.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

22. I 2017.

„МАСЛЕНИЦА“

Саопштење поводом годишњице страдања Срба са Равних
Котара 22. јануара 1993. године (акција „Масленица“)

ДИЦ Веритас, 22.01.2017., Двадесетдругог јануара 1993. године хрватске оружане снаге извршиле су агресију, под кодним називом „Масленица“, на јужне дијелове Републике Српске Крајине (РСК). Агресија је извршена у току реализације „Венсовог плана“, којим је РСК, годину дана раније, стављена под заштиту мировних снага УН-а (УНПРОФОР). Била је то трећа по реду агресија Хрватске на заштићено подручје УН-а, у чије чланство је, двије године раније, и сама примљена.

У наредних неколико дана хрватске оружане снаге су успјеле да заузму неколико десетина квадратних километара на Равним Котарима, укључујући аеродром Земуник, и неколико висова на Велебиту и да преузму контролу над браном и хидроелектраном Перуча. У овој агресији највише су страдала три српска села: Ислам Грчки, Кашић и Смоковић, као и етнички мјешовита села: Мурвица, Црно, Земуник Горњи, Пољица и Ислам Латински. Срби из поменутих села су побијени, прогнани или одве-

дени у затворе и логоре. Њихова богата имања су опљачкана, опустошена и уништена, а културни споменици, гробља и цркве девастирани, оскрнављени или порушени, међу којима и Двори Јанковић Стојана у Исламу Грчком са црквицом св. Георгија (освештана 1675), у којој је сахрањен познати књижевник Владан Десница и црква св. Георгија (осв. 1567) у Смоковићу и св. Илије (осв. 1872) у Кашићу.

У овој агресији на српској страни погинуло је 348 војника и цивила, међу који-

ма 35 жена и троје дјеце старости до 12 година. Осам лица се још увијек води на листи несталих. У збјеговима је умрло још 165 лица, углавном старије популације. Из горе поменутих равнокотарских села протјерано је више од десет хиљада Срба, који су се раселили широм свијета.

Један од тежих злочина, већ првог дана агресије, десио се на превоју Мали Алан на Велебиту, у непосредној близини осматрачнице УНПРОФОР-а, када су припадници хрватске специјалне полиције "Алфе", мучки, из засједе, убили и масакрирали 22 припадника Српске војске Крајине (СВК) с подручја Грачаца, међу којима и двадесетшестогодишњу болничарку Душанку Гаћеша.

Овај масакр починили су припадници В вода из састава "Алфе", којим је командовао Милијан Бркић звани Васо, актуелни замјеник председника ХДЗ-а и потпредседник Хрватског Сабора.

Операцију "Масленица" су планирали и извели Јанко Бобетко, Анте Готовина, Анте Росо, Мирко Норац и Младен Маркач, уз знање и одобрење Фрање Туђмана, тадашњег председника државе и врховног команданта оружаних снага РХ, који су већ тада били или су накнадно унапређани у чинове генерала. У вријеме ове агресије начелник артиљерије сектора „Велебит“ био је косовски Албанац, до '91 официр ЈНА, Агим Чеку (од 1999. на Косову обављао дужности команданта ОВК и Косовског заштитног корпуса, председника владе и министра снага безбедности), од чијих граната је, услјед неселективног гранатирања по дубини подручја општина Бенковац и Обровац, највише и страдало цивила.

Од једне такве гранате убијене су избјеглице из Задра: Миленко Гагић (46) и његова дјеца Милан (7) и Милена (5), док му је супруга Бранка (34) задобила тешке тјелесне повреде. Граната их је затекла на спавању у изнајмљеној кући у селу Буковић код Бенковца.

Иако је агресија извршена на заштићену зону УН-а и пред очима многобројних припадника УНПРОФОР-а, до сада, ни пред међународним ни пред домаћим судовима, нико није процесуиран за злочине над Србима почињене у овој акцији.

Према службеном попису становништва у РХ из 1991. године у Кашићу је живјело укупно 765 житеља, од тога 757 (99%) Срба, у Смоковићу 1.029, од тога 989 (96%) Срба и Исламу Грчком 1.139, од тога 991 (87%) Србин. Двадесет година касније, према попису становништва у РХ из 2011. године, у поменутих селима је живјело укупно житеља и то: у Кашићу 63, у Смоковићу 110 и у Исламу Грчком 150, без ознаке националне припадности.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

22.01.2017.

ПАРАСТОС ЗА СРБЕ УБИЈЕНЕ У АКЦИЈИ "МАСЛЕНИЦА"

У Цркви Светог Марка у Београду данас је служен парастос за Србе из Равних Котара у Хрватској који су убијени прије 23 године у војној акцији хрватске војске "Масленица" и на Малом Алану.

Парастосу су присуствовали представници Удружења породица несталих и погинулих лица "Суза" са сједиштем у Београду, председник Документационо-информационог центра "Веритас" Саво Штрбац, председник Асоцијације избјегличких и других удружења Срба из Хрватске Милојко Будимир, председник Савеза Срба из региона Миодраг Линта и чланови породица жртава.

Хрватске оружане снаге су 22. јануара 1993. године извршиле агресију под кодним називом "Масленица" на јужне дијелове Републике Српске Крајине /РСК/, што је била трећа по реду агресија Хрватске на подручје под заштитом УН.

Убијено је 348 особа од којих 35 жена и троје деце, а почетком акције масакрирана су 22 војника Републи-

ке Српске Крајине на Малом Алану, који су мучени и звјерски убијени.

Драгана Ђукић, председник Удружења породица несталих и погинулих лица "Суза", које је организовало парастос, изјавила је новинарима испред Цркве Светог Марка да су на данашњи дан 1993. године опустошена српска села на подручју Малог Алана и Равних Котара.

"Сравњена су са земљом села Смоковић, Ислам Грчки и Кашић. То су била чисто српска села која су циљано спаљена, уништена као и српска култура и цркве. Том народу толико је циљано утјеран страх у кости да се послје свега нико више није вратио и нико није обновио кућу. Данас сви живе у трећим земљама", рекла је Ђукићева.

Председник Документационо-информационог центра "Веритас" Саво Штрбац рекао је да је акција под кодним називом "Масленица" показала да је међународна заједница дала подршку Хрватској за војну интеграцију Крајине.

"Ова акција је показала да Унпрофор није никакав гарант мира и заштите српског становништва, као што је било прописано Венсовим планом, и да СР Југославија не намјерава двојно дјеловати у заштити српског становништва, како је било обећано у Београду приликом прихватања Венсовог плана", навео је Штрбац.

Према његовим ријечима, овом акцијом је кренула пропаст РСК и само су се редеље још горе операције и акције све до "Олује", када је у потпуности етнички очишћена РСК, и данас су, нажалост, Срби у траговима у оном што се некад звало Република Српска Крајина.

Штрбац је указао да за ову акцију није отворена ниједна истрага, да нема ни оптужнице, а камоли пре-суде.

"Постојала су само два случаја гдје је отворен преткривични поступак и то прије пет – шест година у Тужилаштву Србије за ратне злочине. Они су тај доказни материјал према споразуму са хрватским тужилаштвом доставили њима и они то,

колико ја знам, отежу у недоглед", навео је Штрбац.

Хрватске власти тако поступају иако се, како истиче Штрбац, све зна.

Он напомиње да је недавно наишао на документе хрватске стране у којима се припадници јединице који су извршили масакр на Малом

Алану хвале и описују у детаље ко је у томе учествовао.

"Наишао сам и на документе или изјаве припадника Унпрофора, пред чијом се осматрачницом десио тај злочин. И они све знају, и они су писали, слали документацију на све стране и до Савјета безбједности, али ништа се није предузело до да-

нашњег дана", навео је Штрбац. – који документ да га ставимо

Након парастоса у Ташмајданском парку, положено је цвијеће на спомен-плочу страдалим Србима.

01.05.2017.

30.04.2017.

„БЉЕСАК“

*Саопштење поводом годишњице страдања Срба из
Западне Славоније 1. и 2. маја 1995. године
(акција "Бљесак")*

Првог маја 1995. године хрватске оружане снаге извршиле су агресију на српску област Западна Славонија, у саставу РСК, у вријеме када је ова област била под заштитом УН (Сектор "Запад").

Против западнославонских Срба (око 15.000 житеља са око 4.000 војника) кренуло је више од 16.000 припадника хрватских оружаних снага. Народ Западне Славоније, сјећајући се Јасеновца и Пакрачке Пољане, кренуо је у егзодус према Српској. На путу према "мосту спаса" до ријеке Саве, сустигле су их авионске бомбе, маљутке из хеликоптера, топовске гранате и снајперски меци. Рањеници су доклати ножевима или гажени тенковским гусјеницама.

У тој акцији, под кодним називом "Бљесак", према "Веритасовим" подацима, погинуле су и нестале 283 особе, укључујући 114 цивила и 11 милиционера. Међу жртвама је 55 жена, 11 лица до 18 и 73 преко 60 година старости. Од укупног броја жртава до сада је расвијетљена судбина 139 лица, док се међу несталима води још 144 лица. Од 146 ексхумираних, до сада је идентификовано 95 посмртних остатака, док остатак од 51 чека идентификацију по ДНА методи.

Српска имања и православни храмови су опљачкани, опустошени и уништени. Око 4.500 припадника СВК било је заробљено, од којих су многи суђени и осуђени за разне ратне злочине, док је остали народ "побјегао" у Српску и Србију, спасавајући голе животе. Данас на том подручју живи тек око 1.500, уг-

лавном старијих Срба, док су се остали расули по свијету.

У тој акцији највише су страдала два села са претежно српским становништвом: Медари са 22 жртве, укључујући 11 жена и троје дјеце, и Пакленица са 20 жртава, укључујући и брачне парове Ковачић Пантелију (77) и Верицу (68) и Вукотић Петра (76) и Десанку (70). А најтеже је страдала породица браће Вуковић из Медара: Ранко супруга му Анђелија и њихова дјеца Горан (11) и Гордана (8), те Милутин и супруга му Цвијета и њихова ћерка Драгана (7).

Све наведене чињенице биле су познате и Хашком тужилаштву, које никада није отворило интензивну истрагу за овај злочин, као што ни Савјет безбједности никада није Хрватској увео казнене санкције зато што је, као чланица УН-а, извршила агресију управо на заштићену зону организације којој је и сама припадала.

Али је зато Хашко тужилаштво, већ 25. јула 1995. године, оптужило Милана Мартића, тадашњег председника РСК, због тога што је 2. и 3. маја 1995. године „за одмазду издао наређење војним органима РСК да гранатирају Загреб“, услјед чега је погинуло шест цивила, јер се при том „није придржавао закона и обичаја који регулишу вођење рата“, за које дјело га је Хашки трибунал правоснажно и осудио на 35 година затвора.

Пред националним правосуђима Хрватске, Србије и БиХ, покренуто је неколико кривичних поступака за злочине над Србима у тој акцији, али су

завршили или су још увијек у предкривичној или истражној фази.

Али је зато, на загребачком Жупанијском суду, у току суђење Милану Мартићу и Милану Челекетићу, председнику РСК и команданту СВК, у одсуству, због „осветничког ракетирања хрватских градова након војно-редарствене акције Бљесак“, иако су испаливање ракета наредили у току извођења њихове агресије и као упозорење да обуставе своју акцију на српску област под заштитом УН-а.

Хрватски судови су били много ефикаснији и у парничном поступку по тужби сестара Радмиле и Мирјане Вуковић, за накнаду штете због убиства оца Милутина, мајке Цвијете и сестре Драгане. Наиме, суд је одбио њихову тужбу уз образложење да убиство њихових родитеља и сестре није ратни злочин већ "ратна штета", за коју држава не одговара, уз обавезу да оне држави исплате парнични трошак у износу од око 3.200 евра.

Уз дужно жаљење свих ратних жртава, већ 22 године постављамо исто питање: ко то и зашто прави разлику између цивилних жртава у Загребу и Окупацима и по ком критеријуму међународни и национални судови процјењују ко и када крши законе и обичаје који регулишу вођење рата?

Београд и Бања Лука, 30.04.2017.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

01.05.2017.

Навршавају се 22 године од прогона Срба у операцији Бљесак

Данас се навршавају 22 године од страдања Срба у Хрватској у војној акцији “Бљесак”, која је спроведена на територији западне Славоније, а у којој је страдало 283 Срба, од којих 55 жена и 11 деце. Међу несталима води још 156 особа, укључујући 65 цивила, од којих је 27 жена. Парастос жртвама служен је данас у цркви Светог Марка у Београду.

На данашњи дан, артиљеријским нападом на Пакрац око пет сати ујутро, почела је офанзива хрватских снага на западну Славонију под називом “Бљесак”. Неколико дана касније Хрватска је заузела цело подручје, а десетине хиљада Срба избегле су у БИХ и Србију.

У последњих пет година ексхумирани су посмртни остаци 145 особа из групних и појединачних гробница, од којих је 86 идентификовано.

Парастос жртвама служен је данас у цркви Светог Марка у Београду, а за-

тим су положени венци на споменик страдалим Србима у ратовима на просторима бивше Југославије у Ташмајданском парку.

У акцији Бљесак страдао је велики број српских цивила. Од 15.000 Срба до сада се, према подацима “Веритаса”, на подручје Западне Славоније вратило око 1.500.

Према извештају Хрватског хелсиншког одбора за људска права (ХХО), који је представљен 24. јула 2003, у акцији Бљесак припадници хрватске војске убили су укупно 83 српска цивила. Од тог броја, њих 30 убијено је у нападима на избегличке колоне, а 53 особе су убијене у својим кућама.

Према подацима Документационо-информативног центра Веритас из априла 2003, првих дана маја 1995. убијено је или нестало 283 Срба из западне Славоније.

Дан по отпочињању акције Бљесак бивши председник РСК Милан Мартић наредио је ракетирање Загребачке које је трајало два дана, због чега је касније оптужен пред Хашким судом и осудјен на 35 година затвора.

Снаге бивше РСК испалиле су на град 23 пројектила и тада је погинуло шест људи, а 176 особа је рањено.

Због ратних злочина почињених у акцији Бљесак и Олуја Трибунал за ратне злочине у Хагу припремао је оптужницу против тадашњег председника Хрватске Фрање Туђмана (преминуо 1999).

У априлу 2001. хашки истражитељи саслушали су бившег начелника ГС Хрватске војске Петра Стипетића, али је он након спроведене истраге ослобођен сумњи за злочине почињене током акција Медачки цеп, Бљесак и Олуја.

Хашки истражитељи су, такође, са-
слушали више осумњичених хрват-
ских официра, али против њих нису
подигнуте оптужнице.

У јулу 2005. Тужилаштво је прими-
ло пријаву против генерала Младена
Круљца, због ратног злочина у за-
падној Славонији у време операције
Бљесак. Та пријава проследјена је и
надлежном тужилаштву у Славон-

ском Броду, али против њега никада
није подигнута оптужница. Месец
дана касније тадашњи председник
Хрватске Стјепан Месић унапредио је
Круљца у чин генерал-пуковника.

01.05.2017.

ОБИЉЕЖАВАЊЕ 22 ГОДИНЕ ОД АКЦИЈЕ “БЉЕСАК”

Положени вијенци на спомен-плочу погинулим Србима

Предсједник Републике Српске Мило-
рад Додик данас је у Градишци положио
вијенац на спомен-плочу погинулим
Србима из Западне Славоније поводом
обиљежавања 22 године од њиховог
страдања у акцији хрватских оружаних
снага “Бљесак” у којој је убијено или не-
стало 283 Срба.

Поручио је да без Српске нема ни Српс-
ког народа као и да је слобода српског
народа заштићена одлуком која се зове
Република Српска.

Обиљежавање је нестављено спуштањем
цвијећа са моста у ријеку Саву у знак
сјећања на жртве.

Вијенце су положили министар рада и
борачко-инвалидске заштите Републике
Српске Миленко Савановић у име Владе
Српске који је изјавио да само јединстве-
но Срби могу да се одупру злу која траје
још од логора Јасеновац Вијенце је поло-
жила и делегација Народне скупштине,
изасланик члана Предсједништва БиХ

из Републике Српске Велимир Сакан,
као и представници Конзулата Србије у
Бањалуци и општине Градишка.

Претходно је у Цркви Покрова Пресве-
те Богородице у Градишци служен па-
растос за страдале Србе.

Данас се навршавају 22 године од акције
хрватских оружаних снага “Бљесак” на
Западну Славонију која је била под за-
штитом УН, у којој је убијено или се во-
ди као нестало 283 Срба, од којих 55 жена
и 11 дјеце, а српски народ је протјеран из
тог дијела Хрватске.

Служењем парастоса у Цркви Покрова
Пресвете Богородице, данас раније је у
Градишци почело обиљежавање 22 годи-
не од страдања српског народа Западне
Славоније у акцији хрватских оружаних
снага “Бљесак” у којој је убијено или не-
стало 283 Срба.

Служењу парастосу су присуствовали
предсједник Републике Српске Милорад

Додик, министар рада и борачко-инва-
лидске заштите Миленко Савановић,
министар просвјете и културе Дане Ма-
лешевић, делегације Владе и Народне
скупштине Српске, представници гра-
дишке општине, чланови породица жр-
тава и бројни грађани Градишке и око-
лних мјеста.

Помену су присуствовали и предсједник
Удружења протјераних Срба из Западне
Славоније Крсто Жарковић, предсједник
Коалиције удружења избјеглица у Ср-
бији Миодраг Линта, представници не-
владиних организација проистеклих из
одбрамбено-отаџбинског рата, Трећег
пјешадијског Република Српска пука
Оружаних снага БиХ, Документацио-
но-информационог центра “Веритас” и
Удружења породица несталих “Суза”.

У Цркви Светог Марка у Београду данас
је служен парастос поводом 22 године
од страдања Срба у Западној Славонији
у хрватској војно-полицијској акцији
“Бљесак”.

ZAC
nic
žrtv
ovc
vor
nul
Upr
pos
ske
cira
zva
nije
pre
S d
mn
za
Rac
obi

Два
ска
тер
ком
је
од 1
Био

NOVOSTI
HOVOCTA

04.05.2017.

BLJESAK: MRTVI I BEZIMENI

ZAGREB - Ni ove godine, na 22. obljetnicu Bljeska, vlasti nisu spomenule žrtve srpske nacionalnosti stradale u ovoj akciji na prostoru zapadne Slavonije: nitko nije spomenuo 283 poginulih i nestalih, niti službene brojke Uprave za nestale o ekshumiranim posmrtnim ostacima 146 osoba srpske nacionalnosti, od čega je identificirano njih 95. Ključno je što za ovu zvaničnu brojku stradalih još nitko nije odgovarao ni pred domaćim ni pred međunarodnim sudovima.

S druge strane, domaći sudovi su bili mnogo efikasniji u sudskom postupku za nadoknadu štete po tužbi sestara Radmile i Mirjane Vuković, iz čije je obitelji u Medarima stradalo sedmero

članova, među kojima i troje djece. Radmila i Mirjana tada su bile srednjoškolke u Bosanskoj Gradišci, zahvaljujući čemu su ostale žive. Prvog svibnja 1995. Hrvatska vojska je ubila njihove roditelje, Milutina i Cvjetu, te mlađu sestru Draganu koja je imala sedam godina. U susjednoj kući ubijeni su im stric Ranko, njegova žena Anđelija i njihova djeca Goran (11) i Gordana (8) na spavanju. Priča se da su, navodno, usmrćeni bombom. Sud je odbio tužbu sestara Vuković uz obrazloženje da ubojstva nisu bila ratni zločin, već samo 'ratna šteta', za koju država ne odgovara. Zato su sestre Vuković dužne državi platiti sudske troškove u iznosu od 3.200 eura.

U akciji Bljesak za samo 31 sat preuzeta je kontrola nad oko 500 četvornih kilometara zapadne Slavonije, a tom prilikom su stradali i brojni civili. U Medarima je tako ubijeno 22, a u Paklenici 20 osoba srpske nacionalnosti. Smrt u Bljesku nije izbjeglo ni više od stotinu ljudi u zbjegu, koji su od avionskih bombi, raketa, topovskih granata i snajperskih metaka pokošeni na paklenoj cesti kroz Novu Varoš do mosta spasa na Savi. Ali to je za sve dosadašnje vladajuće strukture, bez obzira na njihovo političko opredjeljenje, tek slučajna i usputna šteta koja nije vrijedna ni spomena, a kamoli ratni zločin koji zaslužuje sudski epilog.

21. VI 2017.

„МИЉЕВАЧКИ ПЛАТО“

Саопштење поводом годишњице ликвидације припадника
ТО РСК на „Миљевачком платоу“ 21. јуна 1992.

Двадесетпрвог јуна 1992. године Хрватска војска је напала положаје српске територијалне одбране на Миљевачком платоу у близини Дрниша, у којем је преузела контролу над простором од 108 квадратних километара и 7 села. Био је то први већи напад војних снага

Републике Хрватске на Републику Српску Крајину, након што је УНПРОФОР преузео улогу заштитних снага на подручју РСК.

Вијеће безбједности УН-а 30. јуна исте године доноси Резолуцију 762 која

осуђује акцију и тражи повлачење хрватских снага на почетне положаје, што Хрватска одбија.

Тужан епилог тог мучког напада је 40 убијених српских територијалаца, од којих су већина масакрирани након

предаје. И умјесто да тијела погинулих врате породицама, хрватске власти наређују српским заробљеницима, под пријетњом смрћу, да их бацају у крашку јаму у предјелу Љут у близини засеока Бачић.

Хрватска радиостаница Сплит у маниру крајњег цинизма вишекратно је емитовала имена погинулих српских бораца уз звуке српске националне химне са разним погрдама.

Од 17. јула до 1. септембра исте године хрватска страна је српској преко УН-ПРОФОРА предала 21 тијело која су била непокопана или покопана ван јаме и кости извађене уз помоћ спелеолога из поменуте јаме спаковане у 20 врећа. Међу костима из врећа потпуно је недостајало 8 лобања, тек неколико очуванијих имале су импресивне фрактуре крова лобање, док су остале биле дијелом здробљене а дијелом су имале само фрагменте костију. И међу осталим костима било је много оних са фрактурама и много разних коштаных фрагмената измјешаних са костима животињског подријетла, што је увелико отежавало идентификацију.

Од дијелова костију и дијелова тијела на српској страни је састављено 40 лешева, од чега је 28 идентификовано и сахрањено у породичне гробнице, док је 12 неидентификованих покопано у заједничку гробницу на новом гробљу у Книну, гдје се и данас налазе. Послије пада РСК, ни међународна заједница ни хрватска држава нису показали никакав интерес да се ти посмртни остаци ексхумирају и покушају идентификовати савременом ДНК-а методом.

Седамнаест преживјелих заробљеника су, након тортура у затворима „Кулине“ у Шибенику, „Лора“ у Сплиту и „Керестинац“ у Загребу, размијењени у Неметину 14. августа 1992. године.

Злочин на Миљевачком платоу забиљежен је и на видеотраци од оних који су га и починили, која се непосредно послје догађаја, као својеврсни хорор филм, изнајмљивала по видео клубовима широм Европе.

За злочин на Миљевачком платоу, без обзира на постојање обиља валидних доказа, који су достављени свим релевантним домаћим и међународним организацијама и институцијама које

се баве заштитом људских права, нико није процесуиран пред Хашким трибуналом.

А након дугогодишњег вођења кривичног поступка, Жупанијски суд у Сплиту је, у септембру 2014. године, прогасио кривим Анту Бабца (1965), комадира десетине војних полицајаца ВП Шибеник и Мишу Јаковљевића (1971), припадника те десетине, што су дана 23. јуна 1992. године у поподневним сатима у Нос Калику, док су водили и обезбјеђивали групу ратних заробљеника са Миљевачког платоа, који су обављали асанацију терена тј. скупљали претходно побијене саборце, из ватреног оружја усмртили ратног заробљеника Мирослава Суботића (1935) из Ервеника, те првог осудио на 3 године и 8 мјесеци а другог на три године затвора. Овај предмет се по жалби оптужених од новембра 2014. године налази пред Врховним судом РХ, чију одлуку чекају на слободи.

У Београду, 20.06.2017.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

22.06.2017.

Злочин на Миљевачком платоу:

Масакр на који и Хаг жмури

Овог 22. јуна навршава се 25 година од напада хрватске војске на Миљевачки плато код Дрниша – територију која је тада била под контролом Унпрофора.

У овој акцији свирепо је убијено и измасакирано 40 припадника територијалне одбране, а Савет безбедности УН је 30. јуна те године донео Резолуцију 762 којом се осуђује ова акција и тражи од Хрватске да хитно повуче своје трупе на почетне положаје, што је званичан Загреб, без икаквих последица, одбио. Директор Веритаса Саво Штрбац каже да су се сви предали хрватским снагама, након чега је уследило свирепо мучење, а затим и убиства.

Имена мртвих преко радија

Штрбац подсећа да је хрватска радиостаница Сплит у маниру крајњег цинизма у више наврата емитовала имена погинулих српских бораца уз звуке српске националне химне са разним погрдама.

- Седамнаест преживелих заробљеника су, након тортура у затворима Кулине у Шибенику, Лора у Сплиту и Керестинац у Загребу, размењени у Неметину 14. августа 1992. године – каже Штрбац.

- Већина тела су бачена у крашку јаму у пределу Љут, у близини засеока Бачић. Најгоре од свега јесте што је овај злочин забележен и на видео-траци од оних који су га и починили. Ти снимци су дуго година касније, као својеврсни хорор филм, легално изнајмљивани по видео-клубовима широм Европе. Без обзира на то, али и низ других валидних доказа, овај случај никада није био предмет Хашког трибунала, а у Хрватској се чека одлука Врховног суда на пресуду суда из Сплита којом су двојица нижеранжираних официра хрватске војске осуђени на три, односно 3,8 година затвора. Наравно, починиоци ту одлуку чекају на слободи – истиче директор ове организације Саво Штрбац.

Штрбац истиче да Хрватска још није идентификовала тела свих убијених.

- Септембра те године, посредством Унпрофора, размењено је 21 тело и 20 врећа костију, извађених из јаме уз помоћ спелеолога. Недостајало је осам лобања, тек неколико очуванијих имале су импресивне фрактуре крова лобање, док су остале биле делом здробљене, а делом су имале само фрагменте костију. И међу осталим костима било је много оних са фрактурама и много разних коштаных фрагмената измешаних с костима животињског порекла, што је увелико отежавало идентификацију. Од делова костију и тела на српској страни је састављено 40 лешева, од чега је 28 идентификовано и сахрањено у породичне гробнице, док је 12 неидентификованих покопано у заједничку гробницу на новом гробљу у Книну, где се и данас налазе – истиче Штрбац.

ЕКСХУМАЦИЈЕ ОД 01. 08. 2016. – 01. 08. 2017.

ЗАДАР

24.11..2016.

Ekshumirano 18 posmrtnih ostataka Srba na groblju u Zadru

Zadar -- Na Gradskom groblju u Zadru u prethodna četiri dana ukupno je ekshumirano 18 posmrtnih ostataka žrtava srpske nacionalnosti.

Oni su stradali u akciji hrvatske vojske i policije „Oluja“.

Komisija za nestala lica saopštila je da su sa posmrtnih ostataka uzeti uzorci radi identifikacije metodom DNK analize.

Nadležni organi Hrvatske počeli su 21. novembra proces ekshumacija posmrtnih ostataka žrtava srpske nacionalnosti koje su stradale u akciji hrvatske vojske i policije „Oluja“.

Proces ekshumacije je od posebnog značaja za porodice nestalih lica, koje godinama pokušavaju da pronađu i dostojno sahrane posmrtni ostatke svojih najbližih, navodi se u saopštenju.

29.11.2016.

Саопштење о ексхумацији са Градског гробља у Задру

Прошле недеље вршена је ексхумација посмртних остатака жртава српске националности са Градског гробља у Задру. Према саопштењу Комисије за нестала лица Владе Републике Србије укупно је ексхумирано 18 посмртних остатака жртава које су stradale у акцији „Олуја“ и послуже, са којих су узети узорци ради идентификације методом ДНК анализе.

О овој ексхумацији у Хрватској је тотални мук.

Пошто је са истог гробља у току 2013. године ексхумирано 56 посмртних остатака са подручја Сјеверне Далмације и Лике који су такође страдали у акцији „Олуја“ и послуже, од којих је до сада идентификовано 36, породице несталих и јавност питали су нас ко су ове нове жртве и да ли су ексхумиране са исте локације.

Према Веритасовим сазнањима жртве из прошлог-недељне ексхумације биле су покопане такође на Градском гробљу у Задру на суседној парцели оне претходне ексхумације. Од укупно ексхумираних посмртних остатака 9 је мушких, а 8 женских, док се за једно тијело због опожарености није могао утврдити пол. Свако тијело је било у посебној врећи. Нека тијела су била и обдукована прије поклањања, а 14 су имали и прелиминарну идентификацију, што значи да су покопани под именом и презименом.

Прелиминарно идентификовани су: Драгомир Чотра (1950) Бјелина, Бенковац; Обрад Опачић (1927) Бјелина, Бенковац; Пејо Шевер (1956) Бунин, Кореница; Јованка Бокун (1934) Колашац, Книн; Миле Ђато-вић (1920) Билишане, Обровац; Сока Петковић, Кик, Грачац; Перо Обрадовић (1910), из Брувна, Грачац; Сава Бабић (ж) (1913) Морко Поље, Книн; Илија Лакић (1956) Биљане Доње, Бенковац; Љубица Кнежевић (1923) Биовичино село, Книн; Милица Гагић (1906) Биљане Горње, Бенковац; Вукосава Рстић

(1935) Буковић, Бенковац; Стеван Цупаћ (1955) Корлат, Бенковац; Јека Опачић (1931) Бијелина, Бенковац.

Сва гробна мјеста су била уредно регистрована у Управи Градског гробља у Задру, што значи да се са тим подацима баратало и у вријеме претходне ексхумације, па остаје отворено питање због чега ови посмртни остаци нису тада и ексхумирани.

Према „Попису погинулих лица у акцији 'Олуја' са мјестом покопа посмртних остатака“, којег је Хрватска предала српској страни у марту 1996. године, на локацији Градско гробље у Задру покопано је 59 посмртних остатака, од којих 15 под именом, а остали под ознаком НН (непознат). Нико од ексхумираних прошле недеље није се налазио на том попису прелиминарно идентификованих.

Раније је са Задарског гробља, по појединачним захтјевима породица жртава, ексхумирано, идентификовано и сахрањено 12 посмртних остатака. А између прве и друге ексхумације, ексхумирани су и идентификовани посмртни остаци Ђакић Јанка из Беврсака у једном судском поступку.

Према томе, са Задарског гробља до сада је укупно ексхумирано 75 посмртних остатака, од којих је коначно идентификовано и сахрањено 49. Просјечна старост жртава покопаних на Задарском гробљу на основу коначних и прелиминарних идентификованих износи преко 62 године, а међу жртвама је 35 цивила од којих је 21 жена.

На подручју сектора „Југ“ (Сјеверна Далмација и Лика), у акцији „Олуја“, према ВЕРИТАС-овим подацима, смртно је страдало 1.056 лица српске националности, међу којима 686 цивила, од чега 296 жена, од којих је до сада сахрањено 690 лица, док се 366 још води међу несталима.

На подручју сектора „Југ“, до сада је из заједничких гробница ексхумирано 656 посмртних остатака (Книн 301, Грачац 154, Кореница 27, Госпић – Житник 49, Шибеник 31, Задар 56, Врлика 7 и 31 са појединачних локација), од којих је до сада идентификовано 505 лица.

На подручју секотра „Југ“, према Веритасовим истраживањима, налази се још више од 20 појединачних („вртних гробова“)

са посмртним остацима српских жртава из времена „Олује“, који такође треба ексхумрати и идентификовати.

У Београду, 29.11.2016.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

Глас Српске

21.04.2017

У Хрватској мук о ексхумацији Срба са градског гробља у Задру

У Хрватској мук о ексхумацији Срба са градског гробља у Задру 29.11.2016 16:36 | Српа

Београд - Документационо-информациони центар „Веритас“ саопштио је да у Хрватској влада тотални мук о прошло-недјељној ексхумацији посмртних остатака жртава српске националности са Градског гробља у Задру.

„Веритас“ подсећа да је, према саопштењу Комисије за нестала лица Владе Србије, укупно ексхумирано 18 посмртних остатака жртава које су страдале у акцији „Олуја“ и послје, са којих су узети узорци ради идентификације методом ДНК анализе.

У саопштењу „Веритаса“ се напомиње да је са истог гробља током 2013. године ексхумирано 56 посмртних остатака са подручја сјеверне Далмације и Лике, који су такође страдали у акцији „Олуја“ и послје, од којих је до сада идентификовано 36.

Према „Веритасовим“ сазнањима, жртве које су ексхумиране прошле недјеље биле су покопане такође на Градском гробљу у Задру на сусједној парцели.

Сва гробна мјеста су била уредно регистрована у Управи Градског гробља у Задру, што значи да се са тим подацима баратало и у вријеме претходне ексхумације, па, истиче „Веритас“, остаје отворено питање због чега ови посмртни остаци нису тада и ексхумирани.

Од укупно ексхумираних посмртних остатака девет је мушких, а осам женских, док се за једно тијело због опожарености није могао утврдити пол.

Свако тијело је било у посебној врећи, нека тијела су била и обдукована прије покопавања, а 14 су имала и прелиминарну идентификацију, што значи да су покопана под именом и презименом.

Прелиминаро су идентификовани - Драгомир Чотра /мјесто Бјелина, Бенковац/, Обрад Опачић /мјесто Бјелина, Бенковац/, Пејо Шевер /мјесто Бунин, Кореница/, Јованка Бокун /мјесто Колашац, Книн/, Миле Ђатовић /мјесто Биљашане, Обровац/, Сока Петковић /мјесто Кик, Грачац/.

Идентификовани су и Перо Обрадовић /мјесто Брувно, Грачац/, Сава Бабић /мјесто Морко Поље, Книн/, Илија Лакић /мјесто Биљане Доње, Бенковац/, Љубица Кнежевић /мјесто Биовичино село, Книн/, Милица Гагић /мјесто Биљане Горње, Бенковац/, Вукосава Ристић /мјесто Буковић, Бенковац/, Стеван Цупаћ /мјесто Корлат, Бенковац/ и Јека Опачић /мјесто Бјелина, Бенковац/.

Према „Попису погинулих лица у акцији жОлујаж са мјестом покопа посмртних остатака“, којег је Хрватска предала српској страни у марту 1996. године, на локацији Градско гробље у Задру покопано је 59 посмртних остатака, од којих 15 под именом, а остали под ознаком НН /непознат/.

Нико од ексхумираних прошле недјеље није се налазио на том попису прелиминарно идентификованих.

Раније је са задарског гробља, по појединачним захтјевима породица жртава, ексхумирано, идентификовано и сахрањено 12 посмртних остатака.

А између прве и друге ексхумације, ексхумирани су и идентификовани посмртни остаци Јанка Ђакића из Ђеврсака у једном судском поступку.

Према томе, са задарског гробља до сада је укупно ексхумирано 75 посмртних остатака, од којих је коначно идентификовано и сахрањено 49.

Просјечна старост жртава покопаних на задарском гробљу на основу коначних и прелиминарних идентификованих износи више од 62 године, а међу жртвама је 35 цивила од којих је 21 жена.

На подручју сектора „Југ“ /сјеверна Далмација и Лика/, у акцији „Олуја“, према „Веритасовим“ подацима, смртно је страдало 1.056 лица српске националности, међу којима 686 цивила, од чега 296 жена, од којих је до сада сахрањено 690 лица, док се 366 још води међу несталима.

На истом подручју до сада је из заједничких гробница ексхумирано 656 посмртних остатака /Книн 301, Грачац 154, Кореница 27, Госпић - Житник 49, Шибеник 31, Задар 56, Врлика седам те 31 са појединачних локација/, од којих је до сада идентификовано 505 лица.

Према „Веритасовим“ истраживањима, у том сектору налази се још више од 20 појединачних /“вртних гробова“/ са посмртним остацима српских жртава из времена „Олује“, које такође треба ексхумрати и идентификовати.

**NOVOSTI
HOVOŠIA**
01.12.2016.

Države i grobnice

Još jedno polutajno iskapanje posmrtnih ostataka žrtava Oluje u Zadru: Za svaku bi pohvalu bio humani princip da se prilikom ekshumacija ratne žrtve 'ne dijele po nacionalnosti' kada ne bi vrijedio za samo jednu stranu

Svatko tko je stvarao državu, stvarao je grobnicu, riječi su poznatog beogradskog patologa dr. Zorana Stankovića. Nakon stvorenih država, pod pritiskom Haškog suda počele su se otvarati poznate grobnice, s malo volje i, još važnije, u apsolutnoj tišini i uz potpuno ignoriranje javnosti i medija. Takav pristup i dalje se pravda čuvanjem osjećanja obitelji žrtava. Jedna od grobnica, 21 godinu nakon nastanka, otvorena je od 21. do 24. novembra na gradskom groblju u Zadru, a u organizaciji Komisije za nestale hrvatske vlade i u prisustvu Komisije za nestale Republike Srbije.

U vrijeme kada se proces ekshumacija i identifikacija rasteže na skoro dvije

decenije, što se opravdava nedostatkom financijskih sredstava, postavlja se pitanje zašto je u Zadar ponovno dolazila ekipa kada je na tom istom groblju bila već aprila 2013., kojom je prilikom samo nekoliko metara dalje ekshumirala posmrtnu ostatke 56 osoba. Ovaj put je ekshumirano još 18 neidentificiranih tijela. Naravno, hrvatska javnost ni o ovoj ekshumaciji nije bila obaviještena, osim što je nekoliko dana kasnije Ministarstvo branitelja na svoje službene stranice stavilo šturo saopćenje od pet rečenica u kojem piše da su žrtve stradale 1995. godine. Ne kaže se da su u pitanju osobe srpske nacionalnosti stradale za vrijeme i nakon Oluje, jer se u ovakvim slučajevima, naravno, 'žrtve ne dijele po nacionalnosti'.

Ali se zato pri ekshumacijama žrtava hrvatske nacionalnosti iz rata devedesetih, a i onih iz vremena nakon Drugog svjetskog rata, jasno daje do znanja tko su bile žrtve, a tko su bili

zločinci. Na tim mjestima uglavnom se okuplja cijeli državni vrh. 'Povijesnu istinu moramo znati jer je ona залог за budućnost', rekla je na medijski vrlo popraćenom pogrebu žrtava poraća u slovenskoj Hudoj jami predsjednica Kolinda Grabar Kitarović. Vrijedi li to i za srpske žrtve sa zadarskog groblja? Vrijedi li za ekshumirane posmrtnu ostatke 656 žrtava iz nekadašnjeg UN-ovog Sektora jug (Dalmacija i Lika) ili za 160 ekshumiranih žrtava iz petrinjskog, 63 iz dvorskog groblja i 56 iz Gornjeg Selišta iz neistraženog Sektora sjever (Banija i Kordun)?

Službene su to brojke Uprave za zatočene i nestale RH. Ali o njima nitko ne govori ne samo na proslavama Oluje, nego ni u dane ekshumacija i identifikacija. Vrijedaju li se time osjećaji obitelji tih žrtava i njihovo dostojanstvo da im se barem posthumno vrate imena i prezimena? O istini o njihovom stradanju i jednakosti svih žrtava da i ne govorimo.

III

Kurir

10.03.2017.

ISKOPANE ŽRTVE OPERACIJE OLUJA: Ekshumirano 13 posmrtnih ostataka u Šašu

Nadležni organi Hrvatske su na mesnom groblju u Šašu, opština Sunja, završili proces ekshumacija posmrtnih ostataka žrtava srpske nacionalnosti koje su stradale u akciji hrvatske vojske i policije "Oluja", saopštila je Kancelarija za nestala lica.

Proces ekshumacija, završen juče, trajao je dva radna dana i ukupno je ekshumirano 13 posmrtnih ostataka. Prema preliminarnim podacima tri tela su ženskog pola, devet tela muškog pola, a za jedno telo nije bilo moguće utvrditi pol.

Od svih posmrtnih ostataka uzeti su uzorci radi identifikacije metodom DNK analize. Svi ekshumirani posmrtni ostaci su transportovani u Zavod za sudsku medicinu i kriminalistiku Medicinskog fakulteta u Zagrebu gde će se obaviti njihova identifikacija.

U skladu sa potpisanim međudržavnim dokumentima sa Republikom Hrvatskom i na osnovu njih postignutih dogovora, sve vreme trajanja ekshumacija u svo-

stvu posmatrača prisustvovali su predstavnici Komisije za nestala lica.

Sprovedenjem ekshumacija na mesnom groblju u Šašu, nastavlja se proces ekshumacija grobnica iz regiona Banija u kojima su pokopane žrtve stradale u akciji hrvatske vojske i policije Oluja.

(Tanjug)

MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA, 09.03.2017.

Ekshumacija posmrtnih ostataka na mjesnom groblju Šaš

Temeljem naloga Županijskoga suda u Sisku, dana 8. i 9. ožujka 2017. godine, u organizaciji Uprave za zatočene i nestale Ministarstva hrvatskih branitelja, na mjesnom groblju Šaš (opština Sunja) provedena je ekshumacija 13 neidentificiranih posmrtnih ostataka iz Domovinskoga rata.

Prema raspoloživim saznanjima, riječ je posmrtnim ostacima osoba poginulih 1995. godine, koji su nakon provedene humane asanacije bili ukopani u pojedinačnim grobnicama na mjesnom groblju Šaš. Iz svih posmrtnih ostataka izuzeti su uzorci za po-

trebe identifikacije metodom analize DNA. Posmrtni ostaci su potom prevezeni na Zavod za sudsku medicinu i kriminalistiku u Zagrebu do njihove identifikacije i sahrane u skladu sa željama članova obitelji.

Sukladno utvrđenoj metodologiji koja se obostrano primjenjuje, ekshumaciji su prisustvovali stručni promatrači Komisije Vlade Republike Srbije za nestale osobe kao i Međunarodne komisije za nestale osobe.

10.03.2017.

Саопштење поводом екшумација посмртних остатака на мјесном гробљу Шаш

У јучерашњем саопштењу хрватског Министарства хрватских бранитеља наводи се да је "8. и 9. марта 2017. године, у организацији Управе за заточене и нестале Министарства хрватских бранитеља, на мјесном гробљу Шаш (општина Суња) проведена екшумација 13 неидентификованих посмртних остатака из Домовинскога рата" те да је ријеч о посмртним остацима особа погинулих 1995. године, који су "након проведене хумане асанације" били укупани у појединачним гробницама на мјесном гробљу Шаш. Наводи се и да су из свих посмртних остатака изузети узорци за потребе идентификације методом анализе ДНА, а потом превезени на Завод за судску медицину и криминалистику у Загребу до њихове идентификације и сахране у складу са жељама чланова породица.

Екшумацији су присуствовали и стручни проматрачи Комисије Владе Републике Србије за нестале особе као и Међународне комисије за нестале особе.

Иако се у саопштењу не наводи ко су жртве, већ више од двадесет година зна се да су жртве српске националности а за деветорицу је давно потврђена и прелиминарна идентификација.

Према „Попису погинулих лица у акцији 'Олуја' са мјестом покопа посмртних остатака“, којег је Хрватска предала српској страни у марту 1996. године, на локацији Шаш код Суње било је покопано 15 посмртних остатака, од којих 5 под именом: Миле Башић (по Веритасу у питању је Борислав Башић (68)), Петар Добрић (63), Мара Гојсавић (65), Никола Курић (72) и Миљка Ку-

рић (71) сви цивили из Шаша, Комоговине и Живаје. На поменутом списку налазило се и име Николе Батножића, за којег је Веритас утврдио да је жив, а под његовим именом да је вјероватно покопан Ђуро Жегарац (42). Остали су покопани под ознаком НН.

На основу протокола неидентификованих посмртних остатака са ове локације, које је хрватска страна доставила српској крајем деведесетих, породице су прелиминарно идентификовале још четири особе: Бошка Кнежевића (42), Божу Владића (25), Мирослава Видаковића (36) и Љубана Медаковића (58), сви припадници СВК из Словинаца и Шаша. Њихове породице, које од егзодуса живе у Србији, још су у децембру 2004. године затражиле су екшумацију њихових посмртних остатака.

По Веритасовим сазнањима прије ове групе не ексхумације са ове локације у појединачним ексхумацијама ексхумирани су посмртни остаци Маре Гојсавић и још једне особе.

Сви гробови са именима су од стране породица посјеђивани и одржавани годинама уназад.

Трећег дана од почетка "Олује" група цивила из Комаговине камионом је кренула према Републици Српској, али су на путу према Костајници заустављени од стране припадника ХВ, који су, иако су упозорени да се у камиону налазе цивили, отворили ватру којом приликом је убијена Мара Гојсавић, док је неколико цивила лакше и теже рањено.

Мирослав Видаковић, Божо Владић и Бошко Кнежевић кренули су 5. августа 1995. године аутомобилом "Лада-самара" пре-

ма Републици Српској, којом је управљао Видаковић. На путу од Костајнице према Црквеном Боку у предјелу Зеленик - Евин буцак пресрели су их хрватски војници и без икаквог упозорења на њих отворили ватру, којом приликом су сва тројица убијена.

Са информацијама о погибији горе поменутих цивила и војника располаже и хрватско правосудје, али још нико за ове злочине није процесуиран.

У задњих седамнаест година из заједничких, масовних и појединачних гробница на подручју Хрватске и бивше РСК ексхумирано је укупно 1.464 лешева српских жртава, од чега је до сада идентификовано 1.023 посмртна остатка.

На ВЕРИТАС-овом списку несталих још се налази 1.820 лица српске националности који су нестали у периоду 1991- 1995. на по-

дручју Хрватске и бивше РСК. Међу несталима је 1.294 цивила, од чега 501 жена. ВЕРИТАС располаже поузданим подацима за још 292 регистрована гробна мјеста у којима се налазе неидентификовани посмртни остаци смртно страдалих Срба на поминуто подручју и у истом периоду, који и двадесет и двије године по престанку рата, искључиво због опструкције хрватске стране, чекају на ексхумације.

Породице жртава вријеђа израз "хумана асанација терена", којег у својим саопштењима користи хрватска страна када су у питању српске жртве, јер тај израз потпуно замагљује ко је и зашто прије асанације побио те људе.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

ГЛИНА

21.04.2017.

ЗАВРШЕНА ЕКСХУМАЦИЈА ЖРТАВА „ОЛУЈЕ“ У ГЛИНИ

Надлежни хрватски органи завршили су ексхумацију посмртних остатака жртава српске националности страдалих у акцији хрватске војске и полиције „Олуја“ на Новом гробљу у Глини.

Процес ексхумација на овом гробљу трајао је четири дана и укупно је ексхумирано 36 посмртних остатака, саопштила је Комисија за нестала лица Владе Србије.

Од тог броја, посмртни остаци 27 особа су мушког пола, шест женског, једно је дете, док за посмртне остатке две особе није било могуће одредити пол.

Од свих ексхумираних посмртних остатака су узети узорци за ДНК анализу, а посмртни остаци су потом превезени у Завод за судску медицину и криминалистику Медицинског факултета у Загребу на даљу обраду, где ће бити одложени до идентификације и сахране у складу са жељама породица.

Ексхумацијама је све време присуствовао стручни тим Комисије за нестала лица Владе Србије.

Како се наводи, из регистрованих, масовних и појединачних гробница на територији Хрватске, у периоду од 2001. до 2017. године, ексхумирани су посмртни остаци 1.371 жртве српске националности, а посмртни остаци 919 идентификованих жртава је предато породицама ради сахране.

MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA, 21.04.2017.

Provedena ekshumacija posmrtnih ostataka na Novom groblju u Glini

Temeljem naloga Županijskoga suda u Sisku u razdoblju od 18. do 21. travnja 2017. godine, u organizaciji Uprave za zatočene i nestale Ministarstva hrvatskih branitelja, na Novom groblju u Glini provedena je ekshumacija 36 neidentificiranih posmrtnih ostataka iz Domovinskoga rata.

Prema raspoloživim saznanjima, riječ je o posmrtnim ostacima osoba poginulih 1995. godine, koji su nakon provedene humane asanacije bili ukopani u pojedinačnim grobnicama na Novom groblju u Glini. Iz svih posmrtnih ostataka izuzeti su uzorci za

potrebe identifikacije metodom analize DNA. Posmrtni ostaci su potom prevezeni na Zavod za sudsku medicinu i kriminalistiku u Zagrebu do njihove identifikacije i sahrane prema željama članova obitelji.

Sukladno utvrđenoj metodologiji koja se obostrano primjenjuje, ekshumaciji su prisustvovali stručni promatrači Komisije Vlade Republike Srbije za nestale osobe i Instituta za nestale osobe Bosne i Hercegovine, kao i Međunarodne komisije za nestale osobe.

25.04.2017.

Саопштење поводом ексхумација посмртних остатака на Новом гробљу у Глини

Прошле недјеље, у организацији Управе за заточене и нестале Министарства хрватских бранитеља, на Новом гробљу у Глини ексхумирано је 36 посмртних остатака. Хрватска страна саопштава да је ријеч о неидентифицираним посмртним остацима из “Домовинског рата” особа погинулих 1995. године, који су “након проведене хумане асанације” били упокани у појединачним гробницама, док Комисија Владе Републике Србије за нестала лица, чији представници су као стручни сарадници присуствовали ексхумацији, саопштава да се ради о жртавама српске националности страдалих у хрватској акцији “Олуја”. Од укупног броја ексхумираних, 27 особа су мушког пола, шест женског, једно је дијете, док за посмртне остатке двије особе није било могуће одредити пол.

Ко су жртве које су биле покопане на Новом гробљу у Глини?

Према “Попису погинулих лица у акцији ‘Олуја’ са мјестом покопа посмртних остатака”, којег је Хрватска предала српској страни у марту 1996. године, на гробљу у Глини било је покопано 44 посмртна остатка, од којих 6 под именом: Милош Арбутина (73) из Горичке код Двора, Дуновић Илија (48) из Примишља код Слуња, Крошњар Дмитар (46) из Г. Чемернице код Вргинмоста, Вујаклија Милан (59) из Г. Жировца код Двора, Петар Вукичевић (64) из Драготине код Глине, и Кокић Јован, без осталих генералија. На поменутом списку налазило се и име Ане Дмитровић (66) из Пјешчанице код Вргинмоста, за коју је Веритас утврдио да је жива, што значи да је под њеним именом покопан неко други.

Према Веритасовим сазнањима, Милана Вујаклију су, 7. августа 1995, у Д. Жировцу, у засеоку Остојићи, заклали припадници 5. корпуса армије БиХ; Дуновић Илија и Дмитар Крошњар су задњи пут виђени, такође 7. августа, у избјегличкој колони, први код Жировца а други испред Двора; Петра Вукичевића су, 13. августа, пред његовом кућом у Драготини, убили хрватски војници, док им је спријечавао пљачку његове имовине; Милоша Арбутину, професора у пензији, 6. октобра исте године, на улици у Двору, док је возио бицикл, оборио је и прегазио камион ХВ-а.

Дјечији посмртни остаци вјероватно припадају шестомјесечном Вујић Мили, који је заједно са родитељима страдао 7. августа на обронцима Петрове Горе. Срби са подручја Војнића су се, бјежећи испред

непријатеља, окупили на превоју Биљег, одакле су, ноћу 6/7. августа, кренули преко Петрове Горе према Топуском, гдје је била команда Кордунашког корпуса. Међу њима је био и Недјељко Вујић (25), из Војишнице, са невјенчаном супругом Горданом Билбијом (20), рођеном у селу Марини код Санског Моста, и њиховом шестомјесечном бебом. Склонили су се у једну кућу у селу Кључар, одакле се ускоро зачула експлозија, од које се кућа урушила затрпавши трочлану породицу. Судови у Војнићу и Приједору су, прије више година, у ванпарничном поступку, на приједлог њихових родитеља, на основу казивања свједока, утврдили смрт Недјељка и Гордане, која је и уписана у матичне књиге умрлих. У увјерењу да су њихови посмртни остаци потпуно уништени, Недјељкови родитељи су повукли захтјев за тражење његових посмртних остатака, док Горданини родитељ, који живе у Приједору, и даље трагају за кћерком и унуком. Ексхумација дјечијих посмртних остатака на Новом гробљу у Глини, Недјељковим и Горданиним родитељима даје наду да је ипак нешто од њих остало, а да ли је нада оправдана показаће идентификација методом анализе ДНА.

У задњих седамнаест година из заједничких, масовних и појединачних гробница, укључујући и ексхумације у организацији самих породица, на подручју Хрватске и бивше РСК ексхумирано је укупно 1.500 лешева српских жртава, од чега је до сада идентификовано 1.023 посмртна остатка.

На ВЕРИТАС-овом списку несталих још се налази 1.821 лице српске националности који су нестали у периоду 1991- 1995. на подручју Хрватске и бивше РСК. Међу несталима је 1.296 цивила, од чега 501 жена. ВЕРИТАС располаже поузданим подацима за још 256 регистрована гробна мјеста, у којима се налазе неидентификовани посмртни остаци смртно страдалих Срба на поменутом подручју и у истом периоду, који и двадесет и двије године по престанку рата, искључиво због опструкције хрватске стране, чекају на ексхумације.

Породице жртава вријеђа израз “хумана асанација терена”, којег у својим саопштењима користи хрватска страна када су у питању српске жртве, јер тај израз потпуно замагљује ко је и зашто прије асанације побио те људе.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

25.04.2017.

Веритас: Ексхумиране жртве у Хрватској српски су цивили

Документационо информативни центар “Веритас” саопштио је да посмртни остаци ексхумирани на Новом гробљу у Глини прошле седмице припадају српским цивилима страдалим у хрватској акцији Олуја.

У саопштењу се наводи да је ексхумирано 36 посмртних остатака, те да хрватске страна тврди да је реч о неидентификованим посмртним остацима из оружаних сукоба у Хрватској особа погинулих 1995. године, који су “након спроведене хумане асанације” били укупани у појединачним гробницама.

Комисија Владе Србије за нестала лица, чији представници су као стручни сарадници присуствовали ексхумацији, међу тим, саопштили су да се ради о жртвама српске националности страдалим у хрватској акцији Олуја.

Од укупног броја ексхумираних, 27 особа су мушког пола, шест женског, једно је дете, док за посмртне остатке две особе није било могуће одредити пол.

Према “Попису погинулих лица у акцији ‘Олуја’ са местом покопа посмртних остатака”, којег је Хрватска предала српској страни у марту 1996. године, на гробљу у Глини било је покопано 44 посмртна остатка, од којих сест под именом: Милош Арбутина (73) из Горичке код Двора, Дуновић Илија (48) из Примишља код Слуња, Крошњар Дмитар (46) из Г. Чемернице код Вргинмоста, Вујаклија Милан (59) из Г. Жировца код Двора, Петар Вукичевић

(64) из Драготине код Глине, и Кокић Јован, без осталих генералија.

На поменутом списку налазило се и име Ане Дмитровић (66) из Пјешчанице код Вргинмоста, за коју је Веритас утврдио да је жива, што значи да је под њеним именом покопан неко други.

Према Веритасовим сазнањима, Милана Вујаклију су, 7. августа 1995, у Д. Жировцу, у засеку Остојићи, заклали припадници 5. корпуса армије БиХ; Дуновић Илија и Дмитар Крошњар су задњи пут виђени, такође 7. августа, у избегличкој колони, први код Жировца а други испред Двора; Петра Вукичевића су, 13. августа, пред његовом кућом у Драготини, убили хрватски војници, док им је спречавао пљачку његове имовине; Милоша Арбутину, професора у пензији, 6. октобра исте године, на улици у Двору, док је возио бициклу, оборио је и прегазио камион ХВ-а.

Дечији посмртни остаци вероватно припадају шестомесечном Вујић Мили, који је заједно са родитељима страдао 7. августа на обронцима Петрове Горе.

Срби са подручја Војнића су се, бежећи испред непријатеља, окупили на превоју Биљег, одакле су, ноћу 6/7. августа, кренули преко Петрове Горе према Топуском, где је била команда Кордунашког корпуса.

Међу њима је био и Неђељко Вујић (25), из Војишнице, са невенчаном супругом Горданом Билбијом (20), рођеном у селу Марини код

Санског Моста, и њиховом шестомесечном бебом.

Склонили су се у једну кућу у селу Кључар, одакле се ускоро зачула експлозија, од које се кућа урушила затрпавши трочлану породицу.

Судови у Војнићу и Приједору су, пре више година, у ванпарничном поступку, на предлог њихових родитеља, на основу казивања сведока, утврдили смрт Неђељка и Гордане, која је и уписана у матичне књиге умрлих.

У уверењу да су њихови посмртни остаци потпуно уништени, Неђељкови родитељи су повукли захтев за тражење његових посмртних остатака, док Горданини родитељ, који живе у Приједору, и даље трагају за кћерком и унуком.

Ексхумација дечијих посмртних остатака на Новом гробљу у Глини, Неђељковим и Горданиним родитељима даје наду да је ипак нешто од њих остало, а да ли је нада оправдана показује идентификација методом анализе ДНК.

У задњих седамнаест година из заједничких, масовних и појединачних гробница, укључујући и ексхумације у организацији самих породица, на подручју Хрватске и бивше РСК ексхумирано је укупно 1.500 лешева српских жртава, од чега је до сада идентификовано 1.023 посмртна остатка.

На Веритасовом списку несталих још се налази 1.821 лице српске националности који су нестали у периоду 1991-1995. на подручју Хрватске и бивше РСК.

ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ ОД 01. 08. 2016. – 01. 08. 2017.

ЗАГРЕБ 1

У Загребу идентификовани посмртни остаци 17 особа српске националности

16.12.2106.

У Заводу за судску медицину и криминалистику Медицинског факултета у Загребу, уз присуство чланова породица, обављена је идентификација посмртних остатака седамнаест лица српске националности, страдалих током оружаных сукоба на простору бивше Југославије. Реч је погинулима у периоду 1991–1995. на територији Хрватске.

Посмртни остаци ексхумирани су у Задру, Шибенику, Книну, Кукуњевцима, Житнику и Грачацу, саопштила је Комисија за нестала лица.

Посмртни остаци су идентификовани методом ДНК анализе и њихова сахрана биће обављена у складу са израженим жељама породица.

17.12.2016.

Саопштење поводом идентификације 17 Срба

Јуче је на Заводу за судску медицину и криминалистику Медицинског факултета у Загребу, међу лешевима ексхумираним у задњих шеснаест година из масовних, заједничких и појединачних гробница, идентификовано још 17 посмртних остатака лица српске националности, страдалих на подручју подручју Хрватске и бивше РСК, у времену од 1991. до 1995. године.

Идентификовани су: Јулка Милана Костањчек (1914) из Петрињаца, Сисак; Стеван Николе Вукшић (1955) из Љесковца, Двор; Здравко Милована Новаковић (1966) из Вељунске Глине, Слуњ; Јован Лазара Бурсаћ (1911) из Плавна, Книн; Небојша Николе Поповић (1956) из Томингаја, Грачац; Милан Петра Новковић (1910) из Широке Куле, Госпић; Гојко Јована Комазец (1938) из Ервеника, Книн; Велимир

Из регистрованих, масовних и појединачних гробница на територији Хрватске, у периоду 2001. до 2016. године ексхумирани су посмртни остаци 1.313 жртава српске националности, а посмртни остаци 881 идентификоване жртве предати су породицама ради сахране.

Овим је настављен процес идентификација жртава српске националности страдалих у оружаным сукобима током 1991. и 1995. године, што је од посебног значаја за породице несталих лица, које годинама покушавају да пронађу и достојно сахране посмртне остатке својих најближих, наводи се у саопштењу.

Васе Роквић (1938) из Кожловца, Бенковац; Никола Милоша Субота (1945) из Дрниша; Никола Симе Торбица (1955) из Тишковца, Доњи Лапац; Предраг Стевана Фундурлија (1967) из Бодиграја, Окучани; Саво Раде Мијић (1947) из Липика; Душан Милоша Мандић (1973) из Тушиловића, Карловац; Илија Јефте Шуркаловић (1904) из Пакраца; Милан Гавре Миљуш (1940) из Доњег Лапца; Милица Јована Грозданић (1926) из Жегара, Обровац и Стана Петра Трбојевић (1920) из Слушнице, Слуњ.

Међу идентификованима су и посмртни остаци Костањчек рођ. Кољанин Јулке (81), из села Дрљаче код Сиска, која је у хрватској акцији под кодним називом „Олуја“, изведеној почетком августа 1995. на заштићено подручје УН-а сектор „Сјевер“ и „Југ“, остала једина у селу у којем су је и убили

припадници ХВ-а, највероватније 7. августа 1995. године. Јула је, иначе, преживјела логор Јасеновац и била је удата за Стеву Костањчека, хрватске националности, а после му-жељеве смрти живјела је код кћерке у Дрљачама.

Међу идентификованима су и посмртни остаци Бурсаћ Јове (84) из села Плавно код Книна, благо ретардиране особе, којег су припадници ХВО у току акције „Олуја“ убили у његовој кући у родном селу. У овом селу је у току акције „Олуја“ и после, укључујући и засеок Грубори, убијено 33 лица од чега 29 цивила, просјечне старости 68 година.

Међу идентификованим су и посмртни остаци Шуркаловић Илије (87), родом из села Смртић, живио у својој кући у Пакрацу, која се налазила под контролом хрватских

власти, у којој је и убијен на Светог Никољу 1991. године, а истовремено му је и кућа опљачкана. Његово тијело је у групи са још петнаест тијела, углавном цивила са подручја Пакраца, у једној размјени у јануару 1992. предато српској страни. Тијела су након размјене, због немогућности предаје породицама услед ратних прилика, покопана на гробљу у Окучанима под ознаком „непознат“, одакле су ексхумирани 2005. године. Од ексхумираних са ове локације до сада је идентификовано 7 посмртних остатака.

У задњих шеснаест година из заједничких, масовних и појединачних гробница на подручју Хрватске и бивше РСК ексхумирано је укупно 1.396 лешева српских жртава, од чега је до сада идентификовано 1.003 посмртна остатка.

На ВЕРИТАС-овом списку несталих још се налази 1.843 лица српске националности који су нестали у периоду 1991- 1995. на подручју Хрватске и бивше РСК. Међу несталима је 1.303 цивила, од чега 506 жена. ВЕРИТАС располаже поузданим подацима за још око 305 регистрованих гробних мјеста у којима се налазе неидентификовани посмртни остаци смртно страдалих Срба на поменутом подручју и у истом периоду, који и двадесет и једну годину по престанку рата, искључиво због опструкције хрватске стране, чекају на ексхумације.

Београд, 17.12.2016.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

18.12.2106.

Старица која је преживела Јасеновац, убијена у Олуји

Београд — У Загребу је у петак идентификовано још 17 посмртних остатака Срба страдалих на подручју Хрватске и Републике Српске крајине.

У Заводу за судску медицину и криминалистику Медицинског факултета у Загребу, међу ексхумираним телима у задњих 16 година из масовних, заједничких и појединачних гробница, идентификовано још 17 посмртних остатака Срба страдалих на подручју Хрватске и бивше Републике Српске крајине (РСК) у периоду од 1991. до 1995. године, саопштио је „Веритас“.

Како је наведено на сајту документационо-информативног центра, међу жртвама је идентификована и Јулка Костањчек (1914), рођена Кољанин, из села Дрљаче код Сиска, која је у хрватској акцији под кодим називом „Олуја“, изведеној почетком августа 1995. на заштићено подручје УН-а сектор „Север“ и „Југ“, остала једина у селу у којем су је и убили припадници Хрватске војске, највероватније 7. августа 1995. године.

Наводи се да је она преживела логор Јасеновац и била удата за Хрвата Стеву Костањчека, а после мужевљеве смрти живела је код ћерке у Дрљачама.

„Веритас“ је навео да је у последњих 16 година из заједничких, масовних и појединачних гробница на подручју Хрватске и бивше РСК ексхумирано укупно 1.396 лешева српских жртава, од чега је до сада идентификовано 1.003 посмртна остатка.

На „Веритасовом“ списку несталих још се налази 1.843 особе српске националности, који су нестали у периоду 1991-1995. на подручју Хрватске и бивше РСК.

Међу несталима је 1.303 цивила, од чега 506 жена.

ЗАГРЕБ 2

23.12.2016

Саопштење са идентификације у Загребу (22.12.2016)

22.12.2016

ИДЕНТИФИКОВАНО ЈОШ 20 СРБА, ЖРТАВА УСТАШКОГ ТЕРОРА

У Загребу је данас, уз присуство чланова породица, обављена идентификација посмртних остатака 20 жртава српске националности, страдалих током оружаних сукоба 1991/95. на територији Хрватске.

Како је Саопштење Комисија за нестала лица Владе Републике Србије, посмртни остаци ексхумирани су у Горњем Селишту (13), Кореници (1), Дарувару (2), Бенковцу (1), Зрмањи Врело (1) и Машићкој Шаговини (2).

Посмртни остаци су идентификовани у загребачком Заводу за судску медицину и криминалистику Медицинског факултета, методом анализе ДНК, и њихова сахрана биће обављена у складу са израженим жељама породица.

Из регистрованих, масовних и појединачних гробница на територији Хрватске, у периоду од 2001. до 2016. године ексхумирани су посмртни остаци 1.313 жртава српске националности, а посмртни остаци 898 идентификованих жртава предати су породицама ради сахране.

Овим је настављен процес идентификација жртава српске националности страдалих у оружаним сукобима од 1991. до 1995. године, што је од посебног значаја за породице несталих лица, које годинама покушавају да пронађу и достојно сахране посмртне остатке својих најближих, истиче се у саопштењу.

Јуче су на Заводу за судску медицину и криминалистику Медицинског факултета у Загребу идентификовани посмртни остаци 20 лица српске националности, страдалих на подручју Лике, Кордуна, Баније и Западне Славоније у времену од 1991. до 1995. године.

Идентификовани су: Михајло Петра Ђалић (1938) из Петриње; Павао Стојана Лончаревић (1964) из Пољана, Вргинност; Миле Јована Вила (1953) из Стрмена, Костајница; Буро Љубана Боројевић (1931) из Боројевића, Костајница; Бранко Милана Дмитровић (1962) из Перјасице, Слуњ; Станко Мирка Облаковић (1958) из Бачуге Горње, Петриња; ВладимирВасилије Вулетић (1961) из Горње Бачуге, Петриња; Михајло Николе Рајшић (1956) из Бачуге Горње, Петриња; Бранко Милоша Кошпенда (1937) из Бачуге Горње, Петриња; Јелена Јанка Слијепчевић (1936) из Доњег Класића, Глина; Десанка Лазе Слијепчевић (1913) из Доњег Класића, Глина; Стана Бранка Стојчевић (1952) из Цепелиша, Петриња; Стево Марка Павловић (1929) из Кирина, Вргинност; Бранко Стеве Остојић (1941) из Сремске Митровице; Ненад Ранка Савковић (1970) из Дарувара; Милан Љубоја Јечменица (1947) из Марковаца, Дарувар; Вакрсије Велибора Јотановић (1954) из Бенковца, Нова Градишка; Стево Давида Лукић (1920) из Зрмање врело, Грачац и брачни пар Савка Мирка Борбељ (1946) и Антун Јелисавете Борбељ (1938) из Машићке Шаговине.

Међу идентификованима су и посмртни остаци Стевана Лукића (75) којег су униформисана лица ликвидирала у његовом селу Зрмања код Грачаца 20. августа 1995. године иако је био уредно регистрован од стране УНЦИВПОЛА-а. У селу Зрмања у "постолујном" времену, од 15. августа до 29. септембра, укупно је ликвидирано 9 лица, међу којима и 3 жене, просјечне старости 71 годину.

Међу идентификованима су и посмртни остаци Десанке Слијепчевић (83) и њене снахе Јелене Слијепчевић (60), обе тешко болесне и непокретне, за вријеме хрватске акције "Олуја" остале у селу Доњи Класнић код Глине, које су почетком септембра 1995. нађене мртве, а њихова тијела ексхумирана прошле године из заједничке гробнице у Горњем Селишту.

Међу идентификованима су и посмртни остаци Облаковић Станка (37) и Вулетић Владимира (34), припадника СВК, које се припадници хрватске елитне јединице "Црне мамбе" заробиле у мјесту Жупић код Петриње заједно са рањеним Рајшић Пером, којег су отпремили у болницу, док се њима замео траг. Прошле године у децембру њихови посмртни остаци ексхумирани су из заједничке гробнице у Горњем Селишту.

У задњих шеснаест година из заједничких, масовних и појединачних гробница на подручју Хрватске и бивше РСК ексхумирано је укупно 1.396 лешева српских жртава, од чега је до сада идентификовано 1.023 посмртна остатака.

На ВЕРИТАС-овом списку несталих још се налази 1.824 лица српске националности који су нестали у периоду 1991. – 1995. на подручју Хрватске и бивше РСК. Међу несталима је 1.297 цивила, од чега 502 жене. ВЕРИТАС располаже поузданим подацима за још око 305 регистрованих гробних мјеста у којима се налазе неидентификовани посмртни остаци смртно страдалих Срба на помешаном подручју и у истом периоду, који и двадесет година по престанку рата, искључиво због опструкције хрватске стране, чекају на ексхумације.

Београд, 23.12.2016.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

23.12.2106.

Међу идентификованим Србима свекрва и снаха Слијепчевић

БЕОГРАД, 23. ДЕЦЕМБРА /СРНА/ – Документационо информациони центар “Веритас” саопштио је да се међу 20 српских жртава идентификованих у Загребу налазе и посмртни остаци Десанке Слијепчевић, старе 83 године и њене снахе Јелене Слијепчевић старе 60 година.

Оне су за вријеме хрватске акције “Олуја” остале у селу Доњи Класнић код Глине, обје тешко болесне и непокретне.

Почетком септембра 1995. нађене су мртве, док су њихова тијела ексхумирана прошле године из заједничке гробнице у Горњем Селишту.

Међу посмртним остацима који су јуче идентификовани у загребачком Заводу за судску медицину налазе се остаци Срба страдалих на подручју Лике, Кордуна, Баније и западне Славоније у времену од 1991. до 1995. године.

Идентификовани су: Михајло /Петра/ Ћалић /1938/ из Петриње, Павао /Стојана/ Лончаревић /1964/ из Пољана, Вргинмост, Миле /Јована/ Вила /1953/ из Стрмена, Костајница, Ђуро /Љубана/ Боројевић /1931/ из Боројевића, Костајница, Бранко /Милана/ Дмитровић /1962/ из Перјасице, Слун, Станко /Мирка/ Облаковић /1958/ из Бачуге Горње, Петриња, Владимир /Василије/ Вулетић /1961/ из Горње Бачуге, Петриња.

Међу идентификованима су и: Михајло /Николе/ Рајшић /1956/ из Бачуге Горње, Петриња, Бранко /Милоша/ Кошпенда /1937/

из Бачуге Горње, Петриња, Јелена /Јанка/ Слијепчевић /1936/ из Доњег Класића, Глина, Десанка /Лазе/ Слијепчевић /1913/ из Доњег Класића, Глина, Стана /Бранка/ Стојчевић /1952/ из Цепелиша, Петриња.

Идентификовани су и: Стево /Марка/ Павловић /1929/ из Кирина, Вргинмост, Бранко /Стеве/ Остојић /1941/ из Сремске Митровице, Ненад /Ранка/ Савковић /1970/ из Дарувара, Милан /Љубоја/ Јечменица /1947/ из Марковаца, Дарувар, Васкрсије /Велибора/ Јотановић /1954/ из Бенковца, Нова Градишка, Стево /Давида/ Лукић /1920/ из Зрмање врело, Грачац, те брачни пар Савка /Мирка/ Борбељ /1946/ и Антун /Јелисавете/ Борбељ /1938/ из Машићке Шаговине.

Међу идентификованима су и посмртни остаци: Стевана Лукића, старог 75 година, којег су униформисана лица ликвидирала у његовом селу Зрмања код Грачаца 20. августа 1995. године, иако га је уредно регистровала међународна полиција УН /УН-ЦИВПОЛ/.

У селу Зрмања, у “постолујном” времену од 15. августа до 29. септембра, укупно је ликвидирано девет лица, међу којима и три жене, просјечне старости 71 годину.

Међу идентификованима су и посмртни остаци: Станка Облаковића /37/ и Владимира Вулетића /34/, припадника Српске војске Крајине, које су припад-

ници хрватске елитне јединице “Црне мамбе” заробили у мјесту Жупић код Петриње заједно са рањеним Пером Рајшићем, којег су отпремили у болницу, док се њима изгубио сваки траг.

Прошле године у децембру њихови посмртни остаци ексхумирани су из заједничке гробнице у Горњем Селишту.

У посљедњих шеснаест година, из заједничких, масовних и појединачних гробница на подручју Хрватске и бивше Републике Српске Крајине ексхумирано је укупно 1.396 тијела српских жртава, од чега су до сада идентификована 1.023 посмртна остатка.

На “Веритасовом” списку несталих налази се још 1.824 лица српске националности која су нестала у периоду 1991-1995. године на подручју Хрватске и бивше Републике Српске Крајине. Међу несталима је 1.297 цивила, од чега 502 жене.

“Веритас” располаже поузданим подацима за још око 305 регистрованих гробних мјеста у којима се налазе неидентификовани посмртни остаци смртно страдалих Срба на поменутом подручју и у истом периоду, који и двадесет година по престанку рата, искључиво због опструкције хрватске стране, чекају на ексхумације.

ЗАГРЕБ 3

06.06.2017.

У Хрватској идентификовани остаци 14 Срба убијених у “Олуји”

У Загребу је данас, уз присуство чланова породица, обављена идентификација посмртних остатака 14 жртава српске националности, страдалих током оружаних сукоба 1995. године на територији Хрватске, саопштила је Комисија за нестала лица Владе Србије.

Како се наводи у саопштењу, посмртни остаци ексхумирани су у Горњем Селишту, Врбовљанима, Шибенику, Задру и на другим локацијама.

Посмртни остаци 13 лица су идентификовани методом анализе ДНК, а

посмртни остаци једног лица су идентификовани класичном методом и њихова сахрана биће обављена у складу са израженим жељама породица.

Из регистрованих гробница на територији Хрватске, у периоду од 2001. до 2015. године, ексхумирани су посмртни остаци 1.371 жртве српске националности страдале у акцијама хрватске војске и полиције “Бљесак” и “Олуја”, а посмртни остаци 919 идентификованих жртава предат су породицама ради сахране, пише у саопштењу.

Овим је настављен процес идентификација жртава српске националности страдалих у акцијама “Бљесак” и “Олуја” током 1995. године, што је од посебног значаја за породице несталих лица, које годинама покушавају да пронађу и достојно сахране посмртне остатке својих најближих.

Данашња идентификација обављена је у Заводу за судску медицину и криминалистику Медицинског факултета у Загребу, навела је владина Комисија за нестала лица.

MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA, 06.06.2017.

Identificirani posmrtni ostaci 14 osoba

У организацији Управе за затоčене и нестале Министарства хрватских бранитеља данас, 6. липња 2017. године, одржана је идентификација посмртних остатака 14 особа екшумираних из масовних и појединачних гробница.

У назоачности министра хрватских бранитеља Томе Медведа и помоћника министра Стјепана Суџића, идентификовани су посмртни остаци 14 особа на Заводу за судску медицину и криминалистику у Загребу. Ријеч је о посмртним остацима особа већином страдалих 1995. године који су екшумирани из заједничких и појединачних гробница насталих након humane асанације 1995. године.

Изражавајући суџут обитељима идентификованих особа, министар хрватских бранитеља Томо Медвед истакнуо је преданост Министарства хрватских бранитеља рјешавању судбине свих особа несталих током Домовинског рата у Републици Хрватској.

Након данашње идентификације, Министарство хрватских бранитеља још увијек трага за 1.534 нестале особе, од којих је 929 особа несталих 1991./1992. године, док се из 1995. године несталима води још 605 особа. Уједно, темељем захтјева, још увијек трагамо за 418 посмртних остатака погинулих особа.

07.06.2017.

Јуче су на Заводу за судску медицину и криминалистику Медицинског факултета у Загребу идентификовани посмртни остаци 14 лица српске националности, страдалих на подручју Лике, Кордуна, Баније и Западне Славоније у времену од 1991. до 1995. године.

Идентификовани су: Бранко Марко Стојчевић (1939) из Цепелиша, Петриња; Петар-Перо Јована Крњић (1938) из Великог Обљаја, Глина; Игњатија Ђуре Орловић (1950) из Бенковца, Окучани; Јанко Душана Грубор (1959) из Окучана; Драган-Драго Остоје Самарџија (1932) из Врбовљана,

Саопштење поводом идентификације 14 Срба

Окучани; Ђуро Зорке Мандић (1951) из Горњи Рогоља, Окучани; Чедомир Владимира Гаћеша (1962) из Пакраца; Милан Јована Шеатовић (1954) из Трнаковца, Окучани; Перо Николе Рибић (1935) из Батноге, Слуњ; Богдан Јове Милошевић (1955) из Павића, Шибеник; Сава (ж) Спасенија Бабић (1913) из Мокрог Поља, Книн; Сава (м) Лазе Бурсаћ (1911) из Личке Калдрме, Доњи Лапац; Милутин Луке Дрековић (1957) из Антуновца, Пакрац и Ђурђија Ђурађа Мирковић (1925) из Полаче, Книн.

Међу идентификованима су и посмртни остаци осамдесетдвог-

дишње Саве Бабић, чије убиство је разматрано и пред хрватским судом и хашким Трибуналом. Неспорно је да је старица после “Олује” остала сама у својој кући, да су је 28. августа обишли представници УН-а и да им се пожалила да је малтретирају хрватски војници, а када су навратили 5. септембра нашли су је мртву у сједећем положају на сувозачевом сједишту жутог аутомобила са три простијелне ране главе и двије на прсима. Хрватска полиција је на лицу мјеста пронашла чауру за коју је балистичким вјештачењем утврђено да је испаљена из пиштоља у влас-

ништву Марија Дукића, “припадника 134. домобранске пуковније, 3 бојне”, из којег је 28. септембра убио и цивила Петра Боту у Коларини код Бенковца. Жупанијски суд у Задру судио му је заједно за оба убиства, с тим да га је за убиство Боте и осудио, док га је за убиство Бабићеве ослободио јер је “утврдио да је пиштољ из којег је убијена купио половином септембра 1995, док је она умрла између 1. и 5. септембра”. Хашки трибунал у предмету “Готовина и др.”, позивајући се на закључке из пресуде хрватског суда, “мудро” закључује “да не постоје довољни докази о томе ко је убио ту жртву”.

Међу идентификованима су и посмртни остаци седамдесетогодишње Ђурђије Мирковић, чије убиство је такође разматрано пред хашким Трибуналом у предмету “Готовина и др.”. Расправно вијеће је утврдило да су 12. августа 1995. у Мирковићима, засеоку села Полача,

у опћини Книн, два или три хрватска војника пришли Смиљани Мирковић и Ђурђији Мирковић, и да је један од њих, псујући им мајку српску, с удаљености од десетак метара из ватреног оружја погодио Ђурђију и убио је, затим су запалили и њу и кућу јој. Око 21. августа те године њене посмртне остатке покупио је Јован Мирковић, са својим сином Душаном и Мијом Лазићем, тако што их је замотао у деку и покопао у дворишту код бунара, одакле су и ексхумирани. Пошто су хрватски генерали Готовина и Маркач од стране жалбеног вијећа Хашког трибунала ослобођени за све злочине које је хрватска војска починила у “Олуји” у сектору „Југ“, то значи да нико није одговарао ни за смрт Саве Бабић и Ђурђије Мирковић.

Београд, 07.06.2017.

ПРЕДСЈЕДНИК

Саво Штрбац

У задњих седамнаест година из заједничких, масовних и појединачних гробница, укључујући и ексхумације у организацији самих породица, на подручју Хрватске и бивше РСК, БиХ и Србије, ексхумирано је укупно 1.500 лешева српских жртава, од чега је до сада идентификовано 1.059 посмртна остатка.

На ВЕРИТАС-овом списку несталих још се налази 1.804 лица српске националности који су нестали у периоду 1991 – 1995. на подручју Хрватске и бивше РСК. Међу несталима је 1.290 цивила, од чега 500 жена. ВЕРИТАС располаже поузданим подацима за још око 256 регистрованих гробних мјеста у којима се налазе неидентификовани посмртни остаци смртно страдалих Срба на поменутом подручју и у истом периоду, који и двадесет година по престанку рата, искључиво због опструкције хрватске стране, чекају на ексхумације.

ИДЕНТИФИКОВАНА ТЕЛА СРБА У ЗАГРЕБУ:

09.06.2017.

Старице стрељане на кућном прагу

Пет година после изрицања ослобађајуће пресуде за злочине над Србима почињеним 1995. године у “Олуји”, у Заводу за судску медицину и криминалистику Медицинског факултета у Загребу идентификована су тела неких од жртава тог погрома која су била и саставни део оптужнице против хрватских генерала Анте Готовине, Ивана Чермака и Младена Маркача.

Почетком недеље у овом Заводу идентификовано је 14 крајишких Срба страдалих на подручју Лике, Кордуна, Баније и Западне Славоније у периоду од 1991. до 1995, а Документационо-информативни центар Веритас упозорава да су неки доказано страдали током

или непосредно по завршетку хрватске акције “Олуја”.

- Да апсурд буде већи, о убиствима тих људи који су сада идентификовани нису вођени процеси само пред Хашким трибуналом, већ и пред хрватским правосуђем, али у оба случаја без правде за жртве, јер су се ослобађајуће пресуде завршавале констатацијом да “не постоји довољно доказа” – истиче Саво Штрбац, директор Веритаса.

Пуцано у главу, доказа нема

Као први пример наводи случај 82-годишње Спасеније Бабић из Мокрог Поља код Книна, која је тек сада идентификована,

а убијена је 28. августа 1995. у својој кући. Штрбац каже да је на основу прикупљених доказа неспорно да је ова старица остала у кући и да се припадницима УН који су је обишли пожалила да је хрватски војници малтретирају.

- Када су је припадници УН обишли 5. септембра, нашли су је мртву у седећем положају на сувозачком седишту жутог аутомобила са три прострелне ране главе и две на прсима. Хрватска полиција је на лицу места пронашла чауру за коју је балистичким вештачењем утврђено да је испаљена из пиштоља у власништву Марија Дукића, припадника 134. домобранске пуковније, 3. бојне, из којег је 28.

септембра убио и цивила Петра Боту у Коларини код Бенковца. Жупанијски суд у Задру судио му је заједно за оба убиства, с тим да га је за убиство Боте и осудио, док га је за убиство Бабићеве ослободио јер је “утврдио да је пиштољ из којег је убијена купио половином септембра 1995, док је она умрла између 1. и 5. септембра”. Хашки трибунал у предмету “Готовина и др.”, позивајући се на пресуду хрватског суда, “мудро” закључује “да не постоје довољни докази о томе ко је убио ту жртву” – огорчено примећује Штрбац.

Спаљена на огњишту

Слична, невесела судбина без права и правде, задесила је и 70-годишњу Ђурђију Мирковић из Полаче код Книна.

- И њено убиство је такође разматрано у Хагу, у предмету “Готовина и други”. На суду је утврђено да су 12. августа 1995. у Мирковићима, засеоку села Полача,

двојица или тројица хрватских војника пришла Смиљани Мирковић и Ђурђији Мирковић и да је један од њих, псујући им мајку српску, с удаљености од десетак метара из ватреног оружја погодио Ђурђију и убио је. Затим су запалили и њу и кућу. Око 21. августа те године њене посмртне остатке покупио је Јован Мирковић, са сином Душаном и Мијом Лазићем, тако што их је замотао у ћебе и покопао у дворишту код бунара, одакле су и ексхумирани. Пошто су хрватски генерали Готовина и Маркач од стране жалбеног већа Хашког трибунала ослобођени за све злочине које је хрватска војска починила у “Олуји” у сектору Југ, то значи да нико није одговарао ни за смрт Спасеније Бабић и Ђурђије Мирковић – истиче Штрбац.

Ђ. Баровић – Вести

Идентификовани

Међу Србима који су идентификовани ове недеље су:

Бранко Марко Стојчевић (1939) из Цепелиша, Петриња; Петар – Перо Јована Крњачић (1938) из Великог Обљаја, Глина; Игњатија Ђуре Орловић (1950) из Бенковца, Окучани; Јанко Душана Грубор (1959) из Окучана; Драган – Драго Остоје Самарџија (1932) из Врбовљана, Окучани; Ђуро Зорке Мандић (1951) из Горњи Рогоља, Окучани; Чедомир Владимира Гаћеша (1962) из Пакраца; Милан Јована Шеатовић (1954) из Трнаковца, Окучани; Перо Николе Рибич (1935) из Батноге, Слуњ; Богдан Јове Милошевић (1955) из Павића, Шибеник; Сава (ж) Спасенија Бабић (1913) из Мокрог Поља, Книн; Сава (м) Лазе Бурсаћ (1911) из Личке Калдрме, Доњи Лапац; Милутин Луке Дрековић (1957) из Антуновца, Пакрац и Ђурђија Ђурађа Мирковић (1925) из Полаче, Книн.

TANJUG TAČNO
04.08.2016

Удружење “Суза”: Хрватска блокира идентификацију жртава

Удружење породица несталих и погинулих Срба “Суза” су, уочи годишњице “Олује”, изразили су незадовољство динамиком идентификације страдалих, као и забринутост због тога што је Хрватска тај процес блокирала и нема добру вољу да реши то болно питање.

Председница удружења Драгана Ђукић рекла је на конференцији за новинаре да породице несталих и убијених Срба, 21 годину од Олује, више не могу да прихвате никакве изговоре и оправдања и уморне су од чекања.

“Незадовољни смо динамиком идентификација. Мислили смо да

не може горе, а сада је тај процес блокиран”, рекла је Ђукић и навела да ове године није обављена ниједна идентификација жртава страдалих у Хрватској, а да их је до сада било у просеку 50-60 годишње.

О страдању својих родитеља у Хрватској говорила је чланица удружења Нада Бодирога, која је испричала да је у потрази за њиховим посмртним остацима доживљавала понижења и малтретирање.

“Ни после 21 године од Олује нисам успела да дођем до посмртних остатака својих родитеља. Желим истину, не освету”, каже Бодирога

и наводи да Хрватска слави Олују као изузетан ратни подвиг, док породице српских жртава тугују.

Председник Комисије за нестале Владе Србије Вељко Одаловић рекао је да се у овом тренутку око 1.700 Срба из Хрватске воде као нестали, да је до сада обављено 1.200-1.300 ексхумација у Хрватској, од чега је 881 тело идентификовано.

Према његовим речима, у овом тренутку је 400 неидентификованих тела, а завршетак тог процеса остаје трајни задатак.

Одаловић каже да забрињава заостајање процеса идентификације у

Хрватској наводећи да се то уклапа са порукама које Хрватска последних дана нажалост шаље, а што је натерало Србију да реагује и протестним нотама и обраћањем ЕУ.

“Намера рехабилитације Степинца, споменик терористи Барешићу, укидање пресуде Главашу говори да у овом тренутку Хрватска и чини много тога што се коси са европским и људским вредностима”, рекао је Одаловић и додао да Хрватска покушава и припремама обележавања Олује да од злочина направи догађај и то прослави као један од највећих дана у својој историји.

На дешавања у Хрватској, сматра Одаловић, Србија мора да реагује, као што ће морати да реагује и међународна заједница и изјасни се да ли подржава оно што се дешава у Хрватској.

“Верујем да ће одговор на дешавања у Хрватској бити негативан”, рекао је Одаловић наводећи да је Хрватска упала у политиканство,

али да ипак верујем да ће се то зауставити и да ће им ЕУ рећи да то што раде нису европске вредности и да не подржава фашизам.

Председник Асоцијације избегличких удружења Срба из Хрватске Милојко Будимир рекао је да ситуација постаје све тежа јер Хрватска све опструише, наводећи да је Србија за добросуседске односе са Хрватском, али да са друге стране нема партнера.

Будимир каже и да нема повратка Срба у Хрватску, те да се од 2002. до 2012. у Хрватску вратило око 15.000 Срба, док је за то време њих 35.000 дошло из Хрватске у Србију.

Како је најавио председник Коалиције удружења избеглица у Србији Миле Шапић, сутра у 11 у цркви Светог Марка биће служен парастос за страдале Србе, потом шетња до Сава центра, где ће бити одржана меморијална академија под називом “И Срби су жртве”.

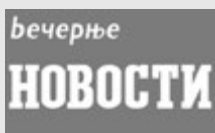
21.09.2016.

Округли сто поводом Међународног дана несталих, Бања Лука, 15-16. 09. 2016.

У Бања Луци је 15. и 16. септембра 2016. године одржан округли сто поводом Међународног дана несталих на коме су учествовали представници влада Републике Српске и Републике Србије, Републичког центра за истраживање рата, ратних злочина и тражење несталих лица, невладине организације, Комисије за нестала лица РС, а међу њима и председник Документационо информационог центра „Веритас“ Саво Штрбац.

На округлом столу је било речи о проналажењу и ексхумацији познатих гробних места, као и о идентификацији већ ексхумираних. Договорено је формирање координационог тела како би праћење остваривања проналажења несталих лица било ефикасније.

Детаље о округлом столу, као и потпуније закључке који су том приликом усвојени погледајте на следећој страници: Хитно реформисати Институт за нестала лица БиХ.

03. 03. 2017.

Тело сина стиже после 26 година

Посмртни остаци Жарка Милачића (23) из Мердара данас ће бити допремљени из Хрватске. Погинуо 1991. Хрвати скривају масовне гробнице па жртве предају појединачно

До сада сам свога Жарка сахрањивао двадесетак пута. Сваке године јављали су да ће бити ископавања масовних гробница у Хрватској, али сам тек јуче, када су нам јавили да ће допремити његово тело, схватио да ће мој син, данас коначно наћи мир у свом Мердару.

Иако свестан да му је син настрадао на ратишту још 1991. године, где је као двадесеттворогодишњи младич отишао добровољно да брани свој народ, Братимир Баго Милачић (77) из Мердара, каже да му је сада теже него када је син отишао на пут без повратка.

Баго има још тројицу синова. Док му се суза скупља, присећа се да нико те несрећне 1991. није могао да заустави Жарка од намере да оде и помогне свом народу.

- Чуо је тада како Хрвати од прстију погубљених Срба, поготову српске нејачи, праве огрлице. То га је највише потресло – каже отац.

Тешко је поднео синовљев одлазак у неизвесност. Са Жарком је кренуо и његов старији брат Бранислав.

- Отишао је у западну Славонију, а ја сам сутрадан кренуо за њим. Пронашао сам га у околини Окучана и ту смо се раздвојили, ја сам се вратио, а он није никада – прича Бранислав. – Сазнао сам да је погинуо у Машићкој Шаговини. Ту су погинула још два добровољца из Куршумлије, Драги Лазаревић и Сале Стефановић, чија су тела пронађена још те 1991. и допремљена породицама.

- Хрвати нам предају једно по једно тело да не би одговарали за масовне злочине, односно признали постојање масовних гробница. Ни Жаркове посмртне остатке никада не бисмо пронашли да није било породице Милосављевић из Машићке Шаговине којој су Хрвати убили два сина, а трећег натерали да баца лешеве Срба у масовну гробницу коју су ископали багером. Њихов трећи син који је стицајем околности преживео и отишао у иностранство, испричао нам је за ту гробницу – наставља причу у једном даху Бранислав, који је дошао из Београда у родне Мердаре да сачека посмртне остатке свог брата.

Захваљује се Зорици Аврамовић и Комисији за нестала лица Србије која ће данас допремити тело његовог брата.

Д. ЗЕЧЕВИЋ

ПОЛИТИКА

28. 03. 2017.

Трагедија која се не завршава

Пренос посмртних остатака Срба страдалих у Хрватској касни четврт века, а кад се то догоди гаси се и последња нада

Рат је завршен одавно, али још увек није расветљена истина о томе шта се заиста дешавало на ратишту у Хрватској, посебно када је реч о страдању Срба. И после 22 године повремено стижу неки нови детаљи, посебно када је реч о новооткривеним посмртним остацима страдалих Крајишника. Њихово сахрањивање се одвија без велике помпе и уз присуство некадашњих комшија који су избегли у Србију. Код најуже родбине тим чином се гаси и последња нада да је њихов близак сродник: син, брат, отац, супруг... можда још увек жив али није имао прилику да се јави.

Недавно су сахрањени посмртни остаци Михајла Рајшића који је погинуо последњег дана рата на линији фронта поред Петриње у 39. години. За собом је оставио супругу и две ћерке, мајку и оца. Сахрана је обављена на гробљу у Ветернику, предграђу Новог Сада где су се скрасили његови ближњи након збегла. Рајшићи су из Горње Бачуге, села у коме је 1991. живело 95 одсто Срба, а остало су били Хрвати или они који су се изјашњавали као Југословени. Истог дана страдао је и Бранко Кошпенда, пошто је био времешан, било му је 56 година и имао статус трећепознца, погинуо је на другом месту, али је пронађен у истој гробници у којој се налазило и Михајлово тело, па ће и његови оцтаци бити сахрањени, али у родном месту – Горњој Бачуги. Наиме, његова деца су након рата емигрирала у САД и сада су амерички држављани, па је Хрватска приморана да према њима има респект и да буде толерантна. Михајлова група је наводио улетела у хрватску заседу, а осим што је он убијен, а смрт му је потврђена још једним рафалом, неколико крајишких војника је рањено, а двојица су заробљена и одведени су живи. Захваљујући рањенима који су смештени у камион, лечени у болници, били у затвору, али су ипак касније ослобођени, о догађајима се зна истина. Док се према рањеницима поступило по ратним конвенцијама – чему су Хрвате вероватно подучавали амерички ратни ветерани, а с тим да су они помагали Хрватима у „Олуји“ хвалили су се обе стране – што није важило и када је реч о наведена два заробљеника. Сведоци тврде да су Станко Облаковић (било му је 37 година) и Владимир Вуле-тић (34) заробљени без огреботина и одведени, али их више нико никада није видео. Претпоставља се да су порубљени након што су били мучени и унакажени. Остаци њихових тела након идентификације и ДНК анализе испоручени су родбини у Србији. Тумачи се да су мучења и њихово скривање од међународне јавности један од разлога закаснелих ексхумација страдалих Срба. Посмртни остаци Љубана Радовановића, рођеног 1952. у истом селу, који је страдао 1991. још увек нису испоручени.

Када је реч о Горњој Бачуги, ту постоји још један пример страдања. Душан Рајшић, рођен 1922. године и преживели логораш из Јасеновца одакле је умакао у чувеном пробоју логораша и спасио се препливавши реку у априлу 1945. године. После „Олује“ је остао у селу, али је нађен мртав.

Миљка Фићур из банијског села Краљевчани, недалеко од Горње Бачуге, има 86 година и живи у Зрењанину где је избегла са старијом ћерком. Син Мирослав је погинуо на ратишту 1995. када му је било 28 година, али су његови посмртни остаци испоручени тек 2010. године. Старица ипак нема спокоја. Ћерка Нада, удата Палачковић, јој је из Сиска на почетку рата, са две унучице избегла у БиХ, у мужевљев родни крај. Накратко се 1991. вратила у Сисак, да још нешто од докумената узме из стана. Ту су је ухапсили и прочуло се да је одведена у сисачко лечилиште „Јодно“ које је било масовно стратиште за Србе чија судбина још увек није расветљена. Хрватски медији су писали да је ту скончало на стотине цивила, а о конкретним резултатима истраге, ако је и било, хрватске власти се не изјашњавају ни након четврт века.

Ђуро Ђукић

СПИСАК ИДЕНТИФИКОВАНИХ ЛИЦА

од 01. 08. 2016. – 01. 08. 2017.

БАБИЋ САВА кћи Спасенија, рођена 28.09.1913. у Мокром Пољу, Книн.

За вријеме акције „Олуја“ остала је код своје куће гдје је и убијена.

Ексхумирана је са гробља у Задру.

Идентификована је ДНК методом 06.06.2017. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањена је 21.06.2017. на гробљу у Мокром Пољу.

БОРБЕЉ АНТАЛ син Јелисавете, рођен 20.04.1938. у Бачкој Паланки, живо у Шаговини Машићкој.

Убијен је 19.12.1991. године на подручју Шаговине Машићке заједно са супругом Савком.

Ексхумиран су са гробља у Шаговини Машићкој.

Идентификован је ДНК методом 22.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је 19.04.2017. године на гробљу Драгалић - Горице.

БОРБЕЉ САВКА кћи Мирка, рођена 06.01.1946. у Жуберковцу, Нова Градишка, живила у Шаговини Машићкој.

Убијена је 19.12.1991. године на подручју Шаговине Машићке заједно са супругом Анталом.

Ексхумирана је са гробља у Шаговини Машићкој.

Идентификована је ДНК методом 22.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањена је 19.04.2017. године на гробљу Драгалић - Горице.

БОРОЈЕВИЋ ЂУРО син Љубана, рођен 30.10.1931. у Боројевићима, Костајница.

За вријеме акције „Олуја“ остао је код своје куће у Боројевићима, гдје је и убијен.

Ексхумиран је са гробља у Горњем Селишту.

Идентификован је ДНК методом 22.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је у току јануара 2017. на гробљу у Боројевићима.

БУРСАЋ ЈОВО син Лазара, рођен 1911. у Плавну, Книн.

За вријеме акције „Олуја“ остао је код своје куће у Плавну, гдје је и убијен.

Ексхумиран је са гробља у Книну.

Идентификован је ДНК методом 16.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је 21.01.2017. на гробљу у Плавну.

БУРСАЋ САВА син Лазе, рођен 12.10.1911. у Личкој Калдрми, Доњи Лапац.

За вријеме акције „Олуја“ остао је код своје куће у Личкој Калдрми, гдје је и убијен.

Ексхумиран је из појединачне гробнице у Личкој Калдрми.

Идентификован је ДНК методом 06.06.2017. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је 17.06.2017. на гробљу у Личкој Калдрми.

ЋАЛИЋ МИХАЈЛО син Петра, рођен 14.10.1938. у Горичкој, Двор, а живио у Петрињи.

За вријеме акције „Олуја“ убијен је на подручју Котор шуме.

Ексхумиран је са гробља у Горњем Селишту.

Идентификован је ДНК методом 22.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је 09.03.2017. на гробљу Горичка - Двор.

ДМИТРОВИЋ БРАНКО син Милана, рођен 10.10.1962. године у Перјасици код Слуња.

За вријеме акције „Олуја“ убијен у избјегличкој колони код Жировца.

Ексхумиран са гробља у Горњем Селишту.

Идентификован ДНК методом 22.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је 28.12.2016. године на гробљу у Вељуну.

ДРЕКОВИЋ МИЛУТИН син Луке, рођен 16.11.1957. године у Антуновцу, Пакрац.

Ухапшен је 11.10.1991. код своје куће у Антуновцу од стране ЗНГ-а и одведен у логор у Марином селу гдје је и убијен.

Ексхумиран је са гробља у Кукуњевцима.

Идентификован је ДНК методом 06.06.2017. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је 24.06.2017. на гробљу Пакрац.

ФУНДУРЛИЈА ПРЕДРАГ син Ствана, рођен 06.07.1967. у Бодиграју, Нова Градишка.

За вријеме акције „Бљесак“ убијен је на подручју Рожданика.

Ексхумиран је са гробља у Новској.

Идентификован је ДНК методом 16.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је 03.03.2017. на гробљу Бодиграј.

ГАЋЕША ЧЕДОМИР син Владимира, рођен 30.07.1962. године у Дерези, Пакрац.

За вријеме акције „Бљесак“ убијен је на подручју Бенковца.

Ексхумиран је са гробља у Врбовљанима.

Идентификован је ДНК методом 06.06.2017. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Биће сахрањен у току септембра 2017. на гробљу у Бановцима.

ГРОЗДАНИЋ МИЛИЦА кћи Јована, рођена 25.05.1926. у Жегару, Обровац.

За вријеме акције „Олуја“ остала је код своје куће у Жегару гдје је убијена.

Ексхумирана је из појединачне гробнице у Жегару.

Идентификована је ДНК методом 16.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањена је у току марта 2017. године на гробљу у Жегару.

ГРУБОР ЈАНКО син Душана, рођен 15.06.1959. године у Великој Кладуши, а живио у Окучанима.

За вријеме акције „Бљесак“ убијен је на подручју Нове Вароши.

Ексхумиран је са гробља у Врбовљанима.

Идентификован је ДНК методом 06.06.2017. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је 17.06.2017. на гробљу у Сопоту.

ЈЕЧМЕНИЦА МИЛАН син Љубоја, рођен 15.12.1947. године у Марковцу, Дарувар.

Убијен је од стране ЗНГ-а 08.10.1991. године на подручју Даруварских Винограда.

Ексхумирана је са гробља у Дарувару.

Идентификован је ДНК методом 22.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је 02.02.2017. на гробљу у Орловача.

ЈОТАНОВИЋ ВАСКРСИЈЕ син Велибора, рођен 19.06.1954. године у Шњеготини, Теслић, а живио у Бенковцу код Окучана.

За вријеме акције „Бљесак“ погинуо је на подручју Нове Вароши.

Ексхумиран је са гробља у Бенковцу код Окучана.

Идентификован је ДНК методом 22.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен 24.02.2017. гробљу у Новој Градишки.

КОМАЗЕЦ ГОЈКО син Јована, рођен 14.12.1938. године у Жегару, Обровац, а живио у Ервенику.

За вријеме акције „Олуја“ остао код своје куће. Пронађен убијен 06.09.1995. је на подручју Зрмање.

Ексхумиран је са гробља у Задру.

Идентификован је ДНК методом 16.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је 20.03.2017. на гробљу у Жегару код Обровца.

КОШПЕНДА БРАНКО син Милоша, рођен 04.05.1937. године у Горњој Бачуги, Петриња.

За вријеме акције „Олуја“ убијен на подручју Жупић брда.

Ексхумиран је са гробља у Горњем Селишту.

Идентификован је ДНК методом 22.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Веритас не располаже тачним временом и мјестом сахране.

КОСТАЊЧЕК ЈУЛКА кћи Милана, рођена 28.06.1914. године у Петрињцима, Сисак, а живјела у Дрљачама.

За вријеме акције „Олуја“ остала код своје куће гдје је и убијена у селу Дрљаче.

Ексхумирана је са гробља у Двору.

Идентификована је ДНК методом 16.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањена је 24.02.2017. на гробљу Суња.

КРЊАЈИЋ ПЕРО син Јована, рођен 16.08.1938. године у Великом Обљају, Глина.

За вријеме акције „Олуја“ убијен у избјегличкој колони код Рујеваца.

Ексхумиран је са гробља Петриња.

Идентификован је ДНК методом 06.06.2017. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је 05.07.2017. на гробљу Неузина-Сечнај.

ЛОНЧАРЕВИЋ ПАВАО син Стојана, рођен 13.08.1964. у Пољанима код Вргинмоста.

За вријеме акције „Олуја“ убијен у избјегличкој колони код Глине.

Ексхумиран је са гробља у Горњем Селишту.

Идентификован је ДНК методом 22.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је на гробљу Пољани. Веритас не располаже тачним датумом сахране.

ЛУКИЋ СТЕВО син Давида, рођен 10.01.1920. године у Зрмањи Врело код Грачаца.

За вријеме акције „Олуја“ остало је код своје куће гдје је и убијен око 20.08.1995. године.

Ексхумиран је из појединачне гробнице у Зрмањи Врело.

Идентификован је ДНК методом 22.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је 07.04.2017. на гробљу Лешће-Београд.

МАКСИЋ МИЛИВОЈ син Пере, рођен 13.08.1956. у Дарувару, а живио у Босанској Градишци.
За вријеме акције „Бљесак“ погинуо је на подручју Нове Вароши.
Ексхумиран је са гробља у Машићкој Шаговини.
Идентификован је 27.03.2017. ДНК методом на Заводу за судску медицину у Загребу и предат 07.04.2017. Институту за нестале особе БиХ гдје је извршена коначна идентификација.
Сахрањен је 08.04.20017. на Пердуовом гробљу у Бања Луци.

МАНДИЋ ЂУРО син Слободана, рођен 05.05.1951. у Горњим Рогољима, Нова Градишка.
За вријеме акције „Бљесак“ погинуо на подручју Бенковца.
Ексхумиран је са гробља у Врбовљанима.
Идентификован је ДНК методом 06.06.2017. године на Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен 13.06.2017. године на гробљу Горњи Рогољи.

МАНДИЋ ДУШАН син Милоша, рођен 31.05.1973. у Карловцу, живио у Тушиловићу код Крњака.
За вријеме акције „Олуја“ погинуо на подручју Доњег Скрада.
Ексхумиран је из појединачне гробнице у Малом Козинцу.
Идентификован је ДНК методом 16.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен 28.02.2017. године на гробљу Селеуш-Алибунар.

МИЈИЋ САВО син Раде, рођен 13. јануара 1947. године у Скендеровцима код Пакраца, а живио у Липику.
Заробљен је од стране ЗНГ-а 17.10.1991. године на путу Бјеловар – Гарешница и одведен у логор у Пакрачку Пољану гдје је убијен.
Ексхумиран са гробља у Кукуњевцима.
Идентификован ДНК методом 16.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен је 13.01.2017. на гробљу Липик.

МИЛАЧИЋ ЖАРКО син Братимира, рођен 16. фебруара 1968. године у Мердарама код Куршумлије.
Убијен је 19.12.1991. године на подручју Шаговине Машићке.
Ексхумиран је са гробља у Шаговини Машићкој.
Идентификовани су ДНК методом на Заводу за судску медицину у Загребу. Његови посмртни остаци су 03.03.2017. године из Загреба допремљени у Србију и предати породици.
Сахрањен је 03.03.2017. године на гробљу у Мердарама.

МИЉУП МИЛАН син Гавре, рођен 13. јануара 1940. године у Доњем Лапцу.
Убијен за вријеме акције „Олуја“ на подручју Нетеке.
Ексхумиран је из појединачне гробнице у засеоку Раштела у Србу.
Идентификован ДНК методом 16.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен у току децембра 2016. године на гробљу у Дољанима.

МИЛОШЕВИЋ БОГДАН син Јове, рођен 02.01.1955. у Павићима, Шибеник.
Убијен за вријеме акције „Олуја“ на подручју Павића.
Ексхумиран је са гробља у Шибенику.
Идентификован ДНК методом 06.06.2017. године на Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен је на мјесном гробљу у Павићима. Веритас не располаже са тачним временом сахране.

МИРКОВИЋ ЂУРЂИЈА кћи Ђурађа, рођен 14.03.1925. у Полачи, Книн.
За вријеме акције „Олуја“ остала код своје куће гдје је и убијена у засеоку Мирковићи, Полача.
Ексхумирана је из појединачне гробнице у засеоку Мирковићи, Полача.
Идентификована је класичном методом 06.06.2017. године на Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањена ће се обавити у току септембра 2017. године на гробљу у Остружници.

НОВАКОВИЋ ЗДРАВКО син Милована, рођен 27.01.1966. године у Вељунској коси код Слуња.
За вријеме акције „Олуја“ убијен на подручју Динаре.
Ексхумиран са гробља у Книну.
Идентификован ДНК методом 16.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен 24.03.2017. године на гробљу у Лепосавић - Косово.

НОВКОВИЋ МИЛАН син Петра, рођен 15.10.1910. у Широкој Кули, Госпић.
За вријеме акције „Олуја“ остао код своје куће гдје је и убијен.
Ексхумиран је са гробља у Житнику.
Идентификован ДНК методом 16.12.2016. године на Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен 06.04.2017. године на гробљу Ћуковац код Госпића.

ОБЛАКОВИЋ СТАНКО син Мирка, рођен 11.09.1958. у Петрињи, а живио у Горњој Бачуги.
За вријеме акције „Олуја“ убијен на подручју Горе – Петриња.

Ексхумиран је са гробља у Горњем Селишту.
Идентификован ДНК методом 22.12.2016. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен 25.02.2017. године на гробљу у Инђији.

ОРЛОВИЋ ИГЊАТИЈЕ син Ђуре, рођен 29.01.1950. у
Новој Градишци, а живио у Бенковцу, Окучани.
За вријеме акције „Бљесак“ убијен на подручју Нове
Вароши.
Ексхумиран је са гробља у Врбовљанима.
Идентификован ДНК методом 06.06.2017. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен 30.06.2017. године на гробљу у Хртковци-
ма.

ОСТОЈИЋ БРАНКО син Стеве, рођен 09.01.1941.
године у Трапарима, Славонска Пожега, живио у
Сремској Митровици.
За вријеме акције „Олуја“ убијен на подручју Аерод-
рома Жељава.
Ексхумиран из са гробља у Кореници.
Идентификован ДНК методом 22.12.2016. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен у току јануара 2017. године на гробљу у
Сремској Митровици.

ПАВЛОВИЋ СТЕВО син Марка, рођен 19.12.1929. у
Кирину код Вргинмоста.
За вријеме акције „Олуја“ остао код своје куће гдје је
и убијен.
Ексхумиран је са гробља у Горњем Селишту.
Идентификован ДНК методом 22.12.2016. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен 05.01.2017. године на гробљу у Доњем Ки-
рину.

ПОПОВИЋ НЕБОЈША син Николе, рођен 04.06.1956.
године у Томингају, Грачац.
За вријеме акције „Олуја“ убијен на подручју Томин-
гаја.
Ексхумиран је са гробља у Житнику.
Идентификован ДНК методом 16.12.2016. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен у току јануара 2017. године на гробљу у
Томингају.

РАЈШИЋ МИХАЈЛО син Николе, рођен 18.12.1956.
године у Горњој Бачуги, Петриња.
За вријеме акције „Олуја“ убијен на подручју Горе –
Петриња.
Ексхумиран је са гробља у Горњем Селишту.
Идентификован ДНК методом 22.12.2016. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је 18.03.2017. године на гробљу у Ветерни-
ку.

РИБИЋ ПЕРО син Николе, рођен 1935. године у Бат-
ноги код Слуња.
За вријеме акције „Олуја“ остао је код своје куће гдје
је и убијен.
Ексхумиран је са гробља у Слуњу.
Идентификован ДНК методом 06.06.2017. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен је 21.06.2017. године на гробљу у Батноги.

РОКВИЋ ВЕЛИМИР син Васе, рођен 17.09.1938. у
Кожловцу код Бенковца.
За вријеме акције „Олуја“ остао код своје куће, гдје је
и убијен.
Ексхумиран је са гробља у Задру.
Идентификован ДНК методом 16.12.2016. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен 28.12.2016. године на гробљу у Кожловцу.

САМАРЦИЈА ДРАГО син Остоје, рођен 25.05.1932. у
Пљевљима, живио у Врбовљанима код Окучана.
За вријеме акције „Бљесак“ убијен на подручју Вр-
бовљана.
Ексхумирана је са гробља у Врбовљанима.
Идентификована ДНК методом 06.06.2017. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен 16.06.2017. године на гробљу Бач.

САВКОВИЋ НЕНАД син Ранка, рођен 16.05.1970. у
Бастајима Брђанским код Дарувара.
Убијен је 01.09.1991. године на подручју Дољана код
Дарувара.
Ексхумиран је са појединачне локације на гробљу у
Дарувару.
Идентификован ДНК методом 22.12.2016. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен 30.12.2016. године на гробљу Белегиш.

ШЕАТОВИЋ МИЛАН син Јована, рођен 05.10.1954. у
Трнаковцу код Окучана.
За вријеме акције „Бљесак“ убијен на подручју Бен-
ковца.
Ексхумиран је са гробља у Врбовљанима.
Идентификован ДНК методом 06.06.2017. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен 19.06.2017. на гробљу у Трнаковцу.

СЛИЈЕПЧЕВИЋ ДЕСАНКА кћи Лазе, рођена
01.05.1913. године у Драготини код Глине, а живјела у
Доњем Класнићу код Глине.
За вријеме акције „Олуја“ остала у селу гдје је и
убијена заједно са својом снахом Јеленом.

Ексхумирана су са гробља у Горњем Селишту.
Идентификована ДНК методом 22.12.2016. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањена је 10.01.2017. на гробљу у Горњем Клас-
нићу.

СЛИЈЕПЧЕВИЋ ЈЕЛЕНА кћи Јанка, рођена 20.11.1936.
године у Дабрини код Глине, а живјела у Доњем
Класнићу код Глине

За вријеме акције „Олуја“ остала у селу гдје је и
убијена заједно са својом свекрвом Десанком.
Ексхумирана су са гробља у Горњем Селишту.
Идентификована ДНК методом 22.12.2016. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањена је 10.01.2017. на гробљу у Горњем Клас-
нићу.

СТОЈЧЕВИЋ БРАНКО син Марка, рођен 26.04.1939.
године у Цепелишу код Петриње.

За вријеме акције „Олуја“ убијен у колони на рела-
цији Цепелиш – Жировац заједно са својом супру-
гом Станом.

Ексхумиран је са гробља у Горњем Селишту.
Идентификована ДНК методом 06.06.2017. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен је 08.07.2017. на гробљу Бачка Паланка.

СТОЈЧЕВИЋ СТАНА кћи Бранка, рођена 18.08.1952.
године у Цепелишу код Петриње.

За вријеме акције „Олуја“ убијен у колони на рела-
цији Цепелиш – Жировац заједно са својим супру-
гом Бранком.

Ексхумирана је са гробља у Горњем Селишту.
Идентификована ДНК методом 22.12.2016. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањена је 08.07.2017. на гробљу Бачка Паланка.

СУБОТА НИКОЛА син Милоша, рођен 14.10.1945.
године у Дрнишу.

За вријеме акције „Олуја“ убијен на подручју Дрни-
ша.

Ексхумиран је са гробља у Шибенику.
Идентификован ДНК методом 16.12.2016. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен 16.02.2017. године на гробљу у Дрнишу.

ШУРКАЛОВИЋ ИЛИЈА син Јефте, рођен 29.02.1904.
године у Пакрацу.

Убијен 19.12.1991. године у својој кући у Пакрацу.
Ексхумиран је са гробља у Окучанима.
Идентификован ДНК методом 16.12.2016. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен у току децембра 2016. на гробљу у Пакра-
цу.

ТОРБИЦА НИКОЛА син Симе, рођен 08.09.1955.
године у Тишковцу код Доњег Лапца.

За вријеме акције „Олуја“ убијен на подручју Аерод-
рома Жељава.

Ексхумиран са гробља у Грачацу.
Идентификован ДНК методом 16.12.2016. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен је 30.12.2016. године на гробљу Вишњевац
код Суботице.

ТРБОЈЕВИЋ СТАНА кћи Петра, рођена 23.04.1920.
године у Слушници код Слуња.

За вријеме акције „Олуја“ умрла у избјегличкој коло-
ни код Бјељине.

Ексхумирана је од стране Института БиХ за нестала
лица са гробља Пучиле код Бјељине, њени посмртни
остаци предати Управи за нестала лица из Загреба,
гдје је идентификована ДНК методом 16.12.2016. го-
дине на Заводу за судску медицину у Загребу.

Сахрањен је у току јануара 2017. године на гробљу у
Слушници.

ВИЛА МИЛЕ син Јована, рођен 15.08.1953. године у
Стрмену код Костајнице.

За вријеме акције „Олуја“ убијен на подручју Стрме-
на.

Ексхумиран је са гробља у Горњем Селишту.
Идентификован ДНК методом 22.12.2016. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен је 24.02.2017. на гробљу у Транцамент –
Петроварадин.

ВУКШИЋ СТЕВАН син Николе, рођен 16.10.1955. го-
дине у Љесковцу, Двор.

За вријеме акције „Олује“ убијен на подручју Пе-
триње.

Ексхумиран је са гробља у Двору.
Идентификован ДНК методом 16.12.2016. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен на гробљу Љесковац. Веритас не распола-
же датумом.

ВУЛЕТИЋ ВЛАДИМИР син Василија, рођен
29.01.1961. године у Сиску, а живио у Горњој Бачуги
код Петриње.

За вријеме акције „Олуја“ убијен на подручју Горе -
Петриња.

Ексхумиран је са гробља у Горњем Селишту.
Идентификован ДНК методом 22.12.2016. године на
Заводу за судску медицину у Загребу.
Сахрањен је 25.02.2017. на гробљу у Инђији.

НОВИ уписи погинулих, убијених и несталих лица од 1. августа 2016. до 1. августа 2017.

1. РАДОЈЧЕВИЋ МАЦА кћи Миле, рођена 25.12.1938. у Дугом селу код Вргинмоста, живјела у Загребу до 1991. када је избјегла у породичну кућу у Дугом селу. Дана 04.08.1995. године рано ујутро пошла је у башту када је и погинула од гелера гранате, која је пала у њеној близини. Рођаци су је сахранили на мјесном гробљу у Дугом селу. (Извор: син Радојчевић Стево)

2. ПАУНОВИЋ СЛОБОДАН син Саве, рођен 03.04.1971. године у Земуну. Погинуо је 30.09.1991. на подручју Негославаца. (Извор: Споменик страдалим борцима 1991-1999 Земун и Фонд за хуманитарно право „Листа убијених, несталих и страдалих 1991-1995“)

3. БРАКУС АНКА кћи Исе, рођена 01.10.1920. године у Брлогу код Оточца. Страдала је 09.04.1995. године док је чувала овце испод кућа, које су ушле у минско поље и активирале мину, која је тешко ранила Анку. Преминула је на путу до болнице. (Извор: супруг Бракус Војо)

4. СПАСОВСКИ ДЕЈАН син Стојана, рођен 04.07.1972. године у Земуну. Погинуо је 16.07.1991. на подручју Светог Рока. (Извор: Споменик страдалим борцима 1991-1999 Земун, Фонд за хуманитарно право „Листа убијених, несталих и страдалих 1991-1995. и књига „Ратни дневник“ Миле Васића)

5. КЛОБУЧАР ЈОСИП син Стеве, рођен 1950. године у Доњем Селишту, Глина, Хрват по националности, радио у болници у Глини као снајдер/кројач. Дана 04.08.1995, првог дана „Олује“, особље болнице је добило наредбу да болницу селе на неку другу локацију. У аутомобилу су били Јосип Клобучар, Никола Зракић и Драган Медић. На путу од Глине до Драготине, око 10:35 сати, хрватски авион је гранатирао цесту којом су се кретали и једна граната је погодила њихово возило. Јосипа је разлијела граната и на мјесту је остао мртав, Никола је задобио теже повреде и преломе, а Драган је опаљен по лицу и задобио лакше повреде. Јоси-

пови посмртни остаци су покопани на Новом гробљу у Глини. У току 2012. године, Јосипова породица, која је за вријеме рата живјела у Загребу, пронашла је његове посмртне остатке и сахранила их на Католичком гробљу у Глини. (Извор: Стојан Еремија)

6. НОНКОВИЋ ЗОРАН син Милоша, рођен 1962. у Радљевцу, Книн. За вријеме акције „Олуја“ остао у селу заједно са мајком Савом. Убијен је 05.08.1995. заједно са Маркош Петром и Алфиревић Војином у засеоку Миљевићи у Радљевцу. Мајка Сава је послје „Олује“ смјештена у Старачки дом у Книну, гдје је и умрла пар година послје. (Извор: Давор Лукач)

7. РАДОЈЕВИЋ ГОЈКО син Вељка, рођен 1955. године у Војнићу, живио у Војишници. Погинуо је 27.05.1995. године на Турњу, тако што је наишао на нагазну мину. (Извор: Удружење Кордунаша)

8. ВУЈИЧИЋ МИЛИЋ син Милана, рођен 1957. године у Крњаку, живио у Живковић коси. Погино је 18.03.1995. године на подручју Велике Кладуше. (Извор: Удружење Кордунаша)

9. АЦИЈА МИРКО, рођен 1944. године у Зимнићу код Карловца, гдје је и живио. Погинуо је 22.07.1995. на подручју Тржачка Раштела заједно са Велимировић Жељком. (Извор: Удружење Кордунаша)

10. РАПАЈИЋ ЉЕПОСАВА кћи Илије, рођена 20.02.1930. у Трнави код Нове Градишке, гдје је и живјела. Погинула је 29.12.1991. године на подручју Трнавe од гранате заједно са три војника. Љепосаву је син сахранио на Гробљу у Окучанима. (Извор: Рапајић Рајко)

11. КРУНИЋ СЛАВКО син Љубе, рођен 31.03.1955. године у Санском мосту. Погинуо је 06.11.1991. на подручју Јасеновца као припадник Шесте Санске бригаде. (Извор: Списак Шеста Санска бригада)

12. СМОЧИЛАЦ НИКОЛА син Стојана, рођен 10.12.1910. године у Гређанима, Нова Градишка. Убијен је 06.09.1991. приликом уласка ХВ у село Гређани. Том приликом су рањени Милан Гљивица и Анка Ковачевић. (Извор: Књига „Прогон Срба и етничко чишћење у Хрватској 1991-1998“; стр.198-200, аутори Војин Дабић и Ксенија Лукић, изјава Стевана Вукичевића)

13. ЈОВИЋ НИКОЛА син Горана, рођен 1990. године у Винковцима. „Дана 15. јануара 1994. у петак у 23:55 у Винковцима је дошло до још једног терористичког акта, са трагичним посљедицама. Трогодишњи дјечак је страдао, а његови родитељи су рањени. Непозната особа је бацила експлозивну направу на кућу Бранка Петковића, која се налазила у улици Сплитска 39А, у центру Винковаца. Трогодишњи дјечак Никола Јовић је страдао на лицу мјеста, његов отац Горан (34) је тешко рањен, а мајка Јелена је лакше повређена.“ (Извор: Књига „Прогон Срба и етничко чишћење у Хрватској 1991-1998“; стр.198-200, аутори Војин Дабић и Ксенија Лукић)

14. ХУСКИЋ АЛИЈА син Јусуфа, рођен 1962. године у Которском код Добоја, живо у Бања Луци. Пилот 17. класе ваздухопловне гимназије „Маршал Тито“ у Мостару. Био је у војсци РС. Погинуо је 18.06.1995. на подручју Удбине приликом тренажног лета у авиону „Орао Ј-22“, са њим заједно погинуо Јањатовић Радивој. (Извор: Миленко Босанац)

15. ВУЧКОВИЋ ДАМИР, рођен 1970. године у Имотском. Погинуо је као пилот приликом пада хеликоптера „Газела“ 16.11.1994. године на подручју Петрове Горе. (Извор: Миленко Босанац)

16. ЈУРШИЋ ВАЛТЕР син Мариа, рођен 10.01.1964. године у Пули, живио у Мостару. Погинуо као пилот приликом обарања авиона 16.09.1991. у Пировцу код Шибеника заједно са Милошев Живаном. (Извор: Миленко Босанац)

17. СМОЉИЋ МАРА, рођена 1936. године у Горњем Михољцу код Подравске Слатине, гдје је и живјела. Погинула је 01.02.1992. године заједно са својим супругом Савом код своје куће у Горњем Михољцу. (Извор: Миленко Босанац)

18. ЦВИЈЕТИЋ ВИД син Љубоја, рођен 1948. године у Боканама код Подравске Слатине.

Погинуо је 26.11.1991. године заједно са Матић Жељком на подручју Бокана од стране ДТГ ХВ. (Извор: Миленко Босанац)

19. РАДОВАНОВИЋ ЈАСЕНКА кћи Милорада, рођена 1963. године у Воћину код Подравске Слатине. Живјела је у Подравској Слатини гдје је пронађена мртва под неразјашњеним околностима 13.10.1991. године. (Извор: Миленко Босанац)

20. ФИЛИПОВИЋ СВЕТИСЛАВ син Гавре, рођен 12.07.1934. године у селу Ријенци код Подравске Слатине. Живио је у Подравској Слатини припадници ХВ су му упали у кућу и масакрирали га 02.06.1992. године. (Извор: Миленко Босанац)

21. РАДОШЕВИЋ МИЛИВОЈ син Боже, рођен 30.07.1949. у Воћину код Подравске Слатине гдје је и живио. Погинуо је 06.06.1992. на релацији Винковци – Нијемци у близини аутопута. (Извор: Миленко Босанац)

22. ШКОРИЋ ЗОРА кћи Саве, рођена 1951. године у Хум Вароши код Подравске Слатине. Погинула је 12.12.1991. године приликом гранатирања Хума заједно са Сахер Рудијем. (Извор: Миленко Босанац)

23. МИЛИНОВИЋ ПЕРО, рођен 1935. године у Хум Вароши код Подравске Слатине. Погинуо је 01.12.1991. на подручју Хум Вароши (несретан случај). (Извор: Миленко Босанац)

24. СТОЈАНОВИЋ ДАРИНКА, рођена 1925. године у Горњим Мељанима код Подравске Слатине, а живјела у Ћералијама. Страдала је 13.12.1991. након што су се становници и војска повукла из села, заједно са Црногрбња Јелом. (Извор: Миленко Босанац)

25. САХЕР РУДИ, рођен 1945. године у Хуму код Подравске Слатине. Погинуо је 12.12.1991. године приликом гранатирања Хума заједно са Шкорић Зором. (Извор: Миленко Босанац)

26. ЦРНОБРЊА ЈЕЛА кћи Јове, рођена 1906. године у Ћералијама код Подравске Слатине. Страдала је 13.12.1991. након што су се становници и војска повукла из села, заједно са Стојановић Даринком. (Извор: Миленко Босанац)

27. ВУЧИНИЋ МИЛЕ син Бошка, рођен 22.02.1959. године у Славском пољу код Вргин-

моста гдје је и живио. Рањен је 11.09.1993. године приликом гранитарања станице полиције у Војнићу, а од посљедица рањавања преминуо је 18.09.1993. у болници на Петровој Гори. (Извор: Удружење Кордунаша)

28. КРИВОКУЋА ЂУРО син Раде, рођен 07.07.1952. године у Славском пољу код Вргин-моста. Убијен је 04.08.1995. године на подручју Топускога заједно са Новаковић Јовом (убијен од саборца). (Извор: Кривокућа Миле, брат)

29. КРЕСОВИЋ НИКОЛА син Милана, рођен 25.05.1968. године у Драганићу код Бјеловара. Официр ЈНА. Страдао је 10.10.1995. године на подручју планине Озрен. (Извор: Кресовић Синиша, брат)

30. МУСТАФИЋ РАМО син Алије, рођен 1929. године у Винковцима гдје је и живио. Скривао се у склоништу и увече 01.02.1991. године на врата склоништа су закуцала униформисани војници ЗНГ-а и тражили га по имену и од тада му се губи сваки траг. (Извор: Зелић Бранка, кћер)

31. КНЕЖЕВИЋ БОШКО син Стевана, рођен 08.01.1960. у Бјеловару, живио у Колареву селу код Иванске. Мобилисан од стране ЗНГ-а и нестао под неразјашњеним околностима 11.11.1991. у касарни у Бјеловару. (Извор: „Ферал Трибуне“, 11.08.1997.)

32. КОВАЧЕВИЋ МИКА кћи Петра, рођена 01.02.1912. године у Кричком брду код Доњег Лапца. Погинула је 07.08.1995. године приликом гранатирања избјегличке колоне од стране хрватских авиона на Петровачкој цести. (Извор: Ковачевић Никола, син)

33. ВУКОВИЋ МИЛИСАВ син Марка, рођен 13.10.1952. године у селу Мединици, Подравска Слатина. Погинуо је 13.12.1991. године на подручју Ћералија. (Извор: Кораћ Анита, кћер)

34. ЧЕХАЈИЋ ЈУСУФ, рођен 1941. године, живио у Осијеку. Дописник „Вечерњих новости“ убијен под неразјашњеним околностима 12.10.1991. године у Вуковару у просторијама дописништва. (Извор: „Вечерње новости“, 07.10.2015.)

35. ПОПОВИЋ ИВАН син Миленка, рођен 14.03.1962. године у Капану код Вировитице. Погинуо је 22.08.1991. године на путу Ернес-

тиново-Ласлово на борбеном задатку. (Извор: „Велика Србија“, септембар 1991 и снаха Поповић Драгослава)

36. СИМИЋ ДРАГАН син Симе, рођен 1944. године, живио у Трнави код Нове Градишке. У току акције „Бљесак“ 01.05.1995. године приликом повлачења теже рањен и од задобијених повреда је умро 15.05.1995. године у болници у Бања Луци. (Извор: „Монографија Трнава-Медари“)

37. ШАША ЖАРКО син Бранка, рођен 17.07.1959. у Карловцу, живио у Слуњу. Погинуо 14.03.1993. на војном полигону у Слуњу. (Извор: Удружење Кордунаша)

38. НОВАКОВИЋ МИЛАН син Слободана, рођен 05.08.1955. године у Чађавици Доњој код Босанског Новог, живио у Медарима. Са супругом Милевом погинуо 07.03.1994. године на подручју Босанске Градишке од подметнуте мине. (Извор: „Монографија Трнава-Медари“)

39. НОВАКОВИЋ МИЛЕВА кћи Душана, рођена 1954. године у селу Медари код Нове Градишке. Са супругом Миланом погинула 07.03.1994. године на подручју Босанске Градишке од подметнуте мине. (Извор: „Монографија Трнава-Медари“)

40. АНТИЋ ЗВЈЕЗДАН син Мирка, рођен 24.06.1973. године у Јагодини и

41. ЦУЦАК ХАЛИЛ син Ибрахима, рођен 02.06.1972. године у Раждагињи код Сјенице

Дана 2. јуна 1991. приликом изласка колоне војних камиона, оклопних транспортера и седам тенкова из „Маршалке“ као појачање снагама ЈНА у Словенији, догодио се већи инцидент. Неколико стотина грађана новозагребачких насеља покушало је тијелима, камењем и молотовљевим коктейлима спријечити њихов излазак. У хаосу који је настао погинуо 32-годишњи цивил Равено Чувало, становник Новог Загреба, док је још девет цивила и два припадника 2. „А“ бригаде ЗНГ-а рањено. С друге стране у сукобу на Мосту младости животе су изгубили млади војници ЈНА Зоран Мирковић и Халил Цуцак, док је Звездан Антић преминуо од посљедица рањавања два тједна касније. (Извор: Извјештај Документе од 02.07.2012. године)

ПРОЦЕСУИРАЊА РАТНИХ ЗЛОЧИНА У ХРВАТској

ЛОРА 1 и 2

Večernji list

21.09.2016.

Suđenje za Loru počelo ekcesima i vrijeđanjem suca

RAZINA OSIGURANJA BILA JE NA NAJVIŠOJ RAZINI, A U PUBLICI JE UZ ČLANOVE OBITELJI BILO VIŠE BRANITELJA

Čitanjem optužnica u objedinjenom postupku u slučajevima Lora 1 i 2, na Županijskom sudu u Splitu pred sudskim vijećem kojem predsjedava sudac Vladimir Živaljić, započelo je suđenje protiv petorice bivših vojnih policajaca.

Tomislavu Duiću i Emiliju Bunguru sudi se za ratni zločin protiv civila i ratnih zarobljenika u vojnom istražnom zatvoru u Lori 1992. godine, dakle u oba postupka Lora 1 i Lora 2 u kojem su za ratni zločin protiv ratnih zarobljenika, osim njih optuženi još Tonći Vrkić, Ante Gudić i Anđelko Botić.

Četvorica optuženih su se izjasnili da nisu krivi, a Emilio Bungur je istaknuo da se ne može očitovati, jer mu optužnica nikad nije uručena te se, kako je rekao, protiv njega vodi protuustavni postupak. Vinko Burazer Presica pred Bilicima Burazer: Bunguru se u zatvoru krše temeljna ljudska prava! Emilio Bungur LORA 1 Izvanraspravno vijeće Županijskog suda obustavilo izdržavanje kazne E. Bunguru.

Branitelji svih optuženika su redom naglasili da je optužnica posebice u predmetu Lora 2 preopćenita. Tvrdi kako nema konkretnih dokaza o uzročno pravnoj vezi između smrti trojice ratnih zarobljenika i postupanja optuženih.

Prvi dan postupka ostat će zapamćen po udaljavanju iz sudnice Jagode i Bartula Bungura, supruge i sina Emilija Bugura. Supruga je prigovorila na unošenje u zapisnik riječi svoga supruga, držeći da ih sudac netočno citira, a Bartul je dobacio sucu da je kriminalac. Protiv njega pokrenut prekršajni postupak. Nastavak rasprave je zakazan za 16. studenoga.

NOVOSTI

27.11.2016.

Како су свједоци остали нијами

У извидима казнене пријаве против Тање Белобрајдић за злочине у Лори Жупанијско државно одвјетништво у Сплиту није испитало ниједног од 24 свједока који је терете, а 'Новости' откривају да је поступак водила тужитељица Рене Лаура, која је раније била одвјетница једног од војних полицајаца правомоћно осуђених због злостављања заточеника у Лори

Замјеница жупанијског државног одвјетника у Сплиту Рене Лаура водила је поступак који је довео до одбацивања казнене пријаве против Тање Белобрајдић за ратне злочине

у Лори, иако је прије десет година била одвјетница једном од оптужених за догађаје у том злогласном сплитском војном затвору. Штовише, одбачена казнена пријава била је темељена на свједочењима истих људи који су на суђењима за Лору у више наврата теретили њеног клијента, експлицитно већ тада показујући и Тању Белобрајдић за нечовјечна поступања. Од 2002. до 2006. године Рене Лаура бранила је Анђелка Ботића, који је због злочина над цивилима у поступку Лора 1 правомоћно осуђен на шест година затвора. Прије двије године, сада у функцији државне одвјетнице на жупанијској разини, преузела

је поступак казнене пријаве против Белобрајдић, бивше припаднице 72. бојне Војне полиције. Пријаву је 2009. поднио Тончи Мајић из Далматинског комитета за људска права. Рене Лаура је у липњу ове године донијела Рјешење Жупанијског државног одвјетништва којим је одбацила казнену пријаву, тврдећи да тијеком извода није утврђена основана сумња за процесуирање Тање Белобрајдић.

Пријава против Белобрајдић коју је тужитељица Рене Лаура одбацила била је темељена на исказима истих људи који су на суђењима за Лору теретили њеног бившег клијента Анђелка Ботића

Међу 24 ратна заробљеника, држављана БиХ, Србије и Црне Горе, чији су искази послужили као темељ Мајићеве казнене пријаве против Белобрајдић, 11 је појединаца који су прије десетак година већ свједочили против осморице припадника 72. бојне Војне полиције, па тако и Ботића, тадашњег Лаурина клијента. Сви су оптужени на концу осуђени на вишегодишње казне због убојстава и злостављања десетак људи у Лори.

Будући да би по Закону о казном поступку државни одвјетници требали тражити изузеће ако су, између осталог, у претходним дијеловима случаја били на страни обране или су се нашли у околностима које изазивају сумњу у непристраност, поставља се питање је ли Рене Лаура требала поступити на овај начин. Жупанијски државни одвјетник Мицхеле Скуицимарро, који јој је додијелио предмет, категорички одбија такву дилему.

- Није било никаквих законских запрека за такву одлуку, јер се не ради о истим предметима. Она је заступала Ботића у поступку за ратне злочине против цивилног становништва, а ово је други предмет и друга особа – изјавио је за 'Новости' Скуицимарро, који је

такођер судјеловао на суђењу за догађаје у Лори.

Тада је, као замјеник жупанијског државног одвјетника, од 2002. године водио поступке против чувара и руководећих особа из 72. бојне Војне полиције у Лори. Тужитељ је био и на поновљеном суђењу, након што је Врховни суд 2004. године поништио ослобађајућу пресуду суца Славка Лозине. Од првог дана поступка, започетог прије 15 година, његова данашња замјеница Рене Лаура била је на супротстављеној страни: бранила је једног од оптуженика у поступку Лора 1, којег сада чека и суђење у Лори 2, које се односи управо на ратне заробљенике.

Заробљеници оптужују Белобрајдић за физичка и психичка злостављања 1992. године, када је она била водитељица службе дежурства у заповједништву 72. бојне, а њен тадашњи супруг Томо Дуић шеф Војно-истражног центра Лора

Ријеч је, наиме, о процесима у којима се за догађаје с почетка деведесетих терете исти људи. У поступку Лора 1 осуђено је осам војних полицајаца за злочине над цивилима српске националности, а у надолазећем суђењу Лора 2 петорици од наведене осморице судит ће се и због убијања и злостављања ратних заробљеника. Због поновљеног суђења Томиславу Дуићу и Емилију Бунгуру, који су поступак и пресуду за први процес дочекали у бијегу, суд је спојио Лору 1 и Лору 2. Разлог спајања су и чињенице да се у оба процеса ради о случајевима у којима се спомиње исто вријеме и мјесто почињења казног дјела те да је доста истих свједока давало исказ о околностима и у првом и у другом случају.

Међу њима су и ратни заробљеници, који су на захтјев тужитељства свједочили 2005. године на суђењу за злочине над цивилима у Лори, унаточ противљењу бранитеља оптужених војних полицајаца, које је представљала и Рене Лаура. Више

њих, између осталих и Мирко Бабић, прозват ће њеног клијента Ботића и Тању Белобрајдић за мучење тијеком друге половине 1992. године. У завршној ријечи почетком 2006. Лаура је казала да је Ботић – касније осуђен на вишегодишњу казну затвора – невин, док је невјеродостојнима назвала исказе свједока из Србије и Црне Горе, па тако и оних чија су се имена појавила у казненој пријави против Тање Белобрајдић, коју је у садашњој улози тужитељице одбацила.

С обзиром на рецентни епилог казнене пријаве, њихова вјеродостојност опет се доводи у питање. Но за разлику од суђења и осуђујуће пресуде прије десет година, овај пут то је учињено без да је саслушан итко од тих свједока – бивших затвореника који су оптужили Белобрајдић за тортуре.

'Новости' су дошле до службене документације Државног одвјетништва у којој се описује тијек радњи покренутих након запримања казнене пријаве 2009. године. У документу који је послао криминалистичкој полицији у студеноме 2009. тадашњи замјеник жупанијског државног одвјетништва Скуицимарро усмјерава фокус извода, тражећи да се обаве разговори са свим припадницима Војне полиције који су били у контакту са затвором у Лори, да се прибаве околности ратног пута Тање Белобрајдић, послови и задаци које је обављала, те да се утврди колико често је долазила у Лору из тадашњег заповједништва у војарни Драчевац. О потреби саслушања заробљеника-свједока допис не нуди никакве инструкције. Из даљњих поступања, која су се највећим дијелом одвијала 2010. и 2011. године, развидно је да је пријава одбачена темељем исказа 16 бивших припадника 72. бојне и 'извода' проведених у смислу прикупљања наведене документације.

Сви испитани суборци Белобрајдићеве, чији су искази били 'од одлучног значаја' за одбацивање

пријаве, како стоји у завршном Рјешењу о одбацивању од 2. липња 2016. године које потписује Рене Лаура, демантирали су било какву уплетеност Тање Белобрајдић у незаконите радње и уопће њене доласке у ћелије са затвореницима. Сви су је, укратко, видјели тек неколико пута у овом сплитском војном комплексу. Ријеч је о свједоцима који су на претходном суђењу за Лору тврдили како опћенито нису видјели злостављања или било какве протузаконите радње, иако су такви кримени касније доказани правомоћним пресудама. Неки од бивших војних полицајаца саслушаних у поступку притом су уз Белобрајдић експлицитно били наведени као мучитељи у појединим исказима бивших затвореника, приложенима у овој казненој пријави.

Супротно томе, државно одвјетништво није разговарало ни са једним од 24 бивша заточеника који су Белобрајдић својим исказима оптужили за наведена казнена дјела. Њихове тврдње из пријаве побијала је Белобрајдић, два пута дајући исказ тијеком поступка. Посљедњи разговор је одржан мјесец дана прије одбацивања пријаве, у присуству Рене Лауре. У самом рјешењу цитира се изјава осумњичене, према којој је Тончи Мајић одговоран за импутирање њеног имена у затворска сјећања некадашњих заробљеника.

На питање о томе зашто нису испитивали људе који су у својим свједочењима теретили Тању Белобрајдић за тешка казнена дјела, него само војне полицајце и Белобрајдић, Скуицимарро нам одговара да није било потребе, с обзиром на то да су у поступку утврдили како нема основане сумње за пријаву. О 'извидима' који су изузели потребу разговора с њима представник државног одвјетништва није хтио разговарати, позивајући се на тајност поступка. Поред тога, додао је Скуицимарро, већ су имали њихове исказе унутар казнене пријаве. Но ту је ријеч о исказима

које је у сврху подношења пријаве прикупила организација цивилног друштва, као својеврсну основу за даљње поступање службених државних тијела. Унаточ томе, интерес истражних државних тијела за изјаве људи због којих је подигнута пријава заустављен је на тој разини.

У самим исказима заробљеника Белобрајдић се оптужује за физичка и психичка злостављања. Спорни догађаји одвијали су се средином 1992. године, када је онашала дужност водитељице службе дежурства у заповједништву 72. бојне. Тада се презивала Дуић, а њен тадашњи супруг Томо Дуић био је шеф Војно-истражног центра Лора. У првом казненом поступку Дуић је осуђен на затворску казну од осам година, а сада га чека поновљено суђење и поступак за Лору 2, након што је готово 15 година био у бијегу. Тања Белобрајдић се појавила 2002. године као свједок у првом поступку, истичући да је касније осуђени Дуић 'посебну пажњу посвећивао здравственој заштити затвореника'. Према напису 'Слободне Далмације', Белобрајдић је тада рекла да је у љето 1992. често навраћала у Лору, готово сваког другог дана, и да се тамо није догађало ништа неуобичајено. Задржавала би се у Дуићевом уреду у којем, супротно појединим исказима свједока, 'није било трагова крви'. Устврдила је да није била назочна испитивању притвореника, а казала је да ни Дуић то није радио.

Њено име у контексту Лоре у медијима ће се почети спомињати неколико година након описаних догађаја. У то је вријеме добила неколико парница против

новинара који су цитирали изјаве бивших заробљеника, јер се све до 2009. Република Хрватска није бавила њеном улогом у Лори. Седам година послје, одбацивање казнене пријаве услиједит ће у мјесецима када су медији наново почели објављивати исказе људи који су против ње износили тешке оптужбе. Непосредан повод за нови интерес јавности била је објава романа 'Црни капут' у којем Белобрајдић, између осталог, наводи фиктивне детаље мучења што су их проживљавали хрватски заробљеници у српским логорима.

Одбачај казнене пријаве данас је постао један од кључних аргумената списатељице против свих који пропиткују њену прошлост. Држава је, наиме, на описани начин одбацила наводе о њеној улози у Лори. Руководи се потоњим аргументом, њени су правни заступници прије неколико тједана у више судских поступака које води против медија затражили да се уврсти и спорно рјешење сплитске тужитељице. Документ је то који дакле потписује Рене Лаура, бивша одвјетница особе осуђене за злочине у Лори.

**SLOBODNA
DALMACIJA**

31. 01. 2017.

Maraton u sudnici: optuženi nije mogao pratiti raspravu jer je bio gladan, svjedoku je smetalo da se Loru naziva kazamatom...

Dugotrajnim svjedočenjem Zvonka Abrama, tadašnjeg voditelja kriminalističke službe 72. bojne Vojne policije, počeo je dokazni postupak na suđenju Tomislavu Duiću, bivšem zapovjedniku Vojno-istražnog centra Lora, i Emiliju Bunguru, bivšem stražaru u istom zatvoru, optuženima za ratni zločin nad civilima i ratnim zarobljenicima tijekom 1992. godine.

Prije početka glavne rasprave razdvojen je dio postupka koji se odnosi na Tončija Vrkića, bivšeg zamjenika zapovjednika, te dvojicu bivših stražara Antu Gudića i Anđelka Botića.

Nakon takve odluke, s kojom su bili suglasni tužiteljica, branitelji i svi optuženi, njih trojica napustila su veliku dvoranu Županijskog suda u Splitu, a na optuženičkoj klupi ostali su Duić i Bungur.

Ne sjeća se točno

– Kako nisam bio osposobljen za poslove kriminalista, često sam išao na Vojni sud u Splitu da bih nešto naučio. U svibnju i lipnju 1992. godine bio sam postavljen za voditelja krim-služ-

be. Nisam dobio pismeno rješenje, ni čin, već mi je to usmeno priopćio moj nadređeni Ivica Livaja. Prostor za rad imali smo u Dračevcu, a u Loru sam rijetko dolazio.

– O smrti Gojka Bulovića obaviješten sam telefonski oko 3 ili 4 sata ujutro. Javili su mi kako je zatvorenik Nenad Knežević pokušao bježati te je pucano u njega pa je ranjen, a da je Gojko Bulović umro od srčanog udara kada je to vidio. Pitao sam hoće li na očevizi izići vojni istražni sudac. Kad su mi rekli da je izišao na mjesto događaja sudac i krim-tehničar, smatrao sam da nema potrebe dolaziti u Loru.

– Sutradan sam bio tamo te sam u tzv. bloku C vidio obrise kredom gdje je ležalo tijelo. Mislim da sam obavio neke informativne razgovore vezano uz događaj, ali ne sjećam se točno. Ni je istina da sam sugerirao da se smrt Gojka Bulovića prikaže kao posljedica pada niz stepenice. O svim događajima, pa tako i o ovom, slali smo tri vrste izvještaja: dnevno, posebno i izvanredno. Izvještaji su se slali: Upravi VP-a u MORH, načelniku SIS-a,

nadležnom vojnom tužitelju, Vojnom sudu u Splitu, zapovjedniku Zbornog područja Split i MUP-u. Smeta mi kada se Lora naziva zatvorom jer ispada da je tamo bio neki kazamat – kazao je svjedok.

Nakon njega kratki iskaz je dao Miroslav Karin, koji je u to vrijeme bio pripadnik antiterorističkog odjeljenja Vojne policije. Kako nije imao veze sa zatvorom u Lori, nije imao što reći u vezi sa smrću Nenada Kneževića i Gojka Bulovića.

Suđenje se nastavlja početkom ožujka.

Gladan sam...

Kako se ročište odužilo od 9.30 do 13.30, optuženi Tomislav Duić pobunio se kako nije u stanju pratiti glavnu raspravu jer je gladan. Naime, unatoč pauzi od 45 minuta koja je napravljena u 12 sati, on i Emilio Bungur nisu ništa jeli budući da su nastavak postupka čekali u prostoriji na sudu.

Osobe koje su u istražnom zatvoru ne dobivaju obrok dok su izvan Bilica, bez obzira koliko traje rasprava.

D DOCUMENTA
CENTAR ZA SUOČAVANJE S PROŠLOŠĆU

15.03. 2017.

Bungur i Duić, osuđenici za Loru 1, nakon desetogodišnjeg bijega pušteni da se brane sa slobode

Duić i Bungur više su od deset godina bili nedostupni tijelima gonjenja. Bungur je uhićen u ljeto 2015. godine kraj Šibenika, a Duić u svom stanu početkom prošle godine. Terete se za ratne zločine nad ratnim zarobljenicima i civilima u Lori 1992. godine.

I Bungur i Duić već su bili pravomoćno osuđeni na zatvorske kazne od šest

i osam godina za Loru 1, no kako im se sudilo u odsutnosti, zatražili su, sukladno zakonskim propisima, obnovu postupka. Obojica zato, podsjećamo, imaju status osuđenika. Pravomoćnim rješenjem kojim je dopuštena obnova postupka obustavljeno je izvršenje kazni izrečenih u prijašnjem postupku, vođenom u njihovoj odsut-

nosti. Tek kad sud u novom postupku donese presudu, izreći će da se prijašnja presuda djelomično ili u cijelosti stavlja izvan snage ili da se ostavlja na snazi.

Također, ustavnu tužbu podnesenu protiv rješenja Vrhovnog suda RH o produljenju istražnog zatvora protiv optuženika, Ustavni sud je odbio

(broj: U-III-662/2017, od 22. veljače 2017.).

“Stoga imajući u vidu težinu kaznenog djela za, koje se optuženik tereti, kao i vrijeme njegova bijega i izbjegavanja kaznene odgovornosti, te visinu zapriječene kazne za ovakva kaznena djela, sve te okolnosti upućuju na

realnu opasnost da bi optuženik puštanjem na slobodu mogao ponovno pobjeći i ponovno postati nedostupan tijelima gonjenja, pa stoga vijeće smatra da radi svih navedenih osobitih okolnosti neophodno određivanje mjere istražnog zatvora po osnovi čl. 123. st. 1. toč. 1. ZKP/08 u odnosu na

optuženog Emilia Bungura”, zaključuju Ustavi sud u citiranoj odluci.

Osim za Loru 1 i ratni zločin nad civilima srpske nacionalnosti, sude im i za slučaj Lora 2, tj. ratni zločin nad ratnim zarobljenicima.

**SLOBODNA
DALMACIJA**

24.04.2017.

Zlostavljanje ratnih zarobljenika u Lori: Vrkić, Gudić i Botić za 15 dana na slobodi, pročitajte kako je sudac Živaljić obrazložio presudu

Nakon objave presude kojom su na Županijskom sudu u Splitu proglašeni krivim za zlostavljanje ratnih zarobljenika od kojih su trojica umrli 1992. godine u Vojno istražnom centru Lora u Splitu, Tonči Vrkić (57), Ante Gudić (46) i Anđelko Botić (49) odvedeni su u istražni zatvor na splitskim Bilicama.

Lišavanje slobode bilo je obvezno pošto su im izrečene jedinstvene kazne više od pet godina zatvora i to Vrkiću deset, a Gudiću i Botiću po osam godina zatvora. U kaznu im je ubrojena prijašnja presuda iz slučaja Lora 1, u kojem se provodio postupak za mučenje civila.

U oba slučaja Tonči Vrkić je dobio najviše kazne kao zamjenik tadašnjeg zapovjednika, i to u Lori 2 šest godina zatvora, a u Lori 1 osam godina dok su Gudić i Botić kao vojni policajci stražari dobili po dvije godine niže kazne od njega, u ovom slučaju po četiri, a u prijašnjem po šest godina zatvora svaki.

Prilikom čitanja dijela optužnice za koju su proglašeni krivima navedeno je kako su u tome sudjelovali Tomislav Duić, zapovjednik zatvora i Emilijo Bungur, šef smjene stražara kojima se sudi u odvojenom postupku. Osim toga kao počinitelji su navedene i “druge osobe”, međutim, njima identitet nije poznat.

BLUDNJE RADNJE I LAJANJE

– Tonči Vrkić je s Tomislavom Duićem dopuštao stražarima dok su Ante Gu-

dić i Anđelko Botić zajedno s Emilijom Bungurom sami sudjelovali u zlostavljanju zarobljenika u bloku C gdje su se nalazili neevidentirani ratni zarobljenici – objavio je presudu Vladimir Živaljić, predsjednik Sudskog vijeća.

Nakon toga pročitao je više od 30 imena osoba koje su bile zarobljene u Lori i koje su imale fizičke i psihičke posljedice od boravka u zloglasnom bloku C. Od ozljeda su nabrojane razderotine, lomovi, prostrijelne rane te psihičke traume nastale od udaraca šakama, nogama, baseball palicama, štipalicama spojenim na induktorski telefon te vatrenim oružjem.

Kao posebno ponižavajući postupak istaknuto je prisiljavanje na bludne radnje i lajanje iz kućice za pse za što je predsjednik Sudskog vijeća naveo kako je teško povjerovati da bi itko od zarobljenika lagao da je morao raditi takve stvari.

Od posljedica zlostavljanja preminuli su Dušan Jelić, Bojan Vesović i Vlade Savić čiji ostaci su zakopani na groblju u Livnu i kasnije premješteni na pravoslavno groblje u Tomislavgradu.

– Domovinski rat je bio obrambeni i pravdeni rat koji je Hrvatskoj nametnut. Nije bilo potrebe raditi ovakve stvari nad nemoćnim zarobljenicima, ali moramo uzeti u obzir da su Botić i Gudić tada imali malo iznad 20 godina, a Vrkić 32 godine i bili su nezreliji nego danas i istraumatizirani ratom. Kao olakotna okolnost moramo uzeti njihovo korektno držanje na sudu,

protok vremena, obiteljske i zdravstvene prilike pošto se radi o invalidima Domovinskog rata koji, prema njihovim riječima, nemaju pravoga života otkada se sve to izdogađalo – kazao je sudac Živaljić.

JEDINSTVENA KAZNA

Trojica optuženika osuđena su pravomoćno 2007. godine za Loru 1, a kako su zlostavljanja iz Lore 2 počinili u istom razdoblju i procesuirani prije odlaska na odsluženje prve kazne, izrečena im je jedinstvena sankcija za oba slučaja.

– Neću se žaliti na presudu jer je moj klijent postigao neformalni dogovor sa sudom pošto službena nagodba nije bila moguća. Mogu samo reći da se ne slažem da bivši zarobljenici Lore nisu motivirani za lažno iskazivanje, mislim da jesu, radi dobivanja naknade štete za posljedice navodnog zlostavljanja – kazao je odvjetnik Nediljko Ivančević, koji zastupa Tonča Vrkića.

Optuženi Vrkić je već odslužio osam, a Gudić i Botić po šest godina zatvora. Za njih to znači kako im je ostalo manje od trećine kazne za odsluženje tako da imaju pravo odmah tražiti uvjetni otpust i teoretski možda provedu u ćelijama samo vrijeme koje je potrebno da presuda iz Lore 2 postane pravomoćna. Ako se ni jedna strana ne žali na odluku, to će biti za 15 dana.

NOVOSTI

01.06.2017.

АГРЕСОРИ И ЖРТВЕ

Сплитски наставак једне од најславнијих епопеја хрватског судства: Један од свједока у поновљеном поступку против негдашњих бјегунаца и оптуженика за злочине у Лори, одржао је суцу морално-политичко предавање

У готово потпуној медијској тишини, 17. свибња настављено је суђење у правосудној тракавици везаној за ратне злочине које су неки од припадника 72. бојне Војне полиције Хрватске војске починили у војном затвору у Лори.

У новој епизоди, названој Лора 2, суди се бившим војним полицајцима Томиславу Дуићу и Емилију Бунгуру. На првом суђењу за ратне злочине у Лори, бивши заповједник тог војног затвора, којем негатори злочина тепају као 'коначишту ратних заробљеника' док га жртве памте као логор, Дуић и Бунгур осуђени су за ратни злочин. Бивши заповједник Лоре Томислав Дуић осуђен је на осам, а Бунгур који је у Лори био стражар на шест година затвора.

Томиславу Дуићу на првом се суђењу судило у одсућности јер је након подизања оптужнице дао петама вјетра. Ухапшен је након 15 година и то испред врата властитог стана. Бунгур је такођер осуђен у одсућности. Његов бијег је трајао само 11 година. На крају му је досадио, па се одлучио предати. Након предаје завршили су у Истражном затвору, јер су имали право на обнову поступка у случају Лора 1, уп-

раво због суђења у одсућности. Потом је суђење за Лору 1 и Лору 2 спојено у један предмет, да би се почетком ове године раздвојило. Сада се за Лору 1 у посебном поступку поново суди Дуићевом замјенику Тончију Вркићу, који је на првом суђењу добио седам, те стражарима Гудићу и Ботићу, који су добили по шест година затвора.

Дуић и Бунгур, унаточ чињеници да су били правомоћно осуђени за ратни злочин и томе да су дуље од десетљећа били у бијегу, прије три мјесеца пуштени су из истражног затвора да се бране са слободе. У бизарном објашњењу одлуке о њиховом пуштању, судица Владимир Живаљих навео је да их пушта 'због сложених обитељских односа'. Њежно је нагласио како 'дубоко вјерује да је та одлука законита и праведна', јер Дуић има синове у 'формативним годинама, а Бунгур је потребан својој обитељи'.

Само годину дана раније, Бунгурова обитељ је удаљена из суднице када је почело поновљено суђење за Лору 1 и 2. Његова супруга Јагода добавивала је из публице суцу да не уноси точно изјаве у записник, а приликом изласка из суднице поручила му је да га 'може бити срам'. Бунгуров син Бартул издржао је тек сат времена у судници. Након што је стручно поручио суцу да 'суди изван закона у илегалном поступку', морао је напустити судницу, али је с врата стигао узвикнути: 'Ви сте друже судица криминалац!' Иначе,

судица о којем је ријеч је исти онај који ће нити годину дана касније пустити Дуића и Бунгура да се бране са слободом. Да, Владимир Живаљих очито није злопамтило.

Суђење Дуићу и Бунгуру за Лору 2 почело је уобичајено. Први је свједочио предсједник удруге ветерана 72. бојне Војне полиције Звонимир Чипчић, и одмах одржао судском вијећу краће морално-политичко предавање. Иако је позван као бивши војни полицајац да свједочи о својим сазнањима у вези тешких злостављања и убојстава ратних заробљеника, Чипчић је на почетку извријеђао судско вијеће рекавши да је 'суђење политички мотивирано и да се ту ради о изједначавању кривње агресора и жртве'. Треба ли посебно нагласити да Чипчић нема некаквих сазнања да је у Лори нетко некога криво погледао, камоли мучио. Осим њега, свједочио је бивши криминалистички техничар у Војној полицији Марко Буљан, који је у Лори радио очевид након једног убојства.

Док је био тамо, није чуо ништа чудно, устврдио је Буљан. Кључно питање Лоре 2 је да ли ће на суђење бити позвани свједоци из иностранства, који су прошли тортуре или ће се 'истина' тражити међу амнезијом погођеним колегама и пријатељима Дуића и Бунгура.

Саша Косановић

ГАРАЖА И СЕЛОТЕЈП

Jutarnji list

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA ODBIO GLAVAŠA

06.10.2016.

'Zloupotrabio je pravo na tužbu'

Europski sud za ljudska prava (ESLJP) odbacio je u četvrtak tužbu Branimira Glavaša tom sudu, utvrdivši da je zloupotrabio svoje pravo na tužbu, izvijestio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred ESLJP-om.

Glavaš je pokrenuo postupak pred Europskim sudom za ljudska prava zbog prekomjerne duljine trajanja postupka pred hrvatskim Ustavnim sudom, pozivajući se na članak 6. Europske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama.

"Tužitelj je tijekom postupka pred Europskim sudom u nekoliko navrata istupio u hrvatskim medijima. U tim istupima tužitelj je naveo da je odbio nagodbu s Republikom Hrvatskom u postupku pred Europskim sudom, pri tom javno obznanivši novčani iznos

koji mu je Republika Hrvatska u tu svrhu ponudila.

Europski sud je ocijenio da se time tužitelj zlorabio svoje pravo na tužbu Europskom sudu, jer je povrijedio pravilo o povjerljivosti postupka sklapanja nagodbe. Tužitelj je prethodno bio upozoren na to da su detalji o postupku sklapanja nagodbe povjerljive prirode", ističu u Uredu.

Navode i da protiv te odluke nije dopušteno ni jedno pravno sredstvo te je ona konačna danom donošenja.

Glavašev postupak na Ustavnom sudu, zbog kojega je naknadno podnio tužbu ESLJP-u, trajao je više od četiri godine – od rujna 2010. do siječnja 2015. Njegovi odvjetnici u više su navrata isticali da se s odlukom odugovlačilo zbog političkih motiva.

U konačnici Ustavni sud je 12. siječnja 2015. ukinuo presudu Glavašu u slučajevima "garaža" i "selotejp" u kojima je bio pravomoćno osuđen na osam godina zatvora zbog ratnog zločina nas srpskim civilima u Osijeku 1991. i od Vrhovnog suda zatražio da ponovi postupak kojim je potvrdilo osuđujuću presudu zagrebačkog Županijskog suda.

Jutarnji Vrhovni sud odbio da se ponovljeno suđenje za "garažu" i "selotejp" vodi u Osijeku

06.02.2017.

Vrhovni sud u ponedjeljak je objavio odluku kojom je odbio zahtjev jednog od optuženih da se ponovljeno suđenje u slučajevima "garaža" i "selotejp", u kojima je prvookrivljen Branimir Glavaš, umjesto u Zagrebu vodi u Osijeku.

Zahtjev za promjenom tzv. mjesne nadležnosti podnio je optuženi Dino Kontić početkom kolovoza prošle godine, nekoliko dana nakon što je Vrhovni sud ukinuo prvostupanjsku presudu i zatražio novo suđenje u slučajevima "garaža" i "selotejp".

U prijedlogu da se ponovljeno suđenje vodi u Osijeku navedeno je da svi optuženici i većina svjedoka imaju prebivalište na području tog grada te da

je većina optuženika već odslužila zatvorske kazne. Također je istaknuto da prenošenje nadležnosti na Županijski sud u Osijeku opravdavaju i ekonomski razlozi vezani uz troškove dolazaka u Zagreb s obzirom na činjenicu da se svi dokazi nalaze na području Osijeka, ali i da "atmosfera" eventualnog utjecaja na svjedoka niti povećanog medijskog interesa ili uznemirenosti nema.

Državno odvjetništvo zauzelo je suprotan stav, navodeći da i dalje egzistiraju razlozi zbog kojih je Vrhovni sud za vođenje ovog postupka odredio Županijski sud u Zagrebu.

Vrhovni sud zahtjev za promjenom mjesta suđenja proglasio je neosnova-

nim pa će se i novo suđenje Glavašu i ostalima voditi u Zagrebu.

Prvu pravomoćnu presudu Vrhovnog suda Glavašu od osam godina zatvora, temeljem koje je služio zatvorsku kaznu u Mostaru s koje je pušten na priremeni otpust, Ustavni sud ukinuo je na samom početku 2015.

Nakon što je u lipnju prošle godine ponovno razmatrao žalbe na prvostupanjsku presudu u kojima je obrana tražila ukidanje presude, a tužiteljstvo strože kazne Vrhovni sud je 28. srpnja ukinuo je prvostupanjsku presudu i od zagrebačkog Županijskog suda zatražio novo suđenje za ratne zločine nad osječkim Srbima.

21.04.2017.

ШТРБАЦ:

Повратак Главаша у Сабор, доказ усташтва

Директор Документационо-информационог центра "Веритас" Саво Штрбац изјавио је да одлука да се Бранимир Главаш, "некадашњи господар живота и смрти у Славонији", врати у Хрватски Сабор није правно упитна, али је политички и морално контрапродуктивна за Сабор и хрватску државу, с обзиром на тежину злочина која је Главаш починио над Србима у рату.

Штрбац је додао да људски ум не може да замисли злочине чији је извршилац и креатор био управо Главаш, а који су заведени као случајеви "Селотејп" и "Гаража" и по монструозности неупоредиви са било чим другим.

"Ова одлука Мандатно-имунитетног одбора хрватског Сабора показује карактер садашњег хрватског друштва и странке на власти која отворено кокетира са усташтвом и Антом Павелићем. То је исто оно друштво које се не осврће на то што на улазу у Јасеновац стоји плоча са усташким поздравом 'За дом спреман', због чега Срби, Јевреји и антифашисти бојкотују овогодишњу комеморацију", рекао је Штрбац.

Он је указао да је случај Главаш један од најинтригантнијих судских случајева у судској пракси уопште јер је Уставни суд Хрватске поништио пресуде другостепеног и првостепеног суда којим је Главаш био осуђен да дјело ратног злочина, те он сада опет има статус оптуженика.

"Та пресуда Главашу је укинута од Уставног суда и мислим да је ускоро заказано ново суђење пред Жупанијским судом у Загребу. Код њега тренутно важи пресумпција невиности, јер му је укинута пресуда. Могуће је да он као оптужени који чека суђење буде саборски заступник, али гдје је ту морал", упитао је Штрбац.

Мандатно-имунитетни одбор хрватског Сабора удовољио је захтјеву хрватског политичара и ратног злочинца Бранимира Главаша да се врати у Сабор и он ће поново од 3. маја бити саборски заступник.

Њега је загребачки Жупанијски суд прогласио кривим у два случаја, за убиство најмање 10 српских цивила на обали Драве током 1991. и 1992. године /слу-

чај "Селотејп"/ и за затварање петоро и убиство двојице српских цивила у сједишту Секретаријата за народну одбрану /случај "Гаража"/, на чијем је челу тада био Главаш као руководилац одбране Осијека.

У првом предмету осуђен је на пет, а у другом на осам година, из чега му је изведена јединствена казна од 10 година затвора.

Уставни суд Хрватске касније је укинуо те пресуде.

Тужилаштво Србије је Главаша 2011. године, на основу оптужнице Војног тужилаштва Југословенске народне армије /ЈНА/, оптужило за ратне злочине и геноцид над Србима.

Главаш се терети да је, као један од команданта Осијека за вријеме рата у Хрватској 1991. и 1992. године, одговоран за ратне злочине над цивилима српске националности.

'ГАРАЖА' И 'СЕЛОТЕЈП' ОБРАНА ОЧЕКУЈЕ ИЗМИЈЕЊЕНУ ОПТУЖНИЦУ УОЧИ НОВОГ СУЂЕЊА

Jutarnji list

06.02.2017.

Главаш од процеса не очекује ништа јер је правосуђе 'дно дна' и има 'великих проблема'

Јутарњи лист, 23.03.2017., Бранимир Главаш и његови одвјетници очекују да ће на припремном рочишту за ново суђење у случајевима "гаража" и "селотејп" добити измијењену оптужницу за ратни злочин над осјечким Србима за који Главаш од почетка тврди да није крив.

"Ако добијемо измијењену оптужницу, а она је морала бити измијењена слиједом одлуке Уставног суда, а поготово укидног рјешења Врховног суда... тражит ћемо одгоду како би се могли

ваљано очитовати", казао је уочи припремног рочишта на загребачком Жупанијском суду Главашев одвјетник Дражен Матијевић.

Главаш је, пак, казао како од новог суђења не очекује ништа, "обзиром да није мали број судца који директно говоре да је хрватско правосуђе 'дно дна', оптерећено великим проблемима". "Нека буде што ће бити, нека раде како раде и нека се процес оконча онако како нетко жели", казао је Главаш.

Додао је како може поновити само оно што тврди већ 12 година, а то је да није крив и да је "оптужница била политички мотивирана и монтирана".

Припремно рочиште заказано је након што је Врховни суд почетком вељаче одбио приједлог да се поновљено суђење Главашу и осталима у случајевима "гаража" и "селотејп" води у Осијеку.

На припремном рочишту, које је затворено за јавност, оптуженици се, међу осталим, изјашњавају

о кривњи, а одређују се и докази који ће бити изведени на суђењу. У коначници предсједница судског вијећа, суткиња Тања Павелин Борзић, треба одредити и датум почетка новог суђења.

Суткиња Павелин Борзић широј је јавности постала позната када су медији објавили да полиција провјерава поријекло имовине сут-

киње која води неколико поступака против загребачког градоначелника Милана Бандића.

Прву правомоћну пресуду Врховног суда Главашу од осам година затвора, темељем које је служио затворску казну у Мостару с које је пуштен на привремени отпуст, Уставни суд укинуо је на самом почетку 2015.

Након што је у липњу прошле године поновно разматрао жалбе на првоступањску пресуду у којима је обрана тражила укидање пресуде, а тужитељство строже казне Врховни суд је 28. српња 2016. укинуо првоступањску пресуду и од загребачког Жупанијског суда затражио ново суђење за ратне злочине над осјечким Србима.

Jutarnji list

07.07.2017

ČEKA SE POTVRDA SABORA

Skinut imunitet Glavašu, može se nastaviti suđenje

Mandatno-imunitetno povjerenstvo (MIP) jednoglasno je skinulo imunitet HDSSB-ovu zastupniku Branimiru Glavašu kako bi mu se na Županijskom sudu u Osijeku moglo nastaviti suditi za ratni zločin. Kada ovu odluku poslije podneva potvrdi Sabor, Glavašu će se moći zakazati novo ročište koje je ovaj tjedan bilo otkazano jer je DORH zaboravio tražiti skidanje imuniteta

Kako je na sjednici MIP-a podsjetio predsjednik tog tijela Žarko Tušek, Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu zatražilo je skidanje imuniteta prije dva dana, odnosno samo dan prije nego što se na osječkom Županijskom sudu trebalo održati ročište.

Radi se o postupku u kojem se Glavašu sudi u slučajevima Selotejp i Garaža i to zbog ratnog zločina nad civilnim stanovništvom.

Prvu pravomoćnu presudu Vrhovnog suda Glavašu, od osam godina zatvora, temeljem koje je služio zatvorsku kaznu u Mostaru i s koje je pušten na privremeni otpust, Ustavni sud ukinuo je na početku 2015.

Nakon što je u lipnju prošle godine ponovno razmatrao žalbe na prvostupanijsku presudu u kojima je obrana tražila ukidanje presude, a tužiteljstvo strože kazne, Vrhovni sud je 28. srpnja 2016. ukinuo prvostupanijsku presudu i od zagrebačkog Županijskog suda zatražio novo suđenje za ratne zločine nad osječkim Srbima.

Podsjetimo, o skidanju imuniteta Glavašu tportal je već pisao i to zbog toga što je za jučer bilo zakazano ročište, no moralo je biti otkazano nakon što se ustanovilo da je Državno odvjetništvo zaboravilo poslati zahtjev za skidanje imuniteta.

Jednoglasno je MIP odbio zahtjev privatnog tužitelja da se imunitet skine Branimiru Bunjcu iz Živog zida. Njega je zbog klevete poželjela tužiti Jadranska banka, i to zbog riječi izgovorenih u sabornici.

Kako je propisano da zastupnik ne može biti pozvan na kaznenu odgovornost zbog mišljenja izrečenog u Saboru, MIP je zaključio da neće skinuti imunitet Bunjcu.

КОРАНСКИ МОСТ

ШТРБАЦ:

22.12.2016.

Пуштање Храстова срамотно

Директор Документационо информационог центра "Веритас" Саво Штрбац оцијенио је данас да је пуштање на условну слободу Михајла Храстова, осуђеног на четири године затвора због убиства 13 и рањавање двојице српских војника на Коранском мосту, срамота и доказ како хрватско правосуђе и држава брину о "националним херојима".

Штрбац је Срни рекао да је сигуран да ће цијело хрватско друштво славити поводом вијести да је Храстов пуштен и да је страшно што готово нико неће негативно реаговати на ту вијест.

"Сви ће хвалити своје правосуђе и како су добро поступали и одрадили. То је страшно што нема суочавања са прошлошћу. Хрватима фали једна катарза, а и на овом случају се види како они награђују злочинце. Срби добију и за шамар пет пута вишу казну, него што је Храстов добио за убиство и тешко рањавање", рекао је Штрбац.

Он је нагласио да не сумња да је следећи корак у случају "Храстов" његова рехабилитација.

"То ме не би зачудило. Он је увијек за Хрвате био јунак. Одликовао га је

својевремено Фрањо Туђман и многи након Туђмана. Процес Храстову је један од најдужих у историји правосуђа уопште. Трајао је преко 20 година. Оптужница је подигнута још 1992. године", рекао је Штрбац.

Према његовим ријечима, и блага казна од четири године која је изречена Храстову је сама по себи упућивала да ће он врло брзо бити пуштен на условну слободу.

"То Хрвати редовно раде својим 'јунацима', којима се судило за злочине над Србима. Тако су радили у случају

Тихомира Орешковића, коме се судило за злочине у Госпићу 1991. године, као и у случају Мирка Норца. Када већ морају да их осуде онда им дају благе казне”, рекао је Штрбац.

Он је указао да тако благе пресуде имају изузетно негативне рефлексије на хрватско друштво.

“Последице тако благих пресуда за тако страшне злочине које су починили хрватски ‘национални хероји’ јесу и скандирање усташког поздрава ‘За дом spremни’ на стадиону у Сплиту и спомен-табла са тим натписом у Јасеновцу и много тога негативног што долази из европске Хрватске, која ни како да доживи катарзу и да се суочи

са својом прошлошћу”, рекао је Штрбац.

Михајло Храстов, осуђен на четири године затвора за убиство 13 и рањавање двојице српских војника на Коранском мосту у Карловцу 1991. године, пуштен је на условну слободу 9. децембра, јавили су данас хрватски медији.

25.12.2016.

Светозар Шарац, преживели са Коранског моста, о пуштању целата на слободу: Михајлов злочин срамота Хрватске

Светозар Шарац, преживели са Коранског моста, о пуштању целата на слободу: Нас двојицу, који смо преживели рањавање, 20 дана су “убијали” у болницама и затворима. Без ока и рањеног у груди нису ме превили двадесет дана

МИХАЈЛО Храстов, кога су превремено пустили из затвора где је требао да проведе четири године због убиства 13 резервиста ЈНА и рањавања нас двојице на Коранском мосту 21. августа 1991. крив је за покољ нејужних људи, али злочин није само његов. То је злочин хрватске државе која ослобађањем крвника, жели да стави ад акта причу која се 24 године вуче по њиховим судовима. Тог 21. августа 1991, од 15 заробљених мојих сапатника, двојица су заклана ножем, а на нас 13 је пуцано са раздаљине од два метра. Душко Мркић и ја чудом нисмо умрли, а Божје је провиђење и како смо преживели наредних 40 дана, док смо били заточени у болницама и затворима под контролом Хрвата. Ране од стрељања нам нису превијене пуних 20 дана – овако говори Светозар Шарац, преживели из усташке клинице на Коранском мосту августа 1991.

ПЕТ СУЂЕЊА – ПЕТ СРАМОТА

Светозар Шарац се преко “Веритаса” сам јавио да сведочи у процесима Храстову, који је од 1993. из разних процедуралних разлога ослобађан за злочин који је признавао. Био је, како вели, згрожен оним што је читао у хрватској штампи.

- Мука је то била велика – сећа се он. Долазио сам у Карловац пет пута и суочавао се са тим човеком. Знао сам га од пре рата као беспосличара али нисам могао да посведочим да је баш

он пуцао и клао. Сви су били под маскама.

Сведок прича и како су га водили на Корански мост на реконструкцију догађаја и сећа се да су га хрватски вештаци убеђивали како су жртве у ствари хтеле да беже. Није пристао на те лажи.

Предратни беспосличар из Карловца Михајло Храстов, коме је суђено чак пет пута за овај злочин, 9. децембра ове године пуштен је на слободу. Вест о његовом превременом ослобађању хрватски медији су објавили прошле недеље. За убиство 13 људи осуђен је 2012. (из петог пута, одлуком Врховног суда) на четири године робије, а у ћелији је требало да буде до 18. фебруара 2018.

Светозара Шарца, сведока и оштећеног, затекли смо у његовој кући у Панчеву. У граду на Тамишу се скупило пошто је крајем септембра 1991. размењен као тежак рањеник. Прву годину у Србији је “живео” на ВМА. Тог 21. августа на мосту на Корани је рањен дум-дум метком у пределу другог ребра, а пошто су његови целати неколико сати по стрељању установили да је “преживео” Храстова и дружину, ударцем кундака су му “истерали” око.

Захваљујући овом човеку, суђења крвнику у Карловцу која трају од 1993. тешко “узнемиравају” хрватско пучанство. Злочинац се у тамошњим новинама у више наврата представљао као херој који је “одбранио” град од србо четничке војске убијајући на Коранском мосту. На суду је, у свим поступцима тврдио да је све чинио у нужној одбрани.

- То је био мој први дан у резерви ЈНА, када сам као професионални возач обукао униформу ЈНА у оближњем селу Крњак, како бих учествовао у евакуацији касарне “Логориште” – почиње исповест, за “Новости”, Шарац. – Под командом резервног капетана ЈНА Милета Пеураче, нас 24, углавном резервиста возача у једном “пинц гауеру” и једном војном “камиону 110”, кренули смо у Карловац да евакуишемо возила и људство које је тамо остало, а све то је, наводно, било договорено са хрватским МУП. Међутим, када смо негде предвече стигли на Корански мост, сачекала нас је блокада.

ДУШКО ПАО ПРЕКО МОСТИЋА

Други преживели са Коранског моста, Душко Мркић, преживео је, такође, случајно. Њега је метак оборио преко моста и он је завршио ван видика целата. Нашла га је онесвешћеног куварица оближње кафане, када је бацала ђубре, дан касније.

Шарац прича како су заустављени од људи униформисаних као полицајци на мосту на уласку град. Возилима ЈНА пришла су по двојица припадника МУП са репетираним оружјем и тражили да се предају. Морали су. У “пинцу” је било осморо људи, а у камиону 16. Пошто су издвојени официри, подофицири и редовни војници који су одвезени ка Карловцу, на мосту је остало 15 резервиста.

- Спровели су нас преко моста, 150 метара, на градску страну и негде на крају, у песку поред саобраћајнице, наредили да сви легнемо – наставља Шарац. – Момка из Крњака који је био у маскирној униформи одмах је заклао један од тих људи. Засметала му је “Мартићева униформа”. Ком-

шија тог човека, Васо Бившић, тада је закукао да то не чине те је и он заклан.

Нас 13 унезверених потерали су поново мостом на другу страну Коране. Тада су се испред нас створила тројица у маскарним униформама који су са буквално два метра отворили рафалну паљбу из "калашњикова". Имали су маскарне капе на главама.

Светозара Шараца је спасло то што је рафал претходно погодио човека испред њега. Мученик га је заштитио својим телом и, како прича, добио је само један метак у друго ребро са десне стране, али су му шрапнели распрскавајућег метка завршили у плућима. Све се догађало око 20 часова увече.

Хрстов осуђен на 4 године за убиство 13 резервиста 1991. године, привремено на слободи

- Из несвести сам се пробудио око поноћи – наставља наш саговорник. – Преко мене су лежали мртви. Устао сам и одвукао се до камиона 110, и ушао на место сувозача. Поново сам се онесвестио, а тргла ме је бука док су управо пристигли хрватски бојовници убацивали лешеве мојих другова у камион. Тада је један од њих приметио да сам жив у кабини. Када је притиснуо кваку, испао сам из возила и сећам се само да ме је тај човек снажно ударио кункдаком. Видео сам како ми око испада, и пао поново у несвест.

Оно што су Шарац и Душко Мркић (такође тешко рањен приликом стрељања) преживљавали у наредних 20 дана у Карловцу и околини је, у ствари, злочин за који неко мора да одговара. Ране им нису превијене ни у Карловачкој болници, нити после, када су пребачени у Дугу Ресу, ни када су враћени у затвор у Карловцу. Хрватски лекари, полицајци, припадници ЗНГ игнорисали су страшне муке рањеника. Трајало је 20 дана док их "с ножа" и са губилишта није спасао хрватски полицајац Милан Боричић, пријавивши случај посматрачима ЕУ.

- Прво су нас превезли у болницу у Карловцу, где смо у једној просторији провели четири дана – наставља Шарац. – Нико нас ни прегледао, лежали смо на војничким носилима, јаукали, падали у несвест. Потом су нам рекли да идемо у Загреб, а пребацили нас у Дугу Ресу, у неки подрум. Тамо су нас онако рањене још тукли да "признамо где су снајперисти". Наш непосредни чувар нас је сачувао од ножа све док поново није дошло возило из Карловца да нас пребаци у затвор. Тучени смо и током вожње ка Карловцу, да би управник затвора, када нас је видео, наредио: "Водите их и решите их!"

Адвокат злочинца најављује његову рехабилитацију

Светозар Шарац наводи да је имао две куће у Карловцу пре рата, и да је

познавао много добрих људи у свом граду. Испоставило се да је један од њих полицајац Боричић. Нашао га је практично на губилишту.

- Из затвора смо кренули утрпани у нек "пик-ап" уским путем преко винограда – сећа се он. – У једном тренутку, пошто је пут био узак, наишло је полицијско возило из кога је изашао човек. Завирио је у возило и спазио нас. Буквално су нас минути делили од ликвидације.

Шарац и Мркић потом су упућени у болницу у Загреб. У загребачкој болници први пут му је указана помоћ, али је и лисицама био везан за кревет. Помагао је један стражар који га је одвезивао када је био у смени. Размењени су 20 дана од доласка у Загреб.

Како је по пуштању Хрстова рекао његов адвокат Крешимир Вилајтовић, он је за Карловчане и многе хрватске ветеране из рата деведесетих година "јунак домовинског рата, а не злочинац".

Он је најавио да ће бити покренут процес рехабилитације кроз који ће јавност сазнати "праву истину и увидјети да су осуђујуће пресуде Врховног и нижих судова дубоко неправедне".

Драган Вујичић

22.12.2016.

Mihajlo Hrastov na uvjetnoj slobodi, rehabilitirat će ga kao ratnog heroja?

MIHAJLO HRASTOV је од 9. просинца на увјетној слободи, након што је у Lipovici издржавао четворогодишњу затvorsku казну коју му је лани потврдио Врховни суд због убивања 13 и ранјивања двојице непријатељских српских војника на Коранском мосту у Карловцу 1991., а његов одвјетник најављује „proces sveobuhvatne rehabilitacije tog junaka, a ne zločinca Domovinskog rata“.

На карловачком Жупанијском суду у четвртак се дознаје да је Hrastov пуштен на слободу 9. просинца, дакле прије истека укупне казне која је могла трајати до 18. вељаче 2018., с обзиром да су у укупну казну урачунати и нје-

гови ранији боравци у притвору и затвору, све по истом предмету.

Према ријечима суткиње Јасне Radman, гласноговорнице карловачког суда, раније осуђениково пуштање одобрило је Повјеренство за увјетни отпуст 19. ружна. По том рјешењу „осуђеник је увјетно отпуштен с издржавања казне затвора, а увјетни отпуст траје од 9. просинца 2016. до истека времена за које је казна изречена, до 18. вељаче 2018. године“.

Иstim је Рјешењем, додаје, осуђенику за то раздобље одређена обвеза редовитог јављања карловачкој Полицијској постаји.

„Junak, a ne zločinac“

Unatoč osuđujućoj presudi i izvršenju kazne, Mihajlo Hrastov је за његова одвјетника Krešimira Vilajtovića, Karlovčane и многе бранитеље, како Vilajtović каже, „junak Domovinskog rata, a ne zločinac“, те је у четвртак у изјави Hini најавио „ispravljanje te nepravde“.

Upitan hoće li to biti nova pravna bitka na nekom novom sudu, Vilajtović је одговорио како се неће радити о покушају брисања осуђујуће пресуде, већ о поступку рехабилитације кроз који ће јавност сазнати праву истину и увидјети да су осуђујуће пресуде Вр-

hovnog i nižih sudova duboko nepravdne.

Осудујуће presude nazvao je „crnom rupom hrvatskog pravosuđa, sudačkim igrokazom, štoviše jednim običnim političkim igrokazom u funkciji

pristupanja Hrvatske Europskoj uniji, odnosno u funkciji otvaranja i zatvaranja poglavlja 23, Pravosuđe i temeljna prava“.

„Pravosuđe je odradilo svoje. Mišo (Mihajlo Hrastov) je sada zaslužio da

u miru provede s obitelji dva ili tri mjeseca, a nakon toga ćemo otvoriti put jednom novom procesu, određenom obliku njegove rehabilitacije, a javnost ćemo izvijestiti na početku tog procesa“, najavio je Vilajtović.

КИЈАНИ

Jutarnji list

10.01.2017.

Почело суђење Рајку Кричковићу за троструко убојство цивила након “Олује”

На Жупанијском суду у Ријеци у уторак је пред судским вијећем којим председа суткиња Ика Шарић почело суђење Рајку Кричковићу (59) из Загребa због ратног злочина – троструког убојства цивила у Кијанима, селу у близини Грачаца, након акције “Олује”.

Оптужен је да је од 15. до 28. коловоза 1995., као припадник 118. домобранске пуковније ХВ-а из Госпића, у селу

Кијанима у њиховој кући убио цивиле Мару Сивиљ (73) и њезина сина Радомира Сивиља (43) пуцајући у њих, а њезину кћер Миру Сивиљ (45) запалио је у кући заједно са стоком. Терети га се да је тај злочин починио после “Олује”, кад је дошао у спаљено село Кијане, одакле је подријетлом.

Кричковић је ухићен у липњу 2014., а Жупанијско државно одвјетништво у Ријеци покренуло је истрагу против

њега на темељу казнене пријаве задрске Полицијске управе те је последице подигнуло оптужницу. Кричковић је пуштен из истражног затвора и брани се са слободе.

На првом рочишту рекао је да се не осјећа кривим за ратни злочин за који је оптужен. По изворима Хрватског хелсиншког одбора, у Кијанима је након “Олује” убијено 14 цивила, међу којима девет жена.

СВЈЕДОК: ‘КРИЧКОВИЋ МИ ЈЕ ИСПРИЧАО КАКО ИХ ЈЕ УБИО!’

NOVI LIST

11.01.2017.

ОБРАНА: СВЕ ЈЕ ИЗМИСЛИО!

Нови лист, 11.01.2017., Рајко Кричковић категорички пориче да је убио три члана обитељи Сивиљ. На испитивању у истрази тврдио је да никад није рекао крвном свједуку да је убио Сивиље, наводећи да је с њима био у добрим односима те да их је затекао мртве када се вратио у село

Не сматрам се кривим – изјавио је Рајко Кричковић, 60-годишњи војни умировљеник из Загребa којем је јучер у ријечком Жупанијском суду почело

суђење под оптужбом за ратни злочин против цивилног становништва, убојство троје цивила у Лици након војноредарствене акције Олуја. Оптужени Кричковић брани се са слободе у процесу у којем је само овог тједна заказано неколико расправних дана.

Оптужница ријечког Жупанијског државног одвјетништва терети Кричковића да је ратни злочин у селу Кијани код Грачаца починио у раздобљу од 15. до 28. коловоза 1995. године, као при-

падник 118. домобранске пуковније ХВ-а. Терети се да је усмртио троје цивила након што је током Олује 4. и 5. коловоза на предјелу Љубовића дошло до погубије неколико његових субораца у минском пољу. Кричковић је судјеловао у извлачењу погинулих војника из минског поља, а затим и присуствовао њиховој сахрани у Загребу. Вратио се у постројбу у Лику, у мјесто Ричице, а приликом обиласка своје куће у засеок Кричковићи затекао ју је у потпуности спаљену.

NOVOSTI

19.01.2017.

ТКО ЈЕ УБИО СОВИЉЕ?

РИЈЕКА - После дуге паузе поновно се суди оптуженима за злочине над цивилима српске националности у рату деведесетих: на Жупанијском суду у Ријеци почело је суђење Рајку Кричковићу (59) из Загребa због ратног злочина – троструког убојства ци-

вила у Кијанима, селу у близини Грачаца, након акције Олуја. Кричковића се терети да је од 15. до 28. августа 1995. у Кијанима, као припадник 118. домобранске пуковније ХВ-а из Госпића, у њиховој кући убио цивиле Мару Сивиљ (73), њезина сина Радомира

Сивиља (43) и кћер Миру Сивиљ (45). Оптуженог се терети да је тај злочин починио кад је дошао у спаљене Кијане, одакле је поријеклом.

По изворима Хрватског хелсиншког одбора, у овом личком селу након Олује убијено је 14 цивила, међу који-

ма девет жена. Кричковић је ухапшен у јуну 2014., а Жупанијско државно одвјетништво у Ријеци покренуло је истрагу против њега на темељу казне-не пријаве задарске Полицијске управе те је послѣје подигнуло оптужницу. Поступак против Кричковића, након што је већ била подигнута оптужница, у једном је тренутку био обустављен, а он аутоматски пуштен из притвора. Након тога је арбитражао Врховни суд и оптужница је накнадно потврђена.

Већ на првом рочишту Кричковић је категорички порекао убојство три члана обитељи Сомић из свог родног села. Оптужница се иначе темељи на изјавама крунког свједока, који је више пута на саслушању и суочавању

у истрази рекао да му је Кричковић у више наврата признао да је убио обитељ Сомић. На испитивању у истрази Кричковић је тврдио да никад крунком свједоку није признао да је убио Сомиће, наводећи да је иначе с њима био у добрим односима.

На суђењу, у свом уводном говору, замјеник ријечке жупанијске државне одвјетнице Ненад Богосављевић истакао је како ће оптужба доказати да је окривљени усмртио троје људи, те да ће наводе оптужбе поткријепити материјална документација, свједоци и други докази. С друге стране, Кричковићев бранитељ Никола Сабљар истиче да не постоји ниједан материјални доказ, те да је једини доказ оптуж-

бе исказ човјека који није очевидац догађаја и нема о њему непосредних сазнања.

Суђење Кричковићу једно је од ријетких која су у хрватској судској пракси покренута због убојства српских цивила у Олуји. Завршило је у рукама ријечке суткиње Ике Шарић, познате по суђењу госпићкој групи и првој пресуди једном хрватском генералу – Мирку Норцу. Вријеме ће показати ради ли се у случају Кричковића о слабој оптужници типа рекла-казала, због које би све могло завршити као још једна правосудна фарса у вези суђења за ратне злочине над Србима.

Паулина Арбутина

УБИСТВО ЈОВАНА БОРОВИЋА

25.11.2016

За убиство на Православни Божић годину дана затвора

СПЛИТ, 25. НОВЕМБРА /СРНА/ – Дражан и Стипе Буљ поново су осуђени само на годину дана затвора због убиства Јована Боровића из засеока Буљ у Далмацији, којег су прије 18 година претукли коцима на православни Божић.

Боровић је од задобијених рана пребачен у сплитску болницу, гдје је и умро.

Прије пет година убице су осуђене на исте казне, али је 2012. године сплитски Жупанијски суд укинуо пресуду, те случај вратио на поновно суђење.

У поновљеном суђењу ослобођен је трећи оптужени Здравко Башић, који је раније, такође, био осуђен на годи-

ну дана затвора, и то због наношења тешких тјелесних повреда са смртним исходом.

Росанда Мацан, кћи убијеног Јована Боровића, шокирана је пресудом, али и чињеницом да се у пресуди наводи да је њезин отац "претучен у засеоку Буљ".

"Испада да су га претукли испред њихове куће, а не наше. Они су дошли у 1.00 час ујутро и извукли мог оца из куће. Он је убијен испред свог кућног прага, а по пресуди испада да је био код њих", објашњава Росанда и пита:

"Шта нам они раде? Убијају живе који су остали иза мртвих. Када сам то ви-

дјела, шокрала сам се. Након 18 година овако нешто. Страшно је што је Башић ослобођен. Па он је био актер убиства".

Она сматра да је напад на њеног оца био на националној основи. "И они су сами рекли да им је помагао и давао кад год је могао. Био им је више него отац", наводи Росанда за хрватске портале.

Заступник оптужбе је навела у завршној ријечи да су сва три окривљена ударили коцима Боровића по цијелом тијелу. У вријеме извршења дјела, Буљеви су имали 37 и 36 година, Башић тек 20, а убијени Боровић 64.

25.11.2016.

БРАТ И РОЂАК УБОЈИЦЕ АНЂЕЛЕ БЕШЛИЋ ЗАТУКЛИ СРБИНА КОЛЦИМА ПРИЈЕ 18 ГОДИНА, ДОБИЛИ ПО ГОДИНУ ЗАТВОРА

ДРАЖАН БУЉ, брат Ивана Буља, убојице малољетне Сињанке Анђеле Бешлић и његов рођак Стипе Буљ осуђени су по други пут на годину дана затвора због смрти Јована Боровића којег су на православни Божић извукли из куће и затукли колцима.

Боровић је умро у сплитској болници након мјесец дана.

Прије пет година осуђени су на исте казне, но 2012. године сплитски Жупанијски суд у Сплиту укинуо је пресуду те случај вратио на поновно суђење. У поновљеном суђењу ослобођен је

трећи оптуженик Здравко Башић, који је раније такођер био осуђен на годину дана затвора, и то због наношења тешких тјелесних озледа са смртном посљедицом.

Кћер убијеног: Што нам раде? Убијају живе који су остали иза мртвих

Росанда Мацан, кћер Јована Боровића, шокирана је и пресудом, али и детаљем да се у пресуди наводи да је њезин отац затучен у засеоку Буљи.

“Испада да су га затукли испред њихове куће, а не наше. Они су дошли у 1 сат ујутро и извукли мог оца из куће. Па он је убијен испред свог кућног прага, а по пресуди испада да је био код њих. Што нам они раде, убијају живе који су остали иза мртвих. Када сам ја то видјела, добила сам шок. Након 18 година овако нешто. Престрашно је што је Башић ослобођен. Па он је био судионик. Што су они имали радити код мог оца у 1 сат ујутро”, казала нам је Мацан.

“Ово је изругивање, омаловажавање људи, гдје да ја тражим правду?”, запитала се.

Сматра да је напад на њеног оца био на националној основи.

“Ништа друго. Па и они су сами рекли да им је помагао и давао кад год је могао. Био им је више него ћаћа”, каже кћер Јована Боровића.

“Када су се дигли, Јован и Дражан су се загрлили и пољубили”

Стипе Буљ у својој је обрани уистину навео како је цијели живот са обитељи Боровић био у одличним односима и да никада није рекао грубу ријеч, а камоли дошао пијан колцима тући Јована. Чуо је у ноћи галаму и запомагање Дражана Буља, лавез паса и супругу Јована Боровића како виче “убио усташу”. Са Здравком Башићем кренуо је према буци. На поду је видио Дражана и Јована, око њих су били пси. У мраку није најбоље видио, у једном

тренутку су се раздвојили, а за два минута је дошла полиција.

Дражан Буљ је казао да му је највећа грешка што се појавио пред Јовановом кућом.

“Да сам знао да ће се овако завршити, никада не бих отишао”, закључио је.

Башић је такођер слично казао. Никога није ударио, осим што је каменом ударио пса који га је нападао. Тврди да су се Јован и Дражан загрлили и пољубили када је дошла полиција.

Заступница оптужбе навела је у завршној ријечи да су сва три окривљеника ударали колцима Боровића по цијелом тијелу. У доба почињења дјела, Буљеви су имали 37 и 36 година, а Башић тек 20. Боровић је имао 64.

ТОМИСЛАВ МЕРЧЕП

13.02.2017.

Загреб — Врховни суд Хрватске повисио је затворску казну Томиславу Мерчепу због ратног злочина над српским цивилима на подручју Загреба, Пакраца и Кутине 1991.

Мерчеп је на Жупанијском суду у Загребу у мају прошле године првостепено био осуђен на пет и по година затвора, али је, како је пренела агенција Хина, Врховни суд делимично прихватио аргументе тужилаштва и Мерчепа осудио на седам година затвора. Одлука суда данас је достављена странкама у поступку.

Ратни помоћник министра унутрашњих послова осуђен је због тога што као фактички командант резервне јединице МУП-а није спречио припаднике те јединице да чине зло-

чине, већ им је дао прећутно одобрење и за време док није био на терену.

Оптужница је теретила Мерчепа да као фактички заповедник резервне јединице МУП-а, познате као “мерчеповци” и смештене у Пакрачкој пољани и на Загребачком велесајму, није спречио припаднике своје јединице да незаконито хапсе, муче, злостављају и убијају цивиле српске националности. Тада су убијене најмање 43 особе, међу којима и три члана породице Зеџ из Загреба. Три особе се сматрају несталим, док је шесторо преживело мучење.

На почетку суђења оптужница је теретила Мерчепа да је наредио злочине, али је у међувремену тај део оптужбе измењен и ублажен, па му се у наставку поступка судило због оптужби да

припаднике јединице није спречио у злочинима.

На суђењу Мерчепу испитани су бројни сведоци, од припадника тадашњег политичког и војног врха до припадника јединице. Сведочиле су и преживеле жртве злочина које су описивали злостављања, међу осталим, и мучења заробљених струјом и ликвидације других затвореника.

Мерчеп је ухапшен крајем 2010, а суђење му је почело почетком 2012. На почетку суђења одбацио је кривицу за ратни злочин, а од почетка је негирао да је био надређен јединици која се називала његовим именом. У притвору је поново завршио по изрицања првостепене пресуде у мају прошле године.

Мерчепу повећана казна за ратне злочине над Србима

Tomislav Mercep

HEROJ KOJEG SU SE ODREKLI

13.02.2017.

Vrhovni sud povisio Tomislavu Merčepu kaznu za godinu i pol dana

Vijeće zagrebačkog Županijskog suda pod presjedanjem suca Zdravka Majerovića u svibnju 2016. nepravomoćno je osudilo Merčepa na pet i pol godina zatvora jer nije spriječio svoje podređene u odvođenju i ubijanju civila

Vrhovni sud povisio je kaznu Tomislavu Merčepu za godinu i pol dana, pa je zamjenik ratnog ministra policije pravomoćno osuđen na sedam godina zatvora zbog ratnog zločina nad civilima počinjenim 1991. na području Pakračke Poljane, Kutine i Zagreba. Vijeće zagrebačkog Županijskog suda pod presjedanjem suca Zdravka Majerovića u svibnju 2016. nepravomoćno je osudilo Merčepa na pet i pol godina zatvora jer nije spriječio svoje podređene u odvođenju i ubijanju civila. Prema optužnici, Merčep se terećio za nezakonito uhićenje 52 osobe. Od tog broja ubijene su 43 osobe, tri se vode kao nestale, dok je šest osoba preživjelo mučenja i zlostavljanja

kojima su bili izloženi. Obrazlažući svoju odluku, Vrhovni sud je naveo da niži sud nije dovoljno otegotnim cijenio što se Merčepu stavlja na teret ubijanje civila srpske nacionalnosti kroz jedan duži period i na osobito brutalan način.

- Prvostupanjski sud propustio je cijeliti kako je kazneno djelo ostvareno u vrijeme najžešćih borbi hrvatskih branitelja protiv agresora; bivše JNA i naoružanih vojnih i paravojnih formacija pobunjenog srpskog stanovništva potpomognutih dragovoljcima iz ostatka bivše Jugoslavije. Ovakva kršenja pravila međunarodnog prava, naravno nisu bila niti su mogla biti u funkciji obrane od agresora već suprotno. Kaznom zatvora o trajanju od sedam godina moći će se izraziti društvena osuda zbog počinjenog kaznenog djela te će se utjecati na počinitelja da ubuduće ne čini kaznena djela. Utjecat će i na sve ostale da ne

čine kazane djela, kao i na svijest građana o pogibljenosti takvog kaznenog djela – stoji među ostalim u obrazloženju odluke Vrhovnog suda.

Viši sud nije prihvatio navode iz Merčepove žalbe da su intervjui koje su s njim radili različiti novinari, a koji su kao dokaz priloženi spisu, nezakonit dokaz. Merčep je, naime, u žalbi tvrdio da je riječ o nezakonitim dokazima jer ti intervjui nisu autorizirani. No Vrhovni sud smatra da je riječ o klasičnim intervjuima, objavljenim u raznim medijima, o čemu su iskazivali i novinari koji su ih radili. Po stavu Vrhovnog suda, ocjena valjanosti tih dokaza nešto je što kao i sve druge dokaze, ocjenjuje sud, no riječ je o zakonitim dokazima. Nije prihvaćen ni Merčepov navod da mu je povrijeđeno pravo na obranu, kao ni to da je sud pogrešno utvrdio činjenično stanje.

Ivana Jakelić

Jutarnji list

14.02.2017.

Zašto je važna presuda Merčepu

Robert Bajruši:

Neke presude su izuzetno važne, makar zbog simbolike. Među takve sasvim sigurno spada odluka Vrhovnog suda, koji je povisio na sedam godina zatvorsku kaznu ratnom pomoćniku ministra unutarnjih poslova Tomislavu Merčepu kojega je zagrebački Županijski sud u svibnju prošle godine nepravomoćno osudio na pet i pol godina zatvora jer kao zapovjednik postrojbe poznate kao "merčepovci" nije spriječio zločine nad srpskim civilima. Ali još veći odjek ima, usuđujemo se zaključiti, obrazloženje suca Zdravka Majerovića, koji je Merčepu poručio da je svojom "pasivnošću i nerazumijevanjem zla koje ga okružuje, potpuno svjesno ostao na pogrešnoj strani povijesti Republike Hrvatske". Uz

zaključak da je u pitanju "najniži oblik ljudskog postojanja i postupanja koji nema nikakve veze s obranom domovine".

Zašto je važno ovako slikovito objašnjenje?

Zato što još nikada, niti iz jedne državne institucije, nije stiglo ovako eksplicitno pojašnjenje lika i djela Tomislava Merčepa. Upravo suprotno, dok je bio optužen za tolike smrti, Merčep je, prije točno dvije godine, sudjelovao na svečanoj inauguraciji predsjednice Kolinde Grabar-Kitarović, a primao ga je i Fred Matić, SDP-ov ministar branitelja. Bio je uglednik, kako se to kaže, iako su mediji još 1992. objavili dokumente o monstruoznom zločinu merčepovaca nad zagrebačkom obitelji Zec, a nešto kasnije i o razmjerima ubojstava na području

Pakračke poljane. Dokazano je da su pripadnici njegove postrojbe na kutinskom, pakračkom i zagrebačkom području nezakonito uhitili 52 osobe, od kojih su 43 ubili, dok se tri još uvijek vode kao nestale.

Nije li u tom slučaju sedam godina zatvora preblaga kazna za četrdeset i tri ljudska života?

Apsolutno, ako usporedimo zločin i kaznu. Iz tog kuta, Merčep zaslužuje doživotni zatvor i gubitak svih privilegija koje je stekao u ratu. Ali s obzirom na sudsku praksu u Hrvatskoj, treba pozdraviti povećanje kazne i, prije svega, jasnu i preciznu presudu zbog koje će Tomislav Merčep ostati zapamćen kao onaj koji je ostao na pogrešnoj strani povijesti.

**SLOBODNA
DALMACIJA**

13. 02. 2017.

Merčepu povećana kazna zbog ratnog zločina:

Svjesno ste ostali na pogrešnoj strani Hrvatske povijesti'

Vrhovni sud povisio je na sedam godina zatvorsku kaznu ratnom pomoćniku ministra unutarnjih poslova Tomislavu Merčepu kojega je zagrebački Županijski sud u svibnju prošle godine nepravomoćno osudio na pet i pol godina zatvora jer kao zapovjednik postrojbe poznate kao „merčepovci“ nije spriječio zločine nad srpskim civilima.

Odlučujući o žalbama državnog odvjetništva i obrane Vrhovni sud djelomično je prihvatio argumente tužiteljstva i povisio kaznu, dok je sve ostale žalbene razloge odbacio kao neosnovane, proizlazi iz pravomoćne presude koja je u ponedjeljak dostavljena zagrebačkom Županijskom sudu, a potom i Merčepu u remetinečkom zatvoru.

Merčep je u Remetinec odveden nakon izricanja nepravomoćne presude 12. svibnja 2016. On od početka tvrdi

da je nevin, a poricao je i da je zapovijedao postrojbom koja se nazivala njegovim imenom. Tužiteljstvo ga je isprva teretilo da je zapovijedao zločine, no optužnica je potom ublažena pa je osuđen jer svoje podređene u zločinima nije spriječio.

Образлажући неpravomoћну presudu sudac Zdravko Majerović kazao je da Merčepova odgovornost proizlazi upravo iz činjenice da je bio zapovjednik na terenu te da je, „bez obzira na okolnosti agresivnog rata“ imao prilike spriječiti nezakonita uhićenja, ubojstva i mučenja civila s kutinskog, pakračkog i zagrebačkog područja.

„Da ste reagirali na prve događaje... sve ovo se ne bi dogodilo i hrvatska povijest bi jednim dijelom izgledala bitno drugačije. Ovako ste vašom pasivnošću i nerazumijevanjem zla koje vas

okružuje, potpuno svjesno ostali na pogrešnoj strani povijesti Republike Hrvatske“, kazao je sudac.

Dodao je i da su nedjela koja su počinili 10 do najviše 15 pripadnika Merčepove postrojbe, u odnosu na preko 300 pripadnika koji su kroz nju prošli, „najniži oblik ljudskog postojanja i postupanja“ te da nemaju nikakve veze s obranom domovine.

U obrazloženju je spomenuto i ubojstvo zagrebačke obitelji Zec, koje je sudac poistovjetio sa zločinima neprijateljske strane.

„Merčepovci“ su, prema tvrdnjama iz optužnice, na kutinskom, pakračkom i zagrebačkom području nezakonito uhitili 52 osobe, od kojih su 43 ubili, tri se vode kao nestale, a šest ih je preživjelo mučenja i zlostavljanja.

СИВЕРИЋ

НЕМА НАПРЕТКА У СЛУЧАЈУ ЛИКВИДАЦИЈЕ У СИВЕРИЋУ:

05.08.2016.

INDEX·HR

ЗЛОЧИН У ОЛУЈИ И ДАЉЕ У ФАЗИ ИЗВИДА

ЦИЈЕЛА је година прошла, а у истрази ликвидације ратних заробљеника, оца и сина Милана и Бранислава Јовића у Сиверићу код Дрниша, нема помака. Убијени су 5. коловоза 1995. године након заробљавања, а о случају се дознало прије 15-ак година након што је свједок догађаја дао исказ шибенском тужитељу Жељку Жгањеру. Свједок, припадник ХВ-а, навео је како су се у близини затекли начелник СЗУП-а Смиљан Рељић те његов возач Давор Блажевић, данас замјеник министра унутарњих послова, дакле, полиције која би требала покупити доказну грађу за шибенске тужитеље.

Исказ свједок није никада потписао у страху за обитељ, а Жгањер никада није покренуо истрагу. Рељић је тврдио да са тим догађајем нема ништа,

поднио је пар судских тужби против медија који су се усудили о томе писати, а био је и доста неугодан према Вуку Ђуричићу, данас гласноговорнику УСКОК-а, који га је назвао као новинар Слободне Далмације како би чуо од њега што има за рећи о ликвидацији Јовића. Свједока који је дао исказ у војарни су посјетили агенти СЗУП-а.

Након 21 године нема осумњичених

Питали смо и Блажевића да нам пренесе своја сазнања, одговорио је да се као замјеник министра нема намјеру мијешати у случајеве који су у тијелу. Упутио нас је на Државно одвјетништво у Шибенику, но тамо поновно зид шутје. Годину дана нема никакве промјене, у сурадњи са полицијом раде се извиди, а они су тајна. Тајно је и

због чега случај стар 21 годину није до дана данашњег расвијетљен, а починиоци приведени правди.

Србијански медији такођер су забиљежили како је недавно поднијета прва судска тужба једног члана обитељи против државе због ликвидације Јовића, и то на 295 тисућа куна. Седам чланова обитељи намјерава тужити државу на више од 2 милијуна куна одштете јер је убојства починио припадник ХВ-а тијekom операције Олуја. Обитељ покојних понудила је држави мирно рјешење спора, но одбијени су у свом тражењу.

Високе позиције

Према исказу свједока, Рељић је на упит што са заробљеницима, рекао:

“Води, макни то...” Одвео их је војник са црвеном капом. “Дужи се стоко, матер вам јебем”, повео је Јовиће и такођер заробљеног Михајла Андрића

у двориште једне куће. Чула се рафална палба, а онда је нетко рекао: “Пичка му материна, зашто сте их убили? Је ли то требало?” Србијански медији

шпекулирају да због високих позиција Рељића и Блажевића нема спремности да се случај ријеши.

КУЛИНЕ

13.09.2016.

УМИРОВЉЕНИ ПУКОВНИК МАГЛОВ ОПТУЖЕН ЗА РАТНИ ЗЛОЧИН ПРУЖАТ ЋЕ УСЛУГЕ ОРУЖАНЕ ЗАШТИТЕ У СОМАЛИЈИ

ЖЕЉКО МАГЛОВ, умировљени пуковник ХВ-а и некадашњи заповједник 73. бојне Војне полиције, оптужен у случају Кулине за ратни злочин, добио је двомјесечни ангажман у Сомалији. Потписао је уговор за једну енглеску твртку. Пружат ће услуге физичке и оружане заштите на несигурном терену Рога Африке, подручја којег је похарао вишегодишњи грађански рат.

Маглов је у Сомалију отишао почетком прошлог мјесеца, а повратак се очекује средином листопада. О свему су обавијештени и суд и тужилаштво. Јучер је требала бити одржана расправа, но позив није уручен свједоку, бившем војном полицајцу, кошаркашком тре-

неру Невену Спахији који се већ дуже налази у САД-у. Данас расправа није одржана због болести суца.

Маглова и још тројицу војних полицајаца, међу којима је и Твртко Пашалић, терете за малтретирање заробљеника из Нос Калика. Маглов тврди да у инкриминираном раздобљу уопће није био у Шибенику, већ на јужном бојишту.

Маглов је након рата био на школовању у САД-у, а прије ухићења због шверца аутомобила, шећера и уља крајем 90-их наводно му се смијешила каријера војног аташеа. Случај је недавно неславно окончан на Врховном

суду, и то застаром. Маглов и обитељ смјестили су се у подрумски стан на сплитском Спинуту. Живе доста тешко па не чуди одлазак на рад у иностранство. До прошле године имао је забрану дужег избивања, но суд је укинуо мјеру тако да је Маглов без проблема могао пут Сомалије.

Маглов је отворено проговорио о свом проблему са дрогом на коју се накачио прије 17 година у сплитском затвору док је био у притвору због суђења за шверц из Неума. Признао је да је на хероин спискао 100 тисућа еура и задужио се до грла.

14.09.2016.

Životni pad šibenskog ratnog junaka: U NATO-u je mogao vrata otvarati nogom, a sada ratuje sa somalskim piratima da prehrani četvero djece

U nastavku suđenja za ratni zločin nad ratnim zarobljenicima u bivšem šibenskom vojnom zatvoru Kuline nije se pojavio Željko Maglov, jedan od četvorice okrivljenih, koji je preko svog odvjetnika Nediljka Ivančevića opravdao svoj nedolazak, poručivši da se trenutačno nalazi u Somaliji, gdje se, u angažmanu jedne britanske kompanije, bavi pružanjem fizičke zaštite na brodovima.

Maglov je, doznajemo od nekolicine njegovih prijatelja, bio prisiljen otići “tući se s piratima” zato što doslovno nema od čega prehraniti svoje četvero djece. Prema onome što je njegov odvjetnik kazao sucu Mladanu Prvanu, bivši pukovnik HV-a trebao bi se u Hrvatsku vratiti krajem listopada, a u Somaliju je otišao sredinom kolovoza.

Neobičan je to razvoj životne situacije za čovjeka koji je imao veliku per-

spektivu u vojsci, mogao je u “NATO-u otvarati vrata nogom”, kako nam je ispričao jedan njegov prijatelj. Sve je trajalo dok nije zabrazdio u kriminal te je posljednjih 20-ak godina veći dio vremena proveo po sudnicama i zatvorima.

Danas 55-godišnji Maglov, kojemu je kao inženjeru telekomunikacija početkom devedesetih bilo ponuđeno preuzimanje čelnog mjesta šibenske pošte, što je odbio priključivši se Hrvatskoj vojsci, svoj je prvi čin, i to poručnika, nakon pristupanja vojsci u rujnu 1991. godine zaslužio u svibnju 1992. godine. U kolovozu 1995. godine postaje pukovnik. U početku je bio u 113. brigadi, da bi potom otišao u 72. bojnu Vojne policije, a u ožujku 1993. postaje zapovjednik 73. bojne VP.

Koliko je bio cijenjen u tadašnjem vrhu HV-a, govori i to da su ga 1995.

poslali na školovanje u Ameriku, i to na West Point, odakle se godinu dana poslije vratio kao najbolji student, s titulom počasnog pukovnika nacionalne garde Alabame i počasnoga građanina Georgije.

Prema podacima koje je prije nekoliko godina objavio jedan dnevni list, Maglov je nositelj brojnih odlikovanja, pa je tako odlikovan Re-dom kneza Domagoja za junaštvo, Spomenicom Domovinskog rata, Spomenicom domovinske zahvalnosti te Hrvatskim pleterom.

No, njegova blistava vojna karijera zaustavljena je 1998. godine kada je umirovljen nakon što je optužen kao predvodnik skupine koja se bavila krijumčarenjem automobila, šećera i ulja iz BiH u Hrvatsku. U tom je slučaju na Županijskom sudu u Splitu bio osuđen na godinu i tri mjeseca zatvora, no

slučaj je sredinom 2014. godine otišao u zastaru pa nikad nije pravomoćno okončan.

Maglov je nekoliko puta bio procesuiran zbog zlouporabe narkotika, a i sam je u javnim istupima tvrdio da se na heroin navukao dok je krajem devedesetih bio u pritvoru na splitskim Bilicama.

– U godinu dana intenzivna drogiranja, sram me reći, na heroin sam potrošio blizu 100.000 eura. No nikada mi nije palo na pamet dilati, kao što su me optuživali. Počelo je tako da su me povremeno častili, a heroin sam počeo uzimati svakodnevno kada sam dobio zaostatke plaće – rekao je Maglov u srpnju 2007. novinarima Jutarnjeg li-

sta, nakon što je imao još jedan u nizu sukoba sa zakonom.

Posljednja prijava o kojoj se pisalo u medijima, a tiče se Maglova, bila je ona šibenske policije iz kolovoza 2014. godine u kojoj ga se sumnjicalo da je 1995. godine zlopotrijebio svoj položaj u vojsci omogućivši obitelji vojnika kojem je bio zapovjednik da koristi prava koja joj nisu pripadala, čime je državni proračun oštećen za 2,9 milijuna kuna. Nije nam poznato što se dogodilo s tom prijavom.

Kakav životni put!

1991. – u rujnu pristupa Hrvatskoj vojsci i dragovoljno brani domovinu

1992. – dobiva svoj prvi čin i to poručnika

1993. – postaje zapovjednik 73. bojne VP

1995. – postaje pukovnik

1996. – vraća se s jednogodišnjeg školovanja iz Amerike, i to s West Pointa, gdje je bio najbolji student

1998. – umirovljen nakon što je optužen za šverc automobila, šećera i ulja iz BiH u Hrvatsku, a nakon toga je više puta bio procesuiran zbog zlouporabe narkotika

SLOBODNA DALMACIJA

03.04.2017.

Donesena presuda za ratni zločin u šibenskom vojnom zatvoru:

‘DOŠLI SU S CRNIM TRAKAMA OKO GLAVE. ŠUTJELI SU I SILOVALI. MORALA SAM LIZATI NEČIJI SPOLNI ORGAN’

Damir Boršić (61), bivši upravitelj vojnog zatvora Kuline u Šibeniku i Miroslav Periša (53), nekadašnji čuvar u istom zatvoru, osuđeni su u ponedjeljak nepravomoćno na splitskom Županijskom sudu na po dvije godine zatvora zbog ratnog zločina protiv civilnog stanovništva.

Predsjednica Sudskog vijeća Ivona Rupić pročitala je danas presudu iako objavi nisu bili nazočni okrivljeni, a iz presude je jasno da je Boršić osuđen i po zapovjednoj odgovornosti, ali i zato jer je sam sudjelovao u zlostavljanju četvero civila.

Periša je, pak, osuđen kao čuvar, odnosno tadašnji pripadnik 2. satnije 72. bojne Vojne policije koji je aktivno sudjelovao u brutalnom i nečovječnom zlostavljanju.

PALILI MU BRADU

Ova su se zlostavljanja događala od 21. svibnja do 17. srpnja 1993. godine, a dva muškarca i dvije žene istog imena i prezimena koji su bili zatočeni, zlostavljalo se na razne načine. Tako su ih tukli rukama, nogama, gumenim palicama i raznim drugim sredstvima, jednog

od muškaraca tjerali su da se skida gol i saginje, upaljačem su mu palili bradu jer se nije imao čime brijeti, polivali su ih hladnom vodom, prisiljavali na međusobni oralni seks, a jednu od zatočenih žena razne su osobe silovale desetak dana.

Sudsko je vijeće prihvatilo iskaze dvaju preživjelih svjedoka kao vjerodostojne, a jedno od njih je bilo svjedočenje žene koja sad živi u SAD-u, a koja je, među ostalim, kazala:

– Čuvala sam blago na livadi kada je došla hrvatska vojska s crnim trakama oko glave. Rekli su nam da ne bježimo, inače će nas ubiti. Dušanu J. izbijeni su zubi. Odveli su nas u ćeliju u Kuline veličine dva sa tri metra. Bili su tu Dušan i druga Marija K. Prvu noć nas nisu dirali, drugu noć su nas tukli i prijetili da će nas zaklati. Dolazili su Periša i Duliša, prvi je bio manji, s crnom kosom, a drugi s plavom. Ulazili su u ćeliju, gasili svjetlo. Periša me tukao palicom, stavljao pištolj u usta i nož pod vrat. Noću su dolazili po mene u ćeliju i vodili me u sobu preko puta. Izgasili bi svjetlo, skinuli me do gola. Šutjeli su i silovali me na podu ili na sjedalici. Morala

sam lizati nečiji spolni organ. Ako ne bi to napravila, prebili bi me. Kada sam to radila, posprejali bi mi oči da ništa ne vidim. Sjećam se da je to jednom tražio jedan debeli muškarac. Silovali su me desetak puta. Kada bi me odvodili ja bih skričala. Nisam mogla plakati jer nisam imala suza, ali svi su me mogli čuti u zatvoru – potresno je videolinkom posvjedočila preživjela zatvorenica.

ŽALBA TUŽITELJA

– Oštećeni su decidirano opisali sve strahote koje su im se dogodile, a njima u tom zatvoru kao civilima uopće nije bilo mjesto. Iako je za ovo kazneno djelo minimalna kazna pet godina, Sudsko je vijeće u obzir uzelo mnoge olakotne okolnosti i ublažilo sankciju. To su prije svega veliki protok vremena, činjenica da su oba okrivljena obiteljski ljudi koji nikad nisu kršili zakon te da se ovo mora gledati kroz prizmu sukoba dviju tada zaraćenih strana – obrazložila je sutkinja Rupić.

Državno odvjetništvo najavilo je žalbu.

УБИСТВО СТАРИЦЕ

06.03.2017.

Трогодишња осуда за злочин на цивилима почињен тијеком акције “Џеп 93”

На Жупанијског суда у Загребу опт. Јосип Мршић, пред Вијећем којим је председавала суткиња Рената Миличевић, осуђен је на 3 година затвора за ратни злочин против цивилног становништва, почињен убојством неидентифициране старице тијеком акције Хрватске војске у Медачком Џепу, у рују 1993.

Затворска казна одмјерена је испод предвиђеног законског минимума од 5 година, јер је суд, како је образложила председница вијећа, нашао бројне олакотне околности валидне за примјену института изванредног ублажавања казне.

Судјеловање у Домовинском рату, као и бројна одликовања окривљеника те првенствено утврђена смањена

убројивост валоризирана су код одмјерања казне као олакотне околности. Изречена казнена санкција не повлачи за собом изрицања обавезног притвора те ће оптуженик правоћни исход поступка чекати на слободи.

Оптуженик је, подсјећамо признао почињење дјела, но након покретања казног поступка позивао се на путативну нужну обрану.

ОЛУЈА (ГОЛУБИЋ, СТРМИЦА И ПЛАВНО)

29.11.2016.

Priopćenje za javnost Zajednice VOMP HV

Priopćenje Zajednice VOMP HV vezano za obavijesni razgovor koji je obavljen na zahtjev DORH-a u Policijskoj postaji Split, po nalogu PU Šibensko-kninske, a u svezi sumnje da se tijekom operacije OLUJA u mjestima Golubić, Strmica i Plavno dogodio zločin nad civilima srpske nacionalnosti.

Zapovjednik Oklopno Mehanizirane Bojne 4. GBR 'Paući' umirovljeni pukovnik HV Nenad Žure i zapovjednici 1. i 2. pješačke bojne te zapovjednik izvidničke satnije 4. GBR pozvani su na obavijesni razgovor jer se sumnja te postoje indicije da su postrojbe kojim su zapovijedali svaki na svom pravcu napada izvršile ratni zločin nad civilnim osobama srpske nacionalnosti.

OMB 4. GBR i cijela 4. GBR 'Paući' časno je i vojnički odrađivala sve svoje ratne zadaće.

Naše stajalište je da se utvrdi stvarna istina i da se mora doći do počinitelja navodnih ratnih zločina.

Navodni gosp. Savo Štrbac na popise ratnih zločina stavio je civile koji su sa oružjem djelovali protiv naših snaga.

Isti se smatraju vojnicima i za njih ne vrijede odredbe Ženevske konvencije.

Zapovjedna odgovornost je nedvosmisleno obvezala zapovjednika OMB 4. GBR 'Paući' Nenada Žuru i ostale da poštuje odredbe Ženevske konvencije i sigurni smo da je svojim

podređenima izdao zapovjed da se civili i zarobljenici ne smiju ubijati.

Postoje filmska arhiva u kojoj se vidi da su hrvatske snage upozoravale civile da ne izlaze iz kuća te ih prihvatili i sprovođili u vojarnu Južni logor, dijeleći hranu i piće.

Uvjereni smo da su tenkisti OMB 4. GBR i ostali koji se terete, poštivali odredbe Ženevske konvencije, časno i pošteno obranili RH od četničkih hordi i veliko srpskog projekta, apsolutno vjerujemo u nedužnost umirovljenog pukovnika Nenada Žure i smatramo da je isti postupao ispravno.

IN HOC SIGNO VINCES

Zajednica VOMP HV

ОЛУЈА (ПРОКЉАН И МАНДИЋИ)

13.01.2017.

Presuda protiv bivšeg zapovjednika voda šibenske brigade HV-a:

Bačelić dužan 666 tisuća kuna za ubojstvo ratnog zarobljenika

Natporučnik Božo Bačelić, bivši zapovjednik voda izvidničke satnije 113. šibenske brigade HV-a, koji je pravomoćno u svibnju 2014. godine osuđen

na sedam godina zatvora zbog ratnog zločina nad civilnim stanovništvom te nad ratnim zarobljenikom, morat će državi vratiti 666 tisuća kuna plus

kamate te platiti još oko 10 tisuća kuna sudskih troškova.

Presudila je to, zasad nepravomoćno, sutkinja Općinskog suda u Splitu Jelena Kvarantan-Karuza, uvažavajući tužbu Ministarstva obrane podnesenu 13. veljače 2015. godine.

Tih 666 tisuća kuna Bačelić mora vratiti jer je toliku svotu država, na račun naknade nematerijalne i materijalne štete, isplatila supruzi i djeci pokojnog Vuka Mandića, ratnog zarobljenika kojeg je Bačelić ubio.

Ubačen u 'stojadina'

Naime, Bačelić koji je godinama izbjegavao hrvatsko pravosuđe te je uhićen u Njemačkoj koja ga je i izručila, osuđen je jer je 9. ili 10. kolovoza 1995. godine išao na zadatak "čišćenja", pretraživanja oslobođenog teritorija RH od zaostalih ili u međuvremenu ubačenih pripadnika paravojskih odmetničkih postrojbi. Tada je zarobljen Vuk Mandić, pripadnik srpskih paravojskih formacija, koji je predao oružje da bi nedugo potom bio usmrćen sa sedam do devet hitaca.

Mandić je, naime, Bačeliću donio i predao pušku koju je držao skrivenu da bi zatim bio ubačen u "stojadina" i odvezen do napuštene kuće na području Varivoda. Tada ga je Bačelić ubio rafalom, a ratni zarobljenik pogođen je s dva hica u glavu, jednim u vrat, dva kroz prsni koš, jednim u kralježnicu te jednim ili dva hica kroz zdjelicu i jednim kroz desnu podlakticu.

Osim toga, Bačelić je osuđen i zbog zločina nad civilima, odnosno zato što je 11. kolovoza iste godine u Prokljanu, općina Skradin, hicima iz automatske puške likvidirao bračni par Nikolu (76) i Milicu Damjanović (74) te je preko

mrtvih tijela nabacao daske, granje, gume, ribarske mreže i sve zapalio. U tom slučaju još nema presude o naknadi štete.

Uloga ročnika

Osim Bačelića, sudilo se i tadašnjim ročnicima HV-a Anti Mamiću, Luki Vuko i Jurici Ravliću, i to za pomaganje počinitelju nakon počinjenja kaznenog djela ubojstva civila te za ubojstvo ratnog zarobljenika Mandića. Za oba djela ročnici su oslobođeni krivnje. Na prvom suđenju 2002. svi su bili oslobođeni, no Vrhovni sud presudu je poništio i postupak vratio na početak. No, prije početka ponovljenog postupka Bačelić je nestao, pa je Županijski sud u Šibeniku u kolovozu 2007. za njim raspisao tjeralicu, a nekoliko mjeseci poslije raspisana je i Interpolova međunarodna tjeratica. Uhićen je u Njemačkoj u veljači 2013. godine.

- Pregledom nagodbe Općinskog državnog odvjetništva u Splitu od 20. kolovoza 2014. godine tužiteljica (država - op.a.) je s oštećenicima Dušankom Mandić, Borislavom Mandićem i Goranom Mandićem, suprugom i djecom pok. Vuka Mandića, zaključila nagodbu kojom se obvezala isplatiti oštećenicima na ime naknade nematerijalne i materijalne štete ukupan iznos od 666.000 kuna, a koji iznos je tužiteljica isplatila na račun punomoćnika oštećenika dana 16. rujna 2014. godine - navodi se u presudi. Mandići su, dakle, od države dobili svaki po 220 tisuća kuna na ime duševne boli zbog smrti bliskog srodnika te ukupno šest tisuća kuna za troškove pogreba i crnine.

УБИСТВО НОВИНАРСКЕ ЕКИПЕ

09.10.2016.

25 година од убиства новинарске екипе РТС, нема истраге

Београд — На данашњи дан пре 25 година на новинарском задатку на Банији убијена је екипа шабачког дописништва РТС-а. За њихову смрт још нико није одговарао.

Представници тужилаштва Србије или Хрватске никада нису покренули истрагу тог злочина.

Како се наводи у саопштењу УНС-а, аутомобил у којем је била екипа РТС-а нападнут је из заседе и изрешетан 9. октобра 1991. године, на путу између Петриње и Глине, а у њему су убијени новинар Зоран Амићић, сниматељ Бора Петровић и асистент сниматеља Дејан Ми-

лићевић, док је уредник у Радио Шапцу Сретен Илић умро на путу до болнице.

"Подаци из Амићићеве новинарске бележнице и документације коју је имао код себе убрзо након убиства појавили су се у хрватском листу Слободни тједник. У том листу, осам дана после убиства, појавио се текст под насловом 'Пуцати на шпијуне без заустављања'. Из текста се види да је аутор, потписан као Јован Кубура, поседовао и користио приватне Амићићеве ствари. Ове чињенице доказују да је редакција Слободног тједника дошла у посед личних ствари убијених

новинара, али чак ни постојање овако очигледне везе за истражне органе није имало никакав значај", наводи се у саопштењу УНС-а.

УНС је такође указао да је тадашњи командант Трећег батаљона 544. моторизоване бригаде ЈНА Јово Илић потврдио да су новинари убијени у време када је на снази било примирје и када није било борбених дејстава а да њега нико до војних или цивилних власти није контактирао, иако је био први на лицу места и превезао рањеног Сретена Илића до бригадне болнице у Глини.

СУДСКИ ПРОЦЕСИ У ХРВАТСКОЈ ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ

СИСАК

Večernji
list

08. 09. 2016.

Traže odštetu

**OCU ISPLATILI 220.000 KUNA ZA SMRT SINA, NO BRAT
MORA DOKAZIVATI KAKO JE S POKOJNIKOM BIO BLIZAK**

Kao prava braća, zajedno smo jeli, pili, živjeli. Država neka radi što hoće, a bol za bratom ne može se platiti nikakvim novcem, kaže Dragan Oljača iz Australije, s kojim se država odbija nagoditi

Branko Oljača (36) odveden je iz svoga stana u Sisku 24. kolovoza 1991. Nepoznati pripadnici PU Sisak uhitili su ga i "maricom" odvezli u policijske prostorije radi ispitivanja. I sam je tada, inače, radio u policiji. Prebačen je nešto kasnije na nepoznato mjesto i usmrćen, ne zna se ni danas kako je stradao.

Tijelo je pronađeno 28. kolovoza. Za ratni zločin u Sisku, ubojstva 23 srpska civila i jednog ratnog zarobljenika, pravomoćno je osuđen Vladimir Milanković, ratni zamjenik načelnika PU Sisak. Kažnjen je s deset godina zatvora.

Presuda je prije dvije godine pokrenula niz tužbi za naknadu štete, a odštetu su zbog smrti bliske osobe zatražili i Brankov otac Ljuban te brat Dragan iz Australije, na Općinskom građanskom sudu u Zagrebu, stalnoj službi u Sesvetama. No, dok se država lani u prosincu nagodila sa žrtvinim ocem te mu isplatila 220.000 kuna zbog smrti sina, Draganovo im je potraživanje, kako su tada naveli, "i dalje sporno".

Dragan mora dokazivati kako je s bratom bio blizak, što je nevjerojatno jer je neosporno da su njih dvojica živjeli prvo u istom stanu s ocem, o kojem su zajedno brinuli, a zatim stan do stana i nastavili su si pomagati – govori osječki odvjetnik Dinko Matijašević, koji zastupa Oljače u tom sporu.

No, Odvjetništvo tvrdi, pojašnjava on, kako nije dokazano da je između braće postojala trajnija zajednica života, navodi kako su živjeli u zasebnim kućanstvima i nisu bili u ekonomskim odnosima pa se međusobno nisu trebali ni pomagati.

Sudski su troškovi, upozorava odvjetnik, još u studenome narasli na 99.000 kuna.

Sudski se postupak nepotrebno oteže, a pozivaju se 87-godišnji svjedoci koji nemaju nikakva saznanja, niti planiraju doći na sud. Svjedok u lipnju, primjerice, potvrdio je navode naše tužbe i isplaćeno mu je 506 kuna troška na račun države – navodi.

Branko i Dragan rođeni su u Glini, a odrasli i školu završili u Sisku. Branko je radio u policiji, a Dragan i otac im u INA-i. Kada mu je brat poginuo, Dragan je bio s roditeljima i kćerkicom na selu na godišnjem odmoru, a supruga mu i brat ostali su raditi u Sisku.

Moja ga je supruga tražila i išla u policiju dva dana, nisu joj ništa rekli, tek nakon pet dana su zvali da dođe u mrtvačnicu kako bi ga prepoznala. Nije smjela reći kako je to on jer se bojala, to joj je sugerirao jedan policajac – priča nam 64-godišnji Dragan.

Prijatelj mu je, Hrvat, došao u Glinu reći što mu se zbilo s bratom, kako bi ga upozorio da se ne vraća u Sisak. Pobjegli su na Kosovo, odakle su pet godina kasnije uz pomoć UNHCR-a odselili u Australiju.

Kao prava braća, zajedno smo jeli, pili, živjeli. Država neka radi što hoće, a bol za bratom ne može se platiti nikakvim novcem – zaključuje Dragan.

Odštetu je zatražio i Pero Dragojević iz Sunje, no Općinskom sudu u Sisku, Stalna služba u Hrvatskoj Kostajnici, a i njega zastupa Matijašević. No, taj je postupak sud nedavno odlučio staviti po strani. Postupak se prekida jer je, obrazloženo je, Vladimir Milanković podnio ustavnu tužbu protiv presude Vrhovnoga suda pa se čeka taj rasplet.

Sisački je sud, pak, u siječnju dosudio 660.000 kuna odštete trima članovima obitelji ubijenoga Stanka Martinovića, koji je iz svoje kuće u Novom Selu kod Siska odveden 23. rujna 1991.

Marin Penavić

TELEGRAM

07.02.2017.

КЕРЕСТИНАЦ

Prema recentnoj presudi, država mora isplatiti odštetu bivšem pilotu JNA kojeg su zlostavljali hrvatski vojnici

U Kerestincu sam zlostavljan u svibnju 1992. godine, prije nego što sam završio na razmjeni. Stalno mi se vraćaju slike tih događaja, posljedice premlaćivanja osjećam i danas", opisao je Tomislav Božović, bivši pilot JNA, danas 66-godišnji trener tenisa koji živi u Puli.

U Istru je preselio iz rodnog sela kraj Čačka, a prve dane rata dočekao je kao aktivni pilot u zračnoj bazi u Tuzli. No, nije htio ratovati pa je napustio JNA. Prema službenoj evidenciji, 31. prosinca 1991. izašao je iz JNA, a 9. siječnja 1992., RH ga evidentira kao bivšeg časnika. Svejedno je uskoro uhićen zbog ratnog zločina. U međuvremenu je pokrenuo postupak u kojem od države traži odštetu za fizičke i psihičke boli zbog, kako tvrdi, zlostavljanja u Kerestincu, ratnom zatvoru u okolici Zagreba.

Sud u Rovinju ovih dana donio je nepravomoćnu presudu u njegovu korist, te će mu Hrvatska, prema toj odluci, morati platiti 345 tisuća kuna odštete. Da je Božović doista bio među osobama zlostavljanim u ratnom zatvoru u Kerestincu potvrđeno je i presudom koju je nedavno protiv nekolicine optuženih pripadnika hrvatskih postrojbi donio Županijski sud u Zagrebu.

Donosimo dijelove njegovog iskaza

"Prije Kerestince bio sam četiri mjeseca u Zatvoru u Puli, ali tamo me nisu zlostavljali. Tek kada su me prebacili u Kerestinec počela je tortura. Tamo me dočekao špalir vojnih policajaca. Tukli su me palicama. Među njima je bila i jedna mlada policajka. I ona me tukla. Sjećam se da u imali oznake 66. bojne vojne policije.

Nakon takvog dočeka smjestili su me u jednu veću prostoriju u kojoj je već bilo 30-ak ljudi. Zanimalo me gdje sam to doveden, no nitko mi nije odgovorio. Svi su bili pognute glave i s rukama na leđima. Nakon toga odveli su me u drugu prostoriju gdje su mi uzeli podatke i ponovno me počeli mlatiti pitajući me tko je meni četniku dao ime hrvatskoga kralja.

I idući dan su me pretukli, a jedan od njih stavljao mi je pištolj pod vrat i na čelo. Ispalio je i jedan hitac u pod. Kad su stigli predstavnici Međunarodnog crvenog križa sakrili su me u atomsko sklonište. Nakon njihova odlaska, odveli su me u samicu.

POSJET ZAPOVJEDNIKA VOJNE POLICIJE

Tamo je u jednom trenutku došlo više vojnih policajaca, a među njima je, kako sam kasnije doznao, bio i tadašnji zapovjednik vojne policije Mate Laušić. Njemu sam ispričao što sam sve proživio, a on me pitao jesu li me tukli u Puli. Nakon negativnog odgovora otišao je bez riječi.

Više me nisu tukli, ali su me i dalje psihički zlostavljali. Prilikom drugog dolaska Crvenog križa dopustili su mi da razgovaram s medicinskom sestrom koja je sastavila izvješće o mojim ozljedama. Nakon osmodnevnog zatočeništa našao sam se u autobusu u skupini za razmjenu. Bio sam protiv razmjene, i to sam rekao vojnim policajcima koji su me zbog toga ponovno prebili.

Ne znam imena tih ljudi koji su me mučili, rekao je Božović koji je zbog zlostavljanja, ali i izgubljene zarade tražio da mu Hrvatska plati milijun kuna. U prvom sudskom procesu dobio je zbog nezakonitog uhićenja tek 48 tisuća, no sada mu je sud u Rovinju dosudio još 345 tisuća kuna odštete za posljedice koje ima zbog mučenja.

NAPUSTIO SLUŽBU U JNA NA VLASTITI ZAHTEJ

Božović je bio pilot u aktivnoj vojnoj službi Jugoslavenske narodne armije. Na vlastiti zahtjev tu je službu prekinuo 31. prosinca 1991., a 9. siječnja 1992. godine evidentiran je kao bivši časnik u Uredu za obranu Republike Hrvatske.

"Uhićen sam nedugo nakon toga, 20. siječnja, a u pritvoru sam bio sve do razmjene, 22. svibnja 1992. godine. Nakon razmjene bio sam kod brata u Beogradu gdje sam 6. kolovoza te iste godine dobio osobnu iskaznicu i status izbjeglice.

Neko vrijeme, do listopada 1993. godine boravio sam kod sina u Milanu. Tamo sam kao stranac dobio pravo boravka. U hrvatsko državljanstvo primljen sam 31. svibnja 1994. godine, no rješenjem generalnog konzulata Republike Hrvatske od 18. kolovoza 1997. odbijen mi je zahtjev za izdavanjem putovnice. Naime, u međuvremenu je protiv mene, 20. studenog 1996. godine produžen pritvor zbog optužbi za ratni zločin. Tek 27. prosinca 2000. godine ta je istraga obustavljena, pa mi je i ukinut pritvor i povučena tjeratica.

POVRATAK U HRVATSKU NAKON OBUSTAVLJANJA ISTRAGE

U Hrvatsku sam se vratio u siječnju 2001. godine kada sam dobio putovnicu", tvrdi Božović i dodaje kako je još 11. svibnja 1994. godine podnio kaznenu prijavu protiv tada još nepoznatog policajca HV-a koji ga je zlostavljao. Međutim, ta prijava je odbačena.

Tek u drugoj polovini 2008. godine, prema dostupnim informacijama, Državno odvjetništvo RH počelo je ozbiljnije rasvijetljivati zločine koji su se dogodili u Kerestincu, a službena istraga otvorena je 24. studenog 2010. godine. Lani su Stjepan Klarić, koji je bio zapovjednik zatvora poznatijeg kao Konačište ratnih zarobljenika Kerestinec, i još četvorica njemu podređenih vojnika, proglašeni krivima. Presuda još nije pravomoćna.

Bez obzira na to sud u Rovinju sada je, doduše također još uvijek nepravomoćno, naložio Republici Hrvatskoj da Božoviću plati 345 tisuća kuna odštete. Uz to mu mora nadoknaditi i nešto više od 80 tisuća kuna troškova što ih je do sada imao u parnici u kojoj ponovno dokazuje koliko mu je boli u Kerestincu nanijeto i kakve sve posljedice zbog toga još uvijek trpi. Od sudske borbe već je ogorčen.

DRŽAVA SE ŽALILA NA VISINU DOSUĐENE ODŠTETE

Postupak je pokrenuo još u ožujku 2003. godine, tražeći od države milijun kuna, no dosuđeno mu je 410.800 kuna. I Božovićev odvjetnik Nenad Sladaković i Općinsko državno odvjetništvo u Puli, koje zastupa državu na tu presudu su se žalili. Županijski sud u Puli potvrdio je tek dio odštete koji se odnosi na nezakonito pritvaranje za što je Božović tražio 48.800 kuna, dok je naknadu za duševne i fizičke boli morao i dalje tražiti na sudu. Izgubljenu zaradu iz perioda dok je u Srbiji i Italiji živio bez ikakvih prava, nikada nije dobio.

Morao je iznova dokazivati i da u trenutku uhićenja nije više bio aktivni pripadnik JNA, te kako za sve što mu se događalo, kao i za sve što je o njemu objavljivano, država mora platiti.

I vještaci su tada potvrdili da je dugoročna tortura tijekom koje je Božović u više navrata pretrpio i smrtni strah, uzrokovala kod njega PTSP, što je "značajno utjecalo i na smanjenje njegove ukupne životne aktivnosti", piše.

ОЛУЈА (СЛУЧАЈ МИЛИВОЈЕВИЋ)

Жупанијски суд у Шибенику,
23.01.2017.,
Пресуда – ратна одштета породици
Миливојевић

7. Април 2017. 17:28

Република Хрватска

Жупанијски суд у Шибенику

Гж-1155/2016-2

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ

ПРЕСУДА И РЈЕШЕЊЕ

Жупанијски суд у Шибенику, као другоступањски суд, у вијећу састављеном од судца Ордане Лабуре, као предсједнице вијећа, суца извјешитеља Маје Скорић и Тонија Шантића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља: л. Милке Миливојевић, ОИБ: [REDACTED], 2. Сањина Миливојевића, ОИБ: [REDACTED], 3. Сање Миливојевић, ОИБ: [REDACTED] и 4. Светлане Миливојевић, ОИБ: 94400376262, свих из Ковачића и заступаних по пуномоћнику Јакши Томићу, одвјетнику у Книну, против тужене Републике Хрватске, заступане по Опћинском државном одвјетништву у Шибенику, Сталне службе у Книну, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужене против пресуде Опћинског суда у Шибенику, Стална служба Книн

под пословним бројем Пн-182/15 од дана 21. травња 2016. године (исправљена правомоћним рјешењем тог суда под бројем Пн-182115 од дана 28.листопада 2016. године), у сједници одржаној дана 23.сијечња 2017. године,

пресудио и ријешао је

л. Одбија се дјеломично жалба тужене као неоснована и потврђује под точком И. изреке, у дијелу у којем је прихваћен тужбени захтјев тужитеља за накнаду нематеријалне штете у износу од по 220.000,00 куна сваком тужитељу, односно укупно износ од 880.000,00 куна, пресуда Опћинског суда у Шибенику, Стална служба Книн под пословним бројем Пн-182/15 од дана 21. травња 2016. године (исправљена правомоћним рјешењем тог суда под бројем Пн-182/15 од дана 28. листопада 2016. године), док се дјеломично уважава жалба тужене и преиначује под точком л. изреке, првоступањска пресуда у дијелу одлуке о затезним каматама на начин да се на досуђене износе накнаде штете сваком тужитељу досуђује затезна камата која тече од дана 21. травња 2016. године до исплате у висини просјечне каматне стопе на стања кредита одобрених на раздобље дуље од године дана нефинанцијским трговачким

друштвима израчунате за референтно раздобље које претходи текућем полугодишту увећане за три постотна поена, док се одбијају тужитељи са преосталим захтјевом из основа каматног потраживања.

2. Уважава се дјеломично жалба тужене те се преиначује одлука о парничном трошку под точком ИИИ. изреке на начин да се налаже туженој да у року од 15 дана исплати тужитељима од ад.л) до ад. 4) парнични трошак у износу од 188.069,84 куна са затезном каматом која тече од дана 21. травња 2016. године до исплате у висини просјечне каматне стопе на стања кредита одобрених на раздобље дуље од године дана нефинанцијским трговачким друштвима израчунате за референтно раздобље које претходи текућем полугодишту увећане за три постотна поена, док се одбијају тужитељи са преосталим захтјевом из основа каматног потраживања, као и преосталим захтјевом за накнаду трошка.

3. Одбија се захтјев тужене за накнаду трошка жалбеног поступка.

...

У Шибенику, 23. сијечња 2017. године

ПРЕДСЈЕДНИЦА ВИЈЕЋА

ОЛУЈА (СЛУЧАЈ ЋАКИЋ)

09.06.2017.

За убиство Србина након Олује држава плаћа 108.000 евра одштете

Бјеловар – Хрватска ће морати да исплати 800.000 куна /108.000 евра/ одштете са каматама члановима породице Србина Јанка Ћакића, убијеног у августу 1995. године код Кистања након акције “Олуја”.

Пресуду је донио Жупанијски суд у Бјеловару, који је на тај начин потврдио неправоснажну пресуду шибенског Општинског суда у овом случају.

Тужба чланова породице Ћакић заснивала се на осуђујућој пресуди против припадника хрватских оружаних

снага, који је 20. августа 1995. године убио српског цивила Јанка Ћакића у селу Зечево, код Кистања, након што је “Олуја” била окончана, пренијели су хрватски медији.

Након што је убио Ћакића, убица је запалио тијело, а затим и кућу жртве. Тијело је пронађено, идентификовано и сахрањено у породичну гробницу тек у априлу 2015. године.

Бјеловарски суд је закључио да је починилац био припадник Хрватске војске током обављања војне службе

на простору на којем више није било војних акција.

Држава је покушала да се извуче тврдећи да је наступила застара потраживања, међутим, суд је одбио тај аргумент. Одштета ће бити исплаћена кћеркама покојног Јанка и његовој удовици.

Јанко Ћакић убијен је у својој породичној кући 20. августа 1995. године, а убица је за тај злочин осуђен на шест година затвора.

Убица је Ђакићу испалио хитац у главу, јер је, наводно, на себи имао кошуљу Војске Републике Српске Крајине, а затим је запалио кућу како би прикрио злочин.

Истрагу је спровела задарска полиција, а убицу је осудио суд у Задру још у фебруару 1996. године. Суђено му је за "обично" убиство, а не за ратни злочин.

Одслужио је три од укупно шест година затвора јер му је пола казне опростено, након што га је помиловао тадашњи председник Хрватске Фрањо Туђман.

16.05.2017.

Јанка је монструм убио и ЗАПАЛИО 14 дана после "Олује". 22 године касније, Хрватска ће због тог злочина МОРАТИ ДА ПЛАТИ

Јанка је монструм убио и ЗАПАЛИО 14 дана после "Олује". 22 године касније, Хрватска ће због тог злочина МОРАТИ ДА ПЛАТИ

Република Хрватска осуђена је да плати накнаду члановима фамилије Јанка Ђакића, који је убијен у својој кући пуних 14 дана после завршетка акције "Олуја".

Ђакићи су поднели одштетни захтев на основу раније пресуде против Звонимира Ласана Зоробабеља, припадника 15. домобранске пуковније "Петар Крешимир IV", који је 20. августа 1995. године убио Јанка у његовој породичној кући у селу Зечеву. Убиство се догодило 14 дана пошто је "Олуја" већ била завршена 6. августа. Монструм је потом запалио тело убијеног Ђакића и његову кућу.

Одштета од 108.000 евра биће исплаћена Јанковим трима ћеркама које живе у Србији, као и његовој удовици.

Тело несрећног Ђакића пронашао је и идентификовао 2015. године Ивица Бачић, пензионисани официр хрватске војске. Овај бивши заробљеник ЈНА у Книну после рата је постао познат као

човек који се посветио разјашњавању злочина хрватске војске, због чега га често прозивају да каља углед хрватске државе.

- Породица Ђакић је до мене дошла тако што је чула да сам помагао протераним Србима. Није много прошло, а ја сам 2015. године код Задра пронашао тело покојног Ђакића, идентификовали смо га и потом достојно сахранили у породичну гробницу. Затим сам пронашао пресуду и документацију о убиству, за коју је хрватски војник Звонимир Ласан Зоробабел добио шест година затвора. Поднели смо тужбу против Републике Хрватске и за две године поступак је завршен - прича Бачић за "Блиц".

Убица је исти дан убио и запалио још једног човека, а осуђен је на само шест година јер је дело квалификовано као обично убиство а не ратни злочин

Он наглашава да фамилији Ђакић нико не може да врати мужа и оца, и да је ово је најмања сатисфакција коју могу да добију.

У пресуди Основног суда у Шибенику, коју је потврдио Жупанијски суд у

Бјеловару, закључено је да је злочин учињен на простору на ком неспорно више није било војних акција. Тиме су испуњене претпоставке да држава одговара за "штету проузроковану" смрћу Јанка Ђакића. Хрватска је на суду покушала да се извуче тврдећи да је наступила застара потраживања, али је тај аргумент одбијен.

- Имам сазнања да је тај наводни војник Звонимир Ласан, за кога је суд доказао да му нико није наредио да убије Ђакића, исти дан убио и запалио још једног човека! Ја се као хрватски војник стидим таквих поступака. Није битно како се ко зове, да ли је Анте или Ђуро, лудак треба затворити - закључује Бачић.

Туђман помиловао убицу

Убица Јанка Ђакића, Звонимир Ласан Зоробабел, осуђен је још у фебруару 1996. године, али за обично убиство а не за ратни злочин. Одслужио је три од укупно шест година затвора, јер му је пола казне опростено након што га је помиловао тадашњи председник Хрватске Фрањо Туђман.

17.05.2017.

Како је бивши припадник хрватске војске помогао наследницима убијеног Србина

Захваљујући Ивици Бачићу породица Јанка Ђакића успела је да од суда у Бјеловару добије одштету због злочина почињеног над њиховим оцем 1995. године

Случај Јанка Ђакића из околине Кистања, чија је породица ових дана успела да у Жупанијском суду у Бјеловару добије одштету од 108.000 евра због убиства чла-

на њихове породице 1995. године, представља праву реткост у хрватском правосудју.

Ђакић је убијен на кућном прагу петнаестак дана после акције "Олуја", а његов убица Звонимир Ласан, који је после злочина прикривајући трагове запалио и Ђакићеву кућу, осуђен је још

1996. године, и то на шест година затвора.

Касније га је помиловао Фрањо Туђман, па је на крају одслужио свега три године.

Удовољавајући захтеву за одштету, суд у Бјеловару је закључио да је починилац убиства био припадник Хрватске војске, али

и да је Такић убије на простору и у време када није било ратних дејстава. То је био основни услов за позитиван исход овог поступка јер хрватски судови сматрају да нема услова да се одштета досуди онима који су убијени током ратних дејстава. Заступник званичног Загреба је тврдио да је наступила застарелост потраживања пошто је реч о „обичном“ убиству.

„Сва кривична дела осим ратног злочина застаревају. Једини човек осуђен за ратни злочин учињен током 'Олује' јесте Божо Бачелић, бивши заповедник вода 113. бригаде хрватске војске који је убио двоје стараца у селу поред Шибеника и једног војника заробљеног у Кистањама. Ми смо мислили да је породица убијеног Такића изгубила право на одштету због застарелости, али је породица ипак успела да добије одштету пре свега захваљујући једном Хрвату, бившем припаднику хрватске војске, Ивици Бачићу”, прича за „Политику”, Саво Штрбац, председник Документационо-информативног центра „Веритас”.

Бачић је, како објашњава наш саговорник, успео после двадесет година да нађе посмртне остатке Јанка Такића на гробљу у Задру иако је већ била завршена службена ексхумација на овом гробљу. Поред Такића пронашао је тела још 14 убијених Срба.

Штрбац има само речи хвале за Бачића који је, иако бивши припадник хрватске војске, помагао Србима да се открију злочини почињени током рата у Хрватској деведесетих година прошлог века.

„Он је изузетно упоран човек. Често излуђује Хрвате док не дође до информације”, каже Штрбац.

И јуче је Бачић био на свом „зadatку”. Пронашли смо га у околини Дрниша са Србином Ни-

Foto: Lična arhiva

колом Скочићем кога је, како ушли каже, убеђивао да сведочи о мучењима у затвору у Кулинама где је био заточен.

„Тренутно радим на случају ратних заробљеника из Нос Калика, једног насеља у Дрнишу. Поступак за злочине почињене у затвору у Кулинама води се пред Жупанијским судом у Сплиту, а неки ће, попут мог школског друга Николе, сведочити путем видео-линка из Београда”, каже Бачић за „Политику”.

Његова мисија је, како каже, наговорити људе да кажу истину, а то је тврди, најтеже јер се људи боје „ко зна кога или чега”. Иако се због откривања злочина над Србима нашао на мети хрватских медија и дела тамошње јавности, Бачић тврди да никада није имао непријатности.

„Ако радите нешто што је законито, поштено и часно, па кога се треба бојати у доказивању тога. Кад човек сведочи истину не треба се никога бојати и Бог је на страни праведника”, поручује Бачић.

Да је реч о упорном човеку сведочи и податак да је он једини Хрват који је због онога што му се десило 1991. године, на почет-

ку рата, успео да добије одштету на суду у Србији. Наиме, у октобру 1991. године повезао је рањеног комшију у болницу, али је на путу наишао на припаднике ЈНА који су му одузели возило и радио-станицу коју је имао као радио-аматер. О одузимању му је издата и уредна потврда коју је он сачувао кроз читав рат, па и у затвору у Книну где је провео месец дана.

Чим су 2002. успостављени дипломатско-конзуларни односи између Србије и Хрватске, покренуо је парницу у Првом општинском суду у Београду против тадашње Војске Србије и Црне Горе и добио спор и одштету од 22.000 евра.

Штрбац напомиње да се сада многи Срби из Хрватске одлучују да правду потраже пред судом за људска права у Стразбуру као и да неке одштетне захтеве тај суд уважи, а неке не. Углавном се, како објашњава Штрбац, прихватају захтеви у оним случајевима када се оцени да држава Хрватска није водила истрагу по свим међународним правилима.

Јелена Церовина

НАКНАДА ШТЕТЕ

Послије низа пресуда хрватских судова којима су у правилу одбијани тужбени захтјеви за накнаду штете рођака убијених Срба у «Олуји», овога прољећа појавиле су се двије другачије.

Први случај: жртва Јанко Ђакић (1937), село Ђеврске, општина Книн. За његово убиство Жупанијски суд у Задру, још у марту 2016, прогласио је кривим хрватског војника Звонимира Ласана зв. Зоробабел и осудио га на казну затвора у трајању од 6 година. Пресуда је постала правоснажна 28. августа 1996. Убица је 20. августа 1995. из ватреног оружја убио Јанка у његовој кући а затим га запалио заједно са кућом. Посмртни остаци су били покопани на задарском гробљу, одакле су ексхумирани у децембру 2014. године, идентификовани у априлу 2015, а двадесетак дана касније и сахрањени у његовом родном мјесту. Јанкова породица, супруга и три кћерке, нису знале ни за пресуду ни за мјесто упокоја његових земних остатака, све док их о томе 2014. није обавијестио бивши припадник ЈНА а потом и ХВ, Ивица Бачић.

Јанкова породица је још 2005. поднијела захтјев ДОРХ-у за мирно рјешење спора за накнаду штете, који је одбијен због застареле потраживања и, не знајући за кривичну пресуду, у увјерењу да немају шансе за успјех у парници, на томе су и стали.

Дана 9. јануара 2015. породица, уз помоћ поменутог Бачића, поново подноси захтјев ОДО Шибеник за мирно рјешење спора, а након што је исти одбијен, 10. априла исте године подноси и тужбу Опћинском суду у Шибенику. Пресудама првостепеног суда из априла прошле године и другостепеног из марта ове године, Јанковој супрузи и трима кћерима досуђена је материјална и нематеријална штета која, са каматама и судским трошковима, прелази износи од 900.000 куна (око 120.000 евра).

Основ за досуђену накнаду је већ поменута кривична пресуда ЖС у Задру, којом је утврђено да је припадник ХВ-а лишио живота Јанка Ђакића након што је акција Олуја била окончана, а одговорност државе се темељи на Закону о одговорности Републике Хрватске за штету узроковану од припадника хрватских оружаних и редарствених снага (ЗОРХ) из 2003.

Судови нису прихватили приговор тужене државе о застари потраживања уз објашњење да захтјев за накнаду штете узроковане кривичним дјелом према одговорној особи застарјева кад истекне вријеме одређено за застару кривичног гоњења, с тим да прекид застарјевања кривичног гоњења за собом повлачи и прекид застарјевања захтјева за накнаду штете. Према тада

важећм кривичном закону, рок застарјевања кривичног гоњења за кривично дјело убиства износио је 15 година. Тако је кривични поступак против хрв. војника прекинуо и застарјевање захтјева за накнаду штете, а застара је поново почела тећи од правоснажности кривичне пресуде, тј. од 28. августа 1996. У међувремену је (6. новембра 1999) дошло до суспендовања одредаба Закона о обавезним односима које регулишу накнаду штете, што је довело и до застоја застарјевања захтјева за накнаду штете, који је трајао све до 31. јула 2003. тј. до доношења ЗОРХ-а, од када је наставио тећи све до подношења захтјева за мирно рјешење спора, што је довело до новог двомјесечног застоја, односно до подношења тужбе, када наступа прекид застарјевања.

Други случај: Сава Миливојевић (1948), рођен у Полачи, живио у Ковачићу, у општини Книн. Убијен је након заробљавања 5. августа 1995. у Ковачићу код рибњака од стране непознатог хрватског војника. Његово тијело је ексхумирано 2001. са Книнског гробља, идентификован је 8. новембра 2005. ДНК методом, а сахрањен мјесец дана касније у родном селу.

Савина супруга и троје дјеце поднијели су тужбу за накнаду штете у марту 2007. Тек у трећем кругу суђења, који је окончан у јануару ове године, усвојен је тужбени захтјев, те им је на име нематеријалне штете и судских трошкова досуђен износ од преко милион куна (око 150.000 евра). Суд је истовремено одбио приговор тужене државе по питању застареле, заузевши став да је рок застареле почео тећи од дана службене пријаве чињенице смрти матичном уреду, који у овом случају коинцидира са даном идентификације, као дана сигурног сазнања тужитеља за чињеницу смрти њихова оца и супруга. Суд је одбио и приговор ратне штете јер на мјесту Савиног убиства тренутно није било борбених дејстава, а оштећени је уз то био заробљен и без оружја.

Какве су поруке ових пресуда?

Први случај тешко да се може примјенити на још неки, јер стицајем разних околности, захтјев за накнаду штете није отишао у застару, који је у овом случају, због кривичне пресуде, износио 15 година.

Други случај је могуће примјенити и код оних породица које још ниси пронашли/идентификовали посмртне остатке убијених рођака или јесу али им још нису прошли рокови застареле од три (субјективни рок), односно пет година (објективни рок) од дана службене пријаве чињенице смрти матичном уреду.

Саво Штрбац

ПРОЦЕСИРАЊЕ РАТНИХ ЗЛОЧИНА У БИХ

Глас Српске

13.04.2017.

Готовина пријављен за злочине у Ливну

Требиње – Полицијска управа Требиње доставила је Тужилаштву БиХ извјештај против ратног команданта Хрватског вијећа одбране (ХВО) генерала Анте Готовине због ратних злочина над Србима у Ливну.

Готовина је пријављен због постојања основа сумње да је починио кривична дјела ратни злочин против цивилног становништва и ратни злочин против човјечности.

Портпарол Полицијске управе у Требињу Јована Цвијетић, наводећи иницијале осумњиченог, каже да је он у својству команданта ХВО-а кршио међународно хуманитарно право.

- То се првенствено односи на кршење одредби Женевске конвенције за вријеме рата у БиХ, односно током 1992. године на подручју општине Ливно. Прикупљен је обиман материјал о томе – каже Цвијетићева.

Готовина је био начелник Ливањске бригаде од маја до септембра 1992. године кад су почињени злочини над цивилима српске и бошњачке националности. Српски цивили у Ливну посебно су мучени у јулу и августу 1992. године.

Једна од првих одлука Готовине у мају 1992. године била је да за команданта чете Војне полиције ХВО у Ливну постави Зденка Андабака. Против Андабака, његовог замјеника Муамира Јашаревића и припадника криминалистичке службе Војне полиције ХВО-а Сеада Велагића у току је судски процес у Суду БиХ. Тужилаштво их терети за затварање, мучење и убиства српских цивила који су 1992. године били заточени у Основној школи "Иван Горан Ковачић". У оптужници је наведено да је ХВО у прољеће и лјето 1992. године водио широки и систематски напад против српских становника на ширем подручју Ливна.

Члан Општинске организације породица заробљених и погинулих бораца и несталих цивила Требиње Срећко Баричанин каже да треба похвалити рад полиције која је прикупила доказе и поднијела извјештај против Готовине.

- Није тајна шта је рађено на подручју Ливна под командом Готовине. Ту је 1992. године убијено 16, а затворено и мучено око 300 српских цивила. Нема сумње у командну одговорност Готовине за те злочине – каже Баричанин.

Предсједник Републичке организације заробљених и погинулих бораца и несталих цивила Недељко Митровић каже да Готовина не може и не смије да прође некажњен, иако је ослобођен кривице у Хашком трибуналу.

- Он је директно или индиректно одговоран по командној одговорности и због учешћа у организовању бомбардовања Требиња и залеђа тог града. На његово ослобађање у Хашком трибуналу не треба гледати као на готову ствар. Ради се о новом предмету и новим доказима – каже Митровић.

Иако су лани постојале назнаке да ће Тужилаштво БиХ покренути истрагу против Готовине због злочина почињених на подручју Ливна, у Тужилаштву су рекли да немају отворену истрагу против њега и да он нема ни статус осумњиченог. У Тужилаштву БиХ јуче нисмо успјели добити изјаву у вези са новом пријавом против Готовине.

Хашки трибунал

Анте Готовина је крајем 2012. године ослобођен у Хашком трибуналу оптужби за злочине у акцији Хрватске војске "Олуја". Жалбено вијеће је укинуло првостепену пресуду којом је био осуђен на 24 године затвора.

У тој акцији погинуло је и нестало готово 2.000 Срба, а протјерано најмање 250.000 становника тадашње Републике Српске Крајине.

Кривична дјела за која је осумњичен Готовина

- ратни злочин против цивилног становништва

- ратни злочин против човјечности

Горан Маунаџа

СУДСКИ ПОСТУПЦИ ПРЕД -ЕСЉП (ЕСНП)

ПОЛИТИКА

05.08.2016.

ПРАВО НА ЖИВОТ

Чланом 2. европске Конвенције за заштиту људских права и основних слобода, изнад којег се налази наслов „Право на живот“, прописано је да је право на живот сваке особе заштићено законом и да, уз неколико изузетака, „нико не може бити намерно лишен живота, сем приликом извршења пресуде суда којом је осуђен за злочин за који је ова казна предвиђена законом“.

Све државе потписнице ове конвенције морају поштовати права и слободе њоме зајамчене те морају ефикасно решавати повреде тих права на националном нивоу. Европски суд за људска права (ЕЦХП) из Стразбура представља супсидијарни механизам заштите људских права, што значи да делује као заштитник од повреда које нису исправљене на националном нивоу.

Међу одлукама ЕЦХП-а из 2015. године налазе се и 34 захтева против Републике Хрватске у којима је као основна повреда Конвенције наведен недостатак ефикасне истраге права на живот. Заједничко у свим захтевима је да су подносиоци рођаци убијених, углавном Срба, током рата деведесетих, који нису остварили репарацију кроз кривични прогон починиоца ни кроз накнаду штете у грађанским судским поступцима, да је протекло више од 20 година од почињених злочина те да у наведеном раздобљу није било значајнијих помака у истрази.

И суд у Стразбуру награђује Хрватску због никаквог или неефикасног спровођења истрага за убиства Срба: више захтева одбије него што прихвати, а кад и прихвати, досуђени износи накнаде су много мањи од накнада националног суда

Обавеза државних власти да спроведу истрагу и кривично гоњење у судској пракси суда поприма облик права жртве или у случају смрти жртве право неког од њених најближих рођака. Због тога што је протекло рок од шест месеци од последње истражне радње или сазнања подносиоца о неефикасности, ЕЦХП је у току прошле године одбацио чак 12 захтева, иако је неспорно да су рођаци подносиоца убијени током рата на територију РХ.

У истом периоду ЕЦХП је током 2015. донео само једну пресуду у којој је утврдио повреду чл. 2. конвенције кроз неефикасну истрагу (ради се о захтеву рођака Владе Божића из Горњег Жировца, општина Двор, убијеног 4. августа 1991), док је у четири случаја утврдио да нема повреде права на живот јер је истрага била ефикасна с обзиром на дате могућности.

Међу одбијеним захтевима по овом основу налази се и захтев рођака страдалог Јована Трескавице (1942) из Орлића, општина Книн, који је страдао у току гранатирања Книна за време операције „Олуја“. Његово тело је нађено у близини бензинске станице у Книну, које је 2001. ексхумирано са гробља у Книну, а идентификован је тек 2010.

У три предмета у вези са убиствима цивила током „Олује“ или непосредно након ње, Хрватска је унилатералном декларацијом признала повреде права на живот кроз неефикасну истрагу. Овим предметима заједничко је и то што кривични прогон није резултирао кривичним поступком и осудом починиоца убиства/ратних злочина, а да рођаци у грађанском поступку нису остварили никакав облик сатисфакције – накнаде штете. Признање Владе РХ односи се и на повреду забране дискриминације, зајамчене чл. 14. конвенције, због националне припадности убијених – сви су били Срби. Из ранијих година на исти начин решено је још најмање шест случајева.

Међу решеним предметима по овом основу налази се и захтев рођака Јове Грубора (1922), који је 24. августа 1995. заједно са кућом запаљен у селу Плавно код Книна. Његови посмртни остаци нису пронађени. Из документације коју су доставиле стране у процесу очито је да никада није била отворена истрага о околностима нестанка или страдања.

Хрватска је у овим случајевима подносиоцима захтева унилатерално признала износ од 21.000 евра на име немате

ријалне штете и парничних трошкова, са чим су се сагласили и оштећени, а њихову нагодбу је својом одлуком верификовао и ЕЦХП.

Током прошле и прва два месеца ове године ЕЦХР је иницирао комуникацију с Владом РХ у још девет предмета по притужбама подносиоца на неефикасну истрагу усмрћења њихових рођака у рату деведесетих.

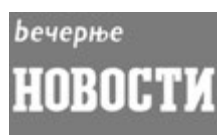
О овим предметима мало се говори и скоро да се све одвија у медијској тишини. И породице оних који су успели у својим захтевима и њихови правни заступници ћуте као да их је страх да ће им неко узети део досуђених пара или као да се стиде што су успели ко-

лико-толико да добију сатисфакцију за убијене рођаке.

Онима који се након изгубљеног спора обрете „Веритасу“ тешко је објаснити да су изгубили спор зато што нису били довољно активни у току истраге поводом убиства њихових рођака. А како ће и схватити и прихватити такво објашњење када и професионалцима нису јасни критеријуми по којима ЕЦХР прави разлику међу жртвама.

У сваком случају, и ЕЦХР награђује Хрватску због никаквог или неефикасног спровођења истрага за убиства Срба у рату деведесетих, и то у два правца: више захтева одбије него што прихвати, а кад и прихвати захтев, досуђени износи накнаде су много мањи од оних које досуђује национални суд.

Саво Штрбац -
Документационо-информациони
центар „Веритас“

08. 06. 2017.

ПОЛЕМИКЕ: Неправда по мери Стразбура

Став Европског суда за људска права противи се свакој здравој логици

НЕДЕЉКО Ћосић се први пут у јануару 2009. обратио „Веритасу“ писмом из Швајцарске, чији је и држављанин, распи- тујући се за судбину свог оца Милоша, којем се траг изгубио маја 1992. у Сплиту. Пошто га није било у евиденцији погинулих и несталих, ускоро нам је поштом послао и документацију коју је у међувремену прикупио.

Недељков отац Милош Ћосић (1934) живео је у селу Добрич, општина Широки Бријег, у БиХ. Живео је сам и повремено је имао психичких проблема. Комшије и документи сведоче да је полиција, на писану молбу председника месне заједнице, дошла у Милошеву кућу почетком маја 1992. У инциденту који је у стању душевног растројства сам изазвао, рањен је из ватреног оружја у леву потколеницу, после чега је одвезен у Дом здравља Широки Бријег, одакле је, након указане прве помоћи, упућен на хирургију у Сплит.

Недељка сам упутио на господина Тончија Мајића, председника Далматинског комитета за људска права са седиштем у Сплиту, који се у поратним годинама заиста ангажовао на прикупљању доказа о страдању логораша у злогласној „Лори“. Заједно су кренули у потрагу за Недељковим оцем, тако што су се 5. маја 2009. обратили жупанијском државном одвјетнику у Сплиту, који је затражио од војне болнице да му достави релевантне податке о Милошевом боравку у тој болници.

Ова установа доставила му је документацију из које се види да је Милош био лечен у Сплитској војној болници између 1. и 3. маја 1992. и да је лекарски конзилијум одлучио да му се ампутира нога, што је он одбио, после чега је пребачен у Војни затвор „Лора“.

Адвокат се 7. јула исте године обраћа и сплитској полицији, од које тражи да утврди чињенични след Милошевог нестанка, која 21. септембра исте године узвраћа информацијом да особа под тим именом није регистрована као заробљеник у затвору „Лора“.

Недељко је 25. марта 2014. одвјетнику поднео и кривичну пријаву против Н. Н. лица, у којој тражи да се лекари и ме-

дицинско особље, које је било у контакту са његовим оцем у мају 1992. у Сплитској болници, интервјуишу како би се утврдило где је његов отац послат након што је напустио болницу. Дописом од 7. априла 2014, обавештен је да нема основа сумњи да је над његовим оцем почињено кривично дело.

Европском суду за људска права он је затим поднео тужбу у којој наводи да хрватске власти нису предузеле потребне кораке у истрази у вези са нестанком његовог оца, позивајући

Uredzastupnika.
gov.rh,

Ćosić protiv Hrvatske

DORH i policija proveli su učinkovitu istragu nestanka osobe

Dana 14. ožujka 2017. g. Europski sud za ljudska prava donio je odluku kojom je utvrdio da je tužba g. Nedjeljka Ćosića (dalje: tužitelj) očigledno neosnovana.

Tužitelj je naime tvrdio da je njegov otac u svibnju 1992. godine primljen u splitsku bolnicu radi liječenja. Nakon završetka liječenja, tužiteljevom ocu gubi se svaki trag. Prema navodima medicinske dokumentacije, iz bolnice je odveden u Zatvor u Lori. Tužitelj je 2009. godine zatražio od Državnog odvjetništva Republike Hrvatske informacije o svom ocu, ali istraga koju su proveli državno odvjetništvo i policija nije dala nikakvih konkretnih rezultata. Tužitelj je pred Europskim sudom tvrdio da istraga nestanka njegovog oca nije bila učinkovita, te da mu je zbog toga povrijeđeno pravo na život, u smislu čl. 2. Konvencije, koji traži da u slučaju sumnjive smrti ili nestanka osobe bude provedena učinkovita istraga.

Europski sud je u svojoj odluci prihvatio argumente države da su istražna tijela (MUP i DORH), s obzirom na trenutak kada su doznala za nestanak tužiteljevog oca (2009. godina), poduzela sve odgovarajuće radnje potrebne radi otkrivanja svih okolnosti nestanka tužiteljevog oca, te da im se ne može staviti na teret bilo kakav propust ili nesavjesnost u radu.

Slijedom navedenog, Europski sud je utvrdio da je zahtjev očigledno neosnovan.

Ova odluka je konačna, jer protiv nje nije dopušteno nijedno pravno sredstvo.

се на чл. 2. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода, којим је прописано да је „право на живот сваке особе заштићено законом“.

Хрватска влада одговорила је да је тужитељ био пасиван дуги низ година након нестанка оца, као и да су њихови органи кривичног гоњења преузели све релевантне кораке како би утврдиле околности нестанка тужитељевог оца, али да због протекла времена нису дошли до никаквих опипљивих доказа. Он је узвратио да је истрага била врло површна, указујући и на чињеницу да нико од очевих блиских рођака и комшија није позван на разговор, а жалио се и на чињеницу да ни он, ни било ко од очевих рођака, није био укључен у истрагу.

Суд у Стразбуру, на седници од 14. марта 2017, у „светлу свих материјалних доказа који су му доступни“, закључује

да није дошло до кршења процедуралних аспеката Конвенције.

Кључно мишљење суда огледа се у ставу да обавеза државе да се спроведе ефикасна истрага представља обавезу као средство а не као резултат. У конкретном случају суд примећује да су националне власти сазнале за Милошев нестанак први пут 2009. и тада су започеле полицијску истрагу, у току које су интервјуисале доступне сведоке и сакупили доступне доказе и да су их правилно цениле.

Како нико од сведока није имао никаква сазнања о околностима нестанка тужитељевог оца, а други трагови нису откривени, суд под тим условима хрватским властима не може ставити на терет било какав пропуст или несавесност у решавању овог случаја.

Ова одлука је коначна, што значи да против ње нема никаквог правног сред-

ства. Велика штета. Наиме, овакав став Европског суда се противи свакој здравој логици. Човек је примљен у државну болницу, тамо су га прегледали државни лекари. Одатле је упућен у државни затвор и изгубио се на путу од болнице до затвора. Како се то могло десити? И шта ће цивил, уз то тешко повређен и душевно болестан, у војном затвору?

Једно је сигурно, да Милош, због свог здравственог стања и ратних околности, сам није могао нигде побећи. Суд је потпуно занемарио и чињеницу да су у „Лори“ у релевантно време „нестајали“ (читај ликвидирани) и многи други логораши, који такође нису били заведени у службене протоколе. Оваква одлука није правда за жртве. Суд који доноси овакве накарadne одлуке и није суд.

Саво Штрбац

07.08.2016.

Tužili Hrvatsku zbog ubojstva svojih roditelja na tlu 'SAO Krajine'

Presuda je da Hrvatska nije odgovorna za zločine na području koje nije kontrolirala. Tužiteljima odšteta za troškove

Može li Hrvatska biti odgovorna platiti odštetu za ubojstvo koje su pobunjeni Srbi počinili na teritoriju nad kojim hrvatske vlasti tada nisu imale kontrolu?

Europski sud za ljudska prava u Strasbourgu odlučivao je o jednom takvom zahtjevu i presudio da ne može. Ipak, podnositeljima tužbe dodijelio je 11.400

eura odštete za sudske troškove koje su imali dok su se pred hrvatskim sudovima trudili dokazati da je RH odgovorna za posljedice zločina u tzv. SAO Krajini 1992.

Nakon reintegracije okupiranih područja, hrvatske vlasti povele su 2000. istragu o ubojstvu roditelja dvoje hrvatskih državljanina, no navodni počinitelji tog ubojstva bili su nedostupni, u SAD-u i u Srbiji. Hrvatski sud tražio je ekstradiciju,

ali ni Amerikanci ni Srbi tome nisu udovoljili.

Tužitelji su na prvostupanjskom hrvatskom sudu dobili odštetu, no drugostupanjski je to poništio, a Vrhovni i Ustavni potvrdili da ne mogu dobiti odštetu od Hrvatske koja u trenu ubojstva nije imala suverenitet nad okupiranim teritorijem.

Tomislav Krasnec

28.11.2016.

Срби из Хрватске од Европског суда траже заштиту грађанских права

Бањалука – Чланови Удружења радника и инвалида рада избјеглих из Хрватске са држављанством БиХ у наредном периоду планирају да поднесу Европском суду за људска права у Стразбуру већи број захтјева за заштиту грађанских права избјеглих Срба у Хрватској.

“Велики смо оптимисти у погледу подношења ових апликација, јер сматрамо да су нарушена грађанска права Срба избјеглих из Хрватске”, рекао је Срни бањалучки адвокат Жељко Бубић, правни заступник ове асоцијације.

Он је истакао да ће ови захтјеви бити поднесени по узору на крајишке Србе пред Судом у Чикагу против правне наследице, америчке компаније

МПРИ, због саучествовања у прогону Срба из Хрватске 1995. године, гдје је спор окончан нагодбом.

“На овај начин отварамо могућност да се ово питање ријеша путем некакве нагодбе, односно постизања сатисфакције за Србе избјегле из Хрватске”, истакао је Бубић.

Он је подсјетио да Удружење годинама води борбу за имовинска права избјеглих Срба из Хрватске по узору на повратнике у Републику Српску који су остварили своја имовинска права.

Бубић је додао да је ријеч о широком спектру повријеђених права избјеглих Срба из Хрватске која се односе на имовину, станове, куће, пензије, радна и

социјална права, те учешћа у приватизацији јавних предузећа у Хрватској.

Колективна тужба Крајишника прогнаних у хрватској војно-полицијској акцији “Олуја” поднесена је 2010. године федералном суду у Чикагу против америчке консултантске куће “Л-3 Сервисиз инк” као правног следбеника “Милитери профешн рисорсиз инк” / МПРИ/ ради накнаде нематеријалне штете на име душевних боли због изгубљеног завичаја по основу саучесништва у геноциду.

Спор је окончан нагодбом, према којој ће тужена страна уплатити донацију од 1,4 милиона долара у виду хуманитарне помоћи прогнаним Крајишницима.

03.05.2017.

ХРВАТСКА ЈЕ КРИВА ЗА УБИСТВО СРБИНА, МОРА ДА ПЛАТИ

Суд у Страсбуру шокирао Загреб!

Станка Мартиновића су 23. септембра 1991. године одвели људи у црним униформама и убили га. Одвезен је комбијем ријечких регистрацијских ознака. Пет недеља касније његово је тело пронађено у реци Сави код Босанског Шамца, починиоци овог монструозног злочина никад нису откривени

Суд у Стразбуру сматра да се то догодило због пропуста надлежних хрватских органа у истрази злочина над српским цивилима у Сиску, због чега ће Хрватска сада морати платити Мартиновићевој породици одштету коју им је досудио Европски суд за људска права.

Држава није, сматрају у Суду за људска права, заштитила Мартиновићево право на живот, односно није спровела свеобухватну истрагу злочина због чега је дужна да породици убијеног исплати 30.000 евра.

Европски суд за људска права прихватио је чињеницу да је у међувремену по командној одговорности због смрти 23 сисачка цивила и једног ратног заробљеника осуђен Владимир Миланковић, ратни заменик начелника Полицијске управе у Сиску.

Поступак против њега и Ђуре Бродарца, који је током рата био начелник сисачко-мославачке полицијске управе, покренут је 2011. године.

Бродарац је умро током суђења, а Миланковић је 2014. године правоснажно осуђен на десет година затвора.

Породица Мартиновић је пре три месеца добила и 40.000 евра одштете од Републике Хрватске.

М. и други против Хрватске

Uredzastupnika.gov.rh,

Povreda prava na život - država nije pronašla direktnog počinitelja ratnog zločina

Dana 2. svibnja 2017. g. Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) s četiri glasa prema 3 donio je presudu kojom je utvrdio da je Republika Hrvatska povrijedila pravo na život trojici hrvatskih državljana (čiji identitet je zaštićen u postupku pred Europskim sudom), jer nije u potpunosti istražila sve okolnosti ubojstva njihovog bliskog srodnika (S.M.), koje se dogodilo u okolici Siska u jesen 1991.

Naime, 28. listopada 1991. godine tijelo S.M.-a pronađeno je na desnoj obali rijeke Save u blizini Bosanskog Šamca, Bosna i Hercegovina. U listopadu 2002. policija u Sisku započela je s istragom tog događaja, kao i drugih događaja u kojima su smrtno stradali hrvatski građani srpske nacionalnosti na širem području Siska.

Nakon provedene istrage, 16. prosinca 2011. Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku podiglo je optužnicu protiv dvije osobe zbog počinjenja kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva. Te osobe optužene su na temelju zapovjedne odgovornosti, odnosno zbog toga što su zapovijedale jedinicama čiji nepoznati pripadnici su počinili brojne zločine protiv civilnog stanovništva u periodu između srpnja 1991. i lipnja 1992, uključujući i ubojstvo S.M.-a. Nakon provedenog postupka, dana 10. lipnja 2014. čelnik sisačke policije iz tog vremena (V.M.) pravomoćno je osuđen zbog kaznenog djela ratnog zločina, te mu je izrečena kazna od deset godina zatvora.

Iako je priznao napore državnog odvjetništva u istrazi i kažnjavanju počinitelja ratnih zločina na širem području grada Siska od 1991.-1992. (naredbodavaca), Europski sud je

utvrdio da istražna tijela nisu učinila sve što je u njihovoj moći da pronađu neposredne počinitelje kaznenog djela ubojstva S.M.-a. Tim više što iz predmeta proizlazi da su određene osobe imale saznanja o identitetu neposrednih počinitelja tog ubojstva, kao i o drugim okolnostima u kojima se to ubojstvo dogodilo.

Za utvrđenu povredu konvencijskog prava Europski sud je svim tužiteljima dosudio pravičnu naknadu u ukupnom iznosu od 20.000,00 EUR na ime duševnih boli, te 1.000,00 EUR na ime troškova sudskog postupka.

Posebno valja istaknuti i da ova presuda nije donesena jednoglasno. Presudi naime prileži zajedničko izdvojeno mišljenje troje sudaca koji smatraju da je istraga koju je poduzela sisačka policija slijedila sve dostupne tragove, te da, osim glasila, nije bilo čvrstih dokaza o osobama mogućih neposrednih počinitelja, zbog čega se istraga može smatrati učinkovitom. Također, navedeni suci su kao i u nedavno donesenoj presudi Europskog suda u predmetu Borojević i drugi protiv Hrvatske smatrali da je Republika Hrvatska udovoljila zahtjevima čl. 2. Konvencije iz razloga što je identificirala i procesuirala počinitelje po zapovjednoj odgovornosti. Valja napomenuti kako se u predmetu Borojević radi o istom domaćem kaznenom predmetu ako i ovom predmetu (M. i drugi protiv Hrvatske).

Ova presuda još nije konačna. Ista će postati konačna ukoliko niti jedna od strana u postupku, u roku od tri mjeseca od dana objave presude ne podnese zahtjev za preispitivanje presude pred Velikim vijećem. Nakon konačnosti predmet će se nalaziti u postupku izvršenja pred Odborom ministara Vijeća Europe.

Ova presuda je dostupna na web stranici Suda (www.echr.coe.int/hudoc) na engleskom jeziku, a nakon prijevoda bit će objavljena na web stranici Ureda zastupnice.

Цинична пресуда суда у Стразбуру

05.07.2017.

Београд – Директор Документационо-информационог центра “Веритас” Саво Штрбац рекао је Срни да је цинична пресуда Европског суда за људска права у Стразбуру да Хрватска није повриједила право на живот Јосипу и Пави Обајдину, у случају убиства њихових ближњих Марије Вујичић и њене кћерке Гордане Обајдин за вријеме рата у Хрватској.

Штрбац је појаснио да је Марија била бака Јосипа и ташта Паве, а Гордана је мајка Јосипа и супруга Паве. Убијене су у мјесту Вељун код Слуња за вријеме хрватске војно-полицијске акције “Олуја”, и, упркос томе, што су истакле “бијелу заставу” на кући, у којој су живјеле.

Он је рекао да се у пресуди Суда у Стразбуру наводи да се “кључно мишљење суда огледа у ставу да обавеза државе да се спроведе ефикасна истрага представља обавезу као средство, а не као резултат”.

“Суду у Стразбуру није битно да ли је Хрватска дошла до резултата у тој својој истрази која је требало да утврди ко је убио те жене, ко је убио инвалида, непокретну жену”, рекао је Штрбац.

Он је навео да је хрватска војска била на лицу мјеста, када су жртве извјесиле “бијелу заставу” /за предају/.

“Истрага је требало да утврди ко их је убио. Полиција је била близу, чују пуцње, тадашњи десетогодишњи дјечак Јосип са њима разговара, трчи кући, налази мајку и баку убијене. Дјечак све то пријављује полицији, а они до данас нису открили убице”, каже Штрбац.

Према његовим ријечима, Суд у Стразбуру у својој одлуци примјећује да су хрватске власти сазнале за убиство и започеле истрагу, у току које су интервјуисале доступне свједоке и саку-

пиле доступне доказе, које су правилно оцијениле.

“А, то што нема резултата, њих на неки начин није брига. Ту се огледа неки цинизам. Каква је то правда?”, упитао је Штрбац.

Коментаришући наводе Суда да је било потребно “активно учешће у истрази породице оштећених и убијених”, Штрбац истиче да су тада била ратна времена, а не мирнодопска.

Он је подсетио да Горданин муж Јосип није био ту, пошто је пребјегао на хрватску страну, док је њен отац Милан био у хрватском затвору. “Тако да је циничан захтјев судија из Европског суда за њихово учествовање у истрази”, рекао је Штрбац.

Штрбац је рекао да је жртва Марија Вујичић Хрватица рођена 1943. године, а њена кћерка Гордана Обајдин, чији је отац Србин, рођена 1963. године.

Према подацима из пресуде Европског суда, навео је Штрбац, произилази да је Гордана била удата за Хрвата Паву Обајдина и да су из тога брака имали сина Јосипа.

Паво је био полицајац у Слуњу, а у вријеме рата деведесетих година прешао је у Карловац на хрватску страну, док је Јосип, који је у то вријеме имао 10 година, и остао са мајком Горданом и са баком Маријом, односно са мајчином породицом.

Када је почела акција “Олуја” Јосипов ујак је Јосипа, Марију и Гордану смјестио у Вељун, у који је 5. или 6. августа 1995. године ушла хрватска војска. Тада су рекли Јосипу и његовим да на кућу у којој су се налазили окаче бијелу заставу и да их хрватска војска неће дирати, што су и учинили.

Дан касније Јосип је отишао на пункт гдје се налазила хрватска војска, који је

био удаљен око 1,5 километара од куће у којој су становали, а док је разговарао са војницима, из правца куће у којој су становали, чули су се пуцњи, али ни он ни војска нису поклонили неку пажњу томе.

Када је Јосип пола часа касније дошао кући, нашао је убијене мајку и баку. Јосип је одмах о смрти баке и мајке обавијестио хрватску војску, који су га одвели његовом оцу, који се у то вријеме налазио у Слуњу.

Према “Веритасовим” информацијама, смрт Марије и Гордане пријавио је Веритасу 24. јуна 1996. године Милан Вујичић, њихов супруг и отац, који је у акцији “Олуја” и сам био заробљен и у заробљеништву провео до 31. децембра 1995. године, када је амнестиран.

Милан је тада рекао да су му супругу и кћер убили хрватски војници, да му је жена била инвалид и да јој је била одузета лијева страна тијела.

Посмртни остаци Марије и Гордане покопани су на Католичком гробљу у Слуњу.

“Веритас” истиче да је интересантно да међу тужиоцима у поступку пред Европским судом за људска права нема супруга и оца убијених Милана, као ни сина и брата Предрага.

Европски суд за људска права пресудио је да Хрватска није повредила право на живот Јосипу и Пави Обајдину, јер је у потпуности истражила све околности убиства њихових блиских рођака у околини Вељуна у августу 1995. након акције “Олуја”.

Пресуда још није коначна, а то ће постати уколико ниједна од страна у поступку, у року од три месеца од дана објаве пресуде, не поднесе захтјев за преиспитивање пресуде пред Великим вијећем.

Obajdin protiv Hrvatske

Uredzastupnika.gov.rh, 04.07.2017.

Nema povreda prava na život - država je poduzela sve odgovarajuće i moguće korake u istrazi teškog ubojstva

Dana 4. srpnja 2017. g. Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) donio je presudu kojom je utvrdio da Republika

Hrvatska nije povrijedila pravo na život podnositeljima Josipu i Pavi Obajdinu, jer je u potpunosti istražila sve okolnosti ubojstva njihovih bliskih rođakinja G.O. i M.V, koje se dogodilo u okolini Veljuna u kolovozu 1995 godine nakon VRA „Oluja“.

Naime, 8. kolovoza 1995. godine baka i majka I podnositelja, odnosno žena i punica II podnositelja zahtjeva ubijene su u svojoj kući u Veljunu koji je do tada bio

na okupiranom području tzv. „SAO Krajine“.

U veljači 2002. policija je započela s istragom tog događaja ispitivanjem svjedoka koji je naveo kako su dvije žene ubijene u svojoj kući u Veljunu od strane pripadnika hrvatske vojske. U vrijeme događaja u kući se nalazio i I podnositelj koji je tada imao 10 godina, međutim nije neposredno svjedočio događaju. Po-

činitelji do danas nisu otkriveni iako je policija poduzela sve moguće korake u otkrivanju istih.

Sud je u presudi dio zahtjeva podnositelja proglasio nedopuštenim, odnosno utvrdio je kako je zahtjev koji se odnosi na navodnu neučinkovitost istrage u razdoblju do listopada 2012. godine podnesen izvan rok od 6 mjeseci, što je protivno čl. 35 Konvencije. Naime, Sud je utvrdio da su podnositelji u tom razdoblju morali postati svjesni njezine neučinkovitosti prije 2. svibnja 2013. godine kada su podnijeli zahtjev Sudu budući da je istraga u predmetnom razdoblju imala brojne zastoje.

U odnosu na istragu nakon listopada 2012. godine, Sud je naveo kako su nadležna državna tijela intenzivirala istragu teškog ubojstva rođakinja podnositelja

zahtjeva te kako su poduzela sve razumne i dostupne korake u utvrđivanju počinitelja. Policija je ispitala sve poznate i dostupne svjedoke (civilne i vojne), nadležno državno odvjetništvo prikupilo je podatke o svim vojnim jedinicama koje su se u kritično vrijeme nalazile na području Veljuna, identificirali njihove zapovjednike i neke od pripadnika, ispitali većinu njih no nisu otkrili počinitelje. Unatoč tome, iako je rezultat izostao, sredstva koje su tijekom kaznenog progona poduzela u ovom slučaju nisu bila neodgovarajuća, te su stoga odgovarala konvencijskim standardima.

Zbog svega navedenog nije došlo do povrede prava na život, u smislu čl. 2. Konvencije.

Ova presuda još nije konačna. Ista će postati konačna ukoliko niti jedna od strana u postupku, u roku od tri mjeseca od dana objave presude ne podnese zahtjev za preispitivanje presude pred Velikim vijećem. Nakon konačnosti predmet će se nalaziti u postupku izvršenja pred Odborom ministara Vijeća Europe.

Ova presuda je dostupna na web stranici Suda (www.echr.coe.int/hudoc) na engleskom jeziku, a nakon prijevoda bit će objavljena na web stranici Ureda zastupnice.

Za sve dodatne informacije molimo obratiti se na adresu elektronske pošte ured@zastupnik-esljp.hr ili broj telefona 01/4878-100.

Trivkanović protiv Hrvatske

Uredzastupnika.gov.rh,
06.07.2017.

Nema povrede prava na život - država je poduzela sve odgovarajuće i moguće korake u istrazi ratnog zločina nad sinovima podnositeljice

Dana 6. srpnja 2017. g. Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) donio je presudu kojom je utvrdio da Republika Hrvatska nije povrijedila pravo na život podnositeljici Stoji Trivkanović, jer je u potpunosti istražila sve okolnosti ratnog zločina koji je počinjen nad njezinim sinovima Z.T. i B.T. 1991. godine u Sisku.

Naime, 25. kolovoza 1991. godine sinovi podnositeljice zahtjeva odvedeni su u nepoznatom smjeru od strane pripadnika specijalne policije

„Vukovi“. Njihova tijela nikada nisu pronađena. Policija pod vodstvom tadašnjeg načelnika PU sisačko-moslavačke i njegovog zamjenika V.M. započela je istragu njihove smrti.

U listopadu 2002. policija u Sisku intenzivirala je istragu tog, kao i drugih događaja u kojima su smrtno stradali hrvatski građani srpske nacionalnosti na širem području Siska. Između ostalog, policija je istražila i događaj u kojem su nestali Z. i B.T., te je utvrđeno kako su isti odvedeni iz svoje kuće od strane pripadnika „Vukova“ i odvedeni u nepoznatom smjeru. Policija je također ispitala sve osobe koje bi mogle imati saznanja gdje su bili odvedeni sinovi podnositeljice zahtjeva.

Nakon provedene istrage, 16. prosinca 2011. Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku podiglo je optužnicu protiv dvije osobe zbog počinjenja kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva. Te osobe optužene su na temelju zapovjedne odgovornosti, odnosno zbog toga što su zapovijedale jedinicama čiji nepoznati pripadnici su počinili brojne zločine protiv civilnog stanovništva u razdoblju između srpnja 1991. i lipnja 1992, uključujući i nestanak i stradavanje Z. i B. T. Nakon provedenog postupka, dana 10. lipnja 2014. načelnik sisačke policije iz tog vremena (V.M.) pravomoćno je osuđen zbog kaznenog djela ratnog zločina, te mu je izrečena kazna od deset godina zatvora.

Zbog svega navedenog nije došlo do povrede prava na život, u smislu čl. 2. Konvencije.

Ova presuda još nije konačna. Ista će postati konačna ukoliko niti jedna od strana u postupku, u roku od tri mjeseca od dana objave presude ne podnese zahtjev za preispitivanje presude pred Velikim vijećem.

Ova presuda je dostupna na web stranici Suda (www.echr.coe.int/hudoc) na engleskom jeziku, a nakon prijevoda bit će objavljena na web stranici Ureda zastupnice Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.

Za sve dodatne informacije molimo obratiti se na adresu elektronske pošte Ureda ured@zastupnik-esljp.hr ili broj telefona 01/4878-100.

Zdjelar protiv Hrvatske

Uredzastupnika.gov.rh,

Nema povrede prava na život - država je poduzela sve odgovarajuće i moguće korake u istrazi ratnog zločina nad ocem podnositelja

Dana 6. srpnja 2017. g. Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) donio je presudu kojom je utvrdio da Republika Hrvatska nije povrijedila pravo na život devetero podnositelja zahtjeva, jer je u potpunosti istražila sve okolnosti ratnog zločina koji je po-

činjen nad njihovim ocem u kolovozu 1995. godine nakon VRA „Oluja“.

Naime, 11. listopada 2001. godine izvjesni S.K. dostavio je Državnom odvjetništvu RH listu osoba za koje je tvrdio da su civili ubijeni tijekom VRA „Oluja“. Kraj imena podnositeljevog oca M.Z. je naveo da je „ubijen hicem iz vatrenog oružja u glavu od pripadnika jedinice „Tigrovi““. Navedenu listu Državno odvjetništvo odmah je proslijedilo policiji na nadležno postupanje nakon čega je započela istraga.

Europski sud u svojoj je presudi utvrdio kako su državna tijela poduzela sve

raspoložive i moguće korake u istrazi koju su provele, iako sama istraga nije dala rezultata u vidu otkrivanja počinitelja ovog kaznenog djela. Policija je u nekoliko navrata ispitala više osoba koje su u relevantno vrijeme bili pripadnici jedinice „Tigrovi“, ali nije došla do korisnih saznanja. Tijela nadležna za provođenje istrage slijedila su svaki trag koji im se tijekom istrage otvarao kako bi rasvijetlila ovaj događaj. Europski sud je utvrdio kako nadležna tijela u svojem postupanju nisu imala ozbiljnijih previda ili propusta, te je njihova reakcija na prijavu događaja

2001. godine bila promptna i učinkovita.

Zbog svega navedenog nije došlo do povrede prava na život, u smislu čl. 2. Konvencije.

Ova presuda još nije konačna. Ista će postati konačna ukoliko niti jedna od strana u postupku, u roku od tri mje-

seca od dana objave presude ne podnese zahtjev za preispitivanje presude pred Velikim vijećem.

Ova presuda je dostupna na web stranici Suda (www.echr.coe.int/hudoc) na engleskom jeziku, a nakon prijevoda bit će objavljena na web stranici Ureda zastupnice Republike Hrvatske

pred Europskim sudom za ljudska prava.

Za sve dodatne informacije molimo obratiti se na adresu elektronske pošte Ureda ured@zastupnik-esljp.hr ili broj telefona 01/4878-100.

Borojević i drugi protiv Hrvatske

U predmetu Borojević i drugi protiv Hrvatske Europski sud je utvrdio da nije došlo do povrede prava na život zbog navodno neučinkovite istrage smrti supruga i oca podnositelja zahtjeva.

Suprug i otac podnositelja zahtjeva smrtno je stradao na sisačkom području u listopadu 1991. godine. Istraga

o okolnostima njegove smrti i mogućim počiniteljima kaznenog djela je još uvijek u tijeku, te su podnositelji pred Europskim sudom prigovarali zbog toga što nije pronađen i osuđen izravni počinitelj ubojstva.

U međuvremenu, bivši načelnik sisačke policije osuđen je 2013. godine na temelju

zapovjedne odgovornosti za kazna djela koja su između srpnja 1991. i lipnja 1992. godine počinili pripadnici jedinice kojoj je bio na čelu, uključujući i ubojstvo supruga i oca podnositelja.

Europski sud prihvatio je da su zbog ratne i poslijeratne situacije u Hrvatskoj postojale prepreke u istrazi ubojstva koja su počinjena tijekom rata. Europski sud posebno

je cijenio da tijela kaznenog progona nisu ostala pasivna te da su poduzeti značajni naponi državnog odvjetništva u provođenju neovisnih istraga i procesuiranju ratnih zločina. Imajući u vidu navedeno, kao i konkretnu osudu na temelju zapovjedne odgovornosti, Europski sud je utvrdio kako Republika Hrvatska nije prekršila svoje pozitivne obveze na temelju članka 2. Konvencije.

Milan IVANEŽA i drugi protiv Republike Hrvatske

DRUGI ODJEL ODLUKA Zahtjev br. 73223/14 Milan IVANEŽA i drugi protiv Republike Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući 22. studenoga 2016. godine u Vijeću u sastavu: Paul Lemmens, predsjednik, Ksenija Turković, Jon Fridrik Kjølbro, suci, i Hasan Bakırcı, zamjenik tajnika Odjela, uzimajući u obzir naprijed navedeni zahtjev podnesen 17. studenoga 2014. godine, uzimajući u obzir očitovanja koje je podnijela tužena Vlada i odgovore na očitovanja koje su podnijeli podnositelji zahtjeva, nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Popis podnositelja zahtjeva naveden je u dodatku. Pred Sudom ih je zastupao g. L. Šušak, odvjetnik iz Zagreba.

2. Vladu Republike Hrvatske („Vlada”) zastupala je njezina zastupnica gđa. Š. Stažnik. Okolnosti predmeta

3. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi:

4. Rođak podnositelja zahtjeva, B.I. je 17. studenog 1992. godine uhićen od strane hrvatske vojske i odveden u Vojni zatvor u Zadru. Dana 19. studenoga 1992. godine pronađen je mrtav u svojoj ćeliji.

5. Hrvatske vlasti pokrenule su istragu o njegovoj smrti 1992. godine. Posljednja istražna radnja poduzeta je 1993. godine kada je zdravstveni stručnjak sastavio dopunsko izvješće o obdukciji. ODLUKA IVANEŽA I DRUGI PROTIV REPUBLIKE HRVATSKE 2 PRIGOVOR

6. Podnositelji zahtjeva prigovorili su na temelju postupovnog aspekta članka 2. da je istraga o smrti njihova rođaka bila neučinkovita. PRAVO

7. Podnositelji zahtjeva prigovorili su da vlasti nisu poduzele primjerene i odgovarajuće korake kako bi istražile smrt njihovog bli-

skog rođaka i kako bi počinitelje priveli pravdi. Pozvali su se na postupovni aspekt članka 2. Konvencije koji u mjerodavnom dijelu glasi kako slijedi: „1. Pravo na život svakog čovjeka zaštićeno je zakonom ...”

8. U nizu predmeta protiv Republike Hrvatske vezanih uz dugotrajne istrage o smrti rođaka podnositelja zahtjeva Sud je razmatrao u kojem trenutku podnositelj zahtjeva može ili treba početi sumnjati u djelotvornost istrage (vidi predmete Bogdanović protiv Republike Hrvatske (odl.), br. 722541/11, 18. ožujka 2014.; Orić protiv Republike Hrvatske, br. 50203/12, 13. svibnja 2014.; Gojević-Zrnić i Mančić protiv Republike Hrvatske (odl.), br. 5676/13, 17. ožujka 2015.; Radićanin i drugi protiv Republike Hrvatske (odl.), br. 75504/12; Grubić protiv Republike Hrvatske (odl.), br. 56094/12, 9. lipnja 2015.; Babić protiv Republike Hrvatske (odl.), br. 74338/12, 24. studenoga 2015.; Lovrić i drugi protiv Republike Hrvatske (odl.), br. 57849/13, 12.

siječnja 2016.; Ribić i drugi (odl.), br. 21610/13, 12. siječnja 2016.; Savić protiv Republike Hrvatske (odl.), br. 32023/13, 12. siječnja 2016.; Opačić i Godić protiv Republike Hrvatske (odl.), br. 28882/13, 26. siječnja 2016.; te Ivančić i Dželajlija protiv Republike Hrvatske (odl.), br. 62916/13, 15. ožujka 2016.).

9. Uzimajući u obzir načela utvrđena u tim predmetima, kao i svoja utvrđenja o činjenicama tih predmeta, Sud zaključuje da je prigovor podnositelja zahtjeva o nedostatku učinkovite istrage o smrti njihovog bliskog rođaka podnesen izvan šestomesečnog roka i da ga treba odbaciti u skladu s člankom 35. stavcima 1. i 4. Konvencije. Zbog tih razloga Sud jednoglasno proglašava zahtjev nedopuštenim. Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku 15. prosinca 2016. godine.

Hasan Bakırcı

Zamjenik tajnika

Paul Lemmens

Predsjednik

ДЕЛОЖАЦИЈЕ ИЗ ГРОБЉА У КНИНУ

N1

31.10.2016.

**Knin “deložira”
pravoslavne pokojnike
zbog navodnih dugova**

Uoči blagdana Svih svetih i Dana mrtvih, kada najveći broj građana posjećuje groblja, kninska je komunalna tvrtka oskvrnula niz grobnica na gradskom groblju u Kninu – oblijepile su ih nasljepnicama s obaviješću o skorim “deložacijama” grobova, javlja neprofitni portal Tris.com.hr.

Čitatelj portala Tris snimio je obavijest o neplaćenim računima za grobnu naknadu i prijetnju deložacijom pokojnika. Ista je naljepnica, unatoč plaćenim računima, osvanula na njegovoj obiteljskoj grobnici. A obavijest kaže:

“ČISTOĆA I ZELENILLO d.o.o. Trg Oluje 9, KNIN OBAVIJEST Ovo grobno mjesto nema evidentiranog korisnika u grobnom očevidniku i položajnom planu grobnih mjesta i grobnica, za isto nije plaćena grobna naknada 10 (deset godina). Temeljem te činjenice, a sukladno članku 14. Zakona o grobljima (NN 19/98, 50/12) ovo grobno mjesto smatra se napuštenim i može se ponovno dodijeliti na korištenje. Informacije na tel. 022 668 – 169. Upravitelj groblja: ČISTOĆA I ZELENILLO d.o.o.”

Čitatelj je kao kriterij lijepljenja prepoznao oblik križa i pismo na nadgrobnim spomenicima. Slučajno ili ne, ‘obavijesti’ se nalaze na grobovima pravoslavaca.

“Po tradiciji odemo na Gradsko groblje: ja, supruga s djecom, snahom i unucima ... I gle vraga ! Imao sam šta vidjeti, a usput mi prijatelji i poznanici upozoriše: ‘neplatiša’ i drugi neprijatni komentari. Okrenem se oko sebe i vidim: uglavnom srpski grobovi oblijepljeni ‘OBAVIJEST’... Naravno, prilično iznerviran pa i ljutit što mi rade, sin me pokušava nasmejati s doskočicom ‘Oni kucali, a ti nisi bio kući...’, ja pokušam da mu pariram i kažem kad dođe sljedeći put možda će stajati natpis ‘Zauzeto, Hrvat!’”, kazao je on.

Budući da je njegova obitelj podmirivala obveze, što je i dokazao uplatnicama dostavljenim portalu koji ih je objavio, ovaj je događaj za Tris protumačio kao “pokušaj brisanja povijesti i nastavak etničkog čišćenja”, odnosno “nastojanje jedne javne institucije da izbriše sve tragove postojanja Srba u Kninu”. Nadležna i potpisana tvrtka Čistoća i zelenilo d.o.o., navodi portal Tris, na upite poslane elektroničkom poštom, kao ni na telefonske pozive na istaknute brojeve direktora, računovodstva i financija, pravne službe, tajnice direktora, voditelja groblja i referenta grobljanskih usluga u Čistoći i zelenilu nitko nije odgovorio. Više sreće nisu imali ni s gradskom upravom Knina, koju su također htjeli upitati je li za skrnavljenje grobnica bila ključna nacionalnost/vjerosipovjest pokojnika ili je za počinjenje nađen neki drugi kriterij.

NOVOSTI
HOBOCIJA

06.11.2016.

Podzemna Oluja

Sanitarna inspekcija otkrila je, eto, da i dvadeset godina nakon Oluje u zemlji još ima Srba, i nakon što je očišćen od živih, grad je valjalo očistiti i od mrtvih. Ovoga puta sve je po zakonu, člancima, stavicama i Narodnim novinama, ‘tu su paragrafi pa zagradi’, ovoga puta deklaraciji ‘Zauzeto,

Hrvat’ prethodi potvrda ‘Napušteno, Srbin’

Akcija je očito pažljivo isplanirana: svakako, nije bilo boljeg tajminga od 1. studenoga, blagdana Svih svetih, i sutrašnjeg Dušnog dana ili Dana mrtvih – dva dakle dana u godini kad se Hrvati prisjećaju

svojih mrtvih i masovno hodočaste grobljima.

Građane koji su tako za ovaj Dan mrtvih pohodili gradsko groblje u Kninu dočekala je prava akcijska rasprodaja uređenih grobnih mjesta. Velika ponuda, valjda 'do isteka zaliha', od običnih grobova za jednu osobu do komfornih obiteljskih grobnica s lijepo istesanim kamenim pločama i križevima, a sve s istaknutom deklaracijom trgovca: 'Ovo grobno mjesto nema evidentiranog korisnika u grobnom očevidniku i položajnom planu grobnih mjesta i grobnica, za isto nije plaćena grobna naknada deset godina. Temeljem te činjenice, a sukladno članku 14. Zakona o grobljima (NN 19/98, 50/12) ovo grobno mjesto smatra se napuštenim i može se ponovno dodijeliti na korištenje. Informacije na tel. 022 668 169. Upravitelj groblja: Čistoća i zelenilo d.o.o., Trg Oluje 9, Knin.'

Zainteresiranim kupcima polovnih, malo korištenih grobnica vrlo brzo je postalo jasno otkud odjednom tako široka ponuda: deklaracije lokalnog komunalnog poduzeća o akcijskoj rasprodaji grobnih mjesta stajale su zalijepljene isključivo na srpskim nadgrobnim spomenicima.

Iz nekog razloga, đavo će znati zašto, na kninskom su gradskom groblju više od deset godina neplaćeni samo srpski grobovi. Ne mare Srbi za svoje mrtve, bit će da je to, nema što drugo biti: zašto bi inače, koji bi drugi razlog mogao biti da su na gradskom groblju u Kninu na Dan mrtvih 2016. godine zapuštene i napuštene samo grobnice s pravoslavnim križevima i ćiriličnim prezimenima?

Akcija je, rekoh, pažljivo isplanirana: pomno je izabrano i vrijeme, i ono što se u biznisu zove target-skupina. Dušni dan je, naime, katolički blagdan i nema ga u pravoslavnom kalendaru.

Sanitarna inspekcija otkrila je, eto, da i dvadeset godina nakon Oluje u zemlji još ima Srba, i nakon što je očišćen od živih, grad je valjalo očistiti i od mrtvih. Ironično, dakle sasvim prikladno, kvrgava ćirilična prezimena pod kamenim krstovima gradskog groblja posljednji su uopće trag srpskog života u Kninu. Ovoga puta, međutim, operacija nije prepuštena euforiji i stihiji. Ovoga puta sve je po zakonu, članicama, stavicima i Narodnim novinama, 'tu su paragrafi pa zagrabi', ovoga puta deklaraciji 'Zauzeto, Hrvat' prethodi potvrda 'Napuštено, Srbin'.

Uredno izdana od gradske tvrtke Etnička čistoća i zelenilo d.o.o.

Društvo s ograničenom odgovornošću. Ne postoji precizniji opis ograničeno odgovornog hrvatskog društva, koje će dvadeset godina nakon egzodusa cijele jedne, najveće svoje nacionalne manjine, birokratski hladno otpisati i njihove grobove, baš kao da je riječ o uredskom namještaju, i tako joj prilično doslovno zartiti svaki historijski trag. U Ustavu RH trebalo bi to stajati kao puni naziv hrvatske države: Republika Hrvatska i zelenilo, društvo s ograničenom odgovornošću.

U takvom društvu povremena se odstupanja ispostavljaju kao neodgovornost prema vlastitoj ograničenoj odgovornosti, dakle sistemska greška, ona koja sustav ne kompromitira, već legitimira. Čitatelj portala Tris, koji je - otkrivši uredbu gradskih komunalaca na vlastitoj obiteljskoj grobnici - obavijestio javnost o sezonskoj rasprodaji srpskih grobova u Kninu, priložio je i potvrde o dugogodišnjem urednom plaćanju grobne naknade. Greška, međutim, nije u evidenciji kninskog groblja, grobnom očevidniku i položajnom planu grobnih mjesta i grobnica - knjigovodstvu mrtvih - već u knjigovodstvu živih: odakle u Kninu, u srcu Hr-

vatske, živ Srbin koji uredno plaća grobnu naknadu, kad bi po svemu trebao biti izvan zemlje?

Efektan paradoks je slogan operacije. Preostali hrvatski Srbi, dakle Srbi što su i dvadeset godina nakon Oluje ostali u zemlji, do daljnjega se, naime, vode kao živi zakopani.

Kad se jednom završi posao sa Srbima, dalje će biti lako. Zapuštена i napuštena židovska groblja, na primjer. Posljednja sahrana na starom židovskom groblju u Osijeku, recimo, održana je prije trideset pet godina, a na onom splitskom još 1945. Zašto se i ta grobna mjesta, bez 'evidentiranih korisnika u grobnom očevidniku i položajnom planu grobnica', i za koja sasvim izvjesno 'nije plaćena grobna naknada deset godina', ne bi 'smatrala napuštenim' i 'ponovno dodijelila na korištenje'? Staro židovsko groblje u Splitu nalazi se na najatraktivnijoj gradskoj lokaciji, u borovoj šumi na južnim padinama Marjana, s pogledom na more i grad, i nema malo Hrvata koji bi dali lijepe pare da se usele u podzemne vile imućnih splitskih Židova.

To što su napuštena židovska groblja - samo zato što smo Židove malo istrijebili, pa ih više nema - zaštićena kao kulturno-povijesni spomenici, ne bi trebao biti problem: kad bi naime bio, onda bi problem bio i to što zaštićeni kulturno-povijesni spomenici nisu - sada i službeno 'napuštena' - srpska groblja.

Deložacije srpskih kostura u Kninu ionako je pilot-projekt bez presedana. Neće, naravno, biti prvi put u historiji čovječanstva da se devastacijom grobišta briše svaki spomen na neki narod ili etničku grupu - Hitlerovinacisti židovska su groblja temeljito preoravali, dok je Sovjetski Savez, recimo, čečenske nadgrobne spomenike koristio za rubnike uz ceste - ali to da se grobovi nepoželjnih deložiraju i 'dodjeljuju na korištenje' nije zabilježeno još valjda od ritualnih zauzimanja tuđih grobova u mikstečko-zapotečkim ratovima u pretkolumbijskoj Americi.

Čak ni Nijemci, kad su ono 1943. raskopali staro židovsko groblje Berlin-Mitte i pretvorili ga u protutenkovski rov, nisu potkraj rata svoje mrtve u njemu sahranjivali planski, po pedantnom grobnom očevidniku i položajnom planu grobnih mjesta, već iz nužde i očaja, pod savezničkim bombama. To što u masovnoj grobnici na mjestu starog židovskog groblja u Grosse Hamburger Strasse danas tako leži i osobno general Heinrich Müller - šef Gestapa i jedan od glavnih inženjera holoka-

usta – ironični je vječni znak historijskog poraza ideologije zatiranja sjemena, a ne njene veličanstvene pobjede.

Takav je otprilike znak i jedan stari, zapušteni i obrasli grob na gradskom groblju Knin, s jedne od fotografija koje je gnjevni čitatelj portala Tris poslao uredništvu. Vidi se na njoj humka omeđena davno zardalom željeznom ogradom, nad humkom kamena ploča s patinom dvadesetog vijeka, na ploči krst i uokvireni stari crno-bijeli ženski portret, pod njim uklesan

i jedva čitljiv ćirilčni natpis 'Mandić Milka, 1912-1944, žrtva fašizma – spomenik podižu braća Petar, Đuro i rodbina', a u dnu ploče pažljivo po sredini zalijepljena hladna, bijela obavijest kako za 'ovo grobno mjesto nije plaćena grobna naknada deset godina', te se 'sukladno članku 14. Zakona o grobljima smatra napuštenim i može ponovno dodijeliti na korištenje'. Sve uz 'informacije na telefon taj i taj', i ovjeru 'Čistoće i zelenila d.o.o., Trg Oluje 9, Knin'.

Ne znamo ništa o davno mrtvoj Milki Mandić, ali na njenom je grobu ostalo ispisano cijelo jedno hrvatsko stoljeće: mlada tridesetdvogodišnja žena, rođena u Austro-Ugarskoj, odrasla i udana u Kraljevini Jugoslaviji, ubijena u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, sahranjena u socijalističkoj Jugoslaviji, iz vlastitog groba izbačena u Republici Hrvatskoj.

Žrtva fašizma.

Boris Dežulović

N1 Štrbac: Ni mrtvi Srbi nisu poželjni u Kninu

02.11.2016.

Obaveštenja „Gradskog zelenila i čistoće“ iz Knina na grobovima pravoslavnih pokojnika i najava deložacije mrtvih ukoliko ne budu plaćane naknade za grobno mesto predstavlja poruku da Srbi, ni mrtvi, tamo više nisu poželjni, ocenio je direktor Dokumentaciono-informacionog centra „Veritas“ Savo Štrbac.

Štrbac je rekao Srni da je očito da je nakon etničkog čišćenja živih Srba u „Oluji“ 1995. godine na red došlo i etničko čišćenje mrtvih, na krajnje necivilizovan i ciničan način.

„Zar nije cinizam slati Srbima ovakvo obaveštenje iz firme čije se sedište nalazi na adresi Trg Oluje 9, koji je dobio ime po akciji etničkog čišćenja Srba?“, pita Štrbac.

Prema njegovim rečima, ne može se nikako drugačije nego prostaklukom nazvati to što su upravo uoči Svih svetih - 1. novembra i Dušnog dana, koji se obeležava danas u Hrvatskoj, na takav

način oskrnavljena grobna mesta i duše upokojenih Srba.

„Zar ne bi bilo normalnije i primerenije da ova članica EU održava grobove proteranog naroda i da jednom godišnje, recimo baš na Dušni dan i njima neko prisluzi sveće, umesto da kači ovakve poruke“, kaže Štrbac.

On je naglasio da ovakav način „dostavljanja“ obaveštenja ne postoji ni u jednom zakonu, što znači da nema pravni značaj, ali da je, sa moralne strane, za svaku osudu.

„Kome je upućeno obaveštenje na spomeniku porodice Žunić? Dušan, Ilija i Mara rođeni su u prvoj deceniji 20. veka, a umrli nekoliko godina pre rata. Gde su sada njihovi naslednici i da li ih uopšte imaju? Kome proslediti obaveštenje i ko će njihove posmrtnе ostatke eventualno preneti na drugu lokaciju?“, pita Štrbac.

On je podsetio da je pre nekoliko godina došlo do premeštanja posmrtnih ostataka pravoslavnih pokojnika i sa

jednog dela riječkog groblja, ali da se Uprava groblja tada potrudila da nađe naslednike i da u dogovoru sa njima reši situaciju.

„Ovi u Kninu nisu rekli kao u Rijeci da će ih izmestiti u jednu zajedničku grobnicu. Nigde u civilizovanom svetu grobovi se ne prekopavaju, ne spaljuju, ne uništavaju, već se traži ljudsko rešenje“, naveo je Štrbac.

On je naglasio da će, ukoliko usledi deložacija pokojnih sa kninskog groblja, na mestu gde su bili pravoslavni krstovi „iznići neka druga obeležja“, a to će pored etničkog čišćenja značiti i brisanje istorije Srba u Dalmaciji.

„Prema zadnjem popisu u Hrvatskoj 2011. godine u Kninu je živelo tek 23 odsto Srba. Prema popisu iz 1991. godine bilo ih je 75 odsto. Mrtvi sa kninskog groblja nisu obuhvaćeni popisom. O njihovoj nacionalnoj i verskoj pripadnosti govore samo njihovi grobovi, kojih uskoro verovatno neće biti“, kaže Štrbac.

02.11.2016.

САВО ШТРБАЦ: Етничко чишћење мртвих

У НЕДЕЉУ, 30. октобра, по затварању београдског Сајма књига, на којем сам провео свих осам дана уз штанд „Веритаса“, отворим електронску пошту и међу пристиглим мејловима један ми задржа пажњу. Насловљен као „Отворено писмо мјеродавним!“ са поднасловом

„Чак и српски гробови дошли на ред“, послато из Книна.

Потписао га је Драгољуб Чупковић, повратник у Книн и познати српски активиста, са којим повремено размењујем мејлове. Између осталог, у Книну је формирао и српску читаоницу за коју му је и „Веритас“, некако с пролећа ове године, послао

своја издања и за то добио писану захвалницу.

„Официјелна државна установа се дебело потрудила да брише све трагове постојања Срба на овим просторима са новим „патентом“ који се можда треба и заштитити па добити награду“, стоји у Драгољу-

бовом мејлу, уз који је и прикачен поменути „патент“:

„Чистоћа и зеленило д.о.о. Трг Олује 9, Книн Обавјест. Ово гробно мјесто нема евидентираниог корисника у гробном очевиднику и положајном плану гробних мјеста и гробница, за исто није плаћена гробна накнада 10 (десет) година. Темелјем те чињенице, а сукладно чланку 14. Закона о гробљима (НН 19/98, 50/12) ово гробно мјесто сматра се напуштеним и може се поновно додијелити на кориштење. Информације на тел. 022 668-169. Управитељ гробља: Чистоћа и зеленило д.о.о.“

Из мејла дознајем да је Драгољуб са својом породицом, уочи Свих светих, који се у Хрватској традиционално обележава 1. новембра и Дана мртвих или Душног дана, који пада дан после, када се уређују и посећују гробља, те уз полагање цвећа и паљење свећа одаје почаст и сећа преминулих рођака, посетио книнско Градско гробље, на којем се налази и његова породична гробница, на којој је уочио уредно залепљену „обавест“, а затим је и фотографисао. Прошетавши гробљем видео је и на другим, углавном српским гробовима, истовестну обавест. За гробно место своје породице редовно плаћа прописану накнаду, што потврђује и прикаченим рачунима.

Није му познато да ли други власници гробница, на којима је затекао исту обавест, уопште знају за овакав генијални изум книнске „Чистоће и зеленила“, јер они су или у тим гробницама или не живе у Книну.

На једној гробници од црног мермера, чија је фотографија приложена, исписана су имена покојника: Жунџић Душан 1909-1973; Жунџић Илија 1905-1975; Жунџић Мара 1904-1986, а на другој од бетона, много старијој, такође приложеној, не може се прочитати ни име покојника али се јасно чита да је покојник жртва фашизма и да је рођен 1912. а страдао 1944. И на обе је залепљена цитирана „обавест“. Које ли је упућена, Боже мој?

Радећи дуго у правосуђу научио сам како се врши достава управних и судских аката и шта значи уредна достава од које се рачунају рокови. Овакав начин доставе, колико ме памћење служи, није прописан ни у једном закону па је самим тим и неуредна, што значи да и нема никакав правни учинак.

Али постоји онај други људски, морални, који је много тежи од оног правног. Овај други погађа директно у душу. У поменутој обавести заправо има много цинизма и још више простаклука.

Зар није својеврсни цинизам Србима, свеједно живим или мртвима, слати овакву обавест управо из фирме чије се седиште налази на „Тргу Олује“, који је и добио име по хрватској акцији етничког чишћења, која је у августу 1995. „одувала“ Србе са подручја Книна, међу којима и потенцијалне наследнике оних покојника којима сада прети деложација из породичних гробница? Зар није велики простаклук, управо уочи Свих светих и Дана мртвих, са оваквим писанија-

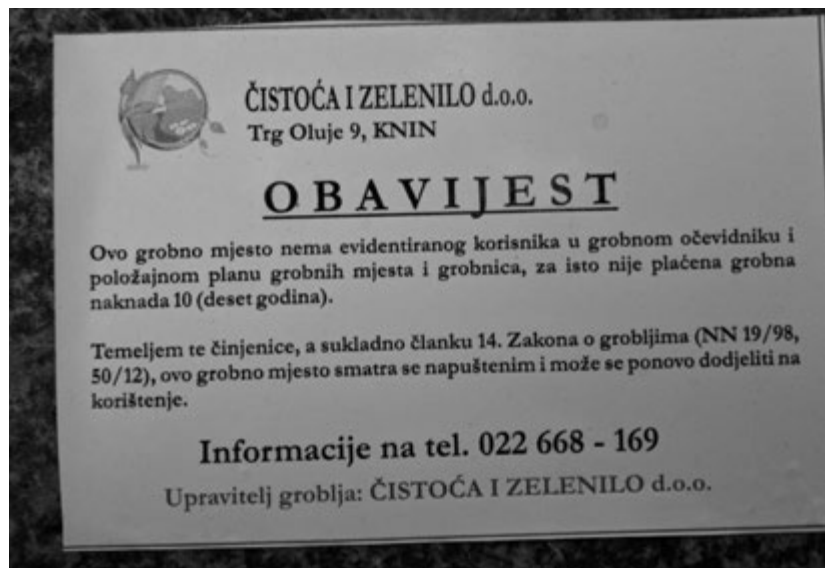
ма скрнавити гробове и душе покојника који у њима почивају? Зар не би било нормалније и примереније чланици ЕУ да држава о свом трошку на гробове протераног народа, који дуже од двадесет и једну годину лута светским просторима, бар до њиховог повратка, одржава и њихова гробља, барем до њиховог повратка, и да им барем једном годишње, рецимо на Душни дан, запали свеће.

„Зар мене и многе моје сународнике треба и из гробова иселити?“ - пита се и већ поменути Србин из Книна, Драгољуб Чупковић и сам одговара: „А ја то тумачим као брисање историје и наставак етничког чишћења“.

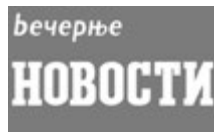
А статистика каже да је у граду Книну по попису становништва из 1991. живело укупно 12.331 житеља, од тога 9.867 (80 %) Срба, 1.660 (13 %) Хрвата и 381 (3 %) Југословена. Двадесет година касније, по попису из 2011, у том граду је живело укупно 15.407 житеља, од тога 11.612 (75 %) Хрвата, 3.551 (23 %) Срба, док су Југословени нестали.

Мртви са книнског гробља нису обухваћени наведеним пописима. О њиховој националној и верској припадности говоре гробови, на којима су увелико превладавали они са православним крстовима. Када се деложирају покојници из тих гробова, на њиховим местима изникнуће нека нова надгробна обележја. А то ће, поред извршеног етничког чишћења живих, остварити и, како рече Драгољуб, „брисање историје“.

Саво Штрбац

ОПРОШТАЈ ОД РАДЕТА МАТИЈАША:

29.10.2016.

Пером бранио
свој народ

Од новинара "Новости" данас се на комеморацији у Удружењу новинара Србије опростили колеге, пријатељи, кумови

- БЕЗ људи, све је само мртво слово на папиру – говорио је Раде Матијаш, дугогодишњи дописник "Вечерњих новости" из Книна све до 1995, и културни прегалац, од којег су се данас на комеморацији у Удружењу новинара Србије опростили колеге, пријатељи, кумови.

- Одлазак Радета је наш велики и ненадокнадив губитак. Био је синоним Удружења Демократске иницијативе за Книн и велики борац.

Човек великог знања, оптимизма, луцидности... – речено је данас на комеморацији. – Његов позитиван

дух и енергија све су нас надахњивали. Био је душа од човека, прави пријатељ, бринуо о породици, познаницима, увек спреман да свима пружи помоћ.

Некадашњи главни и одговорни уредник

"Новости" Раде Брајовић истакао је да је Матијаш био први који је своје перо усмерио у одбрану српског народа и на томе је свесрдно истрајавао. Са новинарском легендом Книна тужни скуп се опростио песмом "Кад облаци крену с мора", коју је знао да наручи на "Сијелу тромеђе", фестивалу који је основао у родној Стрмици, а извеле су је Светлана Спајић и Драгана Томић.

Сахрана је у понедељак у родној Стрмици.

УМРО ЈЕ МИЛАН БАСТАШИЋ

У петак, 7. октобра 2016. у Београду је умро Милан Басташић. Последњи испраћај биће на Новом гробљу у Београду, у сриједу 12. октобра у 15 часова.

осамнаестогодишњег брата Стеву и потом их убијају у Јадовну на Велебиту. Послије масовног масакра српског народа на Билегиори и у Грубишном Пољу концем септембра и почетком октобра 1942,

Рођен је у Грубишном Пољу 30. јануара 1931. године у породици Луке и Евице (р. Ђукић), као треће дијете. Отац му је био солунски добровољац. Тадашњу четворогодишњу основну школу је завршио у Грубишном Пољу.

Крајем априла 1941. године хрватске усташе му хапсе оца и

тембра и почетком октобра 1942, Милана су са мушкарцима усташе отјерале у Јасеновац, а мајку и сестру Јованку у Сисак. Игром случаја се спасавају из логора.

Крајем рата, по ослобођењу Грубишног Поља, пошао је у гимназију, а малу матуру положио у Дарувару 1947. године. Санитет-

ску официрску школу завршио је у Љубљани 1950. и распоређен на дужност у Госпићу, гдје је положио велику матуру 1953. године. Послије премјештаја у Загреб, уписао се на Медицински факултет у Загребу и 1961. године промовисан за доктора медицине. Општом медицином у војсци бави се до 1964. године када добија специјализацију Епидемиологије коју заједно са Јавним здравством успјешно завршава у Загребу, а полаже у Београду.

Докторску дисертацију одбранио је на Загребачком свеучилишту 1982. године. Учествовао је у четири објављена научна рада, водио један научно-истраживачки пројекат и објавио више од четрдесет стручних и јавно-здравствених саопштења и публикација. За вријеме епидемије вариоле на Косову и Метохији 1972. године, руководио је сузбијањем те болести у општинама Клина и Исток.

Од 1972. до 1975. Био је савјетник у републичком Секретаријату народне одбране СРХ. У војној хијерархији напредовао је до чина пуковника у који је унапријеђен 1975. године. На последњу дужност у ЈНА – Управник Завода за превентивно-медицинску заштиту загребачке армијске области – постављен је 1980. године. Савез комуниста напустио је 1986. године, а пензионисан је 1987. године у 56. години живота.

Деведесетих година се опредјељује за опстанак СФРЈ, а после сецесије Словеније и Хрватске јасно и јавно брани интересе, општељудска и национална права српског народа Билогоре. Спашавајући живот, Хрватску је напустио 15. августа 1991. године, да би се ускоро вратио на Бучје као добровољац за рад у војној болници војске РСК. По завршетку грађанског рата у Хрватској живи у Београду, пр-

ви је предсједник Завичајног удружења „Билогора“ основаног 2008. са сједиштем у Београду, када уз низ интервјуа и текстова објављује и капитално дјело „БИЛОГОРА И ГРУБИШНО ПОЉЕ 1941–1991.“

Био је један од оснивача удружења грађана „Јадовно 1941.“

Са Милановим одласком на губитку нису само најрођенији, већ и сви ми са којима је био близак и сви други за које је Милан и својим ријечима и самим својим постојањем био истовремено и сјећање и споменик и опомена, па и савјест нашег билогорског и српског рода.

Последњи испраћај биће на Новом гробљу у Београду, у сриједу 12. октобра у 15 часова.

Слава му!

Завичајно удружење „Билогора“

15.01.2017.

ПРЕМИНУО РАЈКО ЛЕЖАЈИЋ

Влада и Скупштина Републике Српске Крајине у прогонству обавештава да је у Београду изненада преминуо Председник Скупштине Републике Српске Крајине, дипл. инж. Рајко Лежаић

ВЛАДА и Скупштина Републике Српске Крајине у прогонству обавештава да је 14. јануара у Београду изненада преминуо Председник Скупштине Републике Српске Крајине, дипл. инж. Рајко Лежаић.

„Истрајном борцу за ускраћена права српског народа у Републици Српској Крајини (Зони под заштитом УН) и Хрватској нека је вечна слава и хвала. Накнадно ћемо обавестити о месту и времену његове сахране”, стоји у саопштењу које је

потписао Милорад Буха, председник Владе у изгнанству.

Преминули Лежаић пре рата живео је и радио у Бенковцу. У СДС је ушао одмах по формирању странке и обављао је значајне дужности у Влади РСК све до “Олује” 1995. године.

Од 2005. када се обнавља рад Владе у изгнанству, активно је учествовао у свим напорима Крајишника да очувају свој идентитет у Србији. Због критичких чланака на рачун хрватске државе које је готово свакодневно објављивао у виду саопштења био је велики трн у оку званичном Загребу.

**SNV
CHB**

jun 2016.

Slike povratka: Banija i Kordun

Čovjeku se može oduzeti kuća i zemlja, novac i zdravlje, pa i domovina, ali uvijek će ostati nešto što će mu dati snagu i volju za novi početak. No ako mu oduzmete dostojanstvo, javit će se praznina koja će ga ispuniti razočaranjem i zebnjom, koja se ničim ne može nadomjestiti. Tako će nestati i posljednje uporište iz kojega je crpio snagu da pobijedi sve nevolje i nedaće, da opstane i ostane.

U ovom broju Biltena objavljujemo priče iz novinarskog notesa o povratnicima na Baniji i Kordunu, pojedincima i obiteljima koji su početkom kolovoza 1995., u strahu za goli život, morali napustiti svoja ognjišta i krenuti u neizvjesnost, daleko od rodnih kuća i grobova pradjedova. Gdje god da su stigli i ostali, ma kako dobro bili prihvaćeni, niti jednog trenutka iz njihovih srca nije nestala ljubav prema zavičaju, a kako su godine prolazile, slike raštrkanih sela na Baniji i Kordunu nisu izlazile iz glave. Slike njihova djetinjstva, blagorodnih njiva, livada i pašnjaka, razigranih konja, pjesme i smijeha, prela i komušanja, ljubovanja i druženja, dobrih susjeda i komšija. Kod mnogih od njih sjećanja su, umjesto da blijede, bivala sve veća, i jedna za drugom padale su odluke o povratku za koji su se nadali da će staviti srce na mjesto, a život usmjeriti starim stazama.

Mnogima je država obnovila spaljene kuće, mnogi su ostvarili socijalna i druga primanja, dobili su dio onoga što su oduvijek imali, ali je polako i sistematski započelo oduzimanje onoga što im je bilo najvažnije: sigurnost i samopouzdanje, pa i dostojanstvo. Nije to došlo u jednom trenutku, već se počelo u njihova srca uvlačiti polako, u tisućama sitnica naoko pojedinačnih i nevažnih, nepovezanih.

Obećana obnova se usporila, mnogima kuće ni do danas nisu obnovljene, priključenja struje danas u Hrvatskoj čeka oko 300 srpskih domaćinstava, putovi prema povratničkim selima ne nasipavaju se redovito, ukinute su ili potpuno reducirane gotovo sve autobusne linije, a hladni činovnici u lokalnim upravama, bez obzira o kakvim je zahtjevima riječ, predmete rješavaju sporo, odugovlače i nisu susretljivi. Horde prevaranata svih vrsta obilaze zabačena sela i zaseoke. Jedni se lažno predstavljaju i uplašnim staricama uzimaju novac, drugi

SNV Bulletin #8 / Slike povratka:
Banija i KordunSNV
CHB

dolaze noću i pljačkaju, a rijetki su oni koji završe iza rešetaka.

U mnogo slučajeva državni aparat potpuno je zatajio. U Klasnici, na Baniji, ono malo preostalih stanovnika sjeća se Dragana Milokare, vremenog starca koji je u Oluji jedini ostao u selu. Živio je malo, polusrušenoj kućici ispod same crkve Sv. Duha. Desetak godina potpuno sam i zaboravljen, bez ikakvih prihoda, bez osobne karte i domovnice, bez ikakva dokumenta. Živio je u potpunoj bijedi, na rubu gladi i neimaštine. Sve što je imao bilo je ime i prezime, a ni o tome nije imao nikakvu dokumentaciju. Povratnici koji su polako pristizali počeli su se brinuti o njemu, priča o Draganu je 2003. dospjela u novine. Nakon toga po njega su došli predstavnici nekih službi, na silu su ga ugurali u automobil i odvezli u bolnicu u Popovači. Očevici kažu da se otimao i plakao. Nekoliko puta je bježao iz bolnice, uvijek su ga uhvatili i vraćali. Godinu-dvije kasnije u Klasnic stiže vijest da je Dragan umro, mještani kažu — od tuge. Selo je organiziralo prijevoz tijela u Klasnic, gdje je pokopan, a ovaj događaj i priču o Draganu Milokari, nesretnom samotnjaku koji je doslovno otet na pragu rodne kuće, danas će potvrditi svaki stanovnik Klasnića.

Autor 8. broja Biltena SNV-a je novinar Vladimir Jurišić.

**SNV
CHB**

decembar 2016.

Priče iz izbjeglištva: Više od tragedije

Što će se dogoditi u budućnosti s preko 400 000 Srba prognanih iz Hrvatske? Kakva će biti njihova veza sa starim krajem kako vrijeme bude odmicalo? Hoće li se ti ljudi ikada više moći vratiti u svoju postojbinu u kojoj su živjele generacije njihovih predaka? Racionalno, teško možemo predvidjeti buduću sudbinu čitavog jednog naroda nasilno izmještenoga s područja na kojem je živio stoljećima, uz toliko teških pitanja. Sigurno je da će u Hrvatskoj nastaviti živjeti neki potomci ove značajne i velike zajednice i oni će najvjerojatnije biti "ostatci ostataka" onih srpskih doseljenika koji su prije nekoliko stoljeća bili pozvani od velikog Austro-Ugarskog carstva da brane Krajinu, taj nekadašnji rub Evrope, od prijetnji izvana. Ali tko će u budućnosti ostati u toj bivšoj Krajini? Sigurno je da će uz današnju slabu demografsku stopu rasta i prilično ostarjelo srpsko stanovništvo taj broj vrlo brzo biti desetkovan. Danas ne postoji argument koji bi na uvjerljiv način mogao dokazati da će se domicilno srpsko stanovništvo sjeverne Dalmacije, Banije i Korduna obnoviti i da će taj kraj opet postati prosperitetan.

SNV Bulletin #9 / Priče iz izbjeglištva:
Više od tragedije

SNV
CHB

Ako za pedesetak godina više ne bude ozbiljnije srpske zajednice u Hrvatskoj, koliko još dugo može trajati sjećanje na one koji su iz Hrvatske početkom devedesetih masovno prognani?

Ako tako ipak bude, oni koji tada budu živjeli bit će svjedoci nečega što zaista jest

više od tragedije, jer znači brisanje jednog naroda, kulture i pisma.

No to će biti posljednje što će uopće moći ustvrditi. Mora li baš tako biti i trebaju li Srbi u Hrvatskoj doživjeti sudbinu potpunog iščeznuća? Historijski gledano, Srbi su narod prisilnih seoba i česte žrtve masovnih pogroma. Iznimno teške prilike u kojima danas žive ostaci ovoga naroda u Hrvatskoj, s većinom koja je prognana i živi u Srbiji ili je razbacana po svijetu, već su se u povijesti višekратно dogodile. Ono što znamo iz istorije jest da su neizmjerne patnja, mazohistička izdržljivost i vjera u neku bolju

stvarnost održavale taj narod onda kada se nalazio na ivici provalije. Sve što možemo reći je da će ponovo biti potrebna neizmjerne žrtva, samoprijegor i žilavost da se nastavi život Srba u Hrvatskoj. Taj zadatak za novi život povjeren je danas Srbima koji su ostali i onima koji su otišli. Uza sve neprilike života u Hrvatskoj, jednako kao i onoga u dugotrajnom izbjeglištvu, samo od Srba ovdje i tamo ovisi hoće li se taj život nastaviti.

**SNV
CHB**

mart 2017.

Historijski revizionizam, govor mržnje i nasilje prema Srbima u 2016.

Govor mržnje u desno orijentiranim medijima, bijesni povici na stadionima i mrzilački grafiti na ulicama, javna okupljanja simpatizera ustaštva, kao i diskriminatorne i revizionističke izjave visokih državnih dužnosnika, postali su u 2016. godini dio političke stvarnosti Hrvatske. Ono što posebno zabrinjava su verbalni i fizički napadi na članova srpske zajednice u Hrvatskoj koji su u prošloj godini postali znatno brojniji.

Bilten koji je pred vama donosi pregled slučajeva etnički motiviranog nasilja, revizije i negacionizma povijesnih događaja, prijetnji i govora mržnje usmjerenih protiv Srba u Hrvatskoj u prethodnoj godini. Riječ je podacima koje su po prijavama pojedinaca i informacijama objav-

ljenim u medijima prikupili SNV i Klub zastupnika SDSS-a u Hrvatskom saboru.

U 2016. evidentiran je ukupno 331 slučaj etnički motiviranog nasilja, revizije i negacije povijesnih događaja, prijetnji i govora mržnje usmjerenih protiv Srba u Hrvatskoj, što je značajan porast u odnosu na prethodne godine (57 poto više nego u 2015. godini).

Budući da dio žrtava, zbog nepovjerenja u institucije i straha od daljnjih napada, nikada ne prijavi napad ili prijetnju, svjesni smo da je evidencija koju donosimo nepotpuna u odnosu na realno stanje. Zbog objektivnih razloga u ovom Biltenu nije prikazan i analiziran svaki od 331 slučaja, već samo najeklatantniji primjeri.

SNV Bulletin #10 / Historijski revizionizam,
govor mržnje i nasilje
prema Srbima u 2016.

SNV
CHB

06.10.2016

“Крст на крижу”

Београд - У Београду је вечерас представљена књига Ратка Дмитривића “Крст на крижу”, која садржи прилоге за боље разумевање српско-хрватских односа.

Промоцији у Скупштини града присуствовао је председник Републике Српске Милорад Додик, градски менаџер Горан Весић, академици Алекса Буха, Драгослав Михаиловић, директор “Веритаса” Саво Штрбац, новинар Мирослав Лазански и бројна публика.

Академик Василије Крестић рекао је да је књига врло добра, али специфична историја српско-хрватских односа из које ће и обичан читалац научити и сазнати много тога.

Он је навео да у књизи има укупно 105 текстова из којих “стиче утисак колико су тужни српско-хрватски односи, колико је зло унесено у њих и где се крију проблеми који ремете односе”.

“Зло је ушло у хрватско друштво, хрватску политику и то Дмитривић разобличава не зато што жели некога да осуди, него зато што жели да објасни у чему је проблем, одакле зло долази и циљ му је да нас освети, отрезни, делује лековито на нас да знамо како да се од тог зла одбранимо”, рекао је Крестић.

Према његовим ријечима, Дмитривић је новинар-истраживач који није историчар, али из одређеног угла посматра догађаје и допуњава оно што историчари истражују на специфичан начин.

Он је истакао да има података који су га изненадили, а говоре о великохрватској тежњи према одређеним територијама које ни етнички ни историјски њима не припадају, грабежљивости и тежњи да се ство-

ри велика и етнички чиста хрватска држава.

“Ратко Дмитривић је дошао до закључка да је опасна геоманија Хрватска и да се иза те геоманије крије зло и навала на Србе и то непрестано оптуживање за великосрпску агресију, док, са друге стране, управо хрватски политичари теже стварању велике, етнички чисте и колико год могуће више, римокатоличке Хрватске”, каже Крестић.

Аутор књиге Ратко Дмитривић, који је и генерални директор компаније “Новости”, рекао је да је књига мало другачији поглед на српско-хрватске односе, почев од средине 19. вијека до данас, а плод је тридесетогодишњег истраживања и покушаја да објасни и себи и другима откуда толика мржња из дијела хрватског народа према свему што је српско.

“То није само 1941. година, то није Први светски рат, то се креће од 19. века са појавом Анте Старчевића до данашњих дана и фасцинантно је. Корени мржње могу да се лоцирају на 15. век и такозвану Унију - покушај Ватикана да стави под контролу све православне, који су тражили помоћ од Запада због Турака, а једино је српски патријарх одбио Унију”, рекао је Дмитривић.

Он је навео да књига садржи бројне примјере кроз имена и догађаје међу којима и са политичарима са којима се састајао у интересантним околностима.

“Књига открива и интересантне детаље о људима који су одређивали односе између Срба и Хрвата, на неки начин их креирали и усмеравали. Детаље из њихових живота врло су интересантни, а када их знате појашњавају много тога”, рекао је Дмитривић.

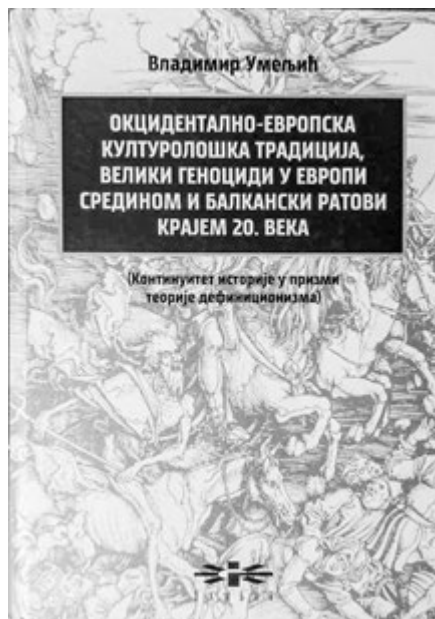
Аутор, који је поријеклом са територије данашње Хрватске, оцијенио је да је будућности хрватско-српских односа у спознајама и суочавању са чињеницама које су неспорне.

Књижевник Миломир Краговић рекао је да књига садржи 105 прилога, колумни, анализа, записа и реговања аутора и да у њој, упркос драматичности теме, аутор није показао никакву мржњу, него је понудио аргумент за сваку констатацију и представља “приручник за упознавање зла у коме дуже време живимо”.

Књижевник Милован Витезовић истакао је да је ријеч не о књизи оптужби, већ о штиву намијењеном и оним, “који заборављају брзином светлости, склоним националној амнезији”.

“Књига може послужити за освешћивање оних који се тешко освешћују, као и за излазак из латаргијске коме”, сматра Витезовић.

Он каже да књига садржи аргументоване истине и истиче да вјерује да ће је цитирати и историчари и психолози.

Тумачење феномена геноцида у 20. веку, као и подсећање на његово понављање, усмерено увек на исту групу народа, једна је од тема којом се бави др Владимир Умељић у својој студији „Окцидентално-европска културолошка традиција, велики геноциди у

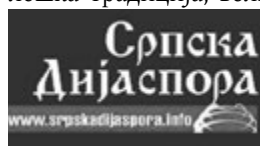
на година обликује Ватикан, као и да ниједан народ жртва не припада тој традицији. Такође, аутор указује на појаву која до сада није тематизована, али је веома важна за истраживање геноцида. Наиме, како је увек било могуће мобилисати тако велики број тзв. нормалних људи, да би убили милионе других људи, и како су стотине хиљада непосредних убица и после убијања остајали нормални, социјално прилагођени и неупадљиви. Они нису били патолошке масовне убице, па је интригантна на који начин им је било могуће испрати мозак и мобилисати их за извршење тако ужасних злочина, нагласио је др Умељић.

Према његовим речима свим овим питањима баве се данас и западни аутори, што показује да је Запад почео да говори о себи и да је заинтересован за суочавање са самим собом, али то и даље не утиче на мејнстрим диктатуру, која се чврсто држи става да су Срби главни и дежурни крвици за све.

контексту политичких циљева Западна. Срби су непрестано сметња на том путу, а покушаји њиховог дисквалификаовања као народа и политичког фактора на Балкану, добили су нову форму након избијања грађанских ратова у бившој Југославији.

Тада су Срби проглашени страшним агресорима, а сви други невиним жртвама, иако је познато да је иницијална каписла за почетак сукоба, најпре између Срба и Хрвата, била проглашење сецесије од стране Словеније и Хрватске.“ Фитиљ на балканском бурету барута неповратно се разгорео када су Немачка и Ватикан фактички изнудили прерано и селективно признање свих југословенских република у децембру 1991. године“, каже др Умељић.

Сукоб је био планиран и деценијама пре тога, о чему говори податак да је Немачка тајна служба (БНД) од почетка 80-тих година, заједно са Хрватском тајном службом, систематски

04.11.2016

Студија др Владимира Умељића о великим геноцидима у 20. веку

Европи средином и балкански ратови крајем XX века“. О овом обимном делу говорио је аутор на овогодишњем Сајму књига у Београду, указујући да је за расветљавање феномена геноцида важан мултидисциплинаран приступ, какав је и сам користио током истраживања.

Др Владимир Умељић је у првом делу своје студије издвојио три велика геноцида у Европи у 20. веку, која се појављују под различитим именима, али са истом тежњом, да се у потпуности или делимично униште, како каже дефиниција овог феномена, припадници једног народа, етничке, расне или религијске групе. Најпознатији пример геноцида у Европи је холокауст над Јеврејима, али ништа мање трагичан није био ни србоцид над Србима у НДХ, од 1941. до 1945, као ни геноцид извршен над Синтима и Ромима у Другом светском рату.

Важно полазиште за истраживање геноцида, према речима др Умељића, је податак да његови починиоци потичу из западне културолошке традиције, коју више од хиљаду и пет стоти-

Зато се аутор у студији „Окцидентално-европска културолошка традиција, велики геноциди у Европи средином и балкански ратови крајем XX века“, да би објаснио позицију Срба у односу на западни свет, позабавио разлозима за избијање великих ратова у прошлом веку, као и грађанским ратовима на тлу бивше Југославије.

То је уједно тема другог дела ове студије у коме др Умељић указује да су сви ратови били последица сукоба две културолошке традиције, источне и западне, као и да су у свим тим ратовима локални фронтови на Балкану увек били идентични. Он даље каже да су светски ратови почели као походи западних држава на Исток, али да се истовремено водила борба око преузимања вођства на том походу. После два неуспела покушаја Немачке у Првом и Другом светском рату, то вођство су преузеле САД.

С обзиром да се Балканско полуострво налази на граници те две културолошке традиције, јасно је да се српска историјска судбина мора сагледати у

радила на заоштравању конфликта између Београда и Загреба. То потврђује и изјава хрватског министра унутрашњих послова Јосипа Бојковца, који је између осталог рекао: „У то време је ЈНА била регуларна војска међународно-правно признате државе и Хрвати су били део тог југословенског система. Ми смо тада почели са циљаним ратним радњама против српског становништва. Желили смо да дође до рата. Срби су тада и Југославија били нападнути, а не Хрватска“.

Дакле, то би била та измишљена великосрпска агресија, која довела до стварања црно-беле слике о Србима. Али та слика, иако је требало да буде сумњива сваком нормалном човеку, остала је актуелна до данашњих дана. Зато је интенција ове књиге да се приближи истини, посебно што је на Западу већ увелико извршена и дехуманизација српског народа, истакао је др Владимир Умељић.

NOVOSTI
HOVOCTA

22.05.2017.

Proširena kronika genocida

Nova knjiga - reizdanje poznatog karlovačkog historičara dr. Đure Zatezala: Iza promocije u Vojniću, uslijedit će niz promocija, Glina, Vrginmost, Topusko, Zagreb, Karlovac, pa Srbija i BiH

‘Radio sam svoj seljački i kovački posao’; svjedočanstva genocida u NDH 1941-1945; Kordun, Banija, Gorski Kotar i Lika; drugo prošireno izdanje, u ediciji Eparhije Gornjokarlovačke i udruženja Jasenovac - Donja Gradina iz Banja Luke, svoju hrvatsku i prvu promociju imalo je u petak, 12. maja, u Vojniću, večer uoči obilježavanja 75. godišnjice proboja neprijateljskog, ustaškog obruča 1942. godine na legendarnoj Petrovoj gori.

Većeg i boljeg događaja i najave najveće kordunaške epopeje i proboja obruča na Biljegu, koji se uvijek održava kod spomenika na Petrovcu, i nije moglo biti. Mala dvorana u Domu kulture u Vojniću bila je pretijesna da primi sve zainteresirane za prezentaciju ovog, najnovijeg historijskog djela poznatog karlovačkog historičara dr. Đure Zatezala. Ovo Đurino djelo nastajalo je više decenija. Najprije je prije desetak godina u izdanju SKD Prosvjeta izišlo prvo izdanje ovog djela, da bi sada bio objavljen sav rad i materijal kojeg je

dr. Zatezalo sakupio tokom višedecenijskog istraživanja.

Dvije ili tri stvari treba reći ovom prilikom: ni ovog puta nije bilo službenih i zvaničnih predstavnika općine Vojnić, među kojima su i službeni načelnik kao i njegovi srpski zamjenik i predsjednik Općinskog vijeća. Kako Novosti neslužbeno saznaju - službeni predstavnici općine na čelu sa načelnikom Nebojšom Andrićem prisustvovali komemoraciji na Bleiburgu.

Prisutne su pozdravili Dušan Crnković, predsjednik jednog od dva udruženja antifašista u Vojniću, Mirko Martinović u ime srpske zajednice i organizatora, Saša Lončina u ime Gornjokarlovačke eparhije, Janko Velimirović u ime izdavača, Vesna Čulinović Konstatinović i Vesna Ivanović kao recenzenti te autor dr. Đuro Zatezalo. Recenziju dr. Svete Livade je pročitala Tanja Mrkić.

Glavnu pomoć u izdavanju ove knjige je dao, kako se čulo, Dalibor Višić iz Njemačke koji je financirao izlazak knjige. Od oko 800 stranica knjige, 60 posto su svjedočanstva slučajno preživjelih žrtava (Glina, Petrova gora, Ivanović jarak, Veljun... i ostala stratišta).

Dr. Vesna Čulinović Konstatinović i dr. Vesna Ivanović su rekly da se dive Zatezalu što je imao snage da napiše ovu knjigu o vremenu koje nije zatrllo život na ovim prostorima. Iza promocije u Vojniću, uslijedit će niz promocija, Glina, Vrginmost, Topusko, Zagreb, Karlovac, pa Srbija i BiH.

Milan Cimeša

01.03.2017.

Представљена књига Геноцид над Србима у Сарајеву 1992-1995

Београд - Књига „Геноцид над Србима у Сарајеву 1992-1995“, представљена је данас у Београду, према ријечима аутора Миливоја Иванишевића, на дан када је прије 25 година почео грађански рат у БиХ и геноцид над Србима у Сарајеву.

Иванишевић је рекао да у српском дијелу Сарајева није било ниједног логора за муслимане, нема ниједног убијеног муслимана нити масовне гробнице, а да је у муслиманском Сарајеву постојало 120 логора за Србе и пронађено више десетина масовних гробница.

„Књига представља свједочења људи који су преживјели најтежу мо-

гућу тортуру. Она се ни по чему није разликовала, можда је понекада била систематичнија од оне коју су током Другог свјетског рата преживјели Срби у логорима тадашње НДХ“, рекао је Иванишевић.

Он је додао да је прије рата у Сарајеву, према истраживањима, било око 40.000 Срба, међу којима ни дјеца нису била поштеђена привођења, испитивања, па и батина у затворима.

„Све вријеме рата, неутрална страна, представници међународне заједнице, који су саучесници у српским страдањима, видјели су шта се догађа са Србима и никада ништа нису

МИЛИВОЈЕ ИВАНИШЕВИЋ, ДРАГАНА ГРЧИЋ – ГАВРИЛОВИЋ: ГЕНОЦИД НАД СРБИМА – САРАЈЕВО 1992-1995- СВЕДОЧЕЊА ПРЕЖИВЕЛИХ ЛОГОРАША

предузели да заштите Србе“, рекао је Иванишевић.

Он је додао да у цијелој БиХ не постоји ни један проценат људи одговорних за злочине над Србима да је против њих покренут судски поступак или поднесене кривичне пријаве.

Предсједник Скупштине града Источно Сарајево Мирослав Лучић

рекао је да није доживио патњу као његови суграђани српске националности, али да је може осјетити, разумјети и преузети дио обавезе на себе да се то што се десило овјековјечи кроз књигу.

„Књига показује свијету који нас окружује над ким је заправо почињен геноцид и над ким је почињено етничко чишћење“, рекао је Лучић.

Он је додао да је у књизи представљено 80 свједочења, али да се зна да је много више Срба страдало, и да из то разлога треба наставити са истраживањима и прикупљањем доказа.

„Све институције морају осмислити начин, одвојити средства да би све жртве добиле сатисфакцију, а на крају крајева и Република Српска“, рекао је Лучић.

ЗБОРНИК „КНИНСКА КРАЈИНА“ бр. 8

Манастир Крупа, чија фотографија је на насловној страни осмог броја зборника Книнска крајина, ове године обиљежава тачно седам стољећа. Саграђен је у доба Немањића, 1317. године, а у велебитској, буковачкој врлети, кроз вијекове паљен и обнављан, очувава православље и српство.

Чува успомене и на Бранковиће – Ангелину, Максима и Јована Радеку, Исаија Олујића; посебно на своје незабораву остављене игумене Герасима Зелића и Павла Козлицу.

Специфичан пејзаж Крке, симболизиран летећим балванима, дјело је великог српског сликара Милића од Мачве, само једног од више учесника ликовних колонија Умјетничког братства манастира Крка, који су деведестих година 20. вијека посјећивали и оближњи Успењскобгородични манастир у Крупини и, попут Милића, оставили трајан умјетнички траг о томе. И задња корица је крупска, портрет игумана Павла Козлице, рад недавно

преминулог истакнутог графичара Миодрага Нагорног, такође учесника ликовне колоније Манастирског братства у Крки.

Још неколико текстова у часопису је о Крупини и оцу Павлу, као и Србскодалматинском магазину, објављиваном као годишњи алманах још у првој половини 19. вијека, што многим и богатим народима тадашње Европе није успијавало.

Пишемо и о Зелићевом родном Жегају, као и о владици Стефану Кнежевићу, који је у Крупини оставио грађевине високе вриједности. Пишемо и о Владану Десници и Мирку Королији. О тапијама на храм Светог Спаса у Цетини - на другој страни далматинских брда, који, као и све остало што је наше, хоће да нам отму.

И овај број, који ћемо представити јавности о Видовдану 2017., штампан је захваљујући Комесаријату Републике Србије за избјеглице и миграције, без чије помоћи не би изашао, и на чему благодаримо.

Уредништво

BOJAN B. DIMITRIJEVIĆ: VAZDUŠNI RAT NAD RS I RSK

Научно дело написано на основу домаће и стране архивске граде, literature и усмених изјава актера. Ова монографија говори о ваздушном рату над Републиком Српском и Републиком Српском Крајином у току рата 1992-1995. године.

Тема се отвара анализом рата у Босни и Херцеговини 1992, учешћем и повлачењем снага ЈНА, деловање српских ваздушних снага над БиХ током 1992, укључење НАТО у ратна дејства, забрани лета српским снагама, различитим операцијама које је изводио НАТО и које су се кретале од хуманитарних до борбених у периоду 1992-1993. године, првим ваздушним удари-

ма и одговору снага VRS, обарањима неколико авиона НАТО на различитим локацијама Републике Српске, нападу на Републику Српску Крајину: аеродром Удбина и положаје ракетних јединица, дејства у 1995. години, обарање једног америчког ловца F-16, акцији спаљивања, и посебан део о ваздушним ударима у операцији Намерна снага у септембру 1995. године, учинак снага VRS, обрану једног француског авиона, утицају ваздушних напада НАТО на убрзани крај рата. Iskustva зараћених снага и утицај на даље деловање снага НАТО у операцијама над SR Југославијом 1998-1999. године.

Промовисана Хроника прогнаних Крајишника 4 Саве Штрпца

20.10.2016.

Београд - У Библиотеци града Београда вечерас је представљена четврта по реду „Хроника прогнаних Крајишника“ Саве Штрпца, незаобилазно штиво у проучавању српско-хрватских односа.

„Хроника прогнаних Крајишника 4“ у издању Документационо-информационог центра „Веритас“ из Београда, састоји се из три цјелине, од којих су у првој Штрпчеви текстови објављени у „Политици“ и „Вечерњим новостима“ у претходних годину дана, као и у „Балкан експресу“, магазину српске дијаспоре у Канади и САД.

У другом дијелу су прилози о свједочењу у Хашком трибуналу, као предавања и текстови са путовања по свијету и разговора са дијаспором, а трећи се односи на културу сјећања коју „Веритас“ његује обиљежавајући датуме српског страдања.

Научни сарадник у Институту за савремену историју у Београду Милан Гулић истакао је на промоцији да Саво Штрбац „не генерализује, не оптужује у глобалу, него упира прстом само тамо гдје се упрети прстом треба и чврсто ст.“. Из његових тврдњи стоји искуство, образовање, стручност и вишегодишњи рад. И

управо због тога његови текстови нису само сличице из његовог животног искуства и рада жВеритасаж, већ представљају незаобилазно штиво када је ријеч о свеукупном проучавању српско-хрватских односа у последње три деценије и историје српског народа“, рекао је Гулић.

Историчар Чедомир Антић рекао је на промоцији да је Штрбац направио велики подухват када је у времену пораза и незаинтересованости државе Србије над прогоном Крајишника започео посао документовања

њиховог страдања, који дјелује као „хватање ветра и заустављање воде“.

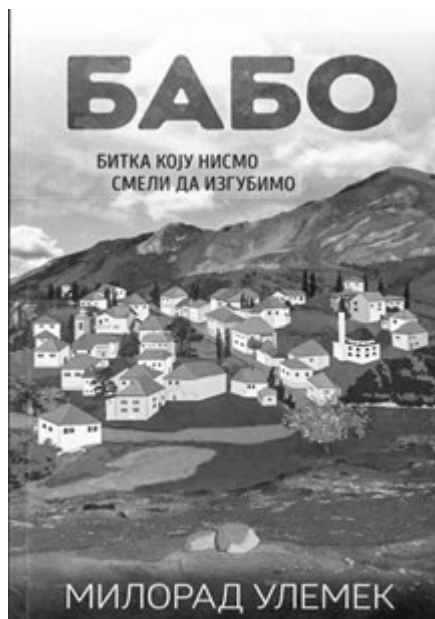
Он је истакао да је Штрбац честит човјек, добар судија и борац за истину, против кога, како је истакао, све службе Хрватске нису успјеле да исфабрикују оптужницу.

„Камо среће да ове књиге излазе у већим тиражима, да их видимо на енглеском, а можда их једног дана неко преведе и на хрватски. Ми-слим да ће хрватском народу користити, можда више него и српском“, закључио је Антић.

Аутор књиге Саво Штрбац рекао је да је можда један од најинтересантијих прилога објављених у књизи - писмо генерала Ратка Младића, и рукопис и препис, које му је написао када је директор „Веритаса“ свједочио у Хашком трибуналу.

„Кад се сви прилози скупе у једну књигу заиста се добије хроника нас, прогнаних Крајишника. Они који су читали било који мој текст, знају да ја повезујем садашњост, прошлост и будућност, а све је везано за нас, и у дијаспори, у Србији, Хрватској, али и цијелом свијету“, рекао је Штрбац

УСКРО ПРОМОЦИЈЕ!

Naslovna Bilten ▾ Sudski postupci ▾ Spiskovi ▾ Sudski Spisi Publikacije Knjige Multimedija ▾ Preporuke Donacije O nama ▾ Linkovi

Република Српска Крајина
1991-1995

veritas.org.rs

Sudbine ljudi sa potražnih lista
Autor: Savo Štrbac
Beograd, 1999.

Zvona Svetog Ćirila
Autor: Savo Štrbac
Banja Luka, 2000.

Hronika prognanih Krajišnika
Autor: Savo Štrbac
Beograd, 2005.

Zvona sudbine
Autor: Savo Štrbac
Banja Luka, 2005.

Hronika prognanih Krajišnika II
Autor: Savo Štrbac
Banja Luka, 2010.

Rat i riječ
Autor: Savo Štrbac
Banja Luka, 2011.

Zvezdan
Autor: Savo Štrbac
Banja Luka,

Gone with The Storm
A Chronicle of Ethnic Cleansing of Serbs from Croatia
Autor: Savo Štrbac
Banja Luka, 2015.

Hronika prognanih Krajišnika III
Autor: Savo Štrbac
Banja Luka, 2015.

Hronika prognanih Krajišnika IV
Autor: Savo Štrbac
Beograd, 2016.

УСКОРО:
Саво Штрбац:
ХРОНИКА ПРОГНАНИХ КРАЈИШНИКА 5

Сјећање на изгон Срба из РСК у августу 1995. - Нови Град 6. август 2016.

ПОГИНУЛИ НА ДИНАРИ 1995

КОВАЧЕВИЋ Л.МАРИНКО
1962 ЕРВЕНИК

КОВАЧЕВИЋ Н.ВИНКО
1960 ЕРВЕНИК

БРАКОВИЋ О.ЖЕЉКО
1967 БРАТИШКОВЦИ

ВУЈКО Ј.ЗДРАВКО
1968 -ВЕЛИКА ПЛАВА

РАДИШИЋ М.МИЛЕНКО
1959 -ВЕЛИКА ПЛАВА

МАНОЈЛОВИЋ С.ДАМИР
1971 -ИВОШЕВЦИ

МАЦУРА Н.МИЛАН
1947 -КИСТАЊЕ

УРУКАЛО Ј.ЉУБОМИР
1948 -БРАТИШКОВЦИ

УРУКАЛО Б.МИЛОРАД
1951 -БРАТИШКОВЦИ

СПОМЕН ПЛОЧУ ПОДИЖЕ УДРУЖЕЊЕ ДАЛМАТИНАЦА
2004 г.

Сјећање на изгон Срба из РСК у августу 1995. - Бања Лука, Гробље Пердув 4. август 2016.